

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

103'üncü Birleşim
17 Haziran 2026 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Adana Milletvekili Sunay Karamık'ın, Türkiye'de Finansal Okuryazarlığın Yaygınlaştırılması ve Düzeyinin Artırılması Alt Komisyonunun yürüttüğü çalışmalar sonucunda şekillenen ve Cumhurbaşkanlığı kararıyla Resmî Gazete'de yayımlanarak ilan edilen 22 Mayıs Finansal Okuryazarlık Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

2.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, çocuk işçiliğe ilişkin gündem dışı konuşması

3.- Antalya Milletvekili Abdurrahman Başkan'ın, Antalya'da meydana gelen hortuma, sele ve taşkınlarla ilişkin gündem dışı konuşması

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Meclisin Çankaya Kapısı'na gelen öğretmenlere ilişkin açıklaması

2.- Erzurum Milletvekili Fatma Öncü'nün, Cumhurbaşkanlığı Recep Tayyip Erdoğan'ın müjdeleriyle yeni hasat dönemine ilişkin açıklaması

3.- İstanbul Milletvekili Şamil Ayrım'ın, muharrem ayına, Kerbelâ'ya ve 9'uncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in vefatının yıl dönümüne ilişkin açıklaması

4.- Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez'in, 1994 yılında boşaltılan Şemdinli'nin Ayrılan, Meşelik ve Üzümkıran köylerinin sakinlerine ilişkin açıklaması

5.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, öğretmenlerin anayasal haklarına ilişkin açıklaması

6.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, özel sektör öğretmenlerine ve mülakat mağduru öğretmenlere ilişkin açıklaması

7.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Yeni Çeltekin Maden İşletmesine ilişkin açıklaması

8.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Ayandere Baraj Projesi'ne ilişkin açıklaması

9.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, kayyımı değiştirilen Akdeniz Belediyesine ilişkin açıklaması

10.- Bartın Milletvekili Yusuf Ziya Aldatmaz'ın, Bartın'a kazandırdıkları yeni devlet hastanesine ilişkin açıklaması

11.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, kamu düzenindeki çürümeye ilişkin açıklaması

12.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşılla'nın, hayatını kaybeden Gebze Cumhuriyet Savcısı Ayhan Uyumaz'a ve milletin sağlık güvenliğine ilişkin açıklaması

13.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Ulusal Süt Konseyine ve ulusal yem konseyinin kurulması gerektiğine ilişkin açıklaması

14.- Mersin Milletvekili Levent Uysal'ın, kayısı üreticileri adına talep ettiklerine ilişkin açıklaması

15.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Kozan Organize Sanayi Bölgesi alternatif yol projesine ilişkin açıklaması

16.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, zilyetliği köylüde, tapusu devlette olan taşınmazlara, ilişkin açıklaması

17.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak Millet Bahçesi'ne ilişkin açıklaması

18.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, POMEM ile Polis Meslek Yüksekokulu mezunu mülakat mağduru gençlere ve sağlık raporu gereğiyle işi kesilen polis memurlarına ilişkin açıklaması

19.- Erzurum Milletvekili Süleyman Karaman'ın, muharrem ayına, yeni hicri yıla, ABD ile İran arasında sağlanan mutabakata ve Türkiye'ye ilişkin açıklaması

20.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun'un Şebinkarahisar, Alucra ve Çamoluk ilçelerine ilişkin açıklaması

21.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, hicri yılbaşına ilişkin açıklaması

- 22.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir merkez dereleri taşkın kontrol projesine ilişkin açıklaması
- 23.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, orman alanlarının kaybedilmesinin sebebine ilişkin açıklaması
- 24.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay Defne Devlet Hastanesine ulaşım sağlayan Değirmenyolu Caddesi'ne ilişkin açıklaması
- 25.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Şanlıurfa'nın enerji sorununa ilişkin açıklaması
- 26.- Isparta Milletvekili Hasan Basri Sönmez'in, 9'uncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in vefatının yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 27.- İstanbul Milletvekili Burak Akburak'ın, ailelerin eğitim harcamalarına ve sisteme yükledikleri belgelere ilişkin taleplerine ilişkin açıklaması
- 28.- Düzce Milletvekili Talih Özcan'ın, Düzce'deki Çoban Kavşağı'na ilişkin açıklaması
- 29.- Yalova Milletvekili Tahsin Becan'ın, Yalova sahillerinde son günlerde ortaya çıkan tabloya ilişkin açıklaması
- 30.- Bolu Milletvekili Türker Ateş'in, Bolu Mengen'de özel bir maden ocağında yaşamını yitiren Muhammet Özkul'a ilişkin açıklaması
- 31.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, tutuklu Şile Belediye Başkan Yardımcısı Tuncay Tolga Özçakmak'a ilişkin açıklaması
- 32.- Mersin Milletvekili Perihan Koca'nın, özel sektör öğretmenlerine ve mülakat mağduru öğretmenlere ilişkin açıklaması
- 33.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, Meclisin Çankaya Kapısı'nda açıklama yapmak isteyen öğretmenlere ilişkin açıklaması
- 34.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, Aile Bakanlığına ve Çalışma Bakanlığına seslenmek istediğine ilişkin açıklaması
- 35.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'ın, sağıktaki bölgesel eşitsizliklere ilişkin açıklaması
- 36.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, eski Başbakan ve Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in ölümünün 11'inci yıl dönümüne, 3600 ek göstergeye, kademeli emekliliğe, staj ve çıraklık sigortası mağdurlarına, taşeron işçilere kadro verilmesine, kamuda mülakatın kaldırılmasına, hem Türkiye Cumhuriyeti hem de İsrail vatandaşı olan kişilere, mülakat mağduru öğretmenlere ve özel sektör öğretmenlerine, beyaz et sektörüne, lastik sektörüne ilişkin açıklaması
- 37.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, 9'uncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in vefatının 11'inci yılına, beyaz et sektöründe yaşananlara, Çinli bir otomotiv şirketine imtiyaz tanıyan yasaya ve bu şirketle imzalanan sözleşmeye, Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'ndan beklediği cevaplara ilişkin açıklaması
- 38.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 9'uncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in vefatının yıl dönümüne, devlet aklı meselesine ve Avrupa Parlamentosunun bugün oylamaya sunacağı Türkiye Raporu'na ilişkin açıklaması
- 39.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, 17 Haziran 2021 tarihinde katledilen Deniz Poyraz'a, enflasyon farkı üzerinden yapılacak maaş zammına, tavukçuluk sektörüne, banka kurmak isteyen market zincirine, Ankara'ya gelen madencilere ve Akbelen'deki maden şirketine ilişkin açıklaması
- 40.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Meclisin önünde toplanmak isteyen öğretmenlere, İBB sanıklarından Murat Kapki'nin 8 yaşındaki oğlu ile tutuklu Silivri Belediye Başkanı Bora Balcıoğlu'nun LGS'ye hazırlanan oğluna, Avrupa Parlamentosunun bugün oyladığı Türkiye Raporu taslağına, yoksullukla mücadele ve 9'uncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'e ilişkin açıklaması
- 41.- Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nun, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, 17 Haziran Dünya Çölleşme ve Kuraklıkla Mücadele Günü'ne, Türkiye Su Atlası Projesi'ne, ekonomiye ve ihracata, Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı ile ASELSAN arasında imzalanan anlaşmaya ilişkin açıklaması
- 42.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, EĞİTİM SEN Genel Başkanı Kemal İrmak ile öğretmenlere ilişkin açıklaması
- 43.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, sürücü kursu eğitim araçlarına ilişkin açıklaması
- 44.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, 7-8 Temmuzda Ankara'da yapılacak NATO toplantısına ilişkin açıklaması
- 45.- Ordu Milletvekili Seyit Torun'un, fındık alım fiyatlarına ilişkin açıklaması
- 46.- Mersin Milletvekili Talat Dinçer'in, kamu alacaklarıyla ilgili Cumhurbaşkanlığı kararına ilişkin açıklaması
- 47.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Süleyman Demirel'in ahirete irtihal edişinin 11'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 48.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, katledilen Deniz Poyraz'a ilişkin açıklaması
- 49.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, Isparta Gelendost ilçesinde etkili olan dolu yağışına ve 9'uncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in ölümünün 11'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 50.- Ankara Milletvekili İdris Şahin'in, 9'uncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in ölümünün 11'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 51.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, özel sektör öğretmenlerine ilişkin açıklaması
- 52.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, 17 Haziran Dünya Çölleşme ve Kuraklıkla Mücadele Günü'ne, kuraklıktan etkilenen çiftçilere ilişkin açıklaması
- 53.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına sormak istediğine ilişkin açıklaması
- 54.- Bursa Milletvekili Cemalettin Kani Torun'un, Hasuni Mağaraları'na ilişkin açıklaması

55.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, KİT'lerde çalışan taşeron işçilere ve işverenin zorunlu olduğu her şeyi devletin de mutlaka yapması gerektiğine ilişkin açıklaması

56.- Çanakkale Milletvekili İsmet Güneşhan'ın, TOKİ mağduru bir Çanakkalelinin gönderdiği mesaja ilişkin açıklaması

57.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, özel sektör öğretmenlerine ve mülakat mağduru öğretmenlere ilişkin açıklaması

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Niğde Çomardılı Dondurmacılar Derneği üyelerine "Hoş geldiniz." denilmesi

2.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Yozgat Bozok Üniversitesi öğrencilerine "Hoş geldiniz." denilmesi

VI.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- YENİ YOL Grubunun, İstanbul Milletvekili Bülent Kaya ve 19 milletvekili tarafından, emekli aylığı hesaplama yönteminin emekliler lehine yeniden düzenlenmesi, adil bir intibak yasasının çıkarılması ve en düşük emekli aylığının hiçbir koşulda asgari ücretin altına düşmeyecek şekilde yasal güvenceye kavuşturulması için gerekli yasal ve yapısal tedbirlerin tespit edilmesi amacıyla 17/6/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Haziran 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- İYİ Parti Grubunun, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu ve 19 milletvekili tarafından, mülakat mağduru öğretmenlerin, atanamayan öğretmenlerin, engelli öğretmenlerin ve özel sektör öğretmenlerinin çalışma koşulları, sorunları ile eğitim kurumlarında yaşanan mobbing vakalarının bütün boyutlarıyla araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi ve öğretmenlik mesleğinin uzun yıllardır karşı karşıya bulunduğu kronik yapısal sorunların irdelenmesi amacıyla 17/6/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Haziran 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- DEM PARTİ Grubunun, Ağrı Milletvekili Sırrı Sakık ve arkadaşları tarafından, tefecilik faaliyetlerinin boyutlarının ve alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla 17/6/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Haziran 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili Ankara Milletvekili Murat Emir tarafından, cezaevlerindeki kötü muamele ve işkence iddialarının araştırılması amacıyla 17/6/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Haziran 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve Tokat Milletvekili Yusuf Beyazıt ile 71 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3703) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 276)

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur ilinde bulunan pancar kantarlarının kiraya verilmesine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/44589)

17 Haziran 2026 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Müzeyyen ŞEVKİN (Adana), Adil BİÇER (Kütahya)

----- 0 -----

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 103'üncü Birleşimini açıyorum. Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

İlk söz talebi, Türkiye'de Finansal Okuryazarlığın Yaygınlaştırılması ve Düzeyinin Artırılması Alt Komisyonunun yürüttüğü çalışmalar sonucunda şekillenen ve Cumhurbaşkanı Kararıyla Resmî Gazete'de yayımlanarak ilan edilen 22 Mayıs Finansal Okuryazarlık Günü münasebetiyle Adana Milletvekili Sunay Karamık'a aittir.

Buyurunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Adana Milletvekili Sunay Karamık'ın, Türkiye'de Finansal Okuryazarlığın Yaygınlaştırılması ve Düzeyinin Artırılması Alt Komisyonunun yürüttüğü çalışmalar sonucunda şekillenen ve Cumhurbaşkanlığı kararıyla Resmî Gazete'de yayımlanarak ilan edilen 22 Mayıs Finansal Okuryazarlık Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

SUNAY KARAMIK (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizi izleyen aziz vatandaşlarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, yakın zamanda idrak ettiğimiz 22 Mayıs Finansal Okuryazarlık Günü vesilesiyle, vatandaşlarımızın gündelik hayatına doğrudan temas eden önemli bir konuda söz almış bulunuyorum.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın tezrifleriyle Cumhurbaşkanlığı Dolmabahçe Ofisi'nde gerçekleştirilen Türkiye Finansal Okuryazarlık Günü Programı, bu başlığın ülkemiz için taşıdığı anlamı güçlü biçimde ortaya koymuştur.

Finansal okuryazarlık; insanın gelirini, giderini, borcunu, tasarrufunu, riskini ve emeğinin karşılığını doğru okuyabilme becerisidir. Daha sade bir ifadeyle, kişinin ekonomik hayatını bilinçle yönetebilmesidir. Bir insan çalışır, emek verir, kazanır fakat kazancını planlayamıyor, borcun gerçek maliyetini okuyamıyor, ihtiyaç ile istek arasındaki farkı kuramıyor ve dijital ortamlardaki sahte vaatleri ayırt edemiyorsa ciddi kayıplarla karşılaşabilir. Yılların birikimi yanlış bir kararla eriyebilir, kontrolsüz borçlanma aile huzurunu zedeleyebilir. Finansal araçlara erişim bugün çok kolaylaştı, bankacılık işlemleri cep telefonuna sığıldı. Yatırım hesabı açmak, ödeme yapmak, kredi kullanmak ve para transfer etmek birkaç dakikalık işlem hâline geldi. Bu kolaylık değerlidir fakat bilgi eksikse risk de büyür. Vatandaşımızın finansal sisteme erişmesi kadar o sistemi güvenli, bilinçli ve kendi şartlarına uygun kullanılabilmesi de gereklidir.

Çocuklarımız için finansal okuryazarlık erken yaşta başlamalıdır. Harçlık; doğru anlatıldığında çocuğa beklemeyi, biriktirmeyi, tercih yapmayı, israftan kaçınmayı ve emeğin değerini öğretir. Aile bütçesini omuzlayan, üreten, satan, kooperatiflerde yer alan veya küçük işletmesini büyütmeye çalışan kadınlarımızın maliyet hesabını, fiyatlandırmayı, nakit akışını ve borçlanma şartlarını bilmesi emeğinin karşılığını korur. Gençlerimiz de bu başlığın merkezindedir. Dijital mecralarda hızlı karar almaya yönlendirilen gençlerimiz doğru bilgiye ulaşmazsa kolay kazanç vadeyle karşılaşabilir. Finansal okuryazarlık; acele etmeden düşünmeyi, kaynağı sorgulamayı, risk ile vaat arasındaki farkı görmeyi sağlar. Bu yönüyle finansal bilgi dijital güvenliğin tamamlayıcı bir parçasıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde bu alanda atılan adımlar memnuniyet vericidir. Sermaye Piyasası Kurulu koordinasyonunda hayata geçirilen Finansal Okuryazarlık Platformu, vatandaşlarımızın temel finansal bilgilere daha kolay ulaşmasını sağlayan değerli bir zemindir. 22 Mayısta gerçekleştirilen program, kurumlarımız arasındaki güçlü iş birliğinin de somut bir göstergesi olmuştur. Sürece verdikleri desteklerden dolayı Hazine ve Maliye Bakanımıza, Millî Eğitim Bakanımıza ve Adalet Bakanımıza şükranlarımı sunuyorum. Programdaki titiz çalışmaları için Sermaye Piyasası Kurulu Başkanımıza ve SPK kurumsal iletişim ekibine teşekkür ediyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Dilekçe Komisyonu Türkiye'de Finansal Okuryazarlığın Yaygınlaştırılması ve Düzeyinin Artırılması Alt Komisyonu da bu başlığın Meclis çatısı altında kapsamlı biçimde ele alınmasını sağlamıştır. Alt Komisyonumuz, vatandaşlarımızın finansal risklere karşı korunmasını ve toplumun farklı kesimlerine uygun çalışmaların geliştirilmesi için faaliyetlerini sürdürmektedir.

Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın imzasıyla 17 Mayıs 2025 tarihli Resmî Gazete'de yayınlanan Cumhurbaşkanlığı genelgesiyle her yıl 22 Mayıs tarihinin Sermaye Piyasası Kurulu koordinasyonunda "Finansal Okuryazarlık Günü" olarak kutlanmasına karar verilmiştir. Bu güçlü iradeleri ve himayeleri için Sayın Cumhurbaşkanımıza şükranlarımızı arz ediyoruz.

22 Mayıs Finansal Okuryazarlık Günü; takvimde yer alan sembolik bir tarih olmanın ötesinde, aileden okula, iş hayatından dijital mecralara kadar uzanan kalıcı çalışmalar için güçlü bir çağrıdır. Hedefimiz, her vatandaşımızı finans uzmanı yapmak değildir. Hedefimiz, vatandaşımızın kendi parasını, emeğini ve riskini daha doğru okuyabilmesidir. Bugün OECD koordinasyonunda yürütülen çalışmalar doğrultusunda, OECD üyesi ülkeler başta olmak üzere birçok ülkede vatandaşlarının finansal risklere karşı daha bilinçli ve hazırlıklı olması amacıyla çeşitli programlar uygulanmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SUNAY KARAMIK (Devamla) - Bu durum, finansal bilgi ve farkındalığın küresel ölçekte ortak öncelik hâline geldiğini de göstermektedir.

Bu vesileyle, 22 Mayıs Finansal Okuryazarlık Günü'nün ülkemizde daha bilinçli, daha güvenli ve daha sağlam bir ekonomik kültürün gelişmesine katkı sunmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İkinci söz talebi, çocuk işçiliği hakkında Tekirdağ Milletvekili Sayın Nurten Yontar'a aittir.

Buyurunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, çocuk işçiliği ilişkin gündem dışı konuşması

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çocuk işçiliği üzerine gündem dışı söz aldım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, bu kürsüde, yalnızca ekonomik ve sosyal bir sorunu değil ülkemizin vicdanını kanatan çok ağır bir tabloyu konuşacağım. Çocuklarımız, gençlerimiz bu ülkenin geleceğidir diyoruz ama ülkemizde her geçen gün daha fazla çocuk eğitimden uzaklaşarak çalışma hayatının içine zorunlu olarak sürüklenmekteyken bizler çaresiz kalıyoruz. TÜİK'in Mart 2026'da yayınladığı "İstatistiklerle Çocuk 2025" çalışmasına göre 15-17 yaş grubundaki çocukların iş gücüne katılım oranı yüzde 25,5. Bu, her 4 çocuktan

1'inin çalışma hayatı içinde olduğunu göstermektedir. Erkek çocuklarsa bu oran yüzde 36,5'tur yani 3 erkek çocuktan 1'i çalışma hayatındadır.

Değerli milletvekilleri, bu rakamlar bize sadece istatistiki bilgiden ziyade okuldan kopan bir çocuğu, yarım kalan bir hayali, çalınan bir geleceği göstermektedir. "Meslek lisesi memleket meselesi" diyerek 9 Aralık 2016 tarihinde yürürlüğe giren yasal düzenlemeyle mesleki eğitim merkezleri yani MESEM'ler, zorunlu örgün eğitim kapsamına alınarak kâğıt üzerinde bir eğitim reformu vadetti ancak MESEM, pedagojik bir model olmaktan çıkarak denetimsizliğin, yapısal ihmallerin, çocuk işçiliğinin kurumsal kimlik kazandığı bir alan hâline geldi. Yalnızca 2024-2025 yıllarında en az 18 çocuğun MESEM programı kapsamında çalışırken hayatını kaybetmesi sistemdeki güvenlik açıklarını göz önüne sermektedir.

AKP iktidarınızın mesleki eğitim anlayışı, denetimi okullardan kopartmış ve içi boş bir onay mekanizmasına dönüştürmüştür. Öğretmenlerin işletmelere yaptığı ziyaretler pedagojik rehberlikten uzaklaşmış, yalnızca evrak takibine dönüşmüş; bu yaşananlar da çocukların ağır ve tehlikeli işlerde yasa dışı çalıştırılmasına yapısal zemin hazırlamıştır. Bu çalışma alanlarında etkin bir denetim ağının kurulmaması, çocukların can güvenliğini kamusal güvenceden çıkarıp işverenin inisiyatifine ve vicdanına terk eden bilinçli bir politik tercih olmuştur.

Sonuç olarak MESEM, denetim mekanizmalarının işlemediği, çocukların yaşam haklarının ve gelişim süreçlerinin piyasaya kurban edildiği bir yapı olarak karşımızda durmaktadır. Zorunlu eğitim çağındaki çocukların geleceğinin sermayenin ihtiyaçlarına göre değil insani değerlere ve pedagojiye göre şekillendirilmesi gerektiğini savunuyor ve bu hâliyle MESEM uygulamasının sonlandırılması gerektiğini söylüyoruz.

Değerli arkadaşlar, neden ülke olarak çocuk işçiliğinin önüne geçemiyoruz, neden engel olamıyoruz? Temel nedeni, tabii ki yoksulluktur. TÜİK verilerine göre 2025 yılında ülkemizde 0-17 yaş grubundaki çocukların yüzde 36,8'i yoksulluk veya sosyal dışlanma riski altında yaşamaktadır. Çocuklarımızın üçte 1'i ekonomik koşullardan dolayı ailelerine destek olmak amacıyla eğitimden koparak zorunlu olarak çalışmaya başlamakta fakat daha da vahimi, bu çocuklar çalışırken hayatını kaybetmekte. Yoksulluk büyüdükçe çocuk işçiliği büyümekte, denetimsizlik arttıkça ise ölümler artmaktadır. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisinin verilerine göre sadece 2025 yılında birbirinden farklı, gelecek hayalleri farklı ama ortak kaderleri fakirlik olan 94 çocuk işçi çalışırken hayatını kaybetti. Kalem tutması gereken yaşta demir taşıyan, oyun oynaması gereken yaşta makine başında çalıştırılan bu çocuklarımızı iş cinayetlerinde kaybettik. Yine aynı rapora göre 2013 yılından bu yana çalışırken hayatını kaybeden çocuk sayısı 862 olmuştur. Empati kurabiliyor muyuz? Henüz oyun çağındaki çocuklarımız tarımda, sanayide, inşaatlarda ve hizmet sektöründe çalışırken hayatını kaybediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

NURTEN YONTAR (Devamla) - Soruyorum: Bir ülkede çocuklar ekmek parası için ölüyorsa orada kim başarı hikâyesi anlatabilir? Bir ülkede çocuklar okul yerine iş yerlerine gidiyorsa orada hangi kalkınmadan söz edilebilir?

Değerli milletvekilleri, çocuk işçiliğiyle mücadele etmek istiyorsak yalnızca iş yerlerini denetlemek yetersiz. Öncelikle ailelerin yoksulluğunu azaltmak zorundayız. Sosyal destek programları güçlendirilmeli, okul terkleri yakından takip edilmeli, ihtiyaç sahibi ailelere doğrudan eğitim desteği sağlanmalıdır; çocuk işçi çalıştıran işletmelere de çok daha ağır yaptırımlar uygulanmalıdır. Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizler, çocukların çalışmak zorunda kalmadığı, eğitim hakkından mahrum bırakılmadığı, güvenli koşullarda büyüdüğü bir Türkiye istiyoruz çünkü kaybedilen her çocuk, kaybedilen bir gelecek demektir.

Bu duygu ve düşüncelerle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Üçüncü söz talebi, Antalya'da meydana gelen hortum, sel ve taşkınlar hakkında Antalya Milletvekili Sayın Abdurrahman Başkan'a aittir.

Buyurunuz. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Antalya Milletvekili Abdurrahman Başkan'ın, Antalya'da meydana gelen hortuma, sele ve taşkınlara ilişkin gündem dışı konuşması

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime, cennet vatanımızın göz bebeği, turizmin başkenti, bereketli topraklarıyla ülkemizin tarım üssü olan Antalya'mızın karşı karşıya bulunduğu önemli bir meseleye dikkat çekmek amacıyla başlıyorum.

Antalya'mız, yalnızca ülkemizin değil dünyanın en önemli turizm merkezlerinden biri olmasının yanında, örtü altı üretiminde ve yaş sebze ihracatında Türkiye ekonomisine büyük katkılar sunmaktadır. Her yıl milyonlarca misafiri ağırlayan şehrimiz, aynı zamanda binlerce üreticimizin emeğiyle ülkemizin gıda arzına ve ihracatına değer katmaktadır ancak son yıllarda iklim değişikliğinin etkileri şehrimizde her geçen gün daha ağır hissedilmektedir. Akdeniz havzasında yaşanan iklim değişiklikleriyle birlikte Antalya'mız âdeta tropikal iklime geçiş sürecini yaşamaktadır. Geçmişte istisnai olarak karşılaşılan hortumlar bugün daha sık meydana gelmekte, ani ve şiddetli yağışlar ise özellikle denize kıyısı bulunan ilçelerimizde sele ve taşkınlarla neden olarak afete varan sonuçlar doğurmaktadır. İstilacı aslan balığı ve balon balığının Antalya'mızda görülmesi de bunun kanıtıdır.

İklim değişikliği, artık geleceğin değil bugünün meselesidir. Yaşadığımız her afet, tedbirin ihmale tercih edilmesi gerektiğini bizlere açıkça göstermektedir. Bu noktada, Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi'nin çevreyi, toprağı ve suyu gelecek nesillere bırakılacak millî bir emanet olarak gören yaklaşımı bizlere önemli bir sorumluluk yüklemektedir. Doğayı korumak, yalnızca çevre politikası değil vatan toprağını, üreticimizin alın terini ve milletimizin geleceğini koruma meselesidir. Genel Başkanımızın da birçok kez ifade ettiği üzere güçlü devlet anlayışı, yalnızca sorunlar ortaya çıktıktan sonra müdahale eden değil riskleri önceden

gören, planlayan ve gerekli tedbirleri zamanında alan devlet anlayışıdır. Bu bakımdan, çevreye ve su kaynaklarına yapılacak her yatırım aslında milletimizin geleceğine yapılan bir yatırımdır.

Yaşanan bu afetler vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğini tehdit ettiği gibi seralarımıza, tarım arazilerimize ve üreticilerimizin alın terine de büyük zarar vermektedir. Bir üreticimizin aylarca emek vererek yetiştirdiği ürünler birkaç saat içinde heba olabilmektedir. Üstelik, meydana gelen seller yalnızca tarımsal üretimi değil yolları, köprüleri, mahallelerimizi, turizm altyapısını ve şehir ekonomisini de olumsuz etkilemektedir. Bunun ekonomik maliyeti kadar sosyal maliyeti de oldukça yüksektir. Bu nedenle yapılması gereken, yalnızca afet sonrasında yaraları sarmak değil afetleri önleyici yatırımları hızlandırmaktır. Bu kapsamda, Devlet Su İşleri tarafından ihalesi yapılmış olmasına rağmen ödenek tahsisi bekleyen projelerin gerekli kaynaklara kavuşturularak bir an önce hayata geçirilmesi büyük önem taşımaktadır. İhalesi tamamlanmış projelerin ise hızla kaynak aktararak hayata geçirilmesi elzemdir.

Afet sonrası üreticilerimizin yaralarının sarılması adına TARSİM ödemelerinin hızlı bir şekilde gerçekleştirilmesinden dolayı Tarım ve Orman Bakanlığımıza buradan teşekkür ediyorum. Bakanlığımızdan beklentimiz ise Devlet Su İşleri tarafından yürütülen projelere ilişkin ödeneklerin ivedilikle serbest bırakılarak çalışmaların hızlandırılmasıdır. Bunun yanında, dere ıslah çalışmalarının hızlandırılması ve taşkın riski taşıyan bölgelerde gerekli altyapı yatırımlarının vakit kaybetmeden tamamlanması artık bir tercih değil bir zorunluluktur. Özellikle Kemer, Aksu, Serik, Manavgat, Kumluca, Demre, Finike ve Alanya gibi tarımsal üretimin yoğun olduğu kıyı bölgelerimizde dere yataklarının ıslah edilmesi ve taşkın koruma projelerinin tamamlanması vatandaşlarımızın can ve mal güvenliği açısından büyük önem taşımaktadır.

Bizler inanıyoruz ki önleyici kamu yatırımları bir maliyet değil milletimizin huzuruna, güvenliğine ve refahına yapılmış stratejik yatırımlardır. Antalya'mızın sesi olmak, üreticimizin emeğine sahip çıkmak ve gelecek nesillere daha güvenli bir şehir bırakmak hepimizin ortak sorumluluğudur.

Genel Kurulu saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (MHP, AK PARTİ ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren sayın milletvekillerine birer dakikalık söz vereceğim ancak İYİ Parti Grup Başkan Vekili Sayın Çömez bir dakika söz istiyor acil bir konu üzerine.

Buyurunuz.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Meclisin Çankaya Kapısı'na gelen öğretmenlere ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Saygıdeğer milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şu anda, millet iradesinin tecelligâhı olan bu çatının Çankaya Kapısı'nda bir zulüm yaşanıyor. Öğretmenlerimiz; hakkını alamayan, mülakat mağduru, maaşlarını alamayan, çile çeken, hakları yenen öğretmenlerimiz, kendi temsilcilerinin bulunduğu yüce çatının önüne gelmişler ve polis orantısız bir güçle yerlerde süründürüyor, ters kelepçe takıyor. Ya, Allah aşkına sizin "Türkiye Yüzyılı" dediğiniz bu muydu? Dün gündeme getirdik, pazar günü 41 kişiyi gözaltına aldınız, pazartesi günü 21 kişiyi gözaltına aldınız. Doymadınız mı daha?

Millî Eğitim Bakanı, kendilerini alıp bir dinleseniz, dertlerini dinleseniz ne olur? Bu kadar zulüm yakışıyor mu size? Gencecik, pırl pırl öğretmenler... "Yeni nesil sizin eseriniz olacaktır." dedi bu çatıyı kuran, bu binanın banisi, bu ülkenin banisi Atatürk.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitireceğim, çok özür diliyorum.

BAŞKAN - Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Vicdanınız sızlamıyor mu sizin? Bu gencecik, pırl pırl Anadolu çocuklarının, Türk evlatlarının, eğitim emekçilerinin yerlerde sürünmesine nasıl gönlünüz rıza gösteriyor? Günlerdir konuşuyoruz, bir kısmı açlık grevi içerisinde. Ya, Allah aşkına gidin, bir ziyaret edin onları, bir konuşun, bir dinleyin, bakalım ne söyleyecekler size. Rica ediyorum, kendinizin gitmeye cesareti yoksa beraber gidelim, oturalım yere, diz çökelim, bir konuşalım onlarla. "Türkiye Yüzyılı" dediğiniz yüzyıla yakışıyor mu Allah aşkına bu? Pırl pırl öğretmenler ters kelepçeyle, onlarcası yerlerde sürünüyor; benim ziyaret ettiklerimden birisinin bacağı kırılmış, bir diğeri parmağı çatlamış, bir diğeri kafa travması yaşamış. Yakışıyor mu bu Türkiye'ye Allah aşkına? Lütfen diyorum iktidar mensubu milletvekilleri, kalkın, gidelim Çankaya Kapısı'na ve lütfen, Emniyet Genel Müdürlüğünü arayın, gerekirse İçişleri Bakanını arayın, Millî Eğitim Bakanını arayın; bu gençlerin, bu pırl pırl çocukların istikbaliyle oynamayın diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Çömez. Umarız dikkate alınır.

Sayın Öncü...

2.- Erzurum Milletvekili Fatma Öncü'nün, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın müjdeleriyle yeni hasat dönemine ilişkin açıklaması

FATMA ÖNCÜ (Erzurum) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın müjdeleriyle yeni hasat döneminde üreticimizin emeği yerde kalmayacak. Toprak Mahsulleri Ofisimiz kendisine teslim edilen bütün ürünleri alacaktır. Ayrıca, ürün bedeli ödemelerinin teslimatından sonraki 21'inci günden itibaren başlatılması çiftçimize önemli bir destek sağlayacaktır. Çiftçimizin alın terini koruyan

her adım ülkemizin bereketine, üretimine ve ekonomik bağımsızlığına katkıdır. Bu kararların üreticilerimize hayırlı olmasını diliyor, yeni hasat döneminin ülkemize ve tüm çiftçilerimize bereket getirmesini temenni ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Ayırım...

3.- İstanbul Milletvekili Şamil Ayırım'ın, muharrem ayına, Kerbelâ'ya ve 9'uncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in vefatının yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ŞAMİL AYRIM (İstanbul) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Muharrem ayının başlamasıyla birlikte hicri 1448 yılına erişmenin huzurunu yaşıyoruz. Muharrem ayı sabrın, kardeşliğin, paylaşmanın ve nefis muhasebesinin ayıdır. Bu mübarek ayda İslam tarihinin en acı hadiselerinden biri olan Kerbelâ'yı da derin bir hüznle anıyoruz. Hazreti Hüseyin Efendimiz ve Kerbelâ şehitleri hak, adalet ve insanlık onuru uğruna verdikleri mücadeleyle asırlardır gönülümüzde yaşamaktadır. Kerbelâ bizlere zulme karşı durmayı, mazlumun yanında olmayı öğretmektedir.

Öte yandan, Türk siyasi hayatına damga vurmuş, devlet adamlığı ve uzlaşmacı kimliğiyle milletimizin gönlünde müstesna bir yer edinmiş 9'uncu Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel'i vefatının yıl dönümünde rahmetle yâd ediyorum.

Bu vesileyle başta Hazreti Hüseyin ve Kerbelâ şehitleri olmak üzere tüm ehlibeyit büyüklerini ve merhum Süleyman Demirel'i rahmetle anıyorum.

BAŞKAN - Sayın Düşünmez...

4.- Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez'in, 1994 yılında boşaltılan Şemdinli'nin Ayranlı, Meşelik ve Üzümkıran köylerinin sakinlerine ilişkin açıklaması

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

1994 yılında boşaltılan Şemdinli'nin Ayranlı, Meşelik ve Üzümkıran köylerinin sakinleri otuz yıldan fazladır kendi topraklarına ve mülklerine hasret bırakılmıştır. Bölgedeki pek çok köy aynı durumu yaşıyor fakat geçici de olsa giriş izni verilirken bu 3 köyün yurttaşlarına uygulanan mutlak yasak kabul edilemez. Üstelik 2013-2015 yılları arasında yurttaşlar köylerine gitmiş, bağını bahçesini işlemiş ve bunun hiçbir güvenlik zafiyeti yaratmadığı da fiilen görülmüştür. Dün hiçbir sorun teşkil etmeyen tarımsal üretim ve mülke erişim taleplerinin bugün soyut güvenlik gerekçeleriyle reddedilmesi sürecin ruhuna aykırıdır. Ancak durumun en vahim tarafı mülki idarenin yurttaşlarımıza verdiği cevaptır, Şemdinli Kaymakamlığına hak aramak için başvuran yurttaşlara "Resmî izin veremeyiz, kaçak yollardan gidebilirsiniz." denilmiştir. Kaymakamlık yurttaş can güvenliğini tehlikeye atacak gayrimeşru yollara sevk edemez; yetkililerin görevi, yurttaşın anayasal hakkı olan mülkiyet ve seyahat hakkını güven içinde kullanmasını sağlamaktır.

BAŞKAN - Sayın Bektaş...

5.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, öğretmenlerin anayasal haklarına ilişkin açıklaması

BARIŞ BEKTAŞ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa'mızdaki sosyal devlet ilkesi hilafına yurttaşlarımızın eşit, ücretsiz ve kaliteli eğitime ulaşımı yok edilmiştir. Devlet okulları işlevsizleştirilmiş ve veliler özel okullara yönlendirilerek fiilen eğitimde özelleştirme yapılmıştır. Bu da yetmezmiş gibi, özel okul öğretmenlerinin taban ücret uygulaması da kaldırılarak özel okul patronlarına âdeta karın tokluğuna çalışan köleler statüsünde teslim edilmişlerdir. Manzara böyleyken, iktidar, 2023 yılında öğretmenlerimize verdiği sözleri tutmadığı gibi barışçıl bir şekilde anayasal haklarını arayan öğretmenlere polis marifetiyle orantısız güç uygulayarak bastırmak yolunu seçmiştir. Meclise sunduğumuz araştırma önergemiz AKP ve MHP oylarıyla reddedilmiştir. Açlık grevine başlayan öğretmenlerimiz, ayrıcalık değil verdikleri emeğin karşılığını almayı bekliyorlar. Öğretmenlerimize anayasal hakları bir an önce verilmelidir.

Saygılarımla.

BAŞKAN - Sayın Şevkin...

6.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, özel sektör öğretmenlerine ve mülakat mağduru öğretmenlere ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Geleceğimizi emanet ettiğimiz öğretmenlerimizin çığılığını duyun. Mülakat mağduru ve özel sektör öğretmenleri üç gündür Ankara'da açlık grevinde. Öğretmenlerin insanca çalışma koşulları, güvenli istihdam ve adil bir yaşam talepleri en temel haktır. Ancak ne yazık ki bu taleplerin dile getirildiği Ankara'daki protestolarda öğretmenler, polisin sert müdahalesiyle karşılaşmış, çok sayıda kişi gözaltına alınmıştır. Eğitim emekçilerinin sesine kulak vermek yerine onları baskıyla susturmaya çalışmak kabul edilecek bir durum değildir. Demokratik toplumun temel unsurlarından biri, ifade ve gösteri özgürlüğüdür. Talepleri için mücadele eden öğretmenlerimiz orantısız güçle karşı karşıyadırlar. Sesleri duyulmalı; parasız, eşit, laik, bilimsel ve demokratik eğitim hakkı kadar öğretmenlerimizin kadrolu ve güvenceli iş talebi de karşılanmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Karagöz...

7.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Yeni Çelteç Maden İşletmesine ilişkin açıklaması

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Suluova, Suluova olalı böylesine bir kuşatma görmedi. Önce yetmiş iki yıllık şeker fabrikamızın geleceği belirsizliğe sürüklendi, şimdi de yetmiş bir yıllık Yeni Çeltek Maden İşletmesi "Zarar ediyor." denilerek hedefe konuluyor. Aynı bölgede faaliyet gösteren diğer maden işletmeleri kârlı bir şekilde üretime devam ederken Yeni Çeltek nasıl oluyor da işçinin maaşını ödeyemez hâle geliyor, nasıl oluyor da milyarlarca liralık zarar açıklanıyor? Yoksa yine AKP'nin bildik senaryosu mu sahneleniyor; önce kurumları zayıflatıp zarar ettirmek, sonra da birilerine peşkeş çekmek mi amaçlanıyor? Ankara'dan hesap yapanlar iyi bilsin ki yetmiş bir yıldır dimdik ayakta duran Yeni Çeltek hiçbir karanlık plana yedirmeyeceğiz. Kimsenin bu memleketin ekmeğine el uzatmasına; Suluova'nın, Merzifon'un, Kayadüzü'nün, Amasya'nın alın teriyle oynamasına izin vermeyeceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kaya...

8.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Ayandere Baraj Projesi'ne ilişkin açıklaması

AYKUT KAYA (Antalya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gündoğmuş ilçemiz ile Alanya'nın bazı yayla mahallelerinin yıllardır beklediği Ayandere Baraj Projesi her seçim döneminde gündeme gelmesine rağmen yirmi yıldır hayata geçirilememiştir. Oysa Ayandere bölgesinde önemli bir su kaynağı bulunmakta ancak bu su değerlendirilemediği için boşa akmaktadır. Bölgedeki sulama suyu sıkıntısı nedeniyle tarımsal verimlilik düşmekte, vatandaşlarımız ekonomik olarak zorlanmakta ve kırsaldan göç artmaktadır hatta su paylaşımı nedeniyle zaman zaman vatandaşlarımız arasında anlaşmazlıklar yaşanmaktadır. Bu bölge kiraz, üzüm, elma, armut, incir, ceviz ve badem üretimiyle önemli bir tarım merkezidir. Özellikle ihracata konu olan kiraz üretiminde çok daha büyük bir potansiyele sahiptir. Tarım ve Orman Bakanlığını Gündoğmuşlu ve Alanyalı hemşehrilerimiz adına Ayandere Baraj Projesini bir an önce hayata geçirmeye davet ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Bozan...

9.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, kayyımı değiştirilen Akdeniz Belediyesine ilişkin açıklaması

ALİ BOZAN (Mersin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

AKP iktidarı güç zehirlenmesi yaşıyor; "İstediyimi cezaevine atarım, istediğimi cezaevinde tutarım, istediğim belediyeye kayyum atarım, istediğim zaman istediğim şirkete el koyarım." havasında. Demokrasi, hak, hukuk, adalet hak getire! Daha dün gece 10 bin oy gibi büyük farkla kazandığımız Akdeniz Belediyesinin kayyımı değiştirildi. Belediye Eş Başkanlarımız Hoşyar Sarıyıldız ve Nuriye Arslan gece gündüz halkla birlikte, halktan kayyım rezaletini dinliyorlar ama AKP iktidarı kayyım gasbında ısrar ediyor. Belediyenin gerçek sahipleri Akdeniz halkıdır, Akdeniz halkı da sandığa gitti ve iradesini ortaya koydu. Sizin kayyımlarınız halkı yok saymaktan başka bir şey değildir. Kayyımları artık geri çekin, kayyım hırsızlığına son verin, kayyım rezaletine son verin.

BAŞKAN - Sayın Aldatmaz...

10.- Bartın Milletvekili Yusuf Ziya Aldatmaz'ın, Bartın'a kazandırdıkları yeni devlet hastanesine ilişkin açıklaması

YUSUF ZİYA ALDATMAZ (Bartın) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir kez daha sözümüzü yerine getirmenin gururunu yaşıyoruz, bu gururu tüm Bartınlı hemşehrilerimizle paylaşıyoruz.

Bartın'ımıza kazandırdığımız 400 yataklı yeni devlet hastane binamız halkımıza hizmet vermeye başladı. Güçlü teknik altyapısı, modern donanımı ve hasta konforunu ön planda tutan yapısıyla ilk günden hemşehrilerimizin takdirini alan yeni hastanemiz Bartın'ın sağlık altyapısına büyük güç katacaktır. Bu önemli yatırımın ilimize kazandırılmasında, başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere, Sağlık Bakanımıza ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Yeni devlet hastanemizin Bartın'ımıza, bölgemize ve tüm hemşehrilerimize hayırlı olmasını diliyor, Rabb'im tüm hastalarımıza acil şifalar versin diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Alp...

11.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, kamu düzenindeki çürümeye ilişkin açıklaması

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Efendim, Ankara'nın göbeğinde TRT Genel Sekreterinin arabasını çevirdiler, bagajı açtılar; tepeleme esrar, eroin, kokain dolu çıktı; meğer vızır vızır uyuşturucu kuryeliği yapıyormuş. İki ay önce yine Ankara'da üniversite rektörünün arabasını çevirdiler, bagajda yine uyuşturucu çıktı, şoförü tutukladılar. HSK, Çanakkale'de bir hâkimi yine uyuşturucudan daha yeni görevden aldı. Konya'da bir operasyon yapılmıştı bundan önce; suç baronu savcı çıktı, kuryeler polis çıktı. Van'da da daha önce sevk edilen bir uyuşturucunun refakatinde hâkimler ve savcılar çıkmıştı.

Şimdi, bir devlet düşünün; hâkimi, savcısı, polisi, askeri, genel sekreteri, rektörü uyuşturucu satıyor ve uyuşturucu trafiğinin göbeğinde yer alıyor. Burada çürüme var mı, yok mu? Adalet ve Kalkınma Partisinin kamu düzeni çökmüştür efendim.

BAŞKAN - Sayın Aşıla...

12.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla'nın, hayatını kaybeden Gebze Cumhuriyet Savcısı Ayhan Uyumaz'a ve milletin sağlık güvenliğine ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Dün görevi başında hayatını kaybeden Gebze Cumhuriyet Savcımız Sayın Ayhan Uyumaz'a Rabb'im rahmet etsin, mekânı cennet olsun.

Son günlerde gencecik insanlarımızı kalp krizi, beyin kanaması, turbo kanserlerden kaybediyoruz. Toplum sağlığını korumak adına aşı sonrası etkileri araştırıp önlem almak artık elzem hâle gelmiştir. Özellikle "messenger RNA" lobisinin dünya çapında nüfus azaltma projelerini destekleyen çalışmalarını da dikkate alırsak şüphelerimiz de artıyor. Kalp krizi, beyin kanaması ve turbo kansere bağlı ölümler araştırılmalı, gerekirse otopsi yapılmalı, "messenger RNA"yla ilişkisi olup olmadığı topluma açıklanmalıdır. Bu konu bir millî güvenlik meselesi hâline gelmiştir. Toplumun tüm şüphelerini dikkate almak, milletimizin sağlık güvenliğini korumak devletimizin asli görevidir, gereğinin de yapılması şarttır diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Akbulut...

13.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Ulusal Süt Konseyine ve ulusal yem konseyinin kurulması gerektiğine ilişkin açıklaması

İZZET AKBULUT (Burdur) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; memleketim Burdur'da şu anda süt alıcısı olduğundan dolayı süt piyasası oluşmuş durumda yani USK'nin açıkladığı fiyatlardan daha yüksek fiyattan alıcı bulunabiliyor. USK böyle dönemlerde fiyatı tekrar güncellemek durumundadır çünkü belirlediği fiyat tüccarların verdiği fiyatın bayağı altında kalmış duruyor.

Yine, Ulusal Süt Konseyi toplandığında bu yem, süt dayatmasına da bir çare bulması gerekiyor; o da şu: "Sütünü alırım ama yemi benden almak kaydıyla." diye birçok firma üreticileri sıkıştırıyor. Tabii, hâliyle piyasadaki yem fiyatlarında ortalama fiyatın üstünde bir fiyatla karşılaşıyor üretici, bu anlamda bunun önüne geçilmesi gerekiyor.

Yine, Ulusal Süt Konseyinin olduğu gibi muhakkak ve muhakkak ulusal yem konseyinin de kurulması gerekiyor ki yem fiyatlarına gelen zamların önüne geçilmesi gerekiyor, aksi takdirde sağmal hayvanlar kesime gitmeye devam eder.

BAŞKAN - Sayın Uysal...

14.- Mersin Milletvekili Levent Uysal'ın, kayısı üreticileri adına talep ettiklerine ilişkin açıklaması

LEVENT UYSAL (Mersin) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bugün gündemimizde Mut ve ilçemizdeki kayısı üreticileri vardı. Ülkemizde 1 milyon ton kayısı üretilmekte ve bunun 200 bin tonu Mersin'de, evet, 200 bin tonu Mersin'de üretilmekte ama maalesef Mut'taki üreticilerimiz kayısı fiyatlarından pek de mutlu değiller. Kayısı üreticilerimizin alın terinin karşılığını alabilmeleri için Ticaret Bakanlığımızdan ihracat teşviklerinin artırılmasını talep ediyoruz.

Her zaman çiftçimizin yanındayız.

Teşekkür ederim.

Saygılarımla.

BAŞKAN - Sayın Sümer...

15.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Kozan Organize Sanayi Bölgesi alternatif yol projesine ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

İlim Adana Kozan ilçemizde Kozan Organize Sanayi Bölgesi'nin tüm ağır vasıta, tır ve lojistik nakliye araçları Güneri Caddesi'nden geçmektedir. Tonajlı araçların, tırların ve iş makinelerinin her gün yüzlerce kez meskenlerin, okulların ve çocuklarımızın oyun alanlarının içerisinden geçmesi mahalle halkına her an kaza korkusu yaşatmaktadır. Mahalle sakinlerinin tüm resmî müracaatlarına rağmen 6 kilometrelik Kozan Organize Sanayi Bölgesi alternatif yol projesi, ne yazık ki kurumların sorunu birbirinin üzerine atmasıyla kördüğüm hâline getirilmiştir. Kozan OSB'nin lojistik yükünü mahalle arasından kurtaracak, doğrudan ana yola bağlayacak alternatif yol projesi bir an önce hayata geçirilmelidir. Hiçbir ekonomik koşul insan hayatından daha değerli değildir. Yetkilileri yeni trafik kazalar yaşanmadan, daha fazla can yanmadan önce acilen göreve, Güneri Mahallesi halkının sesini duymaya davet ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Çan...

16.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, zilyetliği köylüde, tapusu devlette olan taşınmazlara, ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) - Ekonomiye batıran, hazineyi yağmalayan iktidar görüyoruz ki şimdi de devletin elinde kalan son varlıklara gözünü dikti. Sağlık tesisleri satışta, askerî alanlar satışta; ormanlar, meralar madencilerin elinde. Tüm bunların yanında bir de atadan, dededen beri zilyeti köylüde olan ama tapusu devlette olan taşınmazlar emlakçı mantığıyla satışa çıkarılıyor. Millî Emlak, Türkiye'nin her yerinde olduğu gibi seçim bölgem Samsun'da da 19 Mayıs ilçemiz ve diğer ilçelerimizde uzun uzun listelerle satış ilanları yayımlıyor. Mesele, bir arsa satışı değildir yüz yıllık hayatların satışındır; vatandaşın zilyetlik hakkını ekonomik fırsata çevirmeye çalışmaktır; alın terini, hakkı, hukuku ihaleye çıkarmaktır. Bu mesele mülkiyet meselesi olmaktan çıkmış, artık adalet ve vicdan meselesi hâline gelmiştir.

BAŞKAN - Sayın Karaoba...

17.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak Millet Bahçesi'ne ilişkin açıklaması

ALİ KARAoba (Uşak) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

Benim konum, Uşak Millet Bahçesi. 2016'da AKP Belediye Başkanı müjde verdi, 2017'de köklü okulları yıktılar, 2019'da TOKİ "Yapacağım." dedi, tamamlayacakları süre 29 Şubat 2024'tü. Bakın, 5 vali gördü bu proje, 5 vali; 3 belediye başkanı gördü. Ne kadar para harcadılar, soruyoruz, bilen yok; ortada da proje bitmiş değil.

Şimdi, şu resme bakın: Sayın Vali ve AK PARTİ kadroları -2 milletvekili, il başkanı- ve yanlarında da müftü var ama bakın, millet bahçesinde millet yok, bahçe hiç yok ama bir şey var: Müftü var, herhâlde parayla bitiremeyeceklerini anladılar. Sayın Müftümüzün bu millet bahçesi için yaptığı dualara gönülden katılıyoruz, biz de Cumhuriyet Halk Partisi olarak "Amin!" diyoruz ama ne kadar para harcadınız, lütfen, bir de bilgi verin diyor, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Türkoğlu...

18.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, POMEM ile Polis Meslek Yüksekokulu mezunu mülakat mağduru gençlere ve sağlık raporu gerekçesiyle ilişkisi kesilen polis memurlarına ilişkin açıklaması

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Teşekkür ediyorum.

Polis Akademisine bağlı POMEM 29, 30, 31'inci Dönem mezunları ile Polis Meslek Yüksekokulunun 20, 21 ve 22'nci Dönem mezunu 2000'e yakın gencimizin mülakat mağduriyeti samimiyetle vicdanları sızlatıyor. Zorlu eğitimlerini başarıyla tamamlayan ancak mezuniyete günler kala uyduruk mülakatlarda "özgüvensiz" ve "ikna kabiliyeti yetersiz" gibi hiçbir objektif ölçüte dayanmayan, tamamen subjektif, tamamen keyfî bir değerlendirmeye elenmeleri düpedüz emek gasbidir ve kabul edilemez.

Diğer taraftan, yine mezuniyetlerine günler kala sağlık raporu gerekçesiyle ilişkisi kesilen az sayıda polis memurumuzu ve mülakat mağdurlarını görüşülmekte olan torba kanuna eklemek insanidir, vicdanidir, ahlakidir ve gereklidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Karaman...

19.- Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman'ın, muharrem ayına, yeni hicri yıla, ABD ile İran arasında sağlanan mutabakata ve Türkiye'ye ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; muharrem ayının ve yeni hicri yılın ülkemize, aziz milletimize, İslam âlemine ve tüm insanlığa hayırlar getirmesine vesile olmasını Rabb'imden niyaz ediyorum.

Hamdolsun, yeni hicri yıla bölgemizde barış adına sevindirici bir gelişmeyle giriyoruz. ABD ile İran arasında sağlanan mutabakatla savaşın sona ermesinin bölgemizde kalıcı barış ve istikrarın tesisine vesile olmasını temenni ediyorum.

Türkiye; liderimiz, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın yapıcı, etkin diplomasi girişimiyle savaşın değil barışın yanında durmuş ve bu süreçte yapıcı rol üstlenmiştir. Bugün ülkemiz; büyüyen ekonomisi, gelişen savunma sanayisi ve stratejik yatırımlarıyla bölgesinde güçlenen, güven veren ve dünyada sözü dinlenen bir ülke hâline geldi. Türkiye Yüzyılı hedefleri doğrultusunda milletimizin huzuru, refahı, çocuklarının daha güçlü yarınları için çalışmaya devam edeceğiz.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Işık Gezmiş...

20.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun'un Şebinkarahisar, Alucra ve Çamoluk ilçelerine ilişkin açıklaması

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Giresun'un Şebinkarahisar, Alucra ve Çamoluk ilçeleri yüzyıllardır hayvancılıkla geçinen, bölge ekonomisine katkı sunan önemli yerleşimlerdir. Ancak bugün bu bölgelerde hayvancılık yapan vatandaşlarımızın meraları ellerinden alınmaktadır. Şebinkarahisar, Avutmuş ve Çiftlik Mahallelerinde yaklaşık 200 dönüm arazi, içinde endemik bitkilerin olduğu, buğday tarımının yapıldığı ve hayvancılık için mera olarak kullanılan arazi muhtarlarımız ve bölge halkımızın büyük tepkisine rağmen güneş enerji santrallerine tahsis edilmiştir. Daha önce de aynı bölgede Türkiye Büyük Millet Meclisinde görev yapmış milletvekilleri adına oluşturulan hatıra ormanının bir kısmı vefasızlık örneği olarak kesilmiş, güneş enerji santrali yapılmıştı. Bugün aynı anlayış meralara yönelmektedir. Bölge halkımız yüzyıllardır...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çakır...

21.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, hicri yılbaşına ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) - Sayın Başkan, insanlık son zamanlarda şunu soruyor: Dünya nereye gidiyor? Koçbaşı kötülük sahiplerinin de bunu bildiğini zannetmiyorum. Müslüman dünyası şunu soruyor: İslam dünyası nereye gidiyor? Bugün hicri yılbaşını idrak ederken bizim de bildiğimizi zannetmiyorum. Güçlünün zulmettiği, mazlunun ah ettiği bir dünya; kim dost kim düşman, bütün kavramlar, dengeler birbirine karışmış. Dünyayı ve İslam âlemini bu keşmekeşten çıkarabilecek akliselime hiç bu kadar ihtiyaç duyulmamıştı. Dua ve temennim odur ki daha büyük felaketlerle karşılaşmadan, öldürülen mazlumların ahi arşı titretmeden, dünya tamamen yaşanılır olmaktan çıkmadan insanlığın kurtuluşu ulaşmasıdır. Hicretin insanlığa açtığı eşsiz güzelliğinin ve gelecek ruhunun kalben ve zihnen önümüzü ve yolumuzu aydınlatması temennisiyle İslam âleminin hicri yılbaşını tebrik ediyor, Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın İlhan...

22.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir merkez dereleri taşkın kontrol projesine ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) - Teşekkür ederim Başkanım.

Kırşehir'imizi sel ve taşkın riskine karşı koruyacak, özellikle şehir merkezindeki dere yatağında yıllardır yaşanan sorunları çözecek olan Kırşehir merkez dereleri taşkın kontrol projesinin bir an önce hayata geçirilmesi büyük önem taşımaktadır. Geçtiğimiz hafta sonu yaşanan sel felaketi, bu yatırımın ne kadar acil ve gerekli olduğunu bir kez daha ortaya koymuştur. Projesi uzun yıllar sonra tamamlanan ve nihayet yatırım programına alınan çalışmanın ihale sürecinin hâlâ başlatılmamış olması kabul edilemez bir gecikmedir. Kırşehir'in daha fazla zaman kaybetmeye tahammülü yoktur. Vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğinin korunması, iş yerlerinin, konutların, tarım alanlarının ve altyapının benzer afetlerden zarar görmemesi için Kayseri Bölge Müdürlüğü nezdindeki ihale süreci hızlandırılmalı ve proje en kısa sürede hayata geçirilmelidir diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Sarı...

23.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, orman alanlarının kaybedilmesinin sebebine ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) - Teşekkürler Sayın Başkan.

AKP iktidarında yirmi dört yılda 328 bin hektar orman alanı kül oldu. Her yıl yeni orman alanlarını kaybediyoruz. Sizce bunun sebebi nedir biliyor musunuz? Ormanı söndürmekten öteye geçen, yangını söndürmekten öteye geçen bir politika geliştirilmemesi. Bugün "Müdahale ettik. Yangını söndürüyoruz, kontrol altına alıyoruz. Gereği yapılıyor." açıklamalarından öteye geçen herhangi bir şey yapılmıyor. Buradan çağrıda bulunuyorum Orman Bakanı: Balıkesir ili milletvekili olarak bölgemiz Kaz Dağları, Alaçam, Madra Dağı, Kapıdağ ormanları olmak üzere dört bir yanı ormanlarla çevrili olan bir kent ama yangınlar çıktıktan sonra yapılan müdahalenin hiçbir anlamı yok. Bugün Tarım ve Orman Bakanından, yangın çıkmadan müdahale edilmesi, ormanların bakımlarının yapılması, yeterli sayıda gözlemci ve orman memurunun alınması ve orman köylülerinin desteklenmesi konusunda bir politika geliştirmesini talep ediyorum kendisinden.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Yıldırım Kara...

24.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay Defne Devlet Hastanesine ulaşım sağlayan Değirmenyolu Caddesi'ne ilişkin açıklaması

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Teşekkür ederim Başkanım.

Hatay Defne Devlet Hastanesine ulaşım sağlayan Değirmenyolu Caddesi'nde özellikle sabah ve akşam saatlerinde yoğun bir trafik yaşanmaktadır. Bostancık Mahallesi'ndeki bu kronik sorununuz acil hastaların kritik durumlarda hastaneye ulaştırılmasını zorlaştırıyor ve ambulansların giriş çıkış sürelerini geciktiriyor. Dolayısıyla bu yolun fiziki yetersizliği bölgedeki sağlık hizmetlerine hızlı ve güvenli erişimi doğrudan engelliyor.

Şimdi, Defne halkı adına vatandaşlarımızın mağduriyetinin giderilmesi için Bakanlık ile Büyükşehir Belediyesi arasındaki gerekli koordinasyonun yapılmasını, yol genişletme veya herhangi bir kamulaştırma planı var ise bunların netleştirilerek bölge insanımız için hastane yoluyla ilgili düzenlemeleri acilen beklediğimizi ifade ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Öcalan...

25.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Şanlıurfa'nın enerji sorununa ilişkin açıklaması

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, ülkeye yaz geldi; Urfa ülkenin en sıcak şehridir. Enerji sorunu tekrar başladı, Urfa enerji çilesine başladı; maalesef ne altyapı ne üstyapı yatırımları vardır. Urfa'nın Siverek ilçesinde, Halfeti ilçesinde, Bozova ilçesinde, Viranşehir ilçesinde ve merkezinde enerji artık verilmiyor, elektrikler kesik; ülkenin Hükümeti maalesef bunlara gözünü kapatmaktadır.

Bir de lisanssız GES'lere verilen on yıllık destekte sona gelinmiş, artık ikinci bir düzenlemeye ihtiyaç vardır. Milyonluk GES'lerin şalterini bir yandan indirip bir yandan da Halfeti'de meraya, tarım arazisine GES yapmak hangi mantığa sığar?

Bir an önce bu konularla ilgili düzenleme yapılmalıdır, enerji sorununa köklü bir yaklaşımla sorun çözülmelidir. Teşekkürler.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Niğde Çomardılı Dondurmacılar Derneği üyelerine “Hoş geldiniz.” denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Niğde Çomardılı Dondurmacılar Derneği üyeleri aramızda; hoş geldiniz diyoruz; ayrıca, dondurma bekliyoruz. (Alkışlar)

Sayın Sönmez...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

26.- Isparta Milletvekili Hasan Basri Sönmez'in, 9'uncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in vefatının yıl dönümüne ilişkin açıklaması

HASAN BASRI SÖNMEZ (Isparta) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün 9'uncu Cumhurbaşkanımız merhum Süleyman Demirel'i vefatının yıl dönümünde rahmet, minnet ve saygıyla anmak üzere söz almış bulunuyorum.

Isparta'nın yetiştirdiği önemli devlet adamlarından olan Süleyman Demirel, uzun siyasi hayatı boyunca ülkemize önemli hizmetlerde bulunmuş, demokrasiye, kalkınmaya ve devlet yönetiminde değerli katkılar sağlamıştır. Özellikle memleketimiz olan Isparta ve ülkemiz için gerçekleştirdiği yatırımlarla kalıcı eserler bırakmıştır. Türk siyasi tarihinde iz bırakan Demirel milletimizin hafızasında her zaman saygın bir yere sahip olacaktır. Bu vesileyle, 9'uncu Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel'i bir kez daha rahmetle yâd ediyor, ailesine, sevenlerine ve aziz milletimize başsağlığı diliyorum; ruhu şad, mekânı cennet olsun.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Ali Yüksel... Yok.

Sayın Akburak...

27.- İstanbul Milletvekili Burak Akburak'ın, ailelerin eğitim harcamalarına ve sisteme yükledikleri belgelere ilişkin taleplerine ilişkin açıklaması

BURAK AKBURAK (İstanbul) - Bugün birçok aile çocuklarının eğitimi için önemli harcamalar yapıyor yani devletin üzerindeki eğitim yükünün bir kısmını da kendi imkânlarıyla karşılamış oluyorlar. Eğitim ücretlerini ödüyorlar, KDV'sini ödüyor, faturasını alıyor, üstelik bu bilgiler kamu sistemlerinde de kayıtlı. Gelir beyanında bulunan çalışanlar da haklı olarak şunu soruyor: "Eğitim ücretini ödüyorum, KDV'sini ödüyorum, faturamı alıyorum. O hâlde neden gelir vergisi beyannamesinde dikkate alınmıyor bunlar?" Çocuklarının eğitimi için fedakârlık yapan ailelerimizin bu konudaki taleplerinin değerlendirilmesi hakkaniyet açısından önemlidir. Ayrıca, e-devlet, e-fatura ve e-beyanname uygulamaları yaygınlaştı ama diğer yandan sisteme yükledikleri belgeler kurumlar tarafından yeniden talep ediliyor. Dijitalleşmenin amacı bürokrasiyi azaltmak ve işlemleri hızlandırmak değil mi? Hem eğitim harcamalarına ilişkin taleplerin hem de belge uygulamalarının gözden geçirilmesinin yararlı olacağını belirtmek istiyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN - Sayın Özcan...

28.- Düzce Milletvekili Talih Özcan'ın, Düzce'deki Çoban Kavşağı'na ilişkin açıklaması

TALİH ÖZCAN (Düzce) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Düzce'de her sabah aynı manzara var. Şehrin en kritik geçiş noktalarından biri olan Çoban Kavşağı'nda trafik kilitleniyor. İnsanlar işine, çocuklar okula geç kalıyor, sürücüler artık isyan ediyor. Bu kavşak yıllardır konuşuluyor ancak kalıcı bir çözüm hâlâ yok. Düzce büyüyor, araç sayısı artıyor ama altyapı yerinde sayıyor. Vatandaşımız her gün bu çilenin bedelini zamanından ve sabrından ödüyor. Çözüm bellidir, Çoban Kavşağı'nı rahatlatacak projeler ivedilikle hayata geçirilmelidir. Kavşaklar akıllı trafik sistemiyle yeniden düzenlenmelidir. Okul ve mesai saatlerinde trafik yönlendirilmesi güçlendirilmelidir. Şehir içi ulaşım için orta vadeli alternatif güzergâh planlanmalıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Becan...

29.- Yalova Milletvekili Tahsin Becan'ın, Yalova sahillerinde son günlerde ortaya çıkan tabloya ilişkin açıklaması

TAHSİN BECAN (Yalova) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yalova sahillerinde son günlerde ortaya çıkan tablo endişe vericidir. Kıyılarımızdaki yoğun yosunlaşma, kötü koku ve kirlilik görüntüleri vatandaşlarımızın haklı tepkisine neden olmaktadır. Deniz suyu analizlerinde bazı bölgelerde kalite sorunları tespit

edilirken sahillerde yaşanan çevre kirliliği de Marmara Denizi'nin alarm verdiğini göstermektedir. Bu, yalnızca çevre meselesi değil halk sağlığı, turizm ve balıkçılık açısından da ciddi bir tehdittir.

İktidara soruyoruz: Sahillerdeki kirliliğin kaynağı nedir? Denetimler yeterli midir? Marmara'yı ve Yalova kıyılarını korumak için hangi adımlar atılmaktadır? Vatandaş kirli sahillere, kötü kokular ve çevre ihmaliyle yaşamaya mahkûm değildir. Temiz bir çevrede yaşamak anayasal bir sorumluluk olduğu kadar gelecek nesillere de borcumuzdur. Yetkililerden gereken incelemelerin yapılmasını arz ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Ateş...

30.- Bolu Milletvekili Türker Ateş'in, Bolu Mengen'de özel bir maden ocağında yaşamını yitiren Muhammet Özkul'a ilişkin açıklaması

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün Bolu Mengen'de özel bir maden ocağında çalışan Muhammet Özkul iş cinayetinde yaşamını yitirdi. Aynı bölgede son yıllarda yaşanan kazalarda işçiler yaralandı, can kayıpları yaşandı. Her ölümün ardından soruşturma açılıyor, taziyeler yayınlanıyor fakat madenciler yine aynı riskle çalışmaya devam ediyor. Madenlerde kader değil ihmal öldürür, denetimsizlik öldürür, maliyeti düşürme hırsı öldürür, işçinin canını üretim baskısına kurban eden anlayış öldürür. Muhammet Özkul'a Allah'tan rahmet, ailesine, çalışma arkadaşlarına ve tüm madenci emekçilere başsağlığı diliyorum. Ancak başsağlığı dilemek yetmez, yeni ölümler yaşanmadan sorumlular ortaya çıkarılmalı ve gerekli önlemler derhâl alınmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Bayraktutan...

31.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, tutuklu Şile Belediye Başkan Yardımcısı Tuncay Tolga Özçakmak'a ilişkin açıklaması

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Her yeni günde başka bir hukuksuzlukla karşı karşıya kaldığımız zor bir dönemden geçiyoruz ne yazık ki. Şile Belediyesinde yapılan operasyon kapsamında tutuklamaların üzerinden, 2025 yılının Temmuz ayının üzerinden on bir ay geçti. Şile Belediye Başkan Yardımcısı, benim eski danışmanım, Arhavili kardeşim Tuncay Tolga Özçakmak o tarihten bu tarafa on bir aydır tutuklu, on bir aydır ortada iddianame yok. Tutuklama çağdaş ceza hukukunda bir tedbirdir, asla cezalandırma yöntemi değildir. Bir an önce bu mağduriyet giderilmeli, iddianame hazırlanmalı, yargılama yapılmalıdır. Cumhuriyet savcısının bu on bir aylık süre içerisinde ne yaptığını gerçekten merak ediyorum. Gizli tanık ifadeleriyle, haksız ve hukuksuz bir şekilde tutuklanan kardeşim Tuncay Tolga Özçakmak'ın ve tüm belediyelerimizde siyasi kararlarla özgürlüğünden mahrum bırakılan herkesin adalet mücadelesinde sonuna kadar yanlarında olduğumu buradan bir kere daha ifade ediyorum. Tutuklamanın bir tedbir olduğunu unutmamaları gerçeğinden hareketle, bir an önce davanın açılmasını ve özgürlüklerine...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Koca...

32.- Mersin Milletvekili Perihan Koca'nın, özel sektör öğretmenlerine ve mülakat mağduru öğretmenlere ilişkin açıklaması

PERİHAN KOCA (Mersin) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Özel sektör öğretmenleri ve atanmayan 1.611 mülakat mağduru öğretmen dört gündür Ankara'da direnişler. Taban maaş hakkı ve atamaların yapılması talebiyle büyük bir mücadele dersi veriyorlar. Bizler de tam dört gündür öğretmenlerimizle birlikte yan yana, omuz omuzayız. Öğretmenlerimize Bakanlık ve Millî Eğitim Komisyonunda verilen sözler ortadayken, bırakın o sözlerin yerine getirilmesini, öğretmenler bugün muhatap dahi bulamıyorlar. Günlerdir Ankara'nın göbeğinde "NATO yasağı var." denilerek şiddete, işkenceye uğruyorlar, ters kelepçeyle gözaltına alınıyorlar. Eğitimin yükünü omuzlayan, geleceği inşa eden öğretmenlerimiz güvenceli ve onurlu çalışma koşulları için üç gündür açlık grevindeler. Artık bu zulme bir son verin, öğretmenlerimizin haklı taleplerini derhâl karşılayın.

BAŞKAN - Sayın Sakik...

33.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, Meclisin Çankaya Kapısı'nda açıklama yapmak isteyen öğretmenlere ilişkin açıklaması

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Birkaç gündür Ankara'da bir şiddet ve bir terör uygulanıyor, kime? Öğretmenlere. Biraz önce Çankaya Kapısı'nda yine öğretmenler şiddete maruz kaldılar ve söylenen şu: "Parlamentonun önünde biz açıklama yaptırmayız." Bu Parlamento halktan büyük değildir; eğer halkın iradesiye o öğretmenler bu Parlamento'ya, Parlamentonun önüne de gelip derdini anlatabilmeli. Bu öğretmenler köle gibi çalıştırılıyor, özel okullarda köle muamelesi görüyor. Bu öğretmenlere neden şiddet uygularsınız? Bu öğretmenler sizi eğitti, şimdi çocuklarınızı eğitiyor ve gelecekleri için feryat ediyorlar, insan gibi yaşamak istiyorlar. Peki, siz niye duymak istemiyorsunuz ey iktidar, ey boş koltuklar!

Teşekkür ediyorum.

34.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, Aile Bakanlığına ve Çalışma Bakanlığına seslenmek istediğine ilişkin açıklaması

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Teşekkürler Sayın Başkan.

11 yaşındaki Mustafa, 5 yaşındaki Mehmet Sinan, 4 yaşındaki Ramazan dün mevsimlik tarım işçisi olarak gittikleri Karaman'da aracın sulama kanalına düşmesi sonucu yaşamlarını yitirdiler. Peki, okulları bitince tatilde evlerinde olması gereken bu çocuklar neden yollardaydı? Çünkü Siverek'te, Urfa'da, doğdukları yerde doymak iş yok, geçim yok, imkân yok. Aile Bakanlığına ve Çalışma Bakanlığına buradan sesleniyoruz: İnsanlar her yaz geçinebilmek için memleketlerini terk etmek zorunda kalıyorlar, el kadar çocuklar aileleriyle beraber göç yollarına düşüyorlar, kimi zaman yollarda kimi zaman gittikleri yerlerde yaşamdan koparılıyorlar; bu ölümlerin çözümsüzlüğü yoksulluğun ta kendisidir, vebali de bu AKP iktidarının boynundadır.

BAŞKAN - Sayın Çağlar Gökalp...

35.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'ın, sağıltaki bölgesel eşitsizliklere ilişkin açıklaması

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası Bitlis Şubesi, Tatvan Devlet Hastanesi önünde yaptığı basın açıklamasıyla sağlık emekçilerinin yaşadığı hak ihlallerine ve bunun halk sağılığı üzerindeki etkilerine dikkat çekti. Açıklamada, yetersiz personel, artan iş yükü ve ağır çalışma koşullarının sağılık hizmetlerinin niteliğini doğrudan etkilediği vurgulandı.

Sağılıkta yıllardır derinleşen bölgesel eşitsizlikler sağılık emekçilerini tükenme noktasına getirirken yurttaşların sağılık hizmetlerine erişimini zorlaştırmaktadır. Sağılık emekçilerinin personel açığının giderilmesi, çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve insanca çalışma talepleri son derece meşrudur. İktidarın ekonomi politikalarının yarattığı krizin faturası sağılık emekçilerine ve halka kesilemez. Sağılıkta tasarruf olmaz, tasarrufun konusu insan yaşamı olamaz. Sağılık emekçilerinin halkları ve halkın sağılık hakkı için eşit, ücretsiz, nitelikli ve ana dilinde sağılık hizmeti mücadelesinin yanındayız.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz sayın milletvekilleri.

Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım, geri kalan diğer milletvekili arkadaşlarımızın söz taleplerini de Grup Başkan Vekillerinden sonra karşılamaya devam edeceğim.

İlk söz, YENİ YOL Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Muğla Milletvekili Sayın Selçuk Özdağ'a aittir.

Buyurun.

36.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, eski Başbakan ve Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in ölümünün 11'inci yıl dönümüne, 3600 ek göstergeye, kademeli emekliliğe, staj ve çıraklık sigortası mağdurlarına, taşeron işçilere kadro verilmesine, kamuda mülakatın kaldırılmasına, hem Türkiye Cumhuriyeti hem de İsrail vatandaşı olan kişilere, mülakat mağduru öğretmenlere ve özel sektör öğretmenlerine, beyaz et sektörüne, lastik sektörüne ilişkin açıklaması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; malumlarınız olduğu üzere, eski Başbakanımız ve Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel'in ölümünün 11'inci yıl dönümü. Kendisiyle hapisane yıllarımdan sonra tanıştım. Bülent Ecevit'le Ulucanlar Cezaevinde beraber kalmıştık, Sayın Erbakan'ın Başbakanlığında Sayın Muhsin Yazıcıoğlu'nun Genel Başkan Yardımcısıydım ve onun da Başbakan oluşunda yani iktidara gelmelerinde de yine "evet" oyu verenlerden biriydim. Sayın Demirel'i de merak etmişim, cezaevinden sonra tanıştım. Kendisinin büyük bir devlet adamı olduğunu gördüm. Her insan gibi hataları vardır, hatasızlık Allah'a aittir, günahsızlık da peygamberlere aittir ve kendisiyle ilgili birkaç anekdotu sizlerle paylaşmak istiyorum.

12 Eylül olmadan önce Agah Oktay Güner kendisini 11 Eylülde ziyaret eder ve kendisinin çok sinirli olduğunu görür, Agah Oktay Güner de eski bakanlardan. Sayın Demirel'e "Sayın Başbakanım, çok sinirlisiniz, sizi ilk defa böyle görüyorum." dediği zaman "Allah kahretsin bu Amerika'yı, yine tekerimize çomak sokacaklar, yine darbe yapacaklar." ifadesini kullanıyor. Daha sonra burada Darbeleri Araştırma Komisyonu kurulmuştu, 24'üncü Dönemde ve burada 1960, 1971, 1980, 1997 postmodern darbe ve 27 Nisan e-muhıtrasının komisyonları kuruldu. Orada da Demirel'i dinleme lüzumunu hissettik çünkü kendisi 1971 muhtırasına muhatap olmuş, 1980 darbesinde tutuklanmış, gözaltına alınmış, 1997'de postmodern darbeye de eleştirilmiş bir kişiydi; o nedenle kendisini dinlemek istedik. "Parlamentoya çağırarak yerine evine gidelim." dedik ve evine gittiğimizde de 25 milletvekilini ayakta karşılamış ve doktorlar "Otur." demesine rağmen "Hayır, onlar seçilmiş milletvekilleri, onları karşılayacağım." ifadesini kullanmıştı.

1980'de Zincirbozan'a giderken yanındaki arkadaşına şunu soruyor: "Nereye gidiyoruz?" "Zincirbozan'a götürecekler efendim sizi." "Peki, biz Zincirbozan'a havaalanı yapmış mıydık?" "Yapmamıştık efendim." "Buradan çıkacağız ve çıkar çıkmaz da Zincirbozan'a havaalanı yapacağız." Aradan üç ay geçer, üç ay sonra arkadaşları kendilerini ziyarete geldiğinde şöyle söyler, der ki: "Arkadaşlar, bana 50 adam bulabilir misiniz?" "50 kişi buluruz. Ne yapacağız?" derler. "Parti kuracağız, adına da 'sıratı müstakim' diyeceğiz yani 'Doğru Yol' ifadesini kullanacağız, 'Doğru Yol' diyeceğiz." der. Yılmayan bir adam. 6 defa gidip 7 defa gelmek çok zordur arkadaşlar. Türk siyasi hayatında gidip de gelen 2 kişi vardır: Birisi 6 defa gidip 7 defa gelen Demirel'dir; birisi de Ecevit'tir, 1-2 defa gitmiş ve 2 defa da gelmiş olan bir siyasetçidir. Ben kendisine rahmet diliyorum. Tarihçiler, siyaset bilimciler de mutlaka kendisiyle ilgili değerlendirmelerde bulunacaklardır.

3600 ek gösterge... Değerli arkadaşlar, 2018 yılı seçimleri yapılıyor, Adalet ve Kalkınma Partisi söz veriyor: "3600 ek göstereyi herkese vereceğiz, 1'inci derecede olan herkes 3600 ek göstereye sahip olacak." Ve 2023 seçimlerine gelirken aynı vaatte bulunuyorlar, bu sırada dört meslek kurumuna bu 3600 ek göstereye tanınıyor: Hemşirelere, Diyanet İşleri Başkanlığında çalışanlara, polislere ve kısmen de astsubaylara tanınmış oluyor. Bugün bu ek göstereyle ilgili hâlâ daha sözünüzü yerine getirmediniz; vatandaşlarımızı bunu bekliyorlar.

Emekli maaşının yükselmesi önemli bu ek göstereyle; emekli ikramiyeleri artacak, görev süresindeki maaş hesaplamasında iyileşme olacak, uzun vadeli mali güvenliğin güçlenmesi sağlanacak. Bu nedenle, 3600 ek göstere memurlar için mali açıdan çok önemlidir.

Ve aynı zamanda kademeli emeklilik arkadaşlar... Bakın, "EYT'yi yapmayacağız, çıkarmayacağız." dediniz "Bu bizden önce, 1999 yılında çıkarılmış bir kanun." dediniz, çıkarmak zorunda kaldınız. Niye? Pabuç pahalıydı, seçimler öncesi, 2 milyon 300 bin kişiydiler, ikiyle çarparsanız iki misli 4 milyon 600 bin yapıyor, üçle çarparsanız 6 milyon 900 bin yapıyor. "İktidarımıza mal olsa da çıkarmayız, İskandinav ülkeleri bundan dolayı battı." dediniz, baktınız ki Cumhurbaşkanlığına mal olacak, çıkarmak zorunda kaldınız ama iki şeyi ihmal ettiniz: Bir, 5000 prim gününde bekleyenler var; iki, 3600 kısmi emekliliği bekleyen insanlar var ve bir de kademeli emeklilik var. Niye bir günden dolayı bir insan on yedi yıl çalışsın değerli arkadaşlar. Gelin, bu kademeli emekliliği yapın, seçim öncesinden yaparsanız hem güvenilir olursunuz hem de aynı zamanda vermiş olduğunuz sözlerden bir tanesini de yerine getirmiş olursunuz.

Staj ve çıraklık sigortası mağdurları var. Bu insanlar yıllardır dile getiriyorlar. En tabii hakları. Çalışıyorlar mı? Çalışıyorlar. Bir yere girmişler mi? Girmişler. Tarihi belli mi? Belli. Bunlar çırak mı? Çırak. Bunlar stajyer mi? Stajyer. O zaman bunların sigorta mağduriyetlerini giderin.

Taşeron işçilere kadro verilmesi... 2016 yılında taşeron işçilere, 800 bin kişiye kadro verilmişti, şimdi yine bekliyorlar çünkü KİT'lerdekilere verilmemişti. Şimdi belediyelerdeki hizmet çalışanları var yani belediye şirket işçileri var, bunların sayısı da 1 milyona çıktı. Bir defaya mahsus olmak üzere bir kanun çıkarılarak bunlar kadroya geçirilmeli ve bundan sonra da bir kriter konulmalı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Teşekkür ederim.

Bu kanunla beraber her önüne gelen belediyelere alınmamalı, KİT'lere alınmamalı ve bunun bir kriteri olmalı, ardından da bu insanlara bir daha da kadro verilmeyeceği kendilerine deklare edilmeli.

Kamuda mülakatın kaldırılması... Bakın, mülakat demişken de söyleyeyim, son mülakat yapıldı, biliyorsunuz, Sayın Cumhurbaşkanı seçimlere giderken dedi ki: "Mülakatı kaldırıyoruz." Kaldırmadı. Bence bu bir istismar, bence milleti kandırmak ve böylece oy almak arkadaşlar. Vatandaş "A, mülakat kalkıyor, çocuklarımız bundan sonra kendi liyakatleriyle, zekâlarıyla, yetenekleriyle işe girecekler." dedi. Kaldırmadınız, sonra Sayın Cumhurbaşkanı dedi ki: "Eğer böyle bir şey söylemişsem eğer İçişleri Bakanım ve de aynı zamanda Millî Savunma Bakanım konuşacağım, gereğini yapacağım." Yaptılar, doğru yaptınız, son bir mülakat yaptınız, burada 1.700'e yakın insan mağdur oldu. Bu mağduriyetleri hâlâ gidermiyorsunuz, bu insanlar buraya geliyorlar, hak arıyorlar, hak ararken de -Anayasa'nın 34'üncü maddesi toplantı, gösteri ve yürüyüş hakkını tanımış ama- siz bu insanların, bu özel sektör öğretmenlerinin ve aynı zamanda bu mülakat mağdurlarının otelden çıkmasını engelliyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Sonra da Akın Gürlek diyor ki: "Bu Avrupa Parlamentosu benim hakkımda ne konuşuyor! Türkiye egemen bir devlettir." Ya, senin hakkında konuşmuyor, egemenliğe de bir şey dediği yok. Seninle ilgili diyor ki: "Bakın, Türkiye'de hukuk askıya alınıyor, bununla ilgili işlemler yapın." Alınmıyor mu askıya Sayın Akın Gürlek? Alıyor. Alo, adalet sana sesleniyorum: Bu, Anayasa'nın 34'üncü maddesi. Hiç izinsiz olarak insanlar toplantı yapabilir mi? Yapar. Gösteri yapar mı? Yapar. Yürüyüş yapar mı? Yapar. Bu otelin etrafını niye çevirdiniz? Ya, devlette polis olur ama polis devleti olmaz arkadaşlar. Ben buradan bir kez daha sesleniyorum, sonra, alo, adalet sana bir daha sesleniyorum: Nedir o? Bak, senin turnusol kağıdını söylüyorum. Siz 7 Ekim saldırısından sonra... Hem Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı hem de İsrail vatandaşı olan kişiler var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Teşekkür ederim.

Bunlar bu savaşa katılmışlar yani Filistinlilere zulmetmişler, bunlarla ilgili iddia var, soruşturmalar olması gerekiyor, dilekçeler var Adalet Bakanlığı'nda. Adalet Bakanlığı soruşturma izni vermezse, bu, İsrail ve Türkiye vatandaşı olanlar yargılanmıyor. Hadi göreyim sizin yığılmanızı, hadi göreyim sizin ne kadar cesur olduğunuzu; deyin ki: "Biz, bu İsrail'e kafa tutuyoruz. Bu İsrail de kim oluyor! Ben çifte vatandaş olan, bu, İsraililere ve Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına soruşturma izni veriyorum." Vallahi veremezsiniz, tallahi veremezsiniz, tillahi veremezsiniz. Niye veremezsiniz? Siz kendiniz bu soruların cevabını çok iyi biliyorsunuz.

Bu, mülakat mağduru ve özel sektörde çalışan öğretmenleri de son, Millî Eğitim Akademisi kanunuyla beraber siz mağdur ettiniz. Niye insanlar asgari ücretin altında çalışsınlar? Nerede insanlar asgari ücretin altında çalışır? Niye dokuz ay çalışsınlar? Neden emeklilik haklarını kaybetsin bu insanlar?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Değerli arkadaşlar, o nedenle, gelin, bu, Millî Eğitim Akademisindeki sürekli mülakatı da ortadan kaldırmanın yollarını araştırın.

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Teşekkür ederim efendim.

Bununla ilgili olarak bir çalışma yapmanız gerekiyor.

Beyaz et sektörü konusu çok gündeme geldi. Şimdi, mahkeme burada bazı şirketlere haksız yere tedbirli olarak kayyum atandığını söyledi, diğerleri de olacak. Bakın, arkadaşlar, sizi uyarıyoruz: İktidar partisi, siz zarar görmeyebilirsiniz ama Türkiye zarar

görüyor; yatırımcı gelmiyor, BYD gitti, Skoda gitti, başkaları da gidecek. Siz kalkıp da bu büyük şirketlere -çoğu da yabancı şirket, bir kısmı yabancılarla ortak- burada bu tavuk sektörüne kayyum atıyorsunuz...

Ardından da bakın, lastiklerle ilgili de lastik sektöründe de bunlarla ilgili de işlem yaptınız. Bunlara niye Ticaret Bakanlığı işlem yaptı? Niye burada, aynı zamanda, bu kurullar işlem yaptı? Doğru yaptınız onlara. Peki, aynı doğruyu, bu beyaz et sektöründe niye yapmadınız? O zaman aklımıza şu geliyor: Ya, siz, kırmızı et sektöründe birileri Türkiye'ye ithalat yaparak burada para kazanırken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Bunların kim olduğunu bize söylerseniz biz sözümüzü de geri alacağız. O nedenle bu konu siyasi bir konudur, hukuki bir konu değildir. Türkiye'ye zarar veriyorsunuz, milletimize sizi şikâyet ediyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım sabrınızdan dolayı.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İYİ Parti Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Balıkesir Milletvekili Sayın Turhan Çömez.

Buyurun.

37.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, 9'uncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in vefatının 11'inci yılına, beyaz et sektöründe yaşananlara, Çinli bir otomotiv şirketine imtiyaz tanıyan yasaya ve bu şirketle imzalanan sözleşmeye, Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'ndan beklediği cevaplara ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Saygıdeğer milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Büyük devlet ve siyaset adamı 9'uncu Cumhurbaşkanımız Sayın Süleyman Demirel'i vefatının 11'inci yılında rahmet ve minnetle yâd ediyorum. "Cumhuriyet nedir?" diye sorulduğunda "Cumhuriyet benim işte." derdi, "İslamköy'den çıkmış bir köylü çocuğunu Cumhurbaşkanı yapan cumhuriyettir." Bu sözler cumhuriyetin her birimiz için ne kadar kıymetli olduğunu göstermektedir. Gençlik yıllarımdan beri kendisiyle yakın hukukum oldu. Sürgün yıllarında İngiltere'deyken bir gün bir telefon aldım, telefonun ucundaki "Sana selam getirdim." dedi, "Süleyman Demirel'den selam getirdim." dedi. Buluştuk kendisiyle. Rahmetli o zaman "Evladıma söyle, bu ülkeye hizmet edenlerin daima bir bedeli olmuştur; bir bedel ödemişlerdir. Sabretsin, dünyayı tanısin, İngiltere'yi tanısin, Türkiye'ye dünyadan baksın. İnşallah bir gün hizmet edeceği günler gelir, o gün geri döner." diye bana haber göndermişti. Kendisini rahmet ve minnetle anıyorum, mekânı cennet olsun.

Değerli arkadaşlar, günlerden beri beyaz et sektöründe yaşanan skandalı konuşuyoruz. Beyaz ette yaşanan fiyat artışları -ki çok makul fiyat artışları olduğunu ifade etmiştik- gerekçe gösterilerek pek de tarihimizde eşine benzerine rastlanmamış bir şekilde Adalet Bakanlığının kontrolünde bu firmalara bir denetim kayyumu atanmıştı. Bunu eleştirdik, eleştirmeye de devam ediyoruz. Dün yaptığım değerlendirmede -gerçi, partimizin önergesini reddettiniz ama- şunu söylemiştim: Geçen yıl 228 lira olan canlı dananın 1 kilo fiyatını Et ve Süt Kurumu bu sene 420 liraya çıkardı yani yüzde 84,2'lik bir artış yaptı. Dünyanın hiçbir yerinde ne dolar bazında, efendim, ne yerel para birimi bazında böyle bir artış yok; niye yaptınız diye sorduk, cevap vermediler. Biz biliyoruz niye yaptıklarını çünkü et çetelerini zengin etmek için yaptılar ve tekel oldukları için yaptılar. Dün talep etmiştim, eğer beceriyorsanız Et ve Süt Kurumuna kayyum atayın diye. Bugün yeni bir şey daha geldi, Et ve Süt Kurumu PERDER üyesi marketlerin kırmızı etlerine yüzde 24 ila 28 oranında zam yapmış. Ne demek bu? PERDER üyesi marketler genellikle birkaç şubesi olan, biraz fakir mahallelerde hizmet veren marketlerimiz, doğru bir kararla Et ve Süt Kurumu bunlara makul fiyatla et vermiş bugüne kadar ki o bölgelerde yaşayan insanlarımız makul fiyatlarla, hiç olmaz piyasanın biraz altında et tüketebilsinler diye. Tabii, bunu görünce herhâlde Et ve Süt Kurumunun yine iştahı kabardı, dün itibarıyla PERDER üyesi marketlere yüzde 24 ila 28 oranında inanılmaz bir zam yaptı. Buradan Et ve Süt Kurumuyla ilgili olarak Adalet Bakanına açıkça çağrıda bulunuyorum: Bu fahiş zamları yapan bu Kuruma derhâl kayyum atayın, bu şekilde bu ülkenin protein ihtiyacı karşılanmaz.

Müteaddit defalar konuştuk, BYD'yle ilgili bugün farklı bir açıdan değerlendirme yapacağım. Bugün talihliyiz çünkü AK PARTİ'nin Grup Başkan Vekili Manisa'dan milletvekili, tabiatıyla BYD meselesine de yakın ilgisinin olduğunu ümit ediyorum ve inanıyorum ki bugün benim ortaya koyacağım sorulara cevap verecektir kendisi.

Bakın, BYD'ye imtiyaz tanınan yasa bundan iki yıl önce burada onaylandı. O zaman itiraz ettik, "Yapmayın, Türkiye zarar edecek." dedik. "Ortada fol yok, yumurta yok, fabrika yok, şirket yok; bunlara bu kadar imtiyaz tanımayın." dedik ve o zaman dediniz ki: "Merak etmeyin, teknoloji transferleri olacak. Biz her şeyi bitirdik, anlaştık, BYD Türkiye'ye fabrika kuracak, şu kadar yatırım yapacak, bu kadar işçi alacak." Ve bizim itirazımıza rağmen, buradaki muhalefetimize rağmen o yasa geçirdiniz ve BYD'ye inanılmaz imtiyazlar tanıdınız.

Şimdi, baktım, o yasa geçerken neler konuşmuşsunuz diye. AK PARTİ'nin temsilcisi "Biz bu yasayla BYD'yi buraya getirerek teknoloji merkezi hâline getireceğiz Türkiye'yi." diyor. İddiaya bakın, hesaba bakın, teknoloji merkezi olacakmış. "Merak etmeyin, biz yatırımın çok kısa süre içerisinde bitirilmesi şartına bağladık, hemen bitirecekler yatırımı." diyor. Ben söylemiyorum bunu, AK PARTİ'nin konuşan temsilcisi söylüyor ve "İthalat izinleri vesaireler çıkarılacak, derhâl yatırımlar yapılacak ve teknoloji transferi yapılacak." diyor; konuşmada bu var. Yine, Milliyetçi Hareket Partisinin sayın temsilcisi yaptığı konuşmada "Kimse endişe etmesin, 2026'nın sonuna kadar üretim tamamlanacak, 5 bin kişiye istihdam sağlanacak. AR-GE merkezleri kurulacak."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Teminat bu. Şimdi, iktidar cenahından bu açıklamalar, bu teminatlar verilirken bizim partimizin üyesi Sayın Milletvekilimiz Ömer Karakaş diyor ki: "Niye veriyorsunuz arkadaş bunu? Yapsınlar yatırımlarını, üretmeye başlasınlar, ondan sonra verin." İşte, bizim orada ortaya koymuş olduğumuz tezin ve tavrın haklılığı bugün ortaya çıktı. Şimdi, o günden bugüne kaç tane araba ithal etmişler baktık, yaklaşık 52.263 -elimizdeki son rakamlar bu, değişmiş olabilir- araç ithal edilmiş,

2 milyar dolarlık bir ithalat var. Vergi kaybı ne kadar? Tam 40 milyar liralık bir vergi kaybı var. Bu para birilerinin cebine boca edildi, 40 milyar liralık bir kaybımız var. Şimdi soruyorum: Bunun hesabını kim verecek? Ticaret Bakanı mı verecek, Sayın Erdoğan mı verecek, bu yasa burada çıksın diye direnen AK PARTİ'nin Grup Başkan Vekilleri mi verecek? Bu para milletin cebinden çıktı, BYD'nin cebine girdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun devam edin.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bunun için yasa çıkardınız. Bu yasa çıkarken de biz feryat ederken "Merak etmeyin." dediniz. Daha sonra aradan altı ay geçti, şu kürsüde konuştum, buradan konuştum, dedim ki: Bakın, Manisa'da hiçbir adım atılmadı şu ana kadar. Allah aşkına, bu fabrika nerede? Sesiniz çıkmadı. Ardından bir kere daha eleştirdim, dedim ki: Bu fabrikayı Macaristan'a kuruyorlar -Meclis kayıtlarında var, söyledim- bu fabrika Macaristan'a kurulacak. Yine sesiniz çıkmadı ama baktım, Sanayi Bakanı Sayın Fatih Kacır açıklama yapmış, diyor ki, aynen ifadesi şu, televizyon kayıtlarını çıkardım: "Yatırım başladı." Bunu söyleyen Bakan, bu ülkenin Bakanı yatırımın başladığını söylüyor. "Hızla ilerliyoruz." Yani fabrika yapımının çok hızla ilerlediğinden bahsediyor. "Hiçbir aksaklık yok projede." Buradan sesleniyorum, Sayın AK PARTİ yetkililerine sesleniyorum, Sayın Bakana sesleniyorum: Bu yalanları söylerken utanmadınız mı, milleti kandırırken anlıyorum, utanmadınız, vicdanınız sızlamadı, milletin gözünün içine baka baka nasıl söylediniz bu yalanları?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Teşekkür ederim, bitireceğim Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Şimdi, bu fabrikanın burada kurulmayacağını açıklamasını biz Ticaret Bakanından beklerdik. Gelip şu kürsüde hem AK PARTİ'nin ilgililerinin, yetkililerinin hem de Sayın Bakanın bir açıklama, bir izahat, bir hesap vermesi lazımdı. Fabrikanın kurulmayacağını nereden öğrendik? Reuters'tan öğrendik, İngiliz haber ajansından. BYD'nin yetkilisi gitmiş Reuters'a "Biz Türkiye'yi muhatap almıyoruz, orada, efendim, fabrika yatırımı falan yapmayacağız. Macaristan'ı zaten kurduk. Bütün planlarımızı ona göre dizayn ettik." Allah aşkına, kanunu geçiren biz, 40 milyar lirayı birilerinin cebine boca eden biz, milleti kandıran siz, haberi aldığımız makam da Reuters. Yakışıyor mu bu Türkiye'ye? Sizin Türkiye Yüzyılı vizyonunuza yakışabilir ama biz bunu ne size ne de Türkiye'ye yakıştıramıyoruz. Şimdi, artık Türkiye'nin ucuz işçilik avantajı kalmadı, kur rejimini böyle uygulayarak Türkiye'yi ciddi bir dezavantajlı konuma düşürdünüz ve hukuk devleti kimliğini artık kaybettiğimiz için bundan sonra yatırım yapacak yabancı kuruluş kalmadı bu ülkede.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Başkanım, özür diliyorum, bitireceğim, toparlamak üzereyim.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Göreceksiniz, kelebek etkisi, önümüzdeki günlerde beklediğiniz yatırımların hiçbiri gelmeyecek. Niye gelsin? Hukukun olmadığı bir devlete, hukukun ve güvencenin olmadığı bir coğrafyaya, bir atmosfere niye gelsin Allah aşkına? Ancak sizinle birtakım ilişkiler kurup gelebilir ve parasına para katarak, rantına rant katarak kâr elde etmeyi ümit edenler gelir; Volkswagen gelmedi, Chery gelmedi, BYD gelmedi, Honda gitti, Toyota gitti ve ardından SAIC Motor -yine bir Çinli şirket o da- "Türkiye'ye yatırım yapacağım." derken aldı başını gitti. Bu itibarla kendinize gelin, milleti kandırmayın, millete lütfen doğruları söyleyin ve hesap verin diyoruz.

Şimdi, başka bir konu daha var, o da çok önemli, bitireceğim bununla beraber Sayın Başkanım. Geçtiğimiz günlerde Çin'den bir haber aldık. Çin'deki haber son derece enteresan, Çince bir haber metni ve sosyal medyada paylaşıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitireceğim, son bir cümle istirham ediyorum.

BAŞKAN - Tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Çin'deki bu haber sitesi diyor ki: "Aslında, Türkiye ile BYD arasında yapılmış olan sözleşmede teknoloji transferi yok ama buna rağmen Türkler bizden 'blade' batarya istediler, ki sözleşmede yok; elektrik motoru sürüş sistemi istediler, sözleşmede yok; araç elektronik kontrol sistemi istediler, sözleşmede yok. Dolayısıyla sözleşmeyi ihlal eden Türklerdir." Bunu söyleyen Çinli yetkililer, belgesi de burada. Peki, böyle bir şey varsa bizim niye haberimiz yok?

Şimdi, buradan Sayın Yenişehirlioğlu'ndan rica ediyorum: Bu sözleşmeyi bulun, getirin. Bugün bu oturum kapanmadan BYD'yle yapılmış olan bu sözleşmeyi getirin. Ha, bu yayınlandı, biz bunu eleştirmeye başladık, yaptığınız şey: Hemen bu siteye yasak getirdiniz. Elinizde yapabileceğiniz tek şey bu. Bayılırsınız yasaklamaya, bayılırsınız engellemeye ya sokaklarda sürürsünüz insanları ya elinizdeki devlet gücüyle yasaklarsınız. Buradan net bir açıklama bekliyoruz, bu sözleşmeyi açıklayacaksınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Son bir cümle ne olursunuz, bağışlayın. Uzatmayacağım, bitiriyorum, söz veriyorum.

BAŞKAN - Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Yenişehirlioğlu, bu sözleşmeyi açıklayacaksınız. Sorun Ticaret Bakanlığına, göndersin o sözleşmeyi, çıkın burada kürsüden ilan edin ve kalkın, açıklayın: Bu fabrika niye kurulmadı Türkiye'ye? 40 milyar lirayı Türkiye niye kaybetti? Yanı sıra TOGG niye bu kadar zarar etti? Çünkü bu süre içerisinde TOGG'un satışlarında çok ciddi bir azalma oldu. Yanı sıra, diğer fabrikalar neden gitti ve biz neden bunu İngiliz yayın kuruluşu Reuters'tan duyuyoruz? Gece yaralarına kadar, sabahlara kadar Mecliste kanun geçireceğiz ve bunun mücadelesini vereceğiz, biz muhalefetimizi ortaya koyacağız. Bununla ilgili açıklamaları İngiliz yayın kuruluşundan duymak istemiyoruz. Burası Türkiye Cumhuriyeti devleti. Burası aziz Türk milletin yuce makamı. Burayı hiçbir şekilde istismar etmenize müsaade etmeyeceğiz. Bu akşam gün sonlanmadan bunlarla ilgili cevapları bekliyoruz Sayın Yenişehirlioğlu.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Çeşitli İşler (Devam)

2.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Yozgat Bozok Üniversitesi öğrencilerine "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Yozgat Bozok Üniversitesi öğrencileri Genel Kurulu izliyorlar; kendilerine hoş geldiniz diyoruz. (Alkışlar)

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Manisa Milletvekili Sayın Erkan Akçay.
Buyurunuz.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 9'uncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in vefatının yıl dönümüne, devlet aklı meselesine ve Avrupa Parlamentosunun bugün oylamaya sunacağı Türkiye Raporu'na ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye'nin siyasi hayatında derin izler bırakan, devlet ve siyaset adamı 9'uncu Cumhurbaşkanı merhum Süleyman Demirel'i vefatının yıl dönümünde rahmetle ve saygıyla anıyorum. Merhum Demirel, uzun yıllar boyunca millet iradesini, demokratik siyaseti ve kalkınma idealini merkeze alan hizmet anlayışıyla ülkemize önemli katkılarda bulunmuştur. Siyasi mücadelelerle dolu hayatı Türkiye'nin yakın tarihinin de önemli bir parçasıdır. Bu vesileyle kendisine bir kez daha Allah'tan rahmet diliyoruz.

Sayın Başkan, bilhassa son yıllarda sıklıkla devlet aklı, bürokrasi kavramları gündeme getiriliyor. Devlet, yalnızca kurumların toplamı değildir. Devlet, yalnızca kanunların, binaların, makamların, dosyaların ve mühürlerin adı da değildir. Devlet, tarihin içinden süzülüp gelen bir irade, milletin varlık şuuru, vatanın siyasi aklı, varlığın ve istikbalin teminatıdır ve devlet, milletin teşkilatlanmış hâlidir. Bu sebeple bugün üzerinde durmamız gereken mesele sadece yönetim meselesi değil, devlet aklı meselesidir. Bürokratik akıl elbette lazımdır, devletin yönetim ve bürokratik hiyerarşisi, defteri, kaydı, kuralı, usulü, hafızası elbette olacaktır fakat unutmayalım, bürokrasi devleti taşır ama devletin ruhunu tayin edemez. Bürokrasi uygular fakat istikamet çizemez. Bürokrasi dosyaya bakar, devlet aklı tarihe, millete ve geleceğe bakar. Bürokratik akıl kendisini devlet aklının yerine koymaya başladığında, devletin ufku daralır, siyaset dosyaya, millet istatistiğe, beka teknik prosedüre indirgenir. Bürokratik akıl dosyaya bakar, devlet aklı tarihe, günümüze ve geleceğe bakar. Bütün meselelere dün, bugün, yarın perspektifiyle bakılır. Bürokratik akıl prosedürü işletir, devlet aklı istikameti belirler. Bürokratik akıl bugünü düzenler, devlet aklı yarını kurar. Hiçbir makam, hiçbir kurul, hiçbir teknik mekanizma millet iradesinin ve tarihî devlet muhakemesinin üzerinde değildir. Bürokrasi devletin sahibi değil, devletin hizmet birimleridir. Devlet aklı milletin varlığına, hukukun vakarına, adaletin sürekliliğine ve vatanın bölünmezliğine yaslanan yüksek siyasal duruştur.

Bu arada, devleti tanımlarken Batı siyaset felsefesinden kendimizi de ayırmamız gerekiyor. Burada devleti çoğu zaman çıkar ve güvenlik hesabının soğuk mantığıyla tarif ederler. Bizim pergelimizin sabit ucu Türk devlet felsefesidir. Bu felsefenin adı devleti ebet müddettir. Bizde devlet, sadece güvenliği sağlayan aygıt değil, nizamın, törenin, adaletin, hukukun, demokrasinin, istiklalin ve millet bütünlüğünün taşıyıcısıdır. İşte, bu sacayağında yükselen devlet aklı seçim takvimine sıkışmaz, manşetlerin rüzgârıyla savrulmaz, bürokratik ezberlere teslim olmaz. Devlet aklı binlerce yıllık yürüyüşün istikametini bugünün ve yarının kararlarına taşıyan yüksek düşüncedir, muhakemedir. Bugün "terörsüz Türkiye" hedefi de bu yüksek devlet aklının konusudur. Bu mesele ne yalnızca güvenlik bürokrasisinin teknik dosyasıdır ne de günlük siyasetin dar hesabına indirgenebilir. Bu mesele, milletin birliğini, devletin bekasını ve hukukun vakarını ve geleceğin huzurunu ilgilendiren tarihî bir eşittir. Devlet aklı teröre boyun eğmez, devlet aklı taviz vermez fakat devlet aklı yalnızca tepkiyle değil, stratejiyle hareket eder. Öfkeyi akılla, gücü hukukla, kararlılığı adaletle birleştirir. Bizim davamız budur. "Devlet ebet müddet, millet ebet müddet." diyoruz. Temel meselelere bakışımız budur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Devlet politikasına dönüşen "terörsüz Türkiye" konusuna da bakışımız bu yöndedir. Devlet aklının yüce Meclisimizden çıkacak kanunlara yansımaya da bu çerçevede bakıyoruz.

Sayın Başkan, bugün Avrupa Parlamentosunda yeni ama öncekilerden farklı olmayan bir Türkiye raporu daha oylamaya sunulacak. Raporu bu hâliyle reddettiğimizi peşinen ifade ediyorum. Avrupa Parlamentosunun Türkiye raporu objektiflikten uzak, ön yargılarla kaleme alınmış siyasi bir metindir. Bu rapor, hadsizliğin ve husumetin yeni bir vesikasıdır. Türkiye'nin yargısını, iç siyasetini, güvenlik politikalarını ve anayasal düzenini hedef alan ifadeler egemen bir devlete parmak sallama alışkanlığının devamıdır. Özellikle Ülkü Ocakları üzerinden yapılan yalan yanlış ve -affedersiniz- aşağılık ifadeler bizim için hiçbir anlam taşımamaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Avrupa'yla ilişkilerimiz ancak eşitlik, karşılıklı saygı, dürüstlük temelinde ilerleyebilir. Türkiye'ye parmak sallanmasına asla müsaade etmeyiz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Muş Milletvekili Sayın Sezai Temelli konuşacak.
Buyurun.

39.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, 17 Haziran 2021 tarihinde katledilen Deniz Poyraz'a, enflasyon farkı üzerinden yapılacak maaş zammına, tavukçuluk sektörüne, banka kurmak isteyen market zincirine, Ankara'ya gelen madencilere ve Akbelen'deki maden şirketine ilişkin açıklaması

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 17 Haziran 2021 tarihinde sevgili arkadaşımız, yoldaşımız, kardeşimiz Deniz Poyraz HDP İzmir İl Başkanlığı binasında katledildi. Deniz'i katleden katil polis tarafından gözaltına alınırken o sahne bile meselenin ne olduğunu çok açık bir şekilde ortaya koyuyordu. Dolayısıyla, o katilin üç ay boyunca il binamızın orada keşif yapmasına rağmen ve her türlü aslında bu işi organize etmesine rağmen, ilişkilerinin bilinmesine rağmen bu katil yargılandı, ceza aldı fakat arkasındaki meseleler aydınlığa kavuşturulmadı. Bunun gibi binlerce cinayetten burada zaman zaman bahsettik. Deniz Poyraz'ın da katli böyle bir katliamdır ama maalesef arkasındaki karanlık güç, bu cinayete yol açan dinamikler ne bu meselede bir soruşturmaya uğradı ne de olay aydınlatıldı. Deniz Poyraz'ı bir kez daha sevgi ve minnetle anıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biliyorsunuz, temmuz ayı geliyor, temmuz ayı deyince önce kamu emekçileri ve emeklilerin enflasyon farkı üzerinden bir maaş zammı alması söz konusu oluyor. Şimdi, bu enflasyon farkının artık bir anlamı yok çünkü bir, TÜİK'in enflasyon rakamlarının herhangi bir fiyat artışını ya da enflasyonu yansıtmadığını çok iyi biliyoruz, siz de biliyorsunuz ki TÜİK Başkanını değiştirdiniz zaten ama yeni gelen de aynı yöntemle devam ediyor. Diğer taraftan, sadece enflasyon farkını yansıtmak yetmez çünkü bu enflasyonun esas yükü yoksulların, emekçilerin sırtında; emekçilerin, yoksulların paketi farklı bir paket. Bunu nereden mi biliyoruz? Kira zamlarından. Nereden mi biliyoruz? Gıda zamlarından biliyoruz. Şimdi, bunları dikkate alan bir yerden bir düzenleme yapılması gerekirken âdeta TÜİK'in rakamları üzerinden bir enflasyon farkı gerçekleşiyor ve bunun sonuçları nasıl mı karşımıza çıkıyor? Şöyle: Enflasyon zammı yaptıkça ücretler, kamu emekçilerinin ücretleri, emeklilerin maaşları giderek yoksulluk sınırının altında, açlık sınırının altında kalmaya ve fark açılmaya devam ediyor. Demek ki bu zamların bir anlamı yok, demek ki farklı bir iyileştirme, farklı bir zam yapılmak zorunda. Bu yapılmadığı için bugün asgari ücret 28 bin lira, açlık sınırı 35 bin lira. 4 tane asgari ücret verseniz Türkiye'de yoksulluk sınırına yetişemiyor. Durum bu kadar vahim.

Peki, bir tek neden bu mu? Başka bir nedeni daha var. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye en adaletsiz vergi sistemine sahip. Vergi dilimlerine baktığınızda, ücretliler üzerindeki vergi yükünün ne kadar yüksek olduğunu görüyorsunuz. Bakın, ocakta zam alan bir kamu emekçisi temmuza geldiğinde enflasyon farkı olarak maaşına aldığı zamlar vergiden dolayı kaybettiği farkı kapatamıyor. Yani ocak maaşının enflasyona rağmen gerisinde kalmaya devam ediyor. Şimdi, bu vergi sisteminin de bir an önce düzeltilmesi gerekiyor.

Peki, bunların temel nedeni ne? Bunların temel nedenini anlamak için bütçeye bakmak lazım. Bütçe rakamlarını aslında alıp incelediğinizde neden böyle bir şeyin içinde olduğumuzu bize çok net açıklıyor. Bütçe aynı zamanda iktidarın bir tercih metnidir, siyasi metnidir. Tercihini nereden mi anlıyoruz? Şuradan anlıyoruz: İlk beş aylık bütçe gerçekleştirmelerine bakalım. 7 trilyon 334 milyar lira harcama yapmış, 6 trilyon 277 milyar gelir elde etmiş. Bu gelirin büyük bir kısmı da emekçilerin vergileridir. Dolayısıyla KDV olarak öder emekçiler, gelir vergisi olarak öder, ücretleri üzerinden stopajla öder ve bu vergilerin toplanmasına rağmen bütçe açığı kapatılamamış. Neden? Çünkü 1 trilyon 263 milyar lira faize para ödenmiş; işte, bu sizin tercihiniz yani kaynağı faiz olarak siz sermayeye aktarırken emekçinin hakkını bu şekilde gasbetmeye devam ediyorsunuz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi, bunlar gerçekleşirken bir anda karşımıza tavukçuluk sektörüyle ilgili bir operasyon çıkıyor. Bunun adı nedir biliyor musunuz? "Cambaza bak." Yani burada bu kaynakları faize aktarırken diğer şirketlere fonları peşkeş çekerken bir anda 13 tane tavuk şirketine kayyum atanıyor. Şimdi, bu "cambaza bak" hikâyesinin arkasında nelerin döndüğünü anlamak için Türkiye'deki 1.000 firmaya bakın, en büyük 1.000 firmaya.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - En büyük 1.000 firmanın kârlarındaki artış hızına bakın. Hele hele bunların içindeki bankalara bakın, devasa kârlar. Aslında devasa bir soygun var ama biz tavuk şirketlerine bakıyoruz. Ha, onlara da bakalım, tabii, onlar da tekelleşme gibi bir şeye meyletmesinler ama diğer tarafa baktığınızda inanılmaz bir soygun düzeni var, talan düzeni var; bunları vergilendirmek, buna engel olmak yerine âdeta bunları teşvik eden bir anlayış var. Mesela, bununla ilgili size bir örnek söyleyeyim: "BİM" denen bir şirket var biliyorsunuz, kârları raflardan taşmış artık, o kadar taşmış ki bu şirket banka kuruyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Evet, bir alışveriş şirketi yani market zinciri öyle bir rant yaratmış ki banka kuruyor. Peki, bu bankayı nasıl kuruyor? Bu bankayı kurmasının yolu işte, aşırı kârlar, haksız kazançlar. Nasıl mı yapıyor? Bir, emeği sömürerek. İşte, BİM çalışanlarının hâli ortada, yakınmalarını çok iyi biliyoruz. İki, aslında fiyatlar yani her şeyi o kadar yüksek fiyatla halka satıyorsunuz ki ve bunları denetlemediğiniz için de vallahi bu market zincirleri artık banka kuracak aşamaya gelmiş durumdadır.

E, maden şirketleri... İşte, madenciler Ankara'ya geldiler, direndiler, direnmeye devam ediyorlar. Madenciler direndikçe, gözaltına alınıyorlar, onlara saldırıyorsunuz, haklarını almak istiyorlar ama maden şirketlerine dair bir denetiminiz söz konusu değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Diğer taraftan, yine "şirket" deyince, "maden şirketi" deyince Danıştay 6. Dairesi 10 Ocakta bir karar verdi, Akbelen'de acil kamulaştırma, bir acelecilik hâlinin olmadığına dair bir karar verdi, durdurdu yani şirket ağaçları kesmeye devam ediyor. Şirket ne diyor biliyor musunuz? "Bu karar bizi bağlamaz." Ne bağlar seni? Bu karar seni bağlamıyorsa, Danıştayın kararı seni bağlamıyorsa ne bağlar?

Dolayısıyla, biz cambaza baktığımız sürece bu şirketler kârlarına kâr katıyor, bu soygun düzeni devam ediyor ve biz de burada hâlâ enflasyon farkı yüzde 13 mü, 13,5 mu, bunun peşindeyiz. Bir an önce adaletli bir vergi sistemi ve adaletli bir ücret politikasına ihtiyacımız var.

Ben burada keseceğim, konuşamıyorum.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN - Geçmiş olsun Sayın Temelli.

Teşekkür ediyoruz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Ankara Milletvekili Sayın Murat Emir konuşacak. Buyurun.

40.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Meclisin önünde toplanmak isteyen öğretmenlere, İBB sanıklarından Murat Kapki'nin 8 yaşındaki oğlu ile tutuklu Silivri Belediye Başkanı Bora Balcıoğlu'nun LGS'ye hazırlanan oğluna, Avrupa Parlamentosunun bugün oyladığı Türkiye Raporu taslağına, yoksullukla mücadele ve 9'uncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'e ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öğretmenlerimiz yıllardır "Mülakatı kaldırın, liyakatle atayın bizleri." diyorlar. 1 milyon öğretmenimiz atanmayı bekliyor. Özel sektör öğretmenlerimiz yıllardır "güvenceli iş" diyorlar, sendikalaşma talep ediyorlar. Özel sektör işverenleriyle bir masada buluşmak ve sorunlarını konuşmak istiyorlar, taban maaş istiyorlar ama onların sesini duyan hiç kimse yok. En nihayetinde, geldiler, üç gündür açlık grevi yapıyorlar; anneleriyle geldiler, çocuklarıyla geldiler, açlık grevi yaparken bile kaldıkları otelde çembere alınıyorlar, dışarı çıkmalarına izin verilmiyor, yürümek istiyorlar, yürütülmüyorlar, Meclisin önüne geliyorlar, orada da darbedildiler. Daha bir saat önce 14 öğretmenimiz gözaltına alındı; güvenlik güçlerinin orantısız şiddetine maruz kaldılar ve maalesef, siyasi iktidar öğretmenlerin bu mücadelesinden, onları korkutarak, tutuklayarak, copla, gazla, şiddetle kurtulabileceğini zannetmektedir ve ne gariptir ki tam da bu saatlerde Meclisimizde okul saldırıları komisyonu çalışıyordu, hâlâ çalışıyor. Bir taraftan okul saldırılarını konuşmaya çalışıyorsunuz Komisyonunda ama öğretmenlerimiz, açlık grevindeki öğretmenlerimiz seslerini duyurmak için milletin Meclisine gelmek, orada konuşmak, orada toplanmak istediklerinde buna izin verilmedi. Böylesine hazin bir günü yaşıyoruz değerli arkadaşlar. Bu nedenle, İçişleri Bakanını, Millî Eğitim Bakanını, siyasi iktidarı, sarayı ve buradaki AKP'li milletvekillerini daha sorumlu davranmaya davet ediyoruz. Öğretmenleri açlığa mahkûm ediyorsunuz, güvencesiz çalışmaya mahkûm ediyorsunuz, özel sektörün insafına terk ediyorsunuz ve sonra da Meclisin önünde, Meclis kapısında coplatıyorsunuz, gazla, şiddetle önlemeye çalışıyorsunuz. Bunu hiçbir vicdan kabul etmez, kendinize gelin.

Bakınız, eğitimle ilgili bir konuyu daha ifade etmek isterim: İBB sanıklarından Murat Kapki'nin oğlu 8 yaşında, TED Acarkent Kolejinde kaydı yenilenmemiş. Gerekçe: "Çocuklar senden korkuyorlar." Vicdan yok, pedagoji yok, bilim yok, akıl yok, saygı yok. 8 yaşındaki bir çocuğa "Senin baban İBB dosyasında sanık." diye diğer çocukların "Biz seninle artık aynı sıralarda olmak istemiyoruz." demeleri mümkün müdür? Bu okul idarecilerinin işgüzarlığı apaçık ortada değil mi? Ve sonrasında anlıyoruz ki veliler de bundan çok rahatsızlar ve kendi aralarında imza topluyorlar. Nerede kaldı masumiyet karinesi?

Bakin, bunların sebebi şu: Peşinen çıkıyorlar, peşinen suçluyorlar, peşinen yargılıyorlar, peşinen tutukluyorlar, peşinen bir ay sonra "Yüz yüze bakamayacaklar." diyorlar, peşinen "Bir ay sonra göreceksiniz, milyar milyar dolarları nerelerden almış, nerelere götürmüşler." diyorlar ama sonunda hiçbir şey çıkmıyor. İşte, on bir aydır hâlâ iddianameyi bekleyen belediye başkanlarımız var, hâlâ İBB duruşması görülüyor -nihayet görülmeye başlandı, iki aydır görülüyor- on altı aydır tutuklu Sayın Ekrem İmamoğlu ve arkadaşlarımız ve orada tek bir kuruşluk somut para hareketi yok, tek bir kuruşluk somut rüşvet ilişkisi yok, tek bir kuruşluk verilen kamu ihalesi yok. Vehimler üzerinden, iftiralar üzerinden "duydum"lar "gördüm"ler üzerinden "Birileri söyledi, o anlattı; onu anlattım."lar üzerinden, HTS kayıtları üzerinden insanların masumiyet karinesi ayaklar altına alınıyor; peşinen suçlanıyorlar, özgürlükleri yok ediliyor. Onları seçen halka, halkın iradesine saldırı yapılıyor, darbe yapılıyor ve bundan çocuklar dahi etkileniyorlar, 8 yaşındaki bir yavru bile bundan etkileniyor. Oturun, şapkanızı önünüze koyun ve düşünün, "Siz bu işin neresindesiniz?" diye. Siyasi iktidarın bu işin tam ortasında olduğunu biliyoruz ama her biriniz de bu olayın bir yerindesiniz; önünüze bakarak sorumluluktan kurtulamazsınız.

Yine bir eğitim haberi vermiş olayım: Silivri Belediye Başkanımıza olmayacak iddialarla yine bir sabah vakti yine bir operasyon yapıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MURAT EMİR (Ankara) - Rüşvet iddiaları var, tabii hemen gözaltı, tabii tutuklama. Türkiye'de artık garantili tutuklama var, eğer Cumhuriyet Halk Partiliysen, gözaltına alındıysan mutlaka tutuklanırsın, neredeyse bunun istisnası yok. Bizim Belediye Başkanımız Bora Balcıoğlu'nun da oğlu yıllardır LGS sınavlarına hazırlanıyordu, bir gün sonra sınava girecekti, o çocuğun vebalini kim taşıyacak, kim verecek? Bu kadar vicdansız nasıl olabiliyorsunuz? Elbette ki herkes suç işlemiş olabilir, herkes elbette ki yargı önünde hesap verebilir ama bağımsız yargının ama tutuksuz olarak ama usulüne uygun gözaltılarla ama davet edip ifadesini almalarla olmalıdır. Size böyle yapıldı, Tayyip Erdoğan'a böyle yapıldı, o da gitti, dört ay yattı -haklı haksız- geldi Türkiye'de şimdi Cumhurbaşkanı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT EMİR (Ankara) - Toparlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) - Ama siz hukuku böylesine ayaklar altına alırsanız, Türkiye'de demokrasiyi böylesine katlederseniz, sonunda Türkiye'yi mevcut olduğu yerin çok çok gerisine götürürsünüz ve hak etmediği şekilde ekonomik kriz de yaşar, demokrasi krizi de yaşar, uluslararası dünyada da hak ettiği yeri bulamaz.

Bir konu var, çok tartışılıyor, çok uzun tartışmaya gerek yok ama önemli: Avrupa Parlamentosu Türkiye Raporu taslağını bugün oylayacak.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Oylandı.

MURAT EMİR (Ankara) - Oylandı ve bu rapor içerisinde hiçbirimizin, sizin de bizim de, hiçbirimizin içimize sindiremeyeceğimiz ifadeler var: Türkiye'de demokrasinin geriye gittiği, hukuk devletinin âdeta ortadan kaldırıldığı gibi ifadeler var. Bunlar gerçek mi? Maalesef gerçek. Bunu biz söylüyoruz, vatandaşlarımız söylüyor, herkes söylüyor, her gören söylüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) - Avrupa Parlamentosu öyledir böyledir, her şey söylenebilir ama yine de Türkiye Cumhuriyeti'nin bu hâllere düşürülmemesi gerekir. Bu konuda da keşke biraz aklınızı başınıza toplasanız ve bu ülkeye ve bu millete bunca zorluğu çekirtmeseniz.

Bir konu daha Sayın Başkan, kısaca ifade edeceğim. Övünürler şimdi; "yoksullukla mücadele" adı altında 2026 yılının ilk beş ayında 190 milyar lira harcamışlar ve 2026 yılında yaklaşık 3 milyon 600 bin vatandaşımızı yine bu desteklere ekleyecekler yani 3 milyon 600 bin vatandaşımıza da destek yapmaya başlayacaklar. Bunda övünülecek hiçbir şey yok; herkesi yoksul yapmışsınız, herkesi destekleme fonlarına, o küçükçük ödentilere...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MURAT EMİR (Ankara) - ...küçükçük gelirlere mahkûm etmişsiniz ve gerçekten insanların onuruyla çalışacağı, emek vereceği, alınının terinin hakkını alacağı, güvenceli çalışacağı, sendikalı çalışacağı bir Türkiye'yi bitirmişsiniz, herkesi sadakaya muhtaç hâle getirmişsiniz; bu rakamlar bunu söylüyor.

Sözlerimi tamamlarken 9'uncu Cumhurbaşkanımız Sayın Süleyman Demirel'i saygıyla, rahmetle anıyorum. Kendisi zaman zaman bizim ait olduğumuz siyasi çizginin dışında, bazen içinde, bazen yakınında olurdu ama bugünden baktığımızda, bunları gördüğümüzde daha iyi anlıyoruz ki bir yılmaz demokrasi ve hukuk savunucusuydu. Bu nedenle, rahmetli Sayın Süleyman Demirel'i arıyoruz, özölüyoruz ve minnetle yâd ediyoruz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve İstanbul Milletvekili Sayın Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu. Buyurunuz.

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - Manisa.

BAŞKAN - Manisa, peki, tamam.

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - Tabii.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Türkiye efendim, Türkiye.

BAŞKAN - Düzeltiyoruz.

Buyurun.

41.- Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nun, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, 17 Haziran Dünya Çölleşme ve Kuraklıkla Mücadele Günü'ne, Türkiye Su Atlası Projesi'ne, ekonomiye ve ihracata, Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı ile ASELSAN arasında imzalanan anlaşmaya ilişkin açıklaması

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Değerli Milletvekilimiz Turhan Çömez Bey konuşmasında birkaç kez benim ismimi zikrederek ve benden cevap beklediğini zikrederek sorular yöneltti. Tartışmaya mahal vermemek adına sadece sizin sorunuza cevap veriyorum. Bu sizin için yeterli olmazsa Bakanlıktan gerekli taleplerde bulunursunuz.

Şimdi, elektrikli otomobil üreticisi BYD firması Türkiye'de 150 bin araç kapasiteli bir üretim tesisi kuracağını duyurmuştu. Bu kapsamda, Manisa'da firma tarafından ödenen bedel karşılığında yatırım yeri için tahsis işlemleri yürütülmüş ve yatırım süreci başlamıştı. Bir süredir yatırımda öngörülen ilerleme kaydedilmediği için firmanın teşviklerden yararlanma süreci 2026 yılı başında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından askıya alındı. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızın yaptığı açıklamada, firmayla yapılan yatırım anlaşması, yatırım anlaşmasındaki koşullar, firmanın yükümlülükleri ve devlete sunduğu teminatlar geçerliliğini koruyor, Bakanlık tarafından tüm süreçler ise resmî usullere uygun olarak yürütülmeye devam ediyor. Yatırımların tamamlanmaması durumunda firmalar elde ettikleri teşvikleri, ilgili yasal düzenlemelerle sundukları taahhüt ve teminatlar kapsamında geri ödemekle yükümlüler. Bakanlık yetkilileri yerli ve yabancı hiçbir firmanın herhangi bir ayrımcılığa tabi tutulmadığını, kuralların herkes için geçerli olduğunu, tüm süreçlerde kamunun çıkarlarının güçlü bir şekilde teminat altına alındığını ifade ettiler.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün 17 Haziran Dünya Çölleşme ve Kuraklıkla Mücadele Günü. Küresel iklim krizinin etkilerini en derinden hissettiğimiz bu dönemde Türkiye çölleşme ve erozyonla mücadelede uluslararası alanda kararlı bir duruş sergilemektedir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde güçlü vizyon ve "Özümüz toprak, sözümüz korumak." ilkesiyle son yirmi yılda milyarlarca fidanı toprakla buluşturarak yeşil mirasımızı büyüttük. Geliştirdiğimiz dinamik erozyon izleme sistemleri, kuraklığa dayanıklı tarım projeleri ve yeşil kuşak ağaçlandırma hamleleri sayesinde vatan toprağımızı da koruma altına aldık. Erozyonla kaybedilen toprak miktarını ciddi oranda düşürerek bu alanda dünyaya örnek olacak bir başarı hikâyesini de ortaya koyduk. Uluslararası sözleşmelere öncülük ederek bölgesel çevre projelerimizle kuraklık yaşayan coğrafyalara da örnek teşkil ettik. Unutmayalım ki toprağımızı korumak, istikbalimizi korumakla eş değerdir. Bizler gelecek nesillere kurak bir coğrafya yerine yeşil, verimli, nefes alabilen, güçlü bir vatan bırakmak kararlılığıyla çalışmalarımıza devam edeceğimizi bir kez daha vurguluyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; artan sıcaklar ve değişen yağış rejimleri karşısında temiz su kaynaklarına erişim ülkemiz için dünyada olduğu gibi hayati bir mesele hâline gelmiştir. Tarım ve Orman Bakanlığımız riski yönetmeyi önceleyen bilimsel politikaları ve uygulamaları kararlılıkla hayata geçirmektedir. Bu doğrultuda, özellikle kentleşmenin hızlandığı bu dönemde yüksek su tüketen geleneksel anlayış yerine, ekosistem dengesini gözetken kurakçıl peyzaj modeline geçilmektedir. Bu dönüşümle kentlerimizde yaklaşık yüzde 80 su tasarrufu sağlanırken bakım ve enerji maliyetleri de ciddi oranda düşmektedir.

İşte, bu ve benzeri tüm kararlı adımların arkasındaki vizyonu ve bilimsel altyapıyı oluşturan Türkiye Su Atlası, 25 havzamızın su havzasını kayıt altına alan tarihî bir çalışmadır. 25 bin kilometrelik alanda İHA görüntüleri ve kapsamlı analizlerle

hazırlanan bu eser, suyun taşıdığı medeniyet birikimini de ortaya koymaktadır. Bu kıymetli atlasın karar vericilerden akademisyenlere, yerel yönetimlerden vatandaşlarımıza kadar önemli bir başvuru kaynağı olmasını diliyorum.

Bu düşüncelerle, sürdürülebilir tarım politikalarına liderlik eden Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a, Türkiye Su Atlası Projesi'nin hayata geçirilmesinde öncülük yapan Tarım ve Orman Bakanımız Sayın İbrahim Yumaklı'ya teşekkür ediyorum. (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin ortaya koyduğu büyük hedefler doğrultusunda ekonomi ve ihracat alanında küresel ölçekte başarılarla imza atmaya devam ediyoruz. 2026 yılının ilk beş ayında dünya ticaretindeki tüm zorluklara, dalgalanmalara rağmen ihracatımız binde 3 oranında istikrarlı bir artış göstererek 111 milyar 169 milyon dolar gibi güçlü bir seviyeye ulaşmıştır. 2026 yılı Ocak-Mayıs döneminde tam 40 ilimizde ihracat hacmi artmış, 21 güçlü ilimiz ise tek başına 1 milyar dolar barajını aşarak tarihî bir başarı elde etmiştir. İstanbul, Kocaeli ve İzmir lider rollerini sürdürürken Ankara, Osmaniye ve Şırnak gibi illerimiz rekor artış hızlarıyla yerel kalkınmanın öncüsü olmuşlardır. Yakaladığımız bu güçlü ivme Türkiye'mizin küresel ticarete de oyun kurucu bir güç hâline geldiğini açıkça göstermektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - Tamamlayacağım, cevaptan dolayı süremi biraz yedim çünkü.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanımızın güçlü liderliği ve tam bağımsız savunma sanayisi vizyonu doğrultusunda ülkemiz savunma sanayisinde tarihî bir atılıma daha imza atmıştır. Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığımız ile ASELSAN arasında hava savunma sistemlerinin tedarikine yönelik imzalanan 780 milyon euroluk dev anlaşma ülkemiz için çok güçlü ve stratejik bir adımdır. Anlaşmayla tamamen yerli ve millî sistemler sistemi Çelik Kubbe'nin gücüne güç katılmaktadır. En alçak irtifadan en yüksek menzile kadar her türlü tehdidi bertaraf edecek bu katmanlı mimari DRONEDEF, KORKUT, GÜRZ, HİSAR ve SİPER gibi göz bebeği sistemlerimizle gökyüzümüzü bir zırh gibi kaplamaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - Bununla birlikte, yapay zekânın üstün analitik kabiliyetleriyle geliştirilen ve hava savunma ağıımızın komuta merkezini oluşturan HAKİM sistemi gök vatanımızın güvenliğini tam bağımsız ve yerli bir döneme sokmuştur.

Bu tarihî hamlede emeği geçen Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanı Profesör Doktor Haluk Görgün'ü ve ASELSAN Genel Müdürü Ahmet Akyol başta olmak üzere, savunma sanayimizin gelişimi için emek veren herkesi yürekten kutluyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın Ocaklı burada mı? Yok.

Sayın Kanko...

42.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, EĞİTİM SEN Genel Başkanı Kemal Irmak ile öğretmenlere ilişkin açıklaması

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Türkiye'nin başkenti Ankara'da "Açız" diyerek insanca yaşam talep eden öğretmenleri copla döverek ters kelepçeyle ve gözaltıyla cevap veren bir anlayışın eğitimden de adaletten de söz etmeye hakkı yoktur. EĞİTİM SEN Genel Başkanı Kemal Irmak ile onlarca öğretmenin ters kelepçeyle gözaltına alınması demokratik haklara vurulmuş ağır bir darbedir.

Bugün yüz binlerce özel sektör öğretmeni asgari ücrete mahkûm edilmiş, bir yıllık güvencesiz sözleşmelere ve sistematik mobbinge teslim edilmiştir. Atama bekleyen öğretmenler umutsuzluğa, çalışan öğretmenler ise yoksulluğa mahkûm edilmektedir. Hak arayışı susturarak bu gerçeği örtemezsiniz. Öğretmeni itibarsızlaştıran, yoksullaştıran ve baskıyla sindirmeye çalışan bu anlayış ülkenin geleceğini karartmaktadır. Öğretmenin talebi lütf değil, anayasal haktır.

BAŞKAN - Sayın Yüksel...

43.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, sürücü kursu eğitim araçlarına ilişkin açıklaması

ALİ YÜKSEL (Konya) - Ülkemizde binlerce vatandaşımız sürücü belgesi almak için sürücü kurslarına başvurmaktadır ancak eğitim araçlarında uygulanan yüksek ÖTV kursların maliyetini artırmakta ve eğitim ücretlerine yansımaktadır.

Eğitim araçlarına ÖTV indirimini veya istisnası getirilmesi, modern ve kaliteli eğitim imkânlarını artıracak, küçük il ve ilçelerde fırsat eşitliğini güçlendirecek, vatandaşlarımızın daha uygun ücretlerle eğitim almasını sağlayacaktır. Ayrıca, sektörde istihdamı destekleyerek ekonomiye katkı sunacak, trafik güvenliği bilincinin yaygınlaşmasına yardımcı olacak ve daha donanımlı sürücülerin yetişmesine katkı sağlayacaktır.

Bu nedenle sürücü kursu eğitim araçlarına yönelik özel bir ÖTV düzenlemesinin hayata geçirilmesini talep ediyor, teşekkürler ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Kılıç...

44.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, 7-8 Temmuzda Ankara'da yapılacak NATO toplantısına ilişkin açıklaması

ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

7-8 Temmuzda Ankara'da yapılacak NATO toplantısı için olağanüstü bir seferberlik var. Sözde misyonu, siyasi ve askerî yollarla üye ülkelerin özgürlük ve güvenliklerini korumak olan NATO'nun şimdiye kadar durdurduğu herhangi bir işgal olmamıştır. Kuvveti üstün tutan, güvenliği sadece silahlanmada arayan bir anlayışın dünyaya huzur getirmeye çalıştığı ortadadır. Bugün insanlık daha fazla silaha rağmen daha fazla savaşıyla, daha fazla güvensizlikle karşı karşıyadır. Adaletin yerine gücün, hukukun yerine çıkarların esas alındığı bir düzenden barış çıkmaz. Evvela ABD ve İsrail'in Gazze'de uyguladığı soykırımın, coğrafyamızı savaş alanına çeviren saldırgan tutumlarının hesabının sorulmadığı toplantılar barışa hizmet edemez. İktidar bu doğrultuda Türkiye'ye yakışacak bir duruş sergilemelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Torun...

45.- Ordu Milletvekili Seyit Torun'un, fındık alım fiyatlarına ilişkin açıklaması

SEYİT TORUN (Ordu) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Fındık, Karadeniz'in alın teridir; Ordu'nun, Giresun'un, Trabzon'un, Sakarya'nın Bolu'nun ekmeğidir ama bugün üreticinin emeği göz göre göre ezilmektedir. Geçtiğimiz yaz piyasada 330 lira olan fındık bugün 180 liraya kadar düşürülmüştür. Bu düşüş tesadüf değildir; bu, üreticiyi tekelleşmiş yapıların insafına terk eden anlayışın sonucudur. Toprak Mahsulleri Ofisi ve FİSKOBİRLİK derhâl piyasaya müdahale etmeli, alım fiyatları güncellenmelidir. Rekolte tahminleri masabaşında değil; bahçede, dalında bilimsel ve şeffaf biçimde yapılmalıdır. Fındık kanunu artık çıkarılmalı, piyasa denetlenebilir hâle getirilmelidir. Girdi maliyetleri ortadayken üreticinin hakkını yok sayan her fiyat çiftçiye ihanettir.

Buradan açıkça söylüyorum: Fındık üreticisi sahipsiz değildir. Karadeniz'in emeğini manipülasyona, tekele ve sarayın ilgisizliğine teslim etmeyeceğiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Dinçer...

46.- Mersin Milletvekili Talat Dinçer'in, kamu alacaklarıyla ilgili Cumhurbaşkanlığı kararına ilişkin açıklaması

TALAT DİNÇER (Mersin) - Sayın Başkanım, 2018'den bu tarafa ülkemizde ciddi bir ekonomik kriz yaşanıyor ve her yıl şiddeti giderek artıyor. Bu kamu alacaklarından dolayı iş dünyası maalesef finansmana ulaşamaz duruma gelmişti. 13 Haziran 2026'da bir Cumhurbaşkanlığı kararıyla kamu alacakları yetmiş iki aya kadar uzatıldı, taksitlendirildi ancak yüzde 29 faiz uygulanıyor; bu, bir düzenleme değil borcun ertelenmesidir. Burada isterdik ki Cumhurbaşkanlığı kararıyla bu kamu alacaklarının faizleri silinsin, yapılandırılsın. Bu zor şartlarda ödeme yapan mükellefe de bir kolaylık sağlansın, onlara da bir vergi indirimi ve teşvik uygulansın ve insanlar biraz rahatlasın isterdik. Bunun tekrar gözden geçirilip faizlerinin silinmesi konusunda Cumhurbaşkanlığından bir karar bekliyoruz.

BAŞKAN - Sayın Türkkan...

47.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Süleyman Demirel'in ahirete irtihal edişinin 11'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Sayın Süleyman Demirel'in ahirete irtihal edişinin 11'inci yıl dönümü; Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum. Kendisini gerek Cumhurbaşkanlığı döneminde gerek Cumhurbaşkanlığının sona ermesinden sonra sık sık ziyaret ediyordum. Bugün, siyasilerin zindanlara kapatıldığı bir dönemde anlattığı bir anıdan bahsetmek istiyorum. Kendisi Zincirbozan'a İsmet Sezgin'le beraber götürülüyor, yolda Demirel'in karnı acıkıyor, askerden rica ediyor, "Bir lokantada duralım, bir yemek yiyelim." diyor, asker de buna "Evet." diyor fakat İsmet Sezgin tedirgin, "Efendim, geç kalacağız." diyor, Demirel "Karnım acıktı İsmet." diyor. Yemek yerken İsmet Sezgin'in bu tedirgin hâli devam ediyor, "Efendim, geç kalıyoruz, biraz acele etsek." diyor. Demirel'in cevabı çok ilginç "Geç kalırsak bizi almazlar mı İsmet?" diyor.

Tekrar rahmetle anıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Bugünlerde cezaevi yollarına siyasetçilerin gönderildiği bu dönemde bir anı olarak anlatmak istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler.

Sayın Arı...

Sayın Varlı...

48.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, katledilen Deniz Poyraz'a ilişkin açıklaması

GÜLDEREN VARLI (Van) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Beş yıl önce İzmir il binamıza yapılan saldırıda Deniz Poyraz katledildi, Denizi saygıyla anıyorum.

Deniz Poyraz'a yönelik saldırı yalnızca bir kişiye değil demokratik siyasete, birlikte yaşama iradesine ve toplumsal barışa yönelmiş bir saldırıydı. Aradan geçen yıllara rağmen nefret dili, hedef göstermeler ve kutuplaştırıcı söylemler ne yazık ki sona ermedi. Bu ülke ırkçılığın, ayrımcılığın ve nefretin ağır bedellerini fazlasıyla ödedi. Bir daha benzer acıların yaşanmaması için demokratik siyasetin güvence altına alınması, farklılıklarımızla eşit, özgür bir yaşam inşa edilmesi hepimizin ortak sorumluluğudur.

Deniz Poyraz'ın anısı önünde saygıyla eğiliyorum. Tüm sorumlular hesap verene kadar adalet mücadelemizi devam ettireceğiz.

BAŞKAN - Sayın Halıcı...

49.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, Isparta Gelendost ilçesinde etkili olan dolu yağışına ve 9'uncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in ölümünün 11'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

Isparta Gelendost ilçemizde etkili olan dolu yağışı nedeniyle meyve bahçeleri ve tarım alanları büyük bir zarar görmüştür, üreticilerimiz ciddi kayıplarla karşı karşıya kalmıştır. Tüm çiftçilerimize geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Çiftçilerimiz zaten yüksek mazot, gübre, ilaç, sulama ve elektrik maliyetleri altında ayakta kalmaya çalışırken şimdi de bu doğal afetin yükünü çekmeye çalışmaktadır. Verilen emek, yapılan masraf ve bir yıllık umut ne yazık ki birkaç saat içinde yok olmuştur. Ayrıca, elmalar depolarda çürümeye terk edilmiştir. Bir an önce elma üreticilerine destek olunması gerektiğini buradan belirtiyorum.

Ayrıca, bugün 9'uncu Cumhurbaşkanımız, kıymetli hemşehrimiz merhum Süleyman Demirel'in ölümünün 11'inci yıl dönümü. Kendisi çok önemli bir devlet adamıydı. Tekrar saygı ve rahmetle anıyorum.

BAŞKAN - Sayın Şahin...

50.- Ankara Milletvekili İdris Şahin'in, 9'uncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in ölümünün 11'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Ben de 9'uncu Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel'in ölümünün 11'inci yıl dönümünde... Meclis Darbe ve Muhtıraları Araştırma Komisyonu heyetiyle birlikte Güniz Sokak'ta kendisini ziyaret ettiğimizde kendisini 406 sayılı Millî Güvenlik Kurulu Kararı'na ilişkin biraz zorladığımızda, yüklendiğimizde bize şu sözleri kullanmıştı: "Dünün güneşiyle bugünün çamaşırları kurutulmaz genç vekillerim. Darbeler filin züccaciye dükkânına girmesi gibi bir şeydir, sağlam hiçbir şey bırakmaz. Demokrasi bizim hepimiz için en kutsal değerdir, buna hep birlikte sahip çıkalım. Ben demokrasiyi yaşatmak için çok çabalar sarf ettim o süreçte." demişti.

Bugün kendisini daha iyi anlıyoruz ve onu bir kez daha rahmetle, minnetle anıyoruz; ruhu şad olsun, mekânı cennet olsun efendim.

BAŞKAN - Sayın Tanal, son anda yetiştiniz.

Buyurun.

51.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, özel sektör öğretmenlerine ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Değerli Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Üç günden beri özel sektör öğretmenleri açlık grevinde ve bu özel sektör öğretmenleri bulundukları otellerde Emniyet tarafından dışarı çıkarılmıyor. "Siz dışarı çıkarsanız eylem yapacaksınız." diyorlar. O yüzden seyahat özgürlüğü kısıtlanmış durumda. Özel sektör öğretmenleriyle ilgili 1965 yılında çıkan yasa uyarınca öğretmenlerin maaşı kadrolu öğretmenlerden aşağı olamaz. 2014 yılında AKP iktidarı, kalktı, bunları asgari ücrete mahkûm etti, ücret sektörü açısından bir büyük fark yarattı ve bu mağduriyeti gidermek için eylem yapıyorlar, herhangi bir fark verilmiyor ve maalesef şu anda 14 kişi gözaltında.

Siyasi iktidara sesleniyoruz: Bu otoriter davranışınızdan, eylemlerinizden vazgeçin.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

YENİ YOL Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- YENİ YOL Grubunun, İstanbul Milletvekili Bülent Kaya ve 19 milletvekili tarafından, emekli aylığı hesaplama yönteminin emekliler lehine yeniden düzenlenmesi, adil bir intibak yasasının çıkarılması ve en düşük emekli aylığının hiçbir koşulda asgari ücretin altına düşmeyecek şekilde yasal güvenceye kavuşturulması için gerekli yasal ve yapısal tedbirlerin tespit edilmesi amacıyla 17/6/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Haziran 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Danışma Kurulu 17/6/2026 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Selçuk Özdağ
Muğla
Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili Bülent Kaya ve 19 milletvekili tarafından, emekli aylığı hesaplama yönteminin emekliler lehine yeniden düzenlenmesi, adil bir intibak yasaının çıkarılması ve en düşük emekli aylığının hiçbir koşulda asgari ücretin altına düşmeyecek şekilde yasal güvenceye kavuşturulması için gerekli yasal ve yapısal tedbirlerin tespit edilmesi amacıyla 17/6/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 17/6/2026 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İstanbul Milletvekili Sayın Bülent Kaya. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)
YENİ YOL GRUBU ADINA BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün iktidarın pek de konuşmayı sevmediği bir döneme geldik; temmuz ayı memur maaş artışları, emekli maaş artışları. "Bu dönemler bir an önce geçsin de sessiz sedasız geçelim. Siyaseten bir şey yapsak cep ve kasa müsait değil, yapmasak vatandaşın feryadı buna elvermiyor." dedikleri, çaresiz oldukları bir dönemi geçiriyoruz. Maalesef, iktidar partisi temmuz ayında emekli ve memur maaşlarını konuşmak istemese de biz milletin sesine tercüman olmak için burada bu konuyu gündeme getirmek durumundayız. Biz gündeme getirdiğimiz zaman belki iktidar çevreleri şunu diyecek: "Ya, Sayın Başkan, bırak, seçim dönemi değil. Evet, doğru; emeklilerin 20 bin TL maaşla, 35 bin TL açlık sınırının olduğu bir ülkede yaşaması çok zor, bunu biliyoruz ama seçim yok ortada, boş ver, bahsetme bunlardan. Doğru, kirasını ödeyemiyor emekli ama seçim zamanı değil, bizim emekliyle ilgili bir şey yapabilme şansımız yok. Evet, doğru; emekli, çarşıda pazarda çoluk çocuğuna istediği gıda maddesini alamıyor; doğru, biz de bunun farkındayız ama bizi mazur gör, seçim zamanı değil, bizim emekliye yapacak bir şeyimiz yok." diyor olabilirler ama biz sadece seçim zamanı değil, geçim zamanı da bu milletin yanında olan milletvekilleri olarak, sizler duymak istemerseniz de emeklinin sesini bu Mecliste yankılatmaya devam edeceğiz Allah'ın izniyle. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Bugün biz burada bir bütçe kalemini değil, değerli AK PARTİ'li arkadaşlarım, 16 milyon insanın sorununu konuşuyoruz. Bugün Türkiye'de emekli aylığı almakta olan insanların sayısını 16 milyon ve bu 16 milyonun ağırlıklı kısmı da hemen hemen tamamına yakını da 20 bin ve civarında bir emekli maaşı alıyor. Eğer biz bu 16 milyon insanın sorunlarına kulaklarımızı tıkayıp burada hobi bahçelerini, yok Kızılay Kanunu Teklifini, yok başka kanunları 1 Temmuzda Meclis tatile girmesi gerekmesine rağmen konuşmaya devam edeceksek biz sadece bürokratların istek ve arzularını Türkiye Büyük Millet Meclisinde kanunlaştırmak için burada olan birer memur durumuna kendimizi düşürürüz. Oysa 16 milyon emekli, burada -temmuz ayı geliyor- kendi sorunlarının dile getirilmesi için bizden bir ses bekliyor. Biz bu sese mi kulak vereceğiz yoksa Kızılay Kanunu Teklifi'ni yapılandırmak için hazırlık yapan birkaç bürokratin sesine mi kulak vereceğiz? Biz yine birkaç bürokratin hazırladığı teknik ihtiyaçları mı konuşacağız, 16 milyon emeklimizin sorunlarını mı konuşacağız? Bu sorunları konuşmazsak bunun bir vebali var. Bu millet bizi birkaç bürokratin ihtiyacını görmek için bu sıralara göndermedi, 16 milyon emeklinin sorunlarını yeri geldiğinde görüşmek için gönderdi. Dolayısıyla düzeltemeyebilirsiniz ama gelin, en azından emekliye deyin ki: "Ya, biz senin sesini duyduk. Bak, Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak bir genel görüşme açtık ve bu emeklilerin sorunlarını nasıl çözebiliriz diye hiç olmazsa dertlendik ve bir genel görüşme açtık." Bunu da reddederseniz "Ey emekli, ben ne senin için bir şey yapabilirim ne de senin sorunlarını konuşmaya mecalim var." demiş olursunuz; bunu da buradan net bir şekilde ifade etmek isterim.

Bugün, ifade ettiğim gibi, açlık sınırı 35.174, açlık sınırı; yoksulluk sınırından bahsetmiyorum. Sizin yıllarca bu ülkeye emek harcayan, prim ödeyen insanlara reva gördüğünüz rakam ise 20 bin TL. O 20 bin TL de herkesin aldığı bir ücret değil, her altı ayda bir bir kanun teklifiyle belirlediğimiz bir kök maaş. Niçin biz bütün emeklilerimizin maaşını asgari olarak, ana maaş olarak 20 bin belirlemiyoruz da her altı ayda bir Türkiye Büyük Millet Meclisinde en düşük emekli artışı ne olacak diye burada konuşmak mecburiyetinde kalıyoruz? Ya, hiç olmazsa enflasyona endeksleyelim de burada bu konuları konuşmak durumunda kalmayalım, Parlamentoyu meşgul etmeyelim.

Bir diğer garabet: 2026'nın ilk ayında ne yaptık? Memur emeklisine yüzde 18,60; BAĞ-KUR emeklisine yüzde 12; arada yüzde 6 fark var. Her 2'si de emekli, her 2'si de aynı enflasyonla yaşıyor, her 2'si de aynı ülkenin çarşı pazarında yaşıyor. Niçin birine yüzde 18,60 da diğerine 12,9?

Şimdi, yine her emekli kesimi için farklı farklı oranları konuşacağız. Gelin, bu konuları hep beraber konuşalım. Biliyorum sizin hangi tarihi beklediğinizi. TÜİK ayın 5'inde enflasyon oranlarını açıklayacak, siz de o gün burada hangi kanun görüşülmekte olursa olsun bir madde ihdasıyla TÜİK'in açıkladığı oranda emeklilere bir artış yapalım diye bir teklifle geleceksiniz; emeklilerin sorunlarını dinlemeyeceksiniz, TÜİK'in açıkladığı rakamları dinlemeyi tercih edeceksiniz. Peki, TÜİK bu emeklinin derdine derman olabilir mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (Devamla) - Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

BÜLENT KAYA (Devamla) - Dolayısıyla emekli maaşını siz otomatiğe bağladınız. Bu ülkeyi TÜİK'in memurları yönetiyor, AK PARTİ'nin Maliye Bakanı ya da AK PARTİ iktidarı yönetmiyor. Niçin? Çünkü 5 Temmuzda TÜİK neyi açıklarsa siz emekliye onu vereceksiniz. O hâlde siz ne iş yapıyorsunuz? 16 milyon emeklinin sorunlarını TÜİK'in açıkladığı oran çözecekse bırakın o koltukları, işgal etmeyin, bırakın TÜİK bu ülkeyi yönetsin. TÜİK'in rakamlarıyla emeklinin derdine çare olmak demek, otomat iktidarıdır. Otomatiğe bağlıyorsunuz, düğmeye basıyorsunuz, TÜİK'in zammı neyse bunu emekliye, memurlara uygula. Ya, bunu yapmak için bir makine bile yeterli, insan unsurunu heba etmeye gerek yok. Dolayısıyla bugün 35 bin TL açlık sınırının olduğu bir yerde 16 milyona yakın insanı 20 bin TL'ye reva görmek kul hakkıdır, kul hakkı; insan utanır. Kendi çoluk çocuğunun yüzüne bakarken 20 bin TL'yle kendi ailesini geçindirmek zorunda kalan yaşlı insanların durumuna bakar diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (Devamla) - Gelin, hiç olmazsa emeklilerin sorunlarını çözemiyorsanız bile emeklilerin sorunlarını konuşmaya mecalimiz olsun diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İYİ Parti Grubu adına Edirne Milletvekili Sayın Mehmet Akalın.

Buyurun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET AKALIN (Edirne) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz genel görüşme önergesini desteklediğimizi ifade ederek sözlerime başlamak istiyorum.

Bugün burada yalnızca emekli maaşlarını değil ömrünü çalışarak, üreterek ve prim ödeyerek geçirmiş milyonlarca insanımızın yaşam mücadelesini konuşuyoruz, konuşuyoruz ancak siz açlık sınırının altında bir ücretle yaşayamayan emekli ve asgari ücretlinin durumunu görmezden geliyorsunuz; üzülerək söylüyorum, yine duymazdan geleceksiniz. Türkiye'de bugün 16 milyonun üzerinde emekli bulunmaktadır ve ne yazık ki milyonlarca emeklimiz hayatının en huzurlu olması gereken döneminde yoksulluk ve geçim endişesiyle yaşamaktadır. Birçok emeklimiz aldığı maaşla kirasını, faturalarını ve temel ihtiyaçlarını karşılamakta zorlanmaktadır; pazara çıkarken hesabını 3 kez yapmakta, torununa harçlık vermeyi özlemle hatırlamaktadır.

Bakın, değerli milletvekilleri, mesele yalnızca maaşın miktarı değildir; mesele, insanların yıllarca çalıştıktan sonra insanca yaşayabilecekleri bir gelire sahip olup olmadıklarıdır.

Kıymetli milletvekilleri, bir ülkenin vicdanı yaşlılarına gösterdiği saygıyla ölçülür. Emeklilerimizin yaşadığı sıkıntı yalnızca ekonomik bir sorun değil aynı zamanda sosyal adalet ve insan onuru meselesidir. Bugün 2 milyondan fazla emekli yeniden çalışmak zorunda kalmaktadır. Kırk yıl çalışmış bir insanın emeklilik döneminde yeniden iş araması emekliliğin dinlenme dönemi olmaktan çıkıp bir hayatta kalma mücadelesine dönüştüğünü göstermektedir.

İki gün önce Uzunköprü'de maden işçilerimizin yanındaydım. Onların gözlerinde yalnızca bugünün geçim sıkıntısını değil yarının emeklilik kaygısını da gördüm. İnsanlarımızın en büyük korkusu yaşlanmak değil yaşlandığında yoksullaşmaktır.

Emeklilerin sorunlarının çözümü için intibak sorunu yeniden ele alınmalı ve adil bir intibak yasası muhakkak çıkartılmalıdır. Benzer süre çalışan ve benzer prim ödeyen insanlar arasındaki maaş farklılıkları adalet duygusunu zedelemekte, sisteme olan güveni sarsmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKALIN (Devamla) - Tamamlıyorum.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MEHMET AKALIN (Devamla) - Emeklilerimiz bu ülkenin yükü değil ülkenin yıllarca yükünü taşımış hafızasıdır. Onların insanca yaşayabileceği bir gelir düzeyi sosyal devlet olmanın, toplumsal huzurun ve kuşaklar arası adaletin temel şartıdır diyor, yüce Meclisi ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Mardin Milletvekili Sayın Kamuran Tanhan. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA KAMURAN TANHAN (Mardin) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ekranları başında ve cezaevlerinde direnen tüm yoldaşlarımızı saygıyla selamlayarak başlamak istiyorum.

Emeklilerin sorunları, evet, bu ülkenin en can yakıcı sorunlarından bir tanesi diyebiliriz, hatta en başında gelen sorunlarından bir tanesi diyebiliriz çünkü ülkede yaklaşık 16 milyon emekli var ve çoğunun yaşam standartları neredeyse yoksulluk sınırının çok çok altında. 20 bin TL'lik bir meblağla yaşamlarını idame ettirmeye çalışıyorlar; ettirmeye çalışıyorlar çünkü bugünün ülkesinde, bugünün Türkiye'sinde kiralardan bile 30, 40, 50 bin liradan başladığı bir yerde 20 bin liralık bir emekli aylığıyla geçinmek gerçekten büyük bir meziyet.

Nedir emeklilerin sorunlarına baktığımızda? Yüksek enflasyon nedeniyle alım güçlerindeki her geçen gün var olan düşüklük. Bakın, ocak ayında alınan 20 bin ile bugün, haziran ayında alınan 20 bin arasında neredeyse yüzde 20'ye yakın bir düşüş meydana gelmiş. Yani ülkede her gün zamlar geliyorken emekli maaşları sabit kalıyor. TÜİK verileri temmuz ayında açıklanacak. TÜİK verileri sembolik rakamlarla işçilerin, emekçilerin cebine girerek maaşlarını düşürüyor.

Yine, düşük kalan kök maaşlar emeklilerin diğer sorunlarından bir tanesi. Farklı dönemlerdeki yasalardan kaynaklanan maaş eşitsizlikleri de bir diğer başlık aslında. Aktif olarak çalışmaya devam ediyor bu emekliler; aslında emekli olmuyorlar, sadece emekli olmuş gibi davranıyorlar. Neden? Çünkü 20 bin liralık bir maaşla birini emekli ederseniz kirasını ödeyemez. Bu işin, kirasının yanında mutfak masrafları var, kişisel bakım, sağlık giderleri var; daha çok kalem sayabiliriz. Dolayısıyla, 20 bin liralık bir miktarın bugün emeklilere reva görülmesi ancak AKP iktidarındaki Türkiye'de mümkün olabilir.

Yine, ciddi ekonomik ve sosyal problemlerle karşı karşıyadırlar. Daha geçen aylarda, Ankara'nın göbeğinde emeklilerin otel odalarını kiraladıklarını gördük, hepimiz şahit olduk o habere, hepimiz de sarsıldık. Açıkçası, insani koşulların olmadığı yerlerde hayatlarını idame ettirmeye çalışıyorlar. Hâlbuki, emeklilik sistemi, bir ülkenin sosyal, hukuk devleti olmasından kaynaklı, bir kişinin verdiği emek, çalıştığı süreden sonra yaşamını insanca bir şekilde devam ettirmesine ilişkindir ama iktidar ne yazık ki emekçilerin, emeklilerin, çalışanların bu taleplerine kulak asmıyor çünkü kendileri milyonluk ihalelerin peşinde koştukları için 20 bin TL'lik bir rakamı da emeklilere reva görüyorlar ne yazık ki.

Yine, intibak problemleri var emeklilerin; 4/A, 4/B ve 4/C'den kaynaklı problemleri söz konusu. 4/A'yla başlamışsanız, 4/B'yle başlamışsanız veya 4/C'yle başlamışsanız ayrı ayrı emeklilik sürelerine tabi oluyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

KAMURAN TANHAN (Devamla) - Aynı gün işe başlamışsınız, hasbelkader biri SGK'de başlamış, biri BAĞ-KUR'da başlamış, biri Emekli Sandığında başlamış; prim günleri ve emeklilik yaşları arasında dağlar kadar fark olabiliyor, aynı gün; işverenin veya kişinin yanlış bir beyanı veya hatası üzerine belki onlarca yıl çalışmak zorunda kalıyorlar.

Şunu ifade ediyoruz; emekçilerimize, emeklilerimize, bugünün Türkiye'sinde yaşamak zorunda kalan emeklilere şunu söylemek istiyoruz: Bir hâlden anlamaz cahile kul eyledi zaman bizi. Bu sizin elinizde, sandık önünüze gelecek; ilk seçimde AKP iktidarını gönderdiğiniz zaman, bu ülkedeki yolsuzlukların, hırsızlıkların ve çarçurun önünü kestiğiniz zaman bu ülke güllük gülistanlık olacaktır. Bunun mührü sizde, yetki sizde, karar sizde.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Sayın Süreyya Öneş Derici.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen kıymetli vatandaşlarımız; uzunca bir süredir ülke gündeminin en önemli konusu olan ekonomik sıkıntıları konuşuyoruz; toplumun büyük kesiminin yoksulluk sınırında yaşadığı gerçeğini; emeklilerin aldıkları maaşla geçinemedikleri, ev kiralarnı ödeyemedikleri, 2'nci hatta 3'üncü işlerde çalıştıkları gerçeğini konuşuyoruz. Meselenin sadece maaşların yetersizliği olmadığını hepimiz biliyoruz; mesele, ülkeyi yöneten iktidarın tercihini emeklisinden yana yapmaması meselesidir. Bu iktidar ki uygun gördüğü şirketlerin milyonlarca liralık vergi borçlarını silmekte tereddüt etmemekte, uygun gördüğü ülkelere maddi destek vermekten imtina etmemekte, bölgede oyun kurucu olduğu iddiasıyla her gün televizyonlarda ne kadar başarılı bir iktidar olduğu söylemlerini akşam yemeğinde yiyecek yemek bulmakta zorlanan halka anlatmaya çalışmaktadır. Oysa bugün, yıllarca üreten, vergisini veren, ülkesine hizmet eden milyonlarca vatandaşımız aynı soruyu soruyor: "Bunca yıl çalıştım, peki, neden insanca yaşayamıyorum?" Evet, soruyoruz: Neden insanca yaşayamıyorlar? Bu ülkenin emekli si akşam pazarında çürük meyve, sebzeye neden mahkûm olmak zorunda? Yıllarca onuruyla her kuruş vergisini veren ve yaşlandığında devletin bu emeklerin karşılığını vereceğine güvenen vatandaş neden açlıkla sınanıyor? Bir kesim giderek zenginleşirken büyük çoğunluk neden sefaletle mahkûm ediliyor?

Sayın milletvekilleri, anneniz-babanız elektrik faturasını ödeyemiyorsa, sizin bindiğiniz arabanın modeli ne kadar önemsizse ve bununla nasıl övünemezseniz bir ülkenin yaşlıları sefalet ücretine mahkûm edildiğinde de ülkenizin ne kadar güçlü ve büyük olduğundan bahsetmeniz mümkün değildir.

Sosyal güvenlik sisteminin temeli güvendir. İnsanlar çalışırken ödediği primlerin yaşlılığında kendisine onurlu bir yaşam olarak döneceğine inanmak zorundadır. Aynı süre çalışan, benzer primler ödeyen vatandaşlar arasında büyük gelir farklılıkları oluşmamalı, kimi zaman emeklilik tarihi, kimi zaman değişen kurallar, kimi zaman sistemde yapılan düzenlemelerle aynı emeğin karşılığı farklılaşmamalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Devamla) - Değerli arkadaşlar, ülke hepimizin ülkesidir. Bu ülkede kirasını ödeyemediği için evinden çıkarılan, sokakta kalınca soğuktan korunmak amacıyla sığındığı bir otomobilde hayatını kaybeden emeklilerden söz ediyoruz. Eğer emeklilerimiz kışın kombisini açmaktan çekiniyor, bırakın memleketine gitmeyi, temel ihtiyaçlarını karşılamak için borçlanıyorsa ortada yalnız ekonomik bir sorun değil ciddi bir tercih sorunu vardır.

İktidar emeklinin çılgınlığının meşru bir hak talebi olduğu konusunda buradan bir kez daha uyarıyor, vatandaş ve devlet arasındaki zedelenmiş güven bağını acilen onarmak gerektiğini hatırlatıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kütahya Milletvekili Sayın Mehmet Demir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET DEMİR (Kütahya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; YENİ YOL Grubunun emekli aylıkları ve sosyal güvenlik sistemi üzerine vermiş oldukları genel görüşme önerisi üzerine grubum adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, yıllarca bu ülkeye hizmet etmiş, her sektörde emeğiyle, değeriyle, alın teriyle katkı sunmuş kıymetli emeklilerimiz her zaman başımızın tacıdır. Onların hayat standartlarını korumak, yaşam kalitelerini düzenli olarak yükseltmek ve hak ettikleri refahı gözetmek devlet ve Hükümet olarak bizim en başta gelen vefa ve vicdan borcumuzdur. Bizler, büyüklerimizin dualarını, emeklerini ve hayat tecrübelerini bu ülkenin en büyük zenginliği, en güçlü manevi sermayesi olarak görüyoruz.

Sayın milletvekilleri, küresel ekonomik dalgalanmaların ve dönemsel olarak yaşanan zorlukların vatandaşlarımızın üzerindeki etkilerini yakından ve hassasiyetle takip ediyoruz. Bu süreçte Hükümetimiz sosyal devlet ilkesinin bir gereği olarak özellikle alt gelir grubundaki emeklilerimizi koruma altına almak amacıyla gerekli adımları kararlılıkla atmıştır. Nitekim yapılan son düzenlemelerle taban aylıkları seviyelerinin yükseltilmesi, koruma kalkanının en somut ve en net göstergesidir. Elbette gönlümüz emeklilerimize her zaman daha çok, daha fazlasını, en yüksek refah seviyesini ve en konforlu hayat şartlarını sunmaktan yanadır. Ancak takdir edersiniz ki sosyal güvenlik sistemleri uzun vadeli mali dengeler, aktüeryal dengeler ve geleceğe yönelik sürdürülebilirlik ilkeleriyle bir bütündür. Anlık kararlarla, günübirlik adımlarla ve popülist söylemlerle sistemin genel dengesini bozmak, orta ve uzun vadede yine en çok çalışanlarımıza ve emeklilerimize zarar verecektir.

Kıymetli milletvekilleri, bizim hedefimiz günübirlik polemiklerle siyaset üretmek ve geçici çözümlerle sadece günü kurtarmak değil enflasyonu kalıcı olarak düşürmek, tüm vatandaşlarımızın satın alma gücünü istikrarlı bir şekilde artırmaktır. Devletimizin gücünü sahada, üretimde, kalkınmada, sanayide ve istihdamda daha etkin kılarak sosyal refahı çok daha sağlıklı, güvenli ve kalıcı bir zemine taşımaya kararlılıkla devam edeceğiz.

Bu düşüncelerle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağız ve oylarınıza sunacağım.

2.- İYİ Parti Grubunun, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu ve 19 milletvekili tarafından, mülakat mağduru öğretmenlerin, atanamayan öğretmenlerin, engelli öğretmenlerin ve özel sektör öğretmenlerinin çalışma koşulları, sorunları ile eğitim kurumlarında yaşanan mobbing vakalarının bütün boyutlarıyla araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi ve öğretmenlik mesleğinin uzun yıllardır karşı karşıya bulunduğu kronik yapısal sorunların irdelenmesi amacıyla 17/6/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Haziran 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

17/6/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 17/6/2026 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Turhan Çömez
Balıkesir
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu ve 19 milletvekili tarafından, mülakat mağduru öğretmenlerin, atanamayan öğretmenlerin, engelli öğretmenlerin ve özel sektör öğretmenlerinin çalışma koşulları, sorunları ile eğitim kurumlarında yaşanan mobbing vakalarının bütün boyutlarıyla araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi ve öğretmenlik mesleğinin uzun yıllardır karşı karşıya bulunduğu kronik yapısal sorunların irdelenmesi amacıyla 17/6/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 17/6/2026 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Bursa Milletvekili Sayın Yüksel Selçuk Türkoğlu. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Sayın Divan, değerli, muhterem milletvekilleri; vallahi teşbihte hata olmaz, bir yandan memleketi "mutlak butlan" diye bir hukuk garabetine soktunuz ama asıl diğer yandan da koskoca memleketi mutlak mağduriyete mahkûm ettiniz. Velhasıl, güzel ülkemizin insanların dâhil olmadığı bir mağduriyet grubu ve kulübü kalmadı. Emekliler mağdur, asgari ücretliler mağdur, işçiler mağdur, emekçiler mağdur, memurlar, polisler, astsubaylar mağdur, velhasıl en çok da gündemde olan öğretmenlerimiz tam anlamıyla bir mağduriyet yaşıyorlar. Hiç kusura bakmayın, hazin tablo şu: Bir yanda atanamayan öğretmenler -atanamayan- bir yanda mülakat mağduru öğretmenler, asgari ücretin altında çalıştırılan ve iliklerine kadar sömürülen özel sektör çalışanı öğretmenler, diğer yanda atama bekleyen 800 bin öğretmen, engelli öğretmenler var hâlen atama bekliyorlar "kontenjan" diye sınırlandırılıyorlar. Velhasıl, çalışan öğretmenlerimizin dertleri ayrı ama özellikle 1 milyona yakın bu öğretmenlerimizin ve hususen özel sektör öğretmenlerimiz tam anlamıyla perperişan.

Biraz önce Meclisin Çankaya Kapısı'nda meramlarını kaç gündür anlatmaya çalışan özel sektör öğretmenleri oradaydı, mülakat mağduru öğretmenler oradaydı. Her zamanki gibi orantısız bir güçle müdahale ederek karga tulumba, teröristin boğazına basar gibi çöküp memleketin öğretmenlerini, eğitimcilerini, onların temsilcisi sendikacıları gözaltına alıyorsunuz, tutukluyorsunuz. Şiddeti hep tercih ediyorsunuz.

Efendim, iki tane ana, temel mesele var. Kaç gündür Ankara'nın göbeğinde yaşanan olaylardaki mülakat mağduru öğretmenlerin sayıları 1.611 kişi, defaatle söyledik, Allah da biliyor, kul da biliyor, Millî Eğitim Bakanlığı da biliyor, mahkemeler de biliyor, haklarını gasbettiniz. Niye vermiyorsunuz? Neden vermiyorsunuz ya? Apaçık hukuksuzluk yapıyorsunuz.

2014 yılına kadar devam eden özel sektör öğretmenleri de taban maaşın altında maaş alamaz kuralını 2014'te değiştirdiğiniz; memleketin öğretmenini asgari ücrete, hatta pek çok yerde asgari ücret maaşını yatırıp elden geri 5 bin lira, 8 bin lira iade alarak sefalet ücretine bir öğretmeni nasıl mahkûm ediyorsunuz ya? Hiç mi Allah korkunuz yok? Bu haklarını aramaya gelmişler -arayana da ne yaptığınızı dün çok acı bir şekilde yaşadık- gittik oraya, Cumhuriyet Halk Partisinin milletvekilleri de oradaydı, ben de oradaydım, eylemciler yok. Nerede bu eylemciler? Basın var, polis var, biz varız, otelden çıkarmamışlar, yerinde durdurmuşlar. Memlekette seyahat özgürlüğünü bile yasakladınız; belki başka bir yere gideceğim, "Hastaneye gideceğim." "Gidemezsin." Bu nasıl bir istibdatır, bu nasıl bir memleketin üzerine karabasan gibi çökmedir? Ezcümle, bu 1.611 mülakat mağduru öğretmenin... Efendim, Milliyetçi Hareket Partili Sayın Grup Başkan Vekilinin kanun teklifi var, Allah aşkına niye getirmiyorsunuz bunu? Neden arkasında durmuyorsunuz? Tavassut istemiyor, torpil istemiyor, ayrıcalık istemiyor, "Gasbettiğin hakkımı ver." diyor kardeşim. 20 bin liraya öğretmen mi çalışır ya? Öğretmenlerin meslek edinme maliyetini bilmiyor musunuz? Ben meslektaşlarımla hakları için burada defaatle bunu dile getirdim. Biraz önce Meclisin Çankaya Kapısı'nın önüne gittik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Efendim, tamamlayacağım.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Orada baktık, yine, hepsini gözaltı yapmışsınız. En çok bildiğiniz şey bu, en çok yaptığınız şey bu. Zulmünüz artıyor, görüyoruz; zulmünüz artıkça inşallah gidiş vaktiniz de yaklaşıyor.

1.380, toplamda 2.500 engelli öğretmen, pek çoğu -içlerinde kanser tedavisi görenler var- atanamadan belki emrihak vaki olacak. Her gün "Atanalım." diye yalvarıyorlar, bunların hakkını niye vermiyorsunuz?

İşte, bu hak taleplerini, öğretmenlerimizin yaşadığı bu sorunları gelin konuşalım; araştırma önergemize destek verin, memleketin gerçek bir sorununu Allah aşkına konuşalım diyor, heyeti saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

YENİ YOL Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Necmettin Çalışkan. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dillerimizde tüy bitinceye kadar konuşuyoruz ama heyhat, nerede dinleyen? Her gün aynı sorunlar konuşuluyor, ne yazık ki iktidarın bir kulağından girip öbüründen çıkıyor.

Bakın, bugün Ankara günlerden beri inim inim iniyor. Bu ülkenin geleceğini emanet ettiğimiz çocuklarımızı yetiştiren öğretmenler büyük acılar içerisinde, gayet masum, meşru hak talebi içerisinde. Aklı başında bir sorumlunun "Yahu bunlar ne diyor, acaba bu talepleri makul mudur, yerine getirebilir miyiz; dinleyelim." demesi yerine polis gönderilip gazlarla, panzerlerle, coplarla, karga tulumba yere yatırılarak ne yazık ki insanlar gözüaltına alınıyor.

Değerli milletvekilleri, burada o kadar büyük sorunlar var ki eğer iktidar "Şu öğretmenlerin sorunlarına kulak verin." dese inanıyorum ki pek çoğu çözülür. Burada tek bir tane büyük ihaleyi iptal etseniz öğretmenlerin talepleri yerine gelir. Bugün öğretmenlerin sözleşmeli ile kadrolu ayrımı, ücretli öğretmen istihdamı, özel okullardaki taban maaş sorunu, sürekli değişen öğretmen alım sistemi ve tabii ki mülakat; güya kalktı, mülakat şimdi yıllara yayıldı akademi vasıtasıyla.

Ne yazık ki son yirmi dört yılda ülkede en çok itibar kaybeden mesleklerin başında öğretmenlik geliyor. Bugüne kadar biz öğretmenlerin açlık sınırında gelir sahibi olmasından söz ediyorduk, şimdi açlık grevinden, şimdi mobbing nedeniyle intiharlarından bahsediyoruz.

Burada Öğretmenlik Meslek Kanunu görüşüldü ama gerçek anlamda öğretmenlerin sorununu çözen madde gelmedi. İşte, meydanlar inim iniyor. Ey, AK PARTİ'liler, siz meydanlardan çok korkarsınız; uyarıyoruz, meydanlar öğretmenlerin, mülakat mağdurlarının sesiyle inim inim iniyor, buna cevap vermek sizin göreviniz. Burada devekuşu misali kafayı kuma gömerek, sorunları görmezden gelerek bir şey halledilmiyor. Ne yazık ki Bakanlık da -aslında birçok yetkiye sahip olmasına rağmen- biraz mücadele etse bu hakların pek çoğunu alacağı yerde "Görmedim, duymadım, bilmiyorum." diyerek kör, sağır, dilsizi oynamayı tercih ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Özellikle de şu iki yıldır 1.611 mülakat mağduru öğretmen adayı bekliyor.

Burada şöyle bir sorun da var: Siz bir öğretmeni mülakatta başarısız görerek elediniz ama bu ülkenin insanlarını eğiten özel okullarda öğretmenlik yapıyor. Gerçekten öğretmenlik yapma ehliyetine, liyakatine sahip değilse o görev yaptığı özel okullar da bu ülkenin okulları, oralardaki öğrenciler de bu ülkenin insanları, bunu anlamak hiçbir şekilde mümkün değil. Bu açıdan, hiç olmazsa bu defa "Şu öğretmenler ne diyor?" diyerek buna ses verelim, bu meydanları dinleyelim. Bakın, KHK'liler ezik, konuşamıyorlar ama öğretmenler öyle değil, meydanlardalar ve bunları coplayarak da susturamazsınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Evet, öğretmenler ne diyor, hangi talepleri yerine getirilmelidir, bunu dinleyelim; herkesten önce bu görev bu yüce Meclisindir. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Sevilay Çelenk. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, İYİ PARTİ grup önergesi üzerine söz almış bulunuyorum. İYİ PARTİ grup önergesiyle hemfikir olmak bana düşüyor bu aralar, gerçekten iyi hazırlanmış bir önerge.

Ona geçmeden önce ben de sözlerime bundan beş yıl evvel İzmir'deki HDP il binasında katledilen sevgili Deniz Poyraz'ı anarak başlamak istiyorum; onu sevgiyle, minnetle, özlemle anıyoruz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Bu ülkenin tarihi aslında elli beş yılda katledilen 2 Deniz arasındaki bir tarih, bir hikâyedir. Biri 25 yaşında darağacına giderken "Yaşasın Türk ve Kürt halklarının kardeşliği!" diyen Deniz Gezmiş, öte tarafta, partimizin emekçisi, yoldaşımız, mücadele arkadaşımız Deniz Poyraz. Katledilen bu 2 Deniz arasında bir hayat sürdük, hayatımız buraya denk düştü.

Özel öğretmenlerin hikâyesi burada nereye denk düşüyor? Son üç yıldır burada defalarca öğretmenlerin sorunlarını konuştuk. Meclise gelmeden evvel uğradım, öğretmenleri ziyaret etmek istedim, yine, daha evvel gelememiştim, Ankara'da değildim, sürüklenerek götürülmüşler, onlara düşen de sürüklenerek götürülmek oluyor.

Bunlar yaşanırken Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan "Partiler koltuk davası güderken biz bir küresel oyuncu olma kavgası veriyoruz." diyor. Bu küresel oyuncu olma kavgası içinde öğretmenlerin hikâyesi nereye düşüyor acaba? Partilerin koltuk mücadelesi de denilen şeyin içinde ana muhalefet partisine yapılan yargı darbesi nereye düşüyor? Şantajlar nereye düşüyor? Yalan yanlış iddianameler nereye düşüyor? Küresel oyuncu olmak istiyorsunuz, bu küresel oyuncunun öğretmenleri yerlerde sürükleniyor ve bu yeni bir şey değil, biz Metin Lokumcu'dan beri bu hikâyeyi çok iyi biliyoruz.

Özel okul öğretmenlerinin yaşadıkları eşitsizlikler, kamudaki öğretmenlerle aralarındaki gelir farklılıkları; bütün bunları defalarca konuştuk. Kamudakilerin belki gelir bakımından iyi bir durumları varsa bile aslında birçok başka hukuksuzluğa, haksızlığa, liyakat dışı, liyakati dikkate almayan uygulamaya maruz kaldıklarını biliyoruz. "Mülakatı kaldıracağız." diyerek gelindi, oysa bugün mülakat, her yeni düzenlemeyle daha fazla belirleyici bir rol oynamaya başladı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

SEVİLAY ÇELENK (Devamla) - Özel okul öğretmenleri asgari ücretin altındaki ücretler ile mobbing arasında sıkışırken kamudaki öğretmenler işte bu en yüksek puanlarla KPSS'yi geçseler bile giremedikleri, mülakatlar nedeniyle engellendikleri durumlarla karşılaşılar.

Bütün bu süreç içinde MEB verilerine göre Türkiye'de öğretmen, aktif öğretmen sayısı neredeyse bir küçük Avrupa ülkesinin nüfusuna eşit. Bir eğitim ordusuyla övünebiliyor muyuz? Övünemiyoruz. Her köşebaşına okul açanlar, her köşebaşına üniversite açanlar, bununla övünenler, bu okulların mezunlarını yerlerde sürüklemeyi reva görüyorlar. Bunun başka türlü hiç olmadı.

Özel okul öğretmenlerinin hazırladığı raporlara, derneklerinin hazırladığı raporlara bakarsanız nasıl ağır, nasıl yüksek oranda bir mobbinge maruz kaldıklarını da görürsünüz. Öğretmenlerin payına düşen bu; düşük ücretler, ağır yaşam koşulları, itibar kaybı, mobbing ve yerlerde sürüklenme.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEVİLAY ÇELENK (Devamla) - Buna daha fazla izin vermeyeceğiz; bu iktidar, bu düzen değişecek. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Isparta Milletvekili Sayın Hikmet Yalım Halıcı. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA HİKMET YALIM HALICI (Isparta) - Teşekkürler Sayın Başkan.

İYİ PARTİ Grubunun önerisi üzerine söz aldım. Yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

Türkiye'de birçok haksızlık ve hukuksuzluk oluyor, maalesef bunlara her gün bir yenisi ekleniyor. Bugün özel okul öğretmenleri ve mülakat mağduru öğretmen adayları bu haksız ve hukuksuzluklarla karşı karşıya kaldılar. Günlerdir Kurtuluş Parkı'nda, Güvenpark'ta, Meclisin kapısının önünde, kaldıkları otelin önünde açıklama yapmaya çalışıyorlar. "Bizim bir derdimiz var." diyorlar, bunu anlatmaya çalışıyorlar fakat bunlara engel olunuyor, bu öğretmenlerimiz bir türlü açıklama yapamıyorlar. Dün Genel Başkanımız Sayın Özgür Özel, Suat Özçağdaş Başkanımız, partimizin ve diğer muhalif partilerin milletvekilleri oradaydı. Bugün de biz gittik arkadaşlarımıza destek olmaya fakat orada öğretmenlerden çok polislerin olduğunu gördük ve arkasından Çankaya Kapı'ya geldik, Çankaya Kapı'da bir açıklama yapmak istiyorlardı ama açıklamalarına engel olundu. Polis bunları ya yere yatırarak copla gözaltına aldı ve susturmaya çalışıyor.

Bakın, 2024 yılı, Öğretmenlik Meslek Kanunu Millî Eğitim Komisyonunda görüşülüyor, Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası Başkanı Eren Edebalı o gece yarısı bir konuşma yaptı. Sadece muhalefet milletvekilleri değil; iktidar partisine, Cumhur İttifakı'na mensup milletvekilleri de bu konuşmayı büyük bir takdirle izlediler. O günün Komisyon Başkanı Mahmut Özer hak verdiğini ve bu problemin çözülmesi gerektiğini söyledi. Aynı Eren Edebalı biraz önce polis otosunun arkasından kafasını bana çıkarıp "Yalım Vekilim, beni çeker misin, söylediklerimi Türkiye'ye duyurmak istiyorum." dedi gözaltına alınırken.

Peki, ne istiyorlar? Özel okul öğretmenleri herhangi bir ayrıcalık istemiyor, insanca yaşayabilecekleri bir taban maaş istiyorlar. 1965 yılında onlara verilmiş olan bu hak, 2014 yılında şu andaki Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin müsteşarken ellerinden alındı maalesef ve 1965 yılındaki haklarını istiyorlar. Kamudaki öğretmen arkadaşlarıyla aynı haklarda değerlendirilmek istiyorlar. Dokuz aylık sözleşmeleri olmasın istiyorlar. Nisan, mayıs aylarında, haziran aylarında işsiz kalmamak istiyorlar mesela. "Asgari ücret ve altında maaşlarla çalıştırılmayalım." diyorlar ve sendikal iş kollarının doğru tanımlanmasını istiyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

HİKMET YALIM HALICI (Devamla) - Büfe işletmeciliğinin bile içinde olduğu bir sendikal iş kolu bu öğretmenlerimize yakışmıyor. Seslerini duyun, öğretmenlerimizin hakkını verin; hem mülakat mağduru olanların hem özel okul öğretmenlerimizin.

Bu ülkede madenciler hakkını alacak, öğretmenlerimiz de hakkını alacak. Bu ülke, bir avuç patronun ve onların kollayıcısı AKP Hükümetinin değildir. Bu ülke; emekçilerimiz, eğitimcilerimiz, çiftçilerimiz, memurlarımız ve onurlu bir yaşam mücadelesi veren tüm insanlarımızdır. Bizim de tarafımız onların tam yanındır. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sivas Milletvekili Sayın Rukiye Toy. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA RUKİYE TOY (Sivas) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Yerli ve millî teknolojilerle hayata geçirilen, her yaşta vatandaşımıza ücretsiz yabancı dil öğrenme imkânı sağlayacak, Millî Eğitim Bakanlığımız tarafından geliştirilen DİLİM platformu dün itibarıyla kullanıma açıldı. Uluslararası standartlara uyumlu bu platformla öğrencilerimiz dil öğrenme sürecinde kültür emperyalizmine maruz kalmadan, millî ve kültürel değerlerle uyumlu içeriklerle öğrenim görecek. Çocuklarımızın güvenli, denetlenebilir ve pedagojik açıdan uygun dijital içeriklerle korunması sağlanacak. Tüm yaş gruplarına uygun bir şekilde geliştirilen platformda yapay zekâ altyapısıyla öğrenme süreçleri kişiye özel inşa edilebilecek. Öğretmenler, öğrenci gelişimini daha etkin takip edebilecek ve velilerin öğrenme sürecine daha fazla katılımı sağlanacak. Hayırlı olmasını diliyor, Sayın Bakanımız başta olmak üzere tüm emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, öğretmenler, eğitim sistemimizin en önemli unsuru ve ülkemizin geleceğini inşa eden en kıymetli meslek grubudur. Bu sebeple, AK PARTİ iktidarları döneminde Türk ekonomisi büyüdükçe, Türkiye'nin imkân ve kaynakları geliştikçe, milletimizin refahı arttıkça bunu her zaman ve öncelikle öğretmenlerimize ve eğitime yansıtmak temel düsturumuz olmuştur. İktidarımız döneminde öğretmen sayısı 540 binden 1 milyon 239 bine çıkmış, 2003 yılından bugüne kadar 820 binin üzerinde öğretmen ataması gerçekleştirilmiştir.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Eski Türkiye'de atama bekleyen öğretmen yoktu, şimdi 1 milyon öğretmen atama bekliyor. Bu mudur rakam?

RUKİYE TOY (Devamla) - Güncel durum itibarıyla engelli statüde çalışan öğretmen sayısı 18.829'dur ve bu sayının 13.711'i 2010 yılı sonrasında atanmıştır. Yapılan yatırımlarla öğretmenlerimizin mesleğini icra etmesinde kaliteye ve niteliğe etkisi olan tüm unsurlar iyileştirilmiş, dijital becerilerini desteklemek üzere Öğretmen Bilişim Ağı kurulmuştur.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Önergeyle ilgili de bir şey diyecek misiniz?

RUKİYE TOY (Devamla) - Öğretmenlerimizin mesleki gelişimi ve özlük hakları konusunda da önemli adımlar atılmıştır. Öğretmenlik Mesleği Kanunu yürürlüğe girmiş, öğretmenlerin hak ve sorumlulukları ilk kez kanun düzeyinde güvence altına alınmıştır.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Mülakat mağdurları ne olacak, mülakat? Buna bir cevap verin!

RUKİYE TOY (Devamla) - Eğitim çalışanlarına yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla cezai yaptırımlar artırılmış, kariyer basamakları sistemi yeniden düzenlenmiştir.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Rukiye Hanım, bir de öğretmensiniz ya!

RUKİYE TOY (Devamla) - Öte yandan, eğitim çalışanlarının çalışma huzurunun korunması için Bakanlığımızın sürekli işleyen denetim, inceleme ve değerlendirme mekanizmaları bulunmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Mülakat mağdurlarına da değinecek misiniz?

RUKİYE TOY (Devamla) - Eğitim kurumlarında ortaya çıkan her türlü mobbing, ayrımcılık ve kötü muamele iddiası ilgili mevzuat çerçevesinde soruşturulmakta ve incelemeler yapılmaktadır.

Sözlerime son verirken tüm öğretmenlerimize emekleri, sabırları, fedakârlıkları için aziz milletimiz adına şükranlarımı sunuyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Özel sektör öğretmenleri ne olacak? Vermeyin cevap, vermeyin.

OSMAN SAĞLAM (Karaman) - Başkanım, karar yeter sayısı...

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Kâtip Üyeler arasında ihtilaf olduğundan dolayı elektronik cihazla oylama yapılacaktır.

Oylama için iki dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika...

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Karar yeter sayısı istenmedi ki.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Karar yeter sayısı değil Sayın Başkanım, öneri oylandı, öneriyi oyladık.

OSMAN SAĞLAM (Karaman) - Hayır, istedim ben.

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - Karar yeter sayısı istedi Osman Bey.

VEYSAL TİPIOĞLU (Kocaeli) - İstendi, istendi, karar yeter sayısı istendi.

(Başkanlık kürsüsü önünde toplanmalar)

BAŞKAN - Bir saniye, bir saniye...

Karar yeter sayısı istemiş, ben duymadım.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Öneri oylandı, iki dakika verdiniz, öneri oylandı.

BAŞKAN - Osman Bey istemiş, Osman Bey istemiş.

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - İstedi Osman Bey.

BAŞKAN - Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:16.53

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.09

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Nurten YONTAR (Tekirdağ), Adil BİÇER (Kütahya)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 103'üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

İYİ Parti grup önerisinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi öneriyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- DEM PARTİ Grubunun, Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik ve arkadaşları tarafından, tefecilik faaliyetlerinin boyutlarının ve alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla 17/6/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Haziran 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

17/6/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 17/6/2026 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Sezai Temelli

Muş

Grup Başkan Vekili

Öneri:

17 Haziran 2026 tarihinde Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik ve arkadaşları tarafından (18490 grup numaralı) tefecilik faaliyetlerinin boyutlarının ve alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 17/6/2026 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Ağrı Milletvekili Sayın Sırrı Sakik.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

(Uğultular)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Genel Kurulda çok uğultu var, lütfen hatibi dinleyelim.

Buyurun Sayın Sakik.

DEM PARTİ GRUBU ADINA SIRRI SAKİK (Ağrı) - Sayın Başkan, sevgili milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum. Ekranları başında bizi izleyen, sürgünde ve zindanda olan bütün arkadaşlarımıza selamlar ve sevgiler.

Ülkeyi bir ahtapot gibi kuşatan çeteler, tefeciler ve mafyayla ilgili söz almış bulunmaktayım; böyle bir önergemiz var. Bu ülkeyi öyle bir hâle getirdiniz ki her sabah ekranlarda görüyoruz siyasetçiler kaçakçılık yapıyor -buradan, buradan- yargıçlar, savcılar, avukatlar çetelerle iç içe, mafyayla iç içe. Bu sabah bir grup avukat uyuşturucudan dolayı gözaltına alındı. Şimdi, ülke bu hâlde; nereye el atsanız elinizde kalıyor.

Bu Meclisin günahı o kadar çok ki bu çeteleri, bu mafyaları bu hâle getiren bu Meclistir. Bu Meclis çete ve mafyalar için özel yasalar çıkardı. O çete ve mafyaları alıp getirip burada A protokolü yaptılar, VIP protokolü yaptılar; siz de el kaldırdınız. Valla geçmişte hepimize, bizlere "örgüt üyesi olmamakla birlikte örgüte yardım ve yataklık" diye cezalar veriliyordu, aslında bu yasaları çıkaran bütün milletvekillerine böylesi bir ceza verilmesi lazım.

İşte, gençler o mafyalara, o çetelere özenmeye başladılar çünkü o çete ve mafyalar, hiçbir iş yapmadan yatlarda, katlarda yaşayan, hiçbir vergi vermeyen Türkiye'nin en elit kesimleridir; en bohem yaşamı onlar sürdürürler ve yoksul Anadolu çocukları, Kürtler ve Türklerin çocukları bunlara özenir. Bu çocukların bir eğitimi yok, bir geleceği yok, bir sağlığı yok. Sizin döneminizde ciddi şekilde köşeyi dönme... Herkes, savcınız da öyle davranıyor, hâkim de öyle davranıyor, polis de öyle davranıyor ve böylesi bir iklim yarattınız. Bu topraklarda 5 milyon genç evden çıkmıyor, iş de talep etmiyor çünkü talep ettiği bir işi bulamıyor; ülke böylesi bir felakette. Esnaf, sanatkâr; o kadar başı darda ki gidiyor, Ziraat Bankasına başvuruda bulunuluyor, kredi alamıyor. Çare ne, ne yapacak? Tefecinin eline düşüyor, tefeciye gidiyor. Tefeciye elini kaptıran kolunu, bedenini kaptırıyor; malı, mülkü ne varsa hepsi tek tek gidiyor. Ve sanatkârlar, hepsi aynı şekilde bunların elinde mağdur oluyor. Bakın, Çanakkale'de su tesisatçısı İsmail Çakmak, tefecilerin eline düşüyor. Bir türlü baş edemediği için eve gidiyor, evde eşi ile 8 yaşındaki çocuğunu öldürüyor ve sonra intihar ediyor. Bu Parlamentonun, bu ülkenin ayıbı değil mi? Buna benzer binlerce olaya tanıklık ettik.

Sevgili arkadaşlar, özellikle Türkiye'nin dört bir tarafını tefeciler kuşatmış. İstanbul'da da var ama özellikle buradan itiraf ediyorum, Kürt coğrafyasında daha çok var; Ağrı'da var, Van'da var, Diyarbakır'da var. Diyarbakır'da son bir ay içinde 30-40 yer kurşunlandı, bundan savcıların da haberi var. Bir çete gidip kurşunluyor, ikinci çete geliyor "Onlar 8 milyon istemişse biz 4 milyon lirayla sizi kollarız, koruruz." Ülkeyi bu hâle getirdiniz.

Şimdi, ben söylüyorum, buradan çağırımdır: Diyarbakır'daki bütün sivil toplum örgütleri -biz parti olarak zaten bu öncülüğü yapıyoruz- diğer siyasi partiler, meslek kuruluşları, hepiniz bu çetelere, bu mafyalara karşı bir birlik oluşturun. Diyarbakır kenti bir kadim kenttir; Diyarbakır kenti zora, zulme direnen bir kenttir. Diyarbakır zindanları tarihe ışık tutmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SIRRI SAKİK (Devamla) - Teşekkür ediyorum.

Diyarbakır surları tarihe ışık tutmuştur, şairlerin esinlenip oralarından şiirler yazdığı bir kenttir. Diyarbakır halkı faili meçhullere meydan okumuştur, Diyarbakır halkı Hizbulkontra'ya meydan okumuştur.

Buradan Diyarbakır halkına çağırımızdır: Siz çocuklarınızı bu çetecilerin elinden kurtarın, biz sizin yanı başınızda olacağız; Diyarbakır'a yakışır bir duruşu hep birlikte sergileyelim.

Bu çeteye, mafyaya karşı, aslında Parlamentonun ve bu topraklarda yaşayan herkesin bir tarihî sorumluluğu vardır. Çetelere yol vermeyin; gelin, hukukun ve huzurun ülkesini birlikte kuralım diyor, yüce Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

YENİ YOL Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Mehmet Emin Ekmen. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gayya kuyusu gibi derin ve karanlık bu önemli toplumsal sorunun Meclis gündemine taşınmasına vesile olduğu için DEM PARTİ'ye önergesini hem desteklediğimizi ifade ediyoruz hem de teşekkür ediyoruz bu vesileyle.

Ve AK PARTİ'li arkadaşlara özel olarak ricada bulunuyorum: Her birinizin kendi çevresinde defalarca kez gördüğü, aileleri yıkan, intihara sevk eden bu olayın lütfen etraflıca araştırılmasına fırsat tanıyınız ve burada elinizi vicdanınıza götürünüz; otomatik redle toplumumuzu çürüten, hanelerimizi yok eden, geleceğimizi karartan bu olayın gündemden kaçırılmasına fırsat vermeyiniz. Lütfen, bir kere daha AK PARTİ'li arkadaşların bu olaya vicdani duyarlılıklarıyla, kendi şehirlerinde, memleketlerinde duydukları olayların, yaşadıkları o karanlık günlerin vicdan muhasebesiyle oylarını kullanmalarını rica ediyoruz.

Ve tefecilik karanlık bir sokakta başlamıyor arkadaşlar; bir esnafın kepenk kapatma korkusuyla, bir çiftçinin mazot parasını bulamamasıyla, kredi kartının asgari miktarını ödeyemeyen bir gencin ya da babanın çaresizliğiyle, banka kapısından dönen herhangi bir ihtiyaç sahibinin çaresizliğiyle başlıyor tefecilik ve bu çaresizlik onları öyle bir kapıya götürüyor ki karşılarında kefil sistemiyle tapuları geçici olarak devralan, araç devirlerini kendi üstlerine yapan, ürün devri yapan, kredi kartlarına takla attıran, faizin faizin defalarca kez alan ve bir türlü anaparaya erişemeyen ve en sonunda da tehdit, darp, bir şehri terk etmekle sonuçlanan göç, intihar ve cinayet vakalarıyla çıkıyor. Geçen yıl burada ifade ettim, Batman'da tefecilerin eline düşen gencecik bir adam 2 evladını ve hanımını katlettikten sonra kendi canına kıydı. Buna benzer bir olayı geçtiğimiz hafta Muğla Milas'ta yaşadık. Peş peşe yaşanan iki olayda 2 kişi intihar etti, intihar edenlerden birinin oğlu babasının ölümünden sorumlu tuttuğu 2 kişiyi öldürdü. Böyle bir toplumsal tabloyla karşı karşıyayız. Malatya'da babasının mirasını reddetmeyi akıl etmeyen bir genç, bugün bütün mal varlığı gibi kendi maaşının da babasının tefecilere attığı imzayla haciz altında kalmasıyla boğuşuyor ve maalesef, adli süreçler de yeterli değil. Kanunumuzda tefeciliğin bir cezası var ama iki yıldan altı aya kadar başlıyor ve çoğu zaman delilsizlik veyahut da başka gerekçelerle iyi hâl ve takdiri indirim sebepleriyle erteleme sınırları içerisinde kalıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) - Kanun, tefecilik yoluyla elde edilen mala ve mülke el konulmasına cevaz veriyor ama şu anda salonda bulunan 60-70 arkadaşımıza soruyorum: Kendi şehrinizde, beldenizde, etrafınızda herhangi bir tefecinin mal varlığına kayıym atandığını, herhangi bir tefecinin mal varlığına el konulduğunu, herhangi bir tefecinin mal varlığının TMSF yönetimine devredildiğini duyduunuz mu arkadaşlar?

CAVİT ARI (Antalya) - Tavuklara kayyum atandı, tavuklara.

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) - Eğer bu kanunlar, eğer bu mevzuat tefeciyle mücadele etmiyorsa, tefeciyle baş etmiyorsa sokaktaki gariban insana ölmek ve öldürmek dışında bir çare kalmıyor. Tefeciliğin, aslında krediye erişimin zorlanması, aslında ekonomik darboğaz ve insanların içinde bulunduğu çaresizlikle ilgili boyutları var. Lütfen, bugün bu önergeyi kabul edelim ve insanlarımızı bu darboğazdan kurtaralım diyorum, teşekkür ediyorum. (YENİ YOL, DEM PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İYİ Parti Grubu adına Kocaeli Milletvekili Sayın Lütfü Türkkan. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün DEM PARTİ'nin verdiği araştırma önergesinde yalnızca bir suç örgütünü veya bir suç türünü değil yanlış ekonomik politikaların ürettiği ciddi bir toplumsal çöküşü konuşuyoruz çünkü Türkiye'de tefecilik artık birkaç kişinin yaptığı yasa dışı bir faaliyet olmaktan çıkmıştır, ekonomik darboğazdan beslenen ve organize suç örgütlerinin de dâhil olduğu büyük bir sömürü düzenine dönüşmüştür bu iş. Bunun mağdurları da bellidir; esnaf, KOBİ, küçük işletmeler, çiftçi, geçim sıkıntısı çeken vatandaş, bunlar bu işin mağdurlarıdır.

Banka kapılarından boş dönüyor bu insanlar, çareye önce yakın çevrelerinde bakıyor -eş dost, akraba- orada da bir şey olmayınca "kayıt dışı finansman ağıları" dediğimiz bu tefecilerin ellerine düşüyorlar. Sonrası senaryo hep aynı; önce yüksek faizle para veriyorlar, ardından boş senetler, çekler ve tapular teminat olarak alınıyor. Borç ödenmediği andan itibaren işte orada organize suç örgütleri devreye giriyor; tehdit, baskı, diğer yöntemlerle beraber insanların yıllarca emek vererek edindikleri mallarına çöküyorlar. Bu söylediklerimiz bir iddia falan değil, bunlar olan şeyler.

Hatırlayın, geçtiğimiz yıl Çanakkale merkezli bir operasyonda Balıkesir'e ve Tekirdağ'a uzanan bir çete vatandaşları borçlandırıyor, baskı altına alıyor ve bu yapılanmaya ait daha sonra yapılan bir operasyonda 75 tane gayrimenkule, 34 araca, 1 milyar 250 milyon liralık mal varlığına el konuluyor; operasyonda da 2.478 tane çek ve senet ele geçiriliyor, 2.478 çek ve senet.

Bu yıl yine Çanakkale merkezli başka bir soruşturma yapılıyor; 88 taşınmaza, 58 tane araca ve 1.417 banka hesabına el konuluyor. Toplam el konulan mal varlığı 2,3 milyar lira. 11 ilde bir operasyon daha yapılıyor tefecilikle ilgili; 4,4 milyar liralık hesap hareketi tespit ediliyor.

Şimdi, bir başka sorun aslında yasal görünümlü finansman şirketleri. Kim onlar? Factoring şirketleri. Bu factoring şirketleri yasal tefeci; gidin, çeklerin içinden -daha öncede söylemiştim- yüzde 7'ye keserek yüzde 100, yüzde 120'ye varan faizlerle esnafı borçlandırıyorlar, ondan sonra da mallarına çökmek için hukuk orduları hazır. Bu oranlarla hiç kimse üretim yapamaz, istihdamı sürdürmez, yatırım da yapamaz. Bakın, devletin görevi vatandaş tefecinin elinden kurtarmak değil; önce görev, vatandaş o tefeciye muhtaç etmemek. Bunu yapan bir ekonomik sistem var mı? Hayır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) - Çökmüş olan bu ekonomik sistemde vatandaşın finansmana ulaşması neredeyse imkânsız. Peki, tefecilerden bahsediyoruz, bankalar daha mı az? Bankalar çok daha kötü. Bakın, borçlu olan bir müşterisine bankalar ne yapıyorlar biliyor musunuz? Yıl sonunda faizi kesiyor, 100 liralık borcu 160 lira oluyor, ikinci sene 160 liralık faizi bu sefer 256 liraya çıkıyor yani bir senede yüzde 125 faiz alıyor; esas tefeci, içlerinde kamu bankalarının da dâhil olduğu vatandaşın boğazına çöken bankalar.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Sayın Nail Çiler. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NAIL ÇİLER (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz çok ama çok derin bir ekonomik buhrandan ve darboğazdan geçiyor. Aylık bazda tarihin en yüksek cari açığını geçtiğimiz ay yaşadık. Kredi faizlerinde oran olarak Türkiye dünya sıralamasında Venezuela'dan sonra 2'nci sırada. Dünyada altında borçlanan 2 ülke var; biri Türkiye, bir diğeri de Hindistan. Gıda enflasyonunda en yüksek oranla 175 ülke arasında 4'üncü sıradayız. Aslında biz dünya şampiyonlar liginde oynuyoruz. Vatandaş ayın sonunu göremiyor, emekli tenceresini kaynatamıyor, finansman sorununu çözemeyen esnaf, çiftçi, emekçi ve sanayici bir başka krizin içinde sürükleniyor.

Bugün bu kürsüde bir suçtan değil bir vicdan meselesinden bahsetmek istiyorum. Düşünün, akşam evine ekmek götürmek zorunda kalan bir esnaf, maliyetleriyle mücadele eden bir çiftçi, çocuğunun barınma ve eğitim masraflarını karşılayamayan bir anne bu çaresizlik içinde karşısına çıkan birilerinin tuzağına düşmek zorundadır.

Tefecilik alın terini sömürmek, umudu yüksek faizle rehin almaktır. Bu, ekonomik bir sorun değil aynı zamanda sosyal bir alarmdır. Tefecilik düzeni insanları borçlandırmakla kalmıyor; aileleri dağıtıyor, işletmeleri batırıyor, hayatları koparıyor. Tefeciler vatandaşların çaresizliği üzerinden servet inşa ediyor. Ekonomik sıkıntıların arttığı dönemlerde insanlar bankaya ulaşamadığında, finansmana erişemediğinde, maalesef, tefecilerin kapısını çalmaktadır. O kapıdan içeri giren birçok vatandaş borçlu olarak değil âdeta esir olarak çıkmaktadır.

Geçtiğimiz aylarda Hakkâri Yüksekova'da hemşehrilerimizle bir araya geldim. "Hakkâri'nin en büyük sorunu nedir?" diye sorduğumda tefecilik olduğunu aktardı arkadaşlar. Tefecilik Hakkâri'de ve Türkiye'de sektör hâline geldi. Değerli milletvekilleri, siz varlık barışını getirmekle kara parayı akladınız ama ne yaptınız? O tefecileri ultra zenginler sınıfına aldınız. Tefecilik sadece ekonomik sorun değildir; aynı zamanda bir hukuk, güvenlik, sosyal ve adalet sorunudur. Tefecilik, devletin koruması altında olması gereken vatandaşın çaresizliğinden beslenmektedir. Bir tarafta alın teriyle geçinmeye çalışan insanlar, diğer tarafta bu insanların zor günlerini fırsata çevirenler. Biz, alın terinin yanında, emeğin yanındayız; vatandaşın çaresizliğini fırsata çevirip kazanç elde edenlerin karşındayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

NAİL ÇİLER (Devamla) - Teşekkür ederim Başkanım.

Tefecilik suçuna ilişkin denetimlerin artırılması, mali suçlarla mücadele birimlerin güçlendirilmesi, vatandaşın kayıtlı ve güvenli finansman kaynaklarına erişiminin kolaylaştırılması, mağdurların korunmasına ait mekanizmaların geliştirilmesi artık bir tercih değil zorunluluk hâline gelmiştir. Hiç kimse çaresiz kaldığı için tefecinin insafına terk edilmemelidir.

Değerli milletvekilleri, geliniz, alın terini sömürgeye teslim etmeyelim, hukuk devletin gücünü en çok çaresiz vatandaşlarımızın yanında gösterelim. Bu nedenle, tefecilikle mücadele sadece bir güvenlik meselesi değil aynı zamanda sosyal, adalet, ekonomik istikrar ve insan onurunu koruma meselesidir.

Bu gerekçeyle önergeyi destekliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Sayın Veysal Tıpioğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA VEYSAL TİPİOĞLU (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; DEM PARTİ tarafından verilen önerge üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen saygıdeğer milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, tefecilik, hukukumuzda suç olarak tanımlanmıştır; devletimizin de kararlılıkla mücadele ettiği suç türlerinden biridir. İnsanların zor durumlarından faydalanarak haksız kazanç elde etmeye çalışan, vatandaşlarımızın emeğini ve alın terini istismar eden bu anlayışın ne hukukta ne de vicdanlarda yeri vardır. Ancak önergenin gerekçesine baktığımızda, bazı olaylarda devletin yetersiz kaldığı, kurumların görevlerini yerine getirmedikleri ve bu alanın kontrolsüz bırakıldığı yönünde bir değerlendirme yapıldığını görüyoruz. Bu değerlendirmeye katılmıyoruz, doğru olmadığını ifade ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, tefecilikle mücadele konusunda Emniyet Genel Müdürlüğümüz, Jandarma Genel Komutanlığımız, cumhuriyet başsavcılığımız, MASAK ve ilgili tüm kurumlarımız büyük bir koordinasyon içerisinde çalışmakta, tefecilik ve diğer mali suçlarla mücadeleyi kararlılıkla sürdürmektedirler. Ülkemizin dört bir yanında gerçekleştirilen operasyonlarla suç örgütleri ve yasa dışı yapılar ortaya çıkarılmakta, suçtan elde edilen mal varlıklarına el konulmakta, sorumlular adalet önüne çıkarılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, hiçbir ülke için suçun tamamen ortadan kaldırıldığını söylemek mümkün değildir. Önemli olan, suç karşısında devletin iradesinin, kapasitesinin ve mücadele azminin ortaya konulmasıdır. Türkiye Cumhuriyeti devleti bugün terörle, organize suç örgütleriyle, uyuşturucu tacirleriyle, kara para aklayıcılarıyla ve tefecilik faaliyetleriyle mücadelede tarihinin en kapsamlı çalışmalarını yürütmektedir. Devletimiz vatandaşımızın huzurunu tehdit eden hiçbir alanı boş bırakmamaktadır. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde suç ve suçluya mücadelede önemli bir kapasite oluşturulmuş, güvenlik kurumlarımızın kapasiteleri artırılmıştır. Ülkemizin dört bir yanında gerçekleştirilen başarılı operasyonlar da bunun göstergesidir.

Yine, adli makamlarımızın koordinesinde Emniyet Genel Müdürlüğümüzün ve Jandarma Genel Komutanlığınca yürütülen soruşturmalar neticesinde tefecilik suçuna yönelik 2024 yılında 1.027 operasyonda 461 şahıs tutuklanmıştır, 2025 yılında 1.231 operasyonda 617 şahıs tutuklanmıştır, 2026'nın ilk altı ayında 743 operasyonda 522 şahıs tutuklanmıştır. Bu, kararlı mücadelenin somut bir göstergesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

VEYSAL TİPİOĞLU (Devamla) - Sayın milletvekilleri, Meclis araştırmaları belirli bir konuda bilgi edinmek ve çözüm önerileri geliştirmek amacıyla başvurulmuş önemli denetim araçlarından bir tanesidir. Ancak bugün tefecilik konusunda yasal düzenlemelerimiz mevcuttur. İlgili tüm kurumlarımız görevlerinin başındadır ve adli süreçler etkin bir şekilde işletilmektedir. Güvenlik ve adalet mekanizmalarımız kararlılıkla çalışmalarını yürütmektedirler. Dolayısıyla bugün tefecilik konusunda yeni bir araştırma komisyonu kurulmasına ihtiyaç olmadığı kanaatindeyiz. AK PARTİ olarak bizler vatandaşlarımızın alın terine göz diken, ekonomik sıkıntıları fırsata çeviren her türlü yasa dışı yapının karşısında olmaya devam edeceğiz. Hukuk devleti ilkeleri çerçevesinde suçla ve suçluya mücadeleyi kararlılıkla sürdüreceğiz.

Bu düşüncelerle, araştırma önergesine katılmadığımızı ifade ediyor, Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SİRRI SAKİK (Ağrı) - Çete, mafyalara yasa çıkarın, onları aklayın.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Başkanım, karar yeter sayısının aranmasını istiyoruz.

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunacağım ancak karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

SİRRI SAKİK (Ağrı) - Kabul edilmiştir.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Başkanım, çok az sayıları, 70 kişi yoklar.

BAŞKAN - Kâtip Üyeler arasında ihtilaf olduğundan kaynaklı elektronik cihazla oylama yapacağız.

Oylama için iki dakika süre veriyorum.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.37

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.49

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Nurten YONTAR (Tekirdağ), Adil BİÇER (Kütahya)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 103'üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum. Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi grup önerisinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi öneriyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım. Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır. Sayın Uysal Aslan... Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

52.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, 17 Haziran Dünya Çölleşme ve Kuraklıkla Mücadele Günü'ne, kuraklıktan etkilenen çiftçilere ilişkin açıklaması

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Bugün 17 Haziran Dünya Çölleşme ve Kuraklıkla Mücadele Günü. Şırnak, Mardin, Batman, Diyarbakır ve Şanlıurfa'da geçen yıllarda yaşanan kuraklık nedeniyle binlerce çiftçi büyük zararlar gördü. Ziraat odalarının çağrıları, tarım il müdürlüklerinin yapmış olduğu zarar tespit çalışmaları Bakanlığa iletili yani kuraklığın boyutu da mağduriyet de devlet tarafından biliniyor ancak 2025 yılında 65 ilde yaşanan zirai don nedeniyle çiftçilere destek ödemesi yapılırken kuraklık nedeniyle hiçbir destek çiftçiye verilmedi, çiftçi yalnız bırakıldı. Kuraklık doğal bir afet ancak kuraklıktan doğan zararda üreticiyi desteksiz bırakmak siyasi bir tercihtir. O nedenle Meclis Tarım Komisyonu bunu gündemine almalı, Tarım ve Orman Bakanlığı kuraklıktan etkilenen çiftçilerin zararlarını karşılayabilecek destek planları açıklamalı, Tarım Kredi ve Ziraat Bankası borçları faizle ertelenerek yeniden yapılandırılmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Arı...

53.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına sormak istediğine ilişkin açıklaması

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına sormak istiyorum: Özellikle taş ocaklarına, mermer ocaklarına izin verirken söz konusu yerlere gidip de herhangi bir şekilde inceleme yapmıyorlar mı? Örneğin, Kaş ilçemizde, Antalya ili Kaş ilçemizde Dere Mahallesi'ne bir mermer ocağı açılmak istenmekte. 500 bin metreküplük bir mermer çıkarılması planlanıyor ancak söz konusu yer tarım alanına sadece 4 metre ve yine, 270 metre mesafede yüzey suyu çıkan yer var; böyle bir yere izin verilmekte. Bu iznin yeniden gözden geçirilmesini ve iptalini talep ediyoruz; aksi hâlde, bölgeye çok zarar verecektir.

BAŞKAN - Sayın Torun...

54.- Bursa Milletvekili Cemalettin Kani Torun'un, Hasuni Mağaraları'na ilişkin açıklaması

CEMALETTİN KANİ TORUN (Bursa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Geçtiğimiz günlerde ziyaret ettiğim Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde bulunan Hasuni Mağaraları tarihteki ilk çok katlı apartman örneklerini barındıran, bununla birlikte binlerce yıllık geçmişle insanlık tarihinin en önemli miraslarından biridir. Özellikle bölgede huzur ve normalleşme ikliminin güçlendiği, kültürel ve turistik değerlere yönelik ilginin artmasının beklendiği bu dönemde büyük kültürel zenginlikleri barındıran bu alan hak ettiği ilgiyi göremiyor. Mağaralara güvenli ve rahat ulaşımı sağlayacak merdiven ve yürüyüş yolu gibi düzenlemelerin yapılması bölgeyi görmek isteyen turistler için büyük kolaylık sağlayacak ve ziyaretçi sayısını artıracaktır. Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Diyarbakır Valiliğini bu mirasa sahip çıkmaya davet ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Çalışkan...

55.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, KİT'lerde çalışan taşeron işçilere ve işverenin zorunlu olduğu her şeyi devletin de mutlaka yapması gerektiğine ilişkin açıklaması

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, KİT'lerde çalışan taşeron işçiler defalarca söz verilmesine rağmen hâlen kadroya alınmadılar. KİT bünyesinde çalışan bu işçiler aynı işi yapmalarına rağmen aynı haklara ve aynı iş güvencesine sahip değiller, daha düşük ücret alıyorlar. Alın terine farklı muamele emeğe karşı saygısızlıktır, haksızlıktır. Ülkemizdeki yaklaşık 100 bin taşeron işçiyi ilgilendiren kadro düzenlemesinin acilen yapılması, verilen sözlerin yerine getirilmesi bekleniyor. Taşerondan kamuya geçen işçiler için de becayiş, nakil ve tayin haklarının tanınması elzem bir taleptir.

Bunun dışında, devletin hâlen "ücretli psikolog, sosyolog, öğretmen" adı altında asgari ücretin altında eleman çalıştırması kabul edilemez, Meclisin çalıştırdığı sözleşmeli elemanların tazminat hakkının gasbı da kabul edilemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - İşverenin zorunlu olduğu her şeyi devlet de mutlaka yapmalıdır. Bu, ülkemizdeki sosyal barış için şarttır.

BAŞKAN - Sayın Güneşhan...

56.- Çanakkale Milletvekili İsmet Güneşhan'ın, TOKİ mağduru bir Çanakkalelinin gönderdiği mesaja ilişkin açıklaması

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Sayın Başkanım, şimdi sizlerle TOKİ mağduru bir Çanakkaleli hemşehrimin bana göndermiş olduğu mesajı aynen paylaşmak istiyorum: "Ben 2022 yılında yapılan TOKİ kura sonucunda Çanakkale merkezde müstakil arsa kazanan vatandaşlardan biriyim. Hükümetimizin ve TOKİ'nin büyük umutlarla açıkladığı İlk Evim, İlk Arsam Projesi kapsamında müstakil arsaya hak sahibi olduk. O gün büyük bir sevinç yaşadık ancak aradan yaklaşık beş yıl geçmesine rağmen Çanakkale merkezinde hâlâ arsa yerleri belirlenmemiştir. Türkiye'nin birçok ilinde bu süreç tamamlanmış, hatta tapular dahi verilmeye başlanmışken Çanakkale merkezinde henüz arsaların yerlerinin bile netleşmemiş olması biz hak sahiplerini ciddi anlamda mağdur etmektedir. Bu belirsizlik hem geleceğimize yönelik planlarımızı hem de maddi durumumuzu olumsuz etkilemektedir. Konuya yeterince önem verilmediğini düşünüyoruz, siz kıymetli vekilimizin desteğine ihtiyaç duyuyoruz. En azından arsaların nereden verileceği ve ne zaman teslim edileceği konusunda..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili Ankara Milletvekili Murat Emir tarafından, cezaevlerindeki kötü muamele ve işkence iddialarının araştırılması amacıyla 17/6/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Haziran 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

17/6/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 17/6/2026 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Murat Emir

Ankara

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Ankara Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Murat Emir tarafından, cezaevlerindeki kötü muamele ve işkence iddialarının araştırılması amacıyla 17/6/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (1914 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 17/6/2026 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Muğla Milletvekili Sayın Cumhur Uzun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA CUMHUR UZUN (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Türkiye'de özellikle son yıllarda başta kapasite olmak üzere kötü muamele, sağlığa erişim ve tutukluluğun cezaya dönüşmüş olması hâllerine dayalı olarak cezaevlerinde büyük sorunlar yaşanmaktadır. Devletin asli görevi suçu cezalandırmak değil, suça iten nedenleri ortadan kaldırmaktır, buna rağmen suç işleyen varsa adil bir şekilde yargılamak ve hak ettiği cezayı ona vermektir. Bunun doğal sonucu ise suçlunun cezasını çekmek üzere özgürlüğünden mahrum bırakılması ve toplumdan uzaklaştırılarak ıslah edilip yeniden topluma kazandırılmasıdır. Tutuklu ve hükümlülerin konulduğu cezaevinin kapısı kapandığında dışarıda kalan tek şey özgürlük olmalıdır. Hukuk, denetim, sağlık ve insan onuru o kapının dışında bırakılıyorsa orası artık bir infaz kurumu değil görünmez bir baskı alanıdır. Biz bugün tam da bu görünmez baskı alanının araştırılmasını istiyoruz çünkü cezaevlerinden gelen anlatımlar "münferit aksaklıklar" denilerek geçiştirilecek türden değildir. Darp iddiaları, çıplak arama anlatımları, sağlık hizmetine erişimde gecikmeler, ilaçların verilmemesi, aile ve avukat görüşlerinde keyfi sınırlamalar hep aynı tabloya işaret ediyor. Tutukluluk bazı dosyalarda mahkeme kararından önce cezaya dönüştürülmüş durumda. Bu tablo yalnızca cezaevindeki kişiyi değil yargılamanın bütün güvenilirliğini zedeliyor. Savunmasını hazırlayamayan, sağlığını koruyamayan, ailesiyle teması baskı unsuruna çevrilen bir kişinin adil yargılandığını kim söyleyebilir?

İBB'ye yönelik soruşturmalar kapsamında tutuklu bulunan Buğra Gökce'nin aktardıkları bu tablonun çarpıcı örneklerinden biridir. Gökce kaldığı alanı yüksek duvarlarla çevrili bir kuyu gibi tarif ediyor; gökyüzünün, güneşin, açık havanın bile ölçülü biçimde verildiğini anlatıyor. Gözaltı ve sevk süreçlerinde uykusuz, aç ve ilaçlarına erişememiş hâlde hâkim karşısına çıkarıldığını söylüyor. Bunlar konfor şikâyetleri değildir, insanın iradesini, sağlığını ve savunma gücünü doğrudan ilgilendiren, sakatlayan iddialardır.

Aynı dosya kapsamında tutuklu bulunan Medya AŞ Genel Müdürü Fatoş Pınar Türker'in mahkemedeki savunmasında anlattıkları ise burada anlatılmayacak kadar utanç verici, insan olan herkesin vicdanını derinden sarsacak kadar vahimdir. Türker gözaltı sırasında insan onurunun ayaklar altına alındığı bir şekilde çıplak aramaya ve kötü muameleye maruz kaldığını, çocukları üzerinden baskı kurulduğunu dile getirmiştir. Bir kadının bedenini, anneliğini ailesiyle baskı malzemesine çevirmek yalnızca hukuksuzluk değil işkencedir, zulümdür. Değerli arkadaşlar, bu zulmün bir an için kendi eşinize, annenize ya da kız kardeşinize uygulandığını düşünün. Buna sessiz kalamayız. Zira bu aşamada sessiz kalmak tarafsızlık değil zulmün yanında olmaktır. Sessizlik, karanlığın çalışma biçimidir ve buna hiç kimse alet olmamalıdır. Hukuk devleti en güçlü olduğunuz yerde değil en denetimsiz alanda kendini kanıtlar. Cezaevleri ve nezarethaneler de bu karanlık alanların en katı uygulandığı yerlerdir. Çünkü oradaki insanın sesini kısmak kolaydır. Asıl mesele Meclisin o kısılan sesi duymakta ısrar edip etmeyeceğidir. Bugün araştırmayacağımız her iddia yarın başka bir yurttaşın kapısına aynı yöntemle dayanacaktır. Bundan hiç şüpheleniz olmasın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

CUMHUR UZUN (Devamla) - Cezaevleri ve nezarethaneler intikamın, korkunun, iftiraya zorlamanın mekânı olamaz. Tutuklu da hükümlü de önce insandır. Devlet özgürlüğünü aldığı insanın onurunu korumakla yükümlüdür. Bu araştırma önergesi hukukun kapalı kapılar ardındaki gerçek değerini araştırma ve insan onurunu siyasetin üstünde tutma çağrısıdır. Gelin, bu çağrıya kulak verin.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

YENİ YOL Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Sayın Selçuk Özdağ.

Buyurun. (YENİ YOL ve CHP sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisi üzerine söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bir hukuk devletin gerçek ve temel niteliği mahkûm bile olsa insanlara karşı sergilediği adalet ve merhamet anlayışıyla ölçülür. Cezaevleri intikam mekânları değildir, insan onurunun korunduğu ve topluma yeniden kazandırmanın hedeflendiği kurumlardır. İnsanlar suç işleyebilirler, yanlış yapabilirler, bu onlara yasalarda olmayan bir uygulamayı meşru kılmaz. Üstelik sadece şüpheli konumunda olanlara böyle bir muamele hiç yapılamaz. Bugün siyasi rakiplerinize yaptıklarınız yarın şartlar değiştiğinde aynısının yapılmasını da meşru kılar. Şunu unutmamak gerekir: İnsanlar kendilerine yapılanları yasalara uygun olduğu müddetçe hoşlarına gitmese de hazmederler ama kanun dışı yapılan hiçbir şey unutulmaz, unutulmuyor. İşkenceye sıfır tolerans olmalıdır ve şüyyu vukuundan beterdir. Bu, sadece cezaevlerinin bir problemi değildir. Devletlerin dini adalettir, milletlerin dini de ekmekleridir ve milletlerin ekmeği de aynı zamanda adaletleridir. Şimdi, Vatan Emniyetinde bir olay yaşandı biliyorsunuz. Bu Vatan Emniyetinde yaşanan olayı Türker herkesin gözünün içine baka baka anlattı, işkenceyi anlattı ve onur kırıcı olayları anlattı. Bunlar olmuş mudur? Olmuştur. Her ne kadar Emniyetinde yapılanlarla ilgili Emniyet hemen bir açıklama yapsa da "Bunlar olmamıştır." dese de veya cezaevlerinde bunlar olduğu zaman oradan aynı zamanda Adalet Bakanlığından sesler gelip "Bunlar olmamıştır." dese de bunların olduğunu hepimiz biliyoruz; lokal de olsa bunlar yapılmaktadır. Bir anneye bu sözleri söylemenin... Yani savcının söylediklerine bakar mısınız "Sen bekârsın, bir daha çocuklarını göremezsin." demek, bu ne anlama geliyor Allah aşkına? Bu "Ya konuşursun, iddiaları kabul edersin yahut o çocukların elinden alınacak..." Bir savcı bunu yaparsa artık orada bir hukuktan veya adil yargılanmadan söz edilebilir mi değerli arkadaşlar? Şimdi, İçişleri Bakanlığı bununla ilgili soruşturma açıldığını söyledi, ben de diyorum ki: Gelin, bu tür ifadeleri alırken -Emniyetinde, her yerde kamera kayıtları var, değil mi? Bu kamera kayıtları sadece orada kayıtlı, başka yerle irtibatı var mı bu kamera kayıtlarının? Yok- herhangi bir karakolda ifade alınırken aynı zamanda il müdürlerine, il müdürlüklerinden Ankara'ya Genel Müdürlüğe, Genel Müdürlükten de İçişleri Bakanlığına bir on-line aktarım olsun ve burada kamera kayıtları silinmesin, kamera kayıtlarının, kameraların olmadığı yerde işkenceler yapılmasın. Hukukun olduğu yerlerde böyle savcılar olur mu arkadaşlar? Mahkemelerin önünden bile geçemez. İşkence bir insanlık suçu ve en büyük alçaklıktır kime yapılırsa yapılsın çünkü hem insan onurunu ayaklar altına almakta hem de baskıya dayanamayanları suç üstlenmek durumunda bırakmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Tamamlıyorum efendim.

Emniyet ve Cezaevleri işkence iddialarını reddediyorlar ve bu işkencelerle ilgili olarak da bunların olmadığını söylüyorlar. Değerli arkadaşlar, işkenceyi savunmak, devleti savunmak değildir. Devleti savunmak, hukuku savunmaktır; hukuk varsa devlet vardır çünkü işkence en çok devlete ve ilgili kurumlara zarar verir, işkence yapanı bağlar, yol vermediği müddetçe kurumlarını bağlamaz. Siyasi rekabetin düşmanlığa dönüştüğü yerlerde devlet gücünü kullananlar durumdan vazife çıkararak işkenceyi olmayan vicdanlarında meşrulaştırabilirler. Bunu önlemenin yolu hukuku duyguların, ideolojilerin, her türlü meşrep, mezhep ve parti bağlılıklarının üstünde tutmaktır. Hukuk devleti olunmadan işkence önlenemez ve hukuk devleti olmadığımız için de işkenceler gerek Emniyetinde gerekse de cezaevlerinde yapılmaya devam ediyor. Bunlarla ilgili ciddi takibatlar da yapılmadığı için yapanın yanına kâr kalıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Gelin, bu araştırma önergesine "evet" oyu verelim, kim işkence yapıyorsa onları devletten ayıklayalım; devleti ve hatta sizi de isnatlardan kurtaralım, arındıralım diyorum.

Teşekkür ederim. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İYİ Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Buğra Kavuncu. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu ceza infaz kurumlarındaki kötü muamele kapsamındaki önergeyle ilgili İYİ Parti adına söz almış bulunuyorum.

Maalesef Türkiye'de kötü muamele ve eziyet ceza infaz kurumlarından önce gözaltı süreçlerinden itibaren başlıyor; zira, daha çok yakın bir zamanda Meclisin hemen yakınında 78 yaşındaki bir anneye, atanamayan öğretmen kızının hakkını arayan bir anneye yapılan çok ağır darp girişimlerini de gördük. Devletin şefkatli yüzü, devletin şefkatli eli burada öne çıkmalı arkadaşlar, gözükmeli; zira, bir annenin evladıyla ilgili hak arayışı en kutsal hak arayışıdır. Evladının davası, evladının mücadelesi ne olursa olsun bir annenin mücadelesine -bu, Cumartesi Anneleri olsa da; bu, öğretmen kızının hakkını arayan anne olsa da- devlet hiçbir konuda göstermediği anlayışı, o merhametli yüzü burada, işte, o annelere göstermek zorundadır.

Şimdi, emekçiler zaten bu sıkıntıları yaşıyorlar, hakkını arayan maden işçileri gene darbediliyorlar. Bunlar kabul edilebilecek olaylar değil. 19 Martta Saraçhane'de demokratik hakkını kullanan gençler, bunlar da ciddi eziyetle karşılaştılar. Bakın, bu işkenceler, bu baskılar öyle bir hâle geldi ki gözaltı süreçlerinden sonra ben bu çocukların bir kısmını cezaevinde ziyaret ettim, sonrasında takip ettim, üniversitelerindeki yurtlarından atıldı bu çocuklar. Niye biliyor musunuz? 19-31 Martta çıkıp protesto haklarını kullandıkları için. Takip ettik ve bu çocukları tekrar o öğrenci yurtlarına aldırmadık. Bu hak mıdır ya! Kabul edilebilir bir olay mıdır bu?

Bakın, Fatoş Pınar Türker... Bu kürsüde çıplak aramayla ilgili birçok iddia gündeme getirildi ama ilk defa bir kadın, bir anne kendisine yapılanları söylediği zaman bütün Türkiye ayağa kalktı çünkü hepimizin canı yandı çünkü hepimizin eşi, anası, kızı var ve bu muamele sizin iktidarınız döneminde yapıldı. Ve savcı çocuğuyla tehdit ediyor ya! Çocuğunu, geleceğini tehdit ediyor, diyor ki: "Artık Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu çocuğuna bakar." diyor.

Başka bir örnek: Adaşım Buğra Gökce. 2-3 kere Silivri'de ziyaret ettim, nikâh fotoğrafını vermediler ya! Cezaevindeyken evlendi, bir avuç mutluluk istedi, dedi ki: "Nikâh fotoğrafımı verin." Nikâh fotoğrafını çok gördüler. Gözaltına alındı, kendisi gitti, teslim oldu, kendisi gitti Emniyete. Sonra dediler ki: "Fotoğrafını çekmemiz lazım." Dışarı çıkardılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (Devamla) - Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (Devamla) - "Şöyle yürürken bir boydan fotoğrafını alalım." dediler, yetmedi, ertesi gün dediler ki: "Yahu, yataydan almamız lazım." Sonra -bakın, çok alçakçadır bu- o fotoğrafları yandaş medyaya servis edip şu manşeti attırdılar: "İBB sanığı Buğra Gökce, kaçak Buğra Gökce tutuklandı." Hâlbuki Buğra Gökce kendisi gidip Emniyete kendisi "Beni arıyormuşsunuz." diye teslim olmuştu. Ya, bu, adalet midir ya? Bu, adalet midir; bu, hak mıdır; bu, hukuk mudur? Kabul edilebilir bir şey değil. Hani "Adalet yerini bulsun yeter ki kıyamet kopsun." diyecek duruma getirdiniz hepimizi.

Maraş'ta hayatını kaybetmiş Yusuf Tarık evladımızın cenazesine Bakanlar gitmeliydi çünkü babası altı yıl cezaevinde kalmış. Okuldaki, TED okulundaki Murat Kapki'nin çocuğuna kayıt aldırılmamak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (Devamla) - Bakın, hukuksuzluğunuz artık toplumda birtakım kesimlere cüret vermeye başladı. Size sadece Mâide suresinin bir ayetini hatırlatıyorum: Bir topluluğa olan öfkeniz sizi adaletsizliğe sevk etmesin arkadaşlar.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Şırnak Milletvekili Sayın Nevroz Uysal Aslan. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Teşekkürler Başkan.

Cezaevlerinde yaşanan ağır tablonun araştırılmasına ilişkin bu önergeyi destekliyoruz ve sadece bazı hak ihlallerinde, özgün yaşanan ağır tabloda ya da yapısal olarak tekil meselelerde değil, bu ülkede bir bütünen ceza infaz rejiminin insan haklarına duyarlı ve insan onuruna uygun bir biçimde yeniden düzenlenmesi gerekir ve CHP'nin araştırma önergesinde yer alan Fatoş Pınar Türker'in Emniyetteki çıplak arama meselesi toplumsal bir tepkiye, bir kabul edilmeme hâline dönüştükten sonra ancak bir soruşturmaya konu edilebildi. Biz bu soruşturmayı yakından takip edeceğiz, evet, akıbetini de takip edeceğiz ancak nerede olursa olsun, kime yapılırsa yapılsın; karakolda, Emniyette, cezaevinde ne şekilde olursa olsun, insan onuruna aykırı her muamele, çıplak arama da dâhil, idari ve ceza soruşturmasından geçirilmeli, hesap sorulmalı ki insan onuruna uygun bir yaşamı ve bir hukuk devletini kurduğumuzu iddia edebilelim.

Ama sadece tekil bir örnekte değil, maalesef, çıplak arama meselesi Türkiye'de, özellikle hapishanelerde sistematik, rutin bir mesele hâlini aldı. Daha geçen hafta Dumlu'dan, cezaevinden bir duruşma için Şırnak T Tipine sevk edilen Murat Yalçın, çıplak aramanın insan onuruna aykırı olduğunu söyleyerek zaten bir cezaevinden bir cezaevine geldiğini, herhangi bir yasa dışı madde olmadığını ifade etmesine rağmen ters kelepçeyle, pantolonu zorla indirilerek çıplak aramaya maruz kaldı. İdari ve cezai soruşturma var mı? Hayır. Adalet Bakanı da İçişleri Bakanı da bu konuda suskun.

Buna "çıplak arama" değil, yeni anlamıyla "detaylı arama" denmesi de bu meseleyi meşrulaştırır durumda değil. İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunda defalarca söyledik, çıplak arama "detaylı arama" adı altında meşrulaştırılmaz. Bunun yasal dayanağı olan kanun yok, yasal dayanağı olan yönetmelik iptal edildi, görünürde hiçbir yasal dayanağı yok. Tıpkı cezaevlerindeki diğer meseleler gibi, tevkiflevlerinin genelgelerine, Adalet Bakanının keyfî uygulamalarına dayandırılıyor.

Kapasite sorunu var, evet. Sosyal etkinlik, kurs, spor, okuma, bir araya gelme; tüm bu etkinliklerin hepsi, yasal haklar "kapasite meselesi" adı altında yok ediliyor. Sadece bu haklar mı, sağlığa erişim mi? Hayır. Bu ülkede her yıl yüzlerce insan cezaevlerinde can veriyor. Daha geçen hafta Siverek 2 Nolu T Tipinde tek kişilik hücrede Abdullah Yalçın, ağır hasta Mehmet Edip Taşar 24 Martta Marmara Hapishanesinde, Rojhat Babat 1 Nisanda Kırşehir S Tipinde, Mehmet Çeviren 13 Nisanda Batman Cezaevinde, 15 Nisanda Dilbaz Abi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Devamla) - Bununla ilgili ortak bir Komisyon raporu, bir cezaevi ziyareti raporu hazırladık. Bir cezaevinde on ay içerisinde 8 şüpheli ölüm gerçekleşir mi? Kırşehir'de bir yıl içerisinde 8 intihar gerçekleşti. İşte, tüm bu ihmaller, tecridin, yalnızlaştırmanın, sağlık hakkına erişimin engellenmesinin, yeterli denetimlerin yapılmamasının hepsi bir yaşamı ve yaşatmayı, insan onurunu değil, maalesef bu ülkede bir ölüm siyasetini, ölüm rejimini ve intihara sürükleyen bir meseleyi ortaya çıkarıyor. Bugün yüzlerce ağır hasta mahpus Türkiye hapishanelerinde tahliye edilmeyerek ölümle karşı karşıya bırakılıyor. Elâzığ R Tipinde Mehmet Elçe, kanser tedavisi görüyor, "Cezaevinde kalamaz." raporu var ama ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası aldığı için "İnfazına ara verilemez." deniliyor.

O nedenle, Türkiye'deki infaz rejimi tamamen değiştirilmeli, hapishanelerdeki bu insan onuruna aykırı uygulamalarla yüzleşilmeli, umut hakkı ve insanlık onuru güvence altına alınmalıdır. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Rize Milletvekili Sayın Harun Mertoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HARUN MERTOĞLU (Rize) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu önerge üzerine söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi ve sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, öncelikle ifade etmek isterim ki insan onurunun korunması, işkence ve kötü muamele konusunda özellikle insan hakları alanında atılan adımlara baktığımızda iktidarlarımızın eleştirilmesini bir haksızlık olarak gördüğümü ifade etmek istiyorum. Ceza infaz kurumlarımız birçoğu bizim dönemimizde yapılandırılmış olan kurumlarımıza, yargı denetimine, cumhuriyet savcılarının gözetimine, cezaevi izleme kurullarına, özellikle ulusal önleme mekanizması görevini yürütmekte olan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumuna ve İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna açık bir şekilde faaliyet göstermektedir. Bu husus hem Anayasa'mızın hem de tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmelerin açık hükümleridir. Son yıllarda yapılan yatırımlarla ceza infaz kurumlarımızın fiziki şartları önemli ölçüde iyileştirilmiş, sağlık hizmetlerine erişim artırılmış, eğitim ve meslek edindirme faaliyetleri yaygınlaşmıştır. Hükümlü ve tutukluların rehabilitasyonu ve topluma kazandırılması amacıyla çok sayıda proje hayata geçirilmiştir.

Değerli milletvekilleri, önergede kimi münferit iddialar üzerinden hüküm kurulmaya çalışılmaktadır. Hukuk devletinde bu tür iddiaların değerlendirilme mercisi siyasi tartışma alanları değil, yetkili yargı makamlarıdır. Bir kişinin beyanı elbette önemlidir ancak bu beyanların doğruluğu ve hukuki niteliği gerekli inceleme ve soruşturmalar sonucunda ortaya çıkar. Kaldı ki aylar öncesinde meydana geldiği iddia edilmesine rağmen ilgili bakanlıklar gerekli soruşturmayı başlatmışlardır. Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'te cezaevlerine girişten çıkışa kadar her şey ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiştir. Burada esas olan mevzuatın dışına çıkılıp çıkılmadığıdır. Biz de ayrıca bunun takipçisi olacağımızı söylüyoruz. Geçmişte vesayetçi anlayışların gölgesinde kalan ülkemiz Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde her alanda olduğu gibi insan hakları alanında da önemli reformlar gerçekleştirmiştir. Hükûmetlerimiz döneminde sıfır tolerans ilkesiyle işkenceyle mücadelede kararlı adımlar atılmış, uluslararası raporlarda da bu alandaki ilerlemeler kayıt altına alınmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - Tamam Başkanım.

Özellikle bir örnek vermek gerekirse Birleşmiş Milletler İşkenceyi Önleme Alt Komitesinin (SPT) Türkiye'yle ilgili son yıllarda yayınladığı bütün raporlarda özgürlükten mahrum bırakılma yerlerinin neredeyse tamamında tatmin edici maddi koşulların sağlandığı ifade edilmektedir.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Gerçeği yansıtmıyor, CPT'nin 2024 raporunda gözaltı merkezleriyle ilgili çok ciddi tespitler var.

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - Tüm bunlara rağmen cezaevlerinde bir kalabalıklaşma olduğunun farkındayız. Bunun çözümü için de gerekli çalışmalar devam etmektedir, etmeye de devam edecektir.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Bizim kendi ziyaret ettiğimiz cezaevi komisyonları var, bu açıklamayı yapmadan bizim ziyaret komisyon raporlarımıza bir baksaydınız, bu Meclisin komisyon raporlarına bir baksaydınız.

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - Bu nedenlerle, mevcut denetim ve başvuru mekanizmalarının çalıştığı, iddiaların ilgili kurumlar tarafından incelenebildiği bir ortamda yeni bir Meclis araştırmasının açılmasını lüzumlu görmüyoruz.

Yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Bir cezaevinde on ayda 8 mahpus ölüyor, bu normal mi?

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri, öneriyi oylarınıza sunacağım ancak yazılı bir yoklama talebi var.

Şimdi önergeyi okutup isimleri tespit edeceğiz.

Önergeyi okutuyorum:

17/06/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Divan Başkanlığına

Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi oylamasından önce toplantı yeter sayısı aranması talebimizi arz ederiz.

Selçuk Özdağ

Muğla

Grup Başkan Vekili

BAŞKAN - Selçuk Özdağ? Burada.

Yavuz Aydın? Burada.

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu? Burada.

Şenol Sunat? Burada.

Yüksel Arslan? Burada.

Turhan Çömez? Burada.

Seyit Torun? Burada.

Kayıhan Pala? Burada.

Yüksel Taşkın? Burada.

İdris Şahin? Burada.

Necmettin Çalışkan? Burada.

Medeni Yılmaz? Burada.

Mesut Doğan? Burada.

Mustafa Kaya? Burada.

Birol Aydın? Burada.

Bülent Kaya? Burada.

Mehmet Emin Ekmen? Burada.

Harun Öztürk...

(Gürültüler)

BAŞKAN - Bir dakika, bir dakika...

Kani Torun? Burada.

Harun Öztürk nerede? Harun Öztürk... Yok.

(CHP sıralarından "Burada" sesleri)

BAŞKAN - Nerede arkadaşlar, nerede?

Harun Özgür Yıldızlı'yımış; tamam, şimdi oldu. Burada.

Yüksel Taşkın? Burada. Okunmuştu zaten.

Yeterli sayı yok arkadaşlar; 19 kişi var.

(CHP sıralarından "Var" sesleri, AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Gelin, bakın; gelin...

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve Tokat Milletvekili Yusuf Beyazıt ile 71 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve Tokat Milletvekili Yusuf Beyazıt ile 71 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3703) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 276)¹

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 276 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin maddelerine geçilmesi kabul edilmişti.

Şimdi birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ila 13'üncü maddeleri kapsamaktadır.

Birinci bölüm üzerinde gruplar adına ilk söz, YENİ YOL Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Birol Aydın'da.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA BİROL AYDIN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin birinci bölümü üzerine grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

Öncelikle bir şeyin altını çizerek sözlerime başlamak istiyorum: Türkiye Büyük Millet Meclisinin NATO zirvesi sebebiyle çalışmalarına ara vermesi kabul edilemez. Türkiye Büyük Millet Meclisi belli zamanlarda çalışmalarına ara verebilir ancak sırf NATO toplantısı nedeniyle Türkiye'nin sigortası olan bu çatı kapalı tutulamaz. Kaç Grup Başkan Vekili, kaç milletvekilini ilgilendiriyor NATO toplantısı? Hangi gerekçeyle Meclis çalışmalarına ara veriliyor? Bilakis, böyle bir ortamda, hatta NATO'nun içindeki bir kısım emperyal anlayışın varlığı dolayısıyla Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu zamanda açık tutulması gerekiyor, bunu yüksek bir inançla ifade ediyorum.

Değerli arkadaşlar, önemli bir uluslararası toplantının Türkiye'de yapılıyor olması başka bir şey, bu toplantı gerekçesiyle başkentte âdeta hayatı durdurmak başka bir şey. Türkiye'ye yaraşır bir ev sahipliği yapmak başka, aylardır sürekli alınan güvenlik tedbirlerini, yapılan özel havalimanını, memurlara verilen idari izinleri, kapatılacak yolları, mahalleleri ilan etmek ve bunlar üzerinden algı oluşturmak başka bir durumdur. Bu söylediklerimi iktidar sırasındaki arkadaşların anlayabileceklerini zannetmiyorum ama ifade ediyorum, anlayacak olsaydınız bunları konuşuyor olmazdık fakat ben tarihe şerh düşünüyorum. Bu toplantı vesilesiyle TBMM'nin kapalı tutulması kabul edilebilir bir şey değildir. Türkiye'nin tarihî karizmasına yakışmayan bir psikoloji içerisinde iktidar. Bu zirve son on yılda Amerika Birleşik Devletleri'nde, Belçika, İtalya, Hollanda, Polonya, Litvanya'da da yapılmadı mı? Nedir bu telaş, nedir bu coşku ve nedir bu ergen tavırlar arkadaşlar? Güçlü bir ülke olmak demek, neye, ne kadar önem atfedileceğini bilmekten geçer. Güçlü Türkiye Trump'ın gelişine bu kadar anlam yükler mi? Bizim nezdimizde Sayın Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın NATO toplantısı sebebiyle ABD'ye ya da başka bir ülkeye gitmesi ne derece önemli ise ne anlam taşıyorsa Trump'ın veya bir başka devlet başkanının ülkemize gelişi de aynı şekilde öyledir, daha fazlası değildir arkadaşlar.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu nedenle iktidarda bulunan arkadaşları içine düştükleri bu telaştan öncelikle kendilerini, sonra Ankara'mızı ve ülkemizi kurtarmalarını temenni ediyorum. Öz saygı ve öz güven kavramları çerçevesinde içinde bulundukları psikolojiyi yeniden sorgulayacaklarına zor da olsa inanmak istiyor, kendilerini güçlü Türkiye'ye yaraşır olgunluğa davet ediyorum. Bu kapsamda Türkiye Büyük Millet Meclisinin NATO toplantısı nedeniyle kapalı tutulamayacağıının altını bir kez daha çiziyor, tüm siyasi partileri bu konuda duyarlı olmaya da davet ediyorum.

Değerli arkadaşlar, kıymetli milletvekilleri; konuşmakta olduğumuz kanun teklifine gelince, teklifin tümü üzerine yapılan konuşmalarda diğer milletvekillerimizin de ifade ettiği gibi bu torba kanun alışkanlığı yasama kalitesini günbegün düşürmektedir. 26 maddelik bu teklifte birbiriyle son derece alakasız birçok madde bulunmakta; Emniyet teşkilatına dair düzenlemelerden vergi istisnaları ve düzenlemelerine, Basın İlan Kurumunun yetkilerinden Merkez Bankası çalışanlarının disiplin süreçlerine, belediye gelirlerinde yapılan düzenlemelerden petrol piyasası lisans düzenlemelerine, Karayolları Trafik Kanunu kapsamında araçların satış

1. 276 S. Sayılı Basmayazı 16/6/2026 tarihli 102'nci Birleşim Tutanağı'na eklidir.

ve devir işlemlerinden Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği seçimlerine dair düzenlemelere varıncaya dek ne varsa hepsi bir torbaya doldurulmuştur. Bu koşullarda neyi, nasıl ayırt edecek, teklifler üzerinde nasıl derinlemesine bir kanaat oluşturup parmak kaldırıp indireceğiz?

Değerli arkadaşlar, hep aynı taktik; birkaç maddede olumlu bir iki düzenleme getirilip geriye kalan ve çoğunluğu anlaşılmaz, muğlak, hukuki açıdan sakıncalı, tuzaklarla dolu olan maddeleri de aynı çuvalda yan yana getirip yangından mal kaçırıcısına bir kanunlaştırma süreci yapılıyor. Kanun sürecinin kalitesi, yasama faaliyetlerinin şeffaflığı ve öngörülebilirliği yine hiçe sayılmaktadır. Anayasa Mahkemesinden dönen kararları iptale gerekçe olan ilkeler göz önünde bulundurulmadan bir şekilde kılıfına uydurarak yeniden düzenlemekten başka bir anlayış göremiyoruz.

Değerli milletvekilleri, geciken adalet adaletsizliktir. Getirilen bu teklifin 3'üncü maddesinde "polis sağlık yönetmeliği mağdurlar" diye bilinen arkadaşlarımızın aylardır beklediği düzenleme var. Evet, olumlu bir adım ancak "Neden bu kadar beklendi?" diye sormak gerekmez mi? Hani bu yeni sistem hızlı kararlar almayı sağlayacaktı. Bu arkadaşlar hemen hemen her hafta Meclise geldiler; sizi, bizi, bütün milletvekillerini ziyaret ettiler, dertlerini anlattılar ve pek çok milletvekilimiz bu konuyla ilgili görüş beyan etti, 3 Haziran 2025 tarihinde ben de bir soru önergesi verdim ve her zeminde bunu dile getirdik. Peki, neden böylesi basit bir düzenleme için aylarca beklendi? Hak arayışları neden görmezden ve duymazdan gelindi ve hâlâ geliniyor?

Değerli arkadaşlar, bunu şunun için söylüyorum: Şimdi de mülakat mağduru ve özel okullarda çalışan öğretmenlerimizin seslerini duyurmaya çalışıyoruz, onlar seslerini duyurmaya çalışıyor. Yine kulaklar tıkalı, gözler kapalı. 30'lu yaşlarındaki bu gençlerimiz 60-70 yaşlarındaki anne-babalarıyla, kucaklarındaki çocuklarıyla sesini duyurmak için Meclisin önüne geldiler, yaka paça gözaltına alındılar. Nereye gidecek bu insanlar? Bakanlık önü yasak, Meclisin önü yasak "Parkta toplanalım." diyorlar, orası da yasak; Beştepe zaten imkânsız. Ne yapacak bu insanlar? Bu ülkede hakkını arayıp da cop yemeyen, biber gazıyla tanışmayan hiçbir toplum kesimi kaldı mı? Madencilerimiz, emeklilerimiz, KHK'liler, hakkını arayan onlarca farklı grup, muhalefet partileri, STK'lar, Filistin için eylem yapan gençler hepsinin karşısına anlayışla değil TOMA'yla çıktınız ve çıkıyorsunuz. Sizin döneminizde karakolla, adliyeyle, cezaeviyle tanışmayan toplum kesimi kalmadı arkadaşlar. Türkiye'de mülakat problemi var mı, yok mu? Özel okullarda asgari ücretle çalışmaya mahkûm ediliyor mu bu genç öğretmenler, edilmiyor mu? "Yok." diyorsanız bu gençleri bir dinleyin bakalım; "Var." diyorsanız, o hâlde, gelin, birlikte çözelim diyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iktidar işine gelince "Şeriatın kestiği parmak acımaz." deyip söz konusu kendi parmağı olunca şeriatı kendine uydurmaya, hukuku tanımamaya artık son vermelidir. Anayasa'ya ve yasalara uymadıkça Anayasa'yı ve yasaları kendine uydurmaya çalışmaktan vazgeçmelidir. Yasama organını hiçe sayarak yürümek isteyen yürütme organının eninde sonunda ayağı tökezleyecektir ve de tökezlemiştir de zaten. Son yıllarda yaşadıklarımızın, problemlerin temel nedeni de budur.

Sözün burasında son bir şeyi hatırlatmak isterim: Türkiye, milletvekilleri ve siyasetçileri baypas edilerek bir avuç bürokratla yönetilecek bir ülke değildir, birilerinin ya da sizin zannettiğiniz gibi değildir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Beştepe'den büyüktür! (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar) Son günlerde popüler olan kavramla, varsa bir devlet aklı, o akıl işte bu çatıdır. O akıl Erzurum'dan Sivas'a, Amasya'dan Hatay'a, İzmir'den Trabzon'a, doğusundan batısına, güneyinden kuzeyine ülkesi ve milleti için dertlenen insanların aklıdır. O akıl Ankara'da Türkiye Büyük Millet Meclisini karargâh ilan edenlerin aklıdır. Türkiye Büyük Millet Meclisi Beştepe'den de diğer bütün kurumlardan da daha kadimdir ve her zaman kaim ve daim olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

BİROL AYDIN (Devamla) - Bu nedenle, o akıl hiç kimse kendine ciro etmeye kalkmasın. Hiç kimse Türkiye Büyük Millet Meclisini ne NATO bahanesiyle ne "Yeni sistem böyle gerektiriyor." yok "Dünyanın yeni düzeni böyle." cümleleriyle saf dışı bırakabileceğini zannetmesin diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz.

İYİ Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Buğra Kavuncu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; artık, bir AK PARTİ oldubittisi hâline getirilen bir torba kanuna dair İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Bu dönem yaptığım konuşmaların neredeyse tamamında neye, nasıl konuşacağımı inanın bu torba kanunlar yüzünden şaşırdım. Bugün, bir Emniyet personeline ilişkin, bir diğeri Orman Kanunu, bir diğeri Basın İlan Kurumuna ait düzenlemeleri konuşuyoruz. İhtisas komisyonlarında hiçbir şeyi doğru dürüst konuşmadan, tartışmadan, doğrudan Plan ve Bütçe Komisyonunu sürece dâhil etmek Meclisi âdeta baypas etmek demektir. Tali komisyonları işlevsiz bırakıyorsunuz, sonra da geliyor acele bir şekilde "Bunu tamamlamamız lazım." diyorsunuz. Bütün bir yasama kültürünü nasıl yıktığınızı, rezil ettiğinizi de her seferinde, her yasama döneminde tekrar gösteriyorsunuz. Dün, buraya bir AK PARTİ milletvekili geldi, bu olan bitenin son derece normal olduğundan bahsetti.

Bakın, biz bu dönem neler yaşadık biliyor musunuz? Geçtiğimiz sene gelen bir kanun teklifi var Gençlik ve Spor Bakanlığıyla ilgili; Plan ve Bütçe Komisyonunda konuşuldu, madde mevzuat düzenlemesini, mevzuat düzenlemesiyle beraber bir değişikliği getiriyordu. Aynı hafta Mecliste değiştirdiğiniz kanun teklifini bir hafta sonra değiştirmek için bir daha kanun teklifi getirdiniz yani Gençlik ve Spor Bakanlığındaki bürokratlar bir hafta önce çıkan kanundan haberdar değil, biz ikaz ettik de Türkiye Büyük Millet Meclisini bu mahcubiyetten kurtardık. Ondandır da buraya gelip son derece sağlıklı işlediğini, bu süreçlerin son derece sağlıklı ilerlediğini iddia etmek inanın ciddiyetsizliktir. Yoklama isteyince de bozuluyorsunuz, süre vermiyorsunuz. Yoklama isteyip, biraz süre alıp hiç olmazsa kanun maddesiyle ilgili paydaşlarla görüşebilecek imkân yaratmaya, hiç olmazsa getirdiğiniz kanun teklifini dinleyecek imkânı size vermeye, biraz olsun sizi bu konuda eğitmeye kalkıyoruz. Yoklama isteyince de ne hikmetse kıızıyorsunuz, tahammül edemiyorsunuz. Yasama kültürünü nasıl yıktığınızı aslında tekrar etmeye de çok gerek yok.

Bakın, Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Mehmet Uçum var. Artık sizin yerinize de o karar veriyor arkadaşlar, eskiden defakto Adalet Bakanlığı yapardı, şimdi ülkenin kaderi hakkında fikir ve tarif beyanına gelmiş. Bunu yaparken de diyor ki Sayın Mehmet Uçum: "Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın yeniden Cumhurbaşkanı olmaya ihtiyacı yok ama Türkiye'nin bir kez daha Cumhurbaşkanı Erdoğan'a ihtiyacı var." Arkadaşlar, en başta şunu söyleyeyim: Türk milletin "Benim naçiz vücudum elbet bir gün toprak olacaktır

ama Türkiye Cumhuriyeti ilelebet yaşayacaktır." diyen bir iradeye, bir akla, bir şuura ihtiyacı var. "Türkiye'nin Cumhurbaşkanı Erdoğan'a ihtiyacı var." demek "Türkiye'nin dünyanın en yüksek enflasyonuna, en yüksek faizine ihtiyacı var." demektir aslında, "Yargının siyasallaşmasına, diplomalı işsiz sayısında Avrupa 1'inci olmaya Türkiye'nin ihtiyacı var." demektir. "Adam kayırmaya, torpile, nepotizme bu ülkenin ihtiyacı var." demektir. Türkiye'nin insanca yaşamaya ihtiyacı var. Dolayısıyla, Türkiye'nin bir kez daha Cumhurbaşkanı Erdoğan'a ihtiyacı yok, Türkiye'nin hiçbir faniye ihtiyacı yok. Bu büyük milletin hakkaniyetli bir sisteme, Anayasa'ya, kanunlara uyan yöneticilere ihtiyacı var. Türkiye'nin hukuka, adalete, eşitliğe, demokrasiye, zenginliğe ihtiyacı var. Bu büyük milleti, bu güzel ülkeyi bir faniye muhtaç görmek bu millete yapılabilecek en büyük hakarettir. Aslında sarayın şuurlatını, bu millete bakış açısını göstermekte, zihniyetini ifşa etmektedir Mehmet Uçum'un yaptığı bu açıklama.

Burada 594 parlamenteriz, biz de Cumhurbaşkanı gibi seçilerek bu Meclise geldik. Ülkenin kaderini tek bir adamın kaderiyle eş gören bu yaklaşım buradaki herkese, hepimize çok büyük bir saygısızlıktır, hakarettir. Cumhurbaşkanı'nı tek adamlastıran, kraldan çok kralcılığın tanımıdır bu. Çünkü niye böyle söylüyorum? Biz burada millet iradesinin temsilcileri olarak yasama faaliyetleriyle bu şekilde uğraşırken -ki bu ayıptır- atanmışlar dışarıdan ülkenin kaderine yol çizmeye kalkıyor. İşte bu durum aslında yasama faaliyetlerinin geldiği noktayı da çok net olarak göstermektedir.

Kanun teklifiyle ilgili şerh koyduğumuz maddeler var. Orman alanlarında yaşlı ve engelli bireylere yönelik bakım ve rehabilitasyon merkezlerinin kurulmasına olanak sağlayan kanun maddesiyle ilgili şerh koyduk. Zira AK PARTİ'den rantla ilgili bir kanun teklifi geldiğinde yüz kere düşünmemiz lazım, defalarca düşünmemiz lazım çünkü şaibelisiniz, defalarca. Dolayısıyla dedik ki: Bak, bunu vereceksiniz, ondan sonra bunu tekrar alanların bir başkasına devretme riski, ihtimali var; bunu yapmayın, gelin, bu rehabilitasyon merkezlerini devlet işletsin ama nasıl bir istahsa buna "hayır" dediniz.

Gene benzer bir madde, farklı bir madde, Basın İlan Kurumuyla alakalı 7'nci ve 8'inci madde. Tabii, basınla ilgili AK PARTİ eğer bir kanun teklifi getiriyorsa bunu da gene on kere düşünmemiz lazım çünkü basına yaptığınız baskı çok net ortada. Resmî ilan ve reklam kesme yasaklarından bahsediliyor. Bu yasakların kimlere uygulanacağından çok, aslında kimlere uygulanmayacağı bizim için önemli; bunu da biz çok net biliyoruz.

Tabii, biz, 2024 yılında ilan gelirleriyle ilgili, bu 500 milyon lirayı aşkın resmî ilanın hangi ölçütlere göre verildiğine dair bir soru sorduk. Buna ne denildi biliyor musunuz? "Ticari sır." yanıtı verildi. Devlet akli bunun devlet sırrı olduğunu düşünüyor yani Basın İlan Kurumunun dağıttığı 500 milyonun bir devlet sırrı olduğuna kanaat getirdiler, bilgi vermediler. Sıkıştığınız yerde "devlet akli", "devlet projesi", "devlet sırrı" gibi kavramların arkasına sığınıyorsunuz, farkında değilsiniz, bu söylemlerle aslında devlete olan itibarı, güveni de yıpratıyorsunuz.

Vize vurgun rezaletini burada gündeme getirdik. Milletin parasının nasıl kimlerin cebine gittiğini, nasıl gasbedildiğini anlatmaya kalktık, habere erişim engeli getirdiniz. "Madem erişim engeli getirdiniz, gelin bunu burada konuşalım." dedik, ona da "Yok." dediniz. Bakın, bu iş daha da büyüdü, aynı gazeteci bu işin üstüne gitti ve DTV isimli vize aracılık şirketinin siyasi bağlantılarından ortaklarıyla birlikte vize aracılık hizmeti sattığını biz biliyoruz. Ne çıktı sonra, biliyor musunuz? Endonezya Büyükelçiliği yayınladığı bir duyuruda, zorunlu seyahat sigortasının bu -az önce bahsettiğim siyasi bağlantısı olan- şirketten alınması, aksi takdirde vize başvurularının kabul edilmeyeceğini söylüyor. Hani tavuk üreticilerine denetimli kayyım atadınız ya haksız rekabetten dolayı, alın size işte haksız rekabet, hem de sınırlarımızı aşan bir haksız rekabet. Yurt dışından Türkiye'ye gelecek Endonezya vatandaşlarının alacağı vizelerle ilgili verilen yetkiyi öyle bir kullanıyorlar ki tam bir haksız rekabet. "O firmanın dışında hiçbir firmadan sigorta belgesi alınamaz." diyorlar. Hadi göndersenize oraya da denetimli kayyımı ama yok. "Erişim engeli getiririm bu haberlere..." Onu yapıyorsunuz. Kayyım, soruşturma yok çünkü siz kendinizle ilgili bir konu gündeme geldiği zaman konuşmazsınız, konuşmazsanız arkadaşlar. Her zaman olduğu gibi bu işin de üstünü sessizce kapatmaya kalktınız. Vize randevusu bile bulamayan vatandaşlara karborsacı vize şirketleri, bu firmalar garantili vize satışı yapıyor. Bazıları da "Yüzde yüz vize alamazsanız paranızı iade ederiz." şeklinde utanmadan sözleşmeler yapıyor.

Şimdi, gerçekten, yaptığınız şey erişim engeli getirmek. Ondan sonra da gelip burada torba kanunlarda basın ilan vesaire bunları konuşmaya ve bunlarla alakalı da bizim vermiş olduğumuz önergelere direnç göstermeye kalkıyorsunuz. Biz, bütün bu süreçte bu kanun hazırlama yöntemlerinin son derece sağlıksız olduğunu, bunun kabul edilemez olduğunu söyledik. Erişim engeli getirdiğiniz konulara "Devlet güvenliği gerekçesiyle konuşmuyoruz." dediniz. Biz de dedik ki: "O zaman getirin, bu Meclis çatısı altında bunları konuşalım." Ona da "hayır" dediniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (Devamla) - Kendinizle ilgili, sizi ilgilendiren, yandaşlarınıza, partililerinize ucu dokunan herhangi bir konu olduğunda görmüyorsunuz, duymuyorsunuz, işitmiyorsunuz, âdeta üç maymunu oynuyorsunuz ama bu millet sizin bu tavrınızı görüyor, yaptıklarınızı işitiyor ve yaptıklarınızı duyuyor. Bunun da elbette bir bedeli, bir hesabı olacak diyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Ağrı Milletvekili Sayın Heval Bozdağ. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA HEVAL BOZDAĞ (Ağrı) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Genel Kurulu, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yeni bir torba kanunla karşı karşıyayız. "Bu torba yasalar gerçekten neye tekabül ediyor, hangi toplumsal kesimlerin sorunlarını çözüyor?" diye baktığımızda gerçek bir karşılık bulamıyoruz. Her defasında işin esasına yani halkın can alıcı sorunlarına çözüm göremiyoruz. Açıkçası karmaşık bir düzen kurulmuş ve sürekli bir tıkanma yaşanıyor. İş artık idare edilemez hâle geliyor, ancak o zaman işte bir tedbir düşünülüyor; o da palyatif ve meseleler iyice karmaşıklılaşıp sarpa sarıyor. Bazen de "Yandaşlar için, rant için şöyle bir düzenleme olsa iyi olur." denilerek kollar sıvanıyor ve önümüze bu torba kanun teklifleri getiriliyor. Bu ülke halklarına reva gördüğünüz maalesef ki bu. Bu karmaşıklığın arkasında halkın faydasını gözeten ne bir ilke var ne bir prensip var ne de bir yöntem var.

Öncekilerde olduğu gibi bu torba yasada da bazı maddelerin özünde sermayenin, birilerinin kollandığı, önünün açıldığı, ödemesinin, yatırımının kolaylaştırıldığı bir pazarlık, ticaret görüyoruz. Yine, her zaman olduğu gibi doğadan, ormandan, sudan, topraktan, toplumsal alandan bir parça daha koparmanın, çalmanın hamlelerini görüyoruz. 15'inci maddedeki yerel yönetimlere ait taşınmazların taksitle satışa çıkarılabilir hâle gelmesinin önünün açılması mesela böyle bir hamle. Satacaksınız, müşteriye pazar yolu açıyorsunuz. Bunu iyi bir durummuş gibi, faydalı bir şeymiş gibi halka savunuyorsunuz.

Belediye arazilerinin satışının milyarlarca liralık nasıl bir talana dönüştüğünü görmek için dönüp Van kayyımının icraatlarına bakmanız ise yeterli. Halkın olanı satıyor, yandaşlarınıza yediriyorsunuz. Toplumun, kamunun olanı bu kadar fütursuzca satmanın, bir kişinin varlığı kılmanın ne haklı yanı olabilir? 17'nci maddedeki engelli ve yaşlı bireylere bakım ve rehabilitasyon merkezlerinin orman alanlarına yapılabilmesinin önünün açılması da böyle bir hamle. Bugün bakım merkeziyle yola çıkılır, yol zamanla genişletilir, tesis sayıları artar ve derken koskoca orman budanmış bir ağaca döner. Bakınız, topluma sorma lütfunda bulunsanız, kimsenin sizden bunları istemeyeceğini ve bunları onaylamayacağını göreceksiniz. İlla yapacaksanız şöyle yapın... Sayenizde ülke çöle döndü, çölden çok ne var bu ülkede? Ondan sonra çölü ormana dönüştürün, biz de bir icraat görelim ama olmaz, orman düşmanısınız, mera düşmanısınız.

Ülkeyi, doğayı, insanı tüketerek büyümeye çalışıyorsunuz. İthalat ihracatın çok üzerinde ve üretim gittikçe azalıyor. Büyüme ise tüketimden gelen bir büyümeye dönüşmüş durumda. "Tüketen kim?" diye baktığımızda, bu enflasyonda, bu faiz oranlarında geniş halk kesimleri, işçi, emekçinin alım gücü ortada, asgari ücret de en düşük emekli maaşı da yılın ilk ayına oranla 3 bin lira, 4 bin lira civarında alım gücünü yitirmiş durumda. İşçinin, emekçinin millî gelirden aldığı payda bir artma yok, aksine yüksek bir enflasyon ve artan vergilerle alım gücünün kaybı var. O zaman tüketen kim? Tabii ki parası olan, zengin olan. O zaman zenginin tükettiğiyle büyümeye çalışan bir ülke söz konusu.

İşçinin, fukaranın, halkın, emeğin karşısında toplumsal meşruiyetini yitirmiş bir durumdasınız artık. Toplumu düşünmediğiniz; açlığı, yoksulluğu görmez olduğunuz ortada. Emekliyi, asgari ücretliyi dilenciye çevirdiniz, hakkını gasbediyor, enflasyona ezdiriyorsunuz. Varsa yoksa iktidarınız, varsa yoksa sermayedarlar, varsa yoksa hukuksuzluklarınız; yönetemiyorsunuz. Hukuksuzluk üreterek, muhalefeti sindirerek kendinize yol açma çabanız demokrasiyi yerle yeksan ediyor. Muhalefete karşı antidemokratik tutumunuz, zor aygıtlarınız ve araçsallaştırdığınız adalet saraylarıyla ortaya koyduğunuz politikalar ise aksine size meşruiyet üretmeyecek.

Devlet şiddeti dün özelde Kürtler üzerinden iktidar gücü için yetiyordu, bugün tüm muhalefetin üstünden bir iktidar gücü muradındasınız. İktidar gücünü yarın istediğiniz ölçekte domine edemeyeceğiniz kaygısına ve güvensizliğe iten asıl şey ise sizi, karşı karşıya olduğunuz bu yönetememe ve yetersizlik hâli yüzünden toplum karşısında kaybediyor olduğunuz meşruiyetiniz. Ne kadar çabalasanız bataklıkta çabalarken daha derine çekilmek gibi bu durum sizi daha otoriter ve baskıcı bir yere savuracak ve inanın bu toplum bu adaletsizliklere sessiz kalmayacak. Kürt'e karşı da bugün muhalefete karşı da yürüttüğünüz bu politikalarınız hep hukuksuz, hep hukuksuzdu.

Şimdi, dönüp kendinize bir sorun; bunca aciliyet gerektiren sorunlar ortada dururken, Türkiye'nin yüz yıllık meseleleri demokratikleşme ve ekonomik iyiliğin sağlanması için ön açıcı ve can yakıcı sorunu Kürt sorunu başta olmak üzere tarihî bir dönem yakalanmış iken, bugün iktidarı ve muhalefetiyle bu soruna çözüm üretebilmenin olanakları doğmuş iken şimdi Meclis gündemine gelmesi gereken kanun teklifi bu mudur, bu mu olmalıydı? Bu sürecin tarafınızca karşılığı olacak olan devlet-iktidar adımı böyle mi olmalıydı?

Bakınız, iktidarınız sürekli olarak zamana oynuyor; bazen jeopolitikten, konjonktürden bir medet umuyor, bazen de muhalefeti hukuksuzca "Siyaseten nasıl etkisiz kılarım?" umudunda. Oysa bu ülkenin sorunları bu şekilde çözülemez. Ekonomik sorunlar da işsizlik de ataması yapılmayan öğretmen de sağlıkçısı da KHK'lisi de üretimden düşmüş köylüsü de Kürt'ü de Alevi'si de gençleri de tüm kimlikler acil çözüm bekliyor, iş bekliyor, emeğin karşılığını bekliyor; butlan değil, varsayılmak, muhatap kılınmak istiyor; barış bekliyor, adalet bekliyor, demokrasi bekliyor, şiddetten uzak bir toplumsallık bekliyor; eşit ve adil bir yaşamı birlikte örebilmenin olanaklarını bekliyor, varsa yoksa iktidarınızı, sizin üç kuruş zam politikalarınızı değil. Bu toplum, ezilenler, kadınlar, işçiler, Kürtler bunun mücadelesini yürütüyorlar. Toplum artık iktidarın kendisi olmak istiyor, öncelikli olmak istiyor. Sürekli hak talep eden değil, hakkını belirleyen, örgütleyen, denetleyen olmak, yaşamın belirleyicisi olmak istiyor. Toplum özne olmak istiyor. Toplumun mücadelecisi özne olabileceğinin sinyalleri çok güçlü ve ortada ama kavga etmek istemiyor. Enerjisini, motivasyonunu demokratik toplumun inşasına akıtmak istiyor ve size de çağrıda bulunuyor, "Bunu hep beraber yapabiliriz." diyor. Bu sese kulak verin.

Bu ülkeyi ortak bir toplumsal mutabakatla, birbirine rakip olmadan ve en ilerici, katılımcı, demokratik teamüllerle yönetebiliriz, yaşatabiliriz. Paranoyaları bir kenara bırakmanın zamanı çoktan geldi; biraz öz güven, biraz cesaret. Kendinizde bu gücü bulamıyorsanız bize güvenin, kadim halklarımıza, mücadelecisi Kürt halkına bırakın, biz sürükleriz.

İşte, tüm bu çerçevede bir çağrı hafta sonu İstanbul'da Cem Karaca Kültür Merkezi'nde Cumhuriyetin Demokratik Dönüşümü Konferansı'ndan geldi. Bu çağrının muhatabı hepimiziz. 2'nci yüzyılda "ortak gelecek" temasıyla cumhuriyet, Kürt sorunu, kadın, gençlik, barış, ekoloji ve birçok konu demokrasi, eşitlik ve özgürlük perspektifiyle tartışıldı. Barışı, eşitliği, demokrasiyi güvenceye kavuşturacak adımların hızla atılmasında toplumsal beklentinin en yüksek olduğu bir andayız. Kürtler bugün kendilerini tanıyan ve tarih bilinci, kolektif bir hafıza olan toplumsallaşmış bir halk ve yine Kürtlerde hâlâ binlerce yıllık tarihsel yolculuğa kardeşlik ve bir arada yaşanmışlık perspektifiyle bakıp demokratik, eşit, özgür, ortak bir geleceği inşa etme iradesi ve motivasyonu var ve bunu örgütlemek, yaşamsal kılmak istiyorlar; bu da bir fırsat olarak görülmeli.

Cumhuriyetle doğru temelde hakkaniyetle yüzleşmek, demokratik bir cumhuriyeti yaşamsal kılmak mümkün. Biz, Türkiye halklarına güveniyoruz ve umutluyuz. Bu toplum ne çürüdü ne de çöktü; sistem çürüyor ve çöküyor, topluma yansıyor; bunu düzeltmek mümkün.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

HEVAL BOZDAĞ (Devamla) - Teşekkürler.

Bu toplum en doğru zeminde ortaklaşmanın fırsatını arıyor ve konferans da aslında bunun çağrısını yapıyor. Demokratik kamuoyuna, halklara, ezilenlere, işçiye, tüm kimliklere "Başka bir yaşam, yeni yaşam mümkün." diyor ve "Gelin hep birlikte bunun mücadelesini yürütelim." diyor.

Teşekkürler. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Mustafa Erdem.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA ERDEM (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün yine bir torba kanunu görüşüyoruz; bir tarafta Emniyet Teşkilatı Kanunu, bir tarafta Merkez Bankası Kanunu, bir tarafta Vergi Usul Kanunu, bir tarafta Belediye Gelirleri Kanunu, bir tarafta Petrol Piyasası Kanunu, bir tarafta Basın İlan Kurumu düzenlemeleri. Birbiriyle ilişkisi olmayan onlarca konu aynı teklif içerisinde doldurulmuş durumda. Torba size sorarsanız dolu, bize sorarsanız boş, hem de bomboş.

Peki, bu torbalar geçici çözümler dışında ne işe yarıyor? Ve asıl sorulması gereken şu: Bu torba yasa milletin hangi derdine çare oluyor; emeklinin, asgari ücretlinin, çiftçinin, esnafın sorunlarını çözüyor mu? Hayır. Atama bekleyen ya da ücretli öğretmenlerin sorunlarını çözüyor mu, barınma krizini çözüyor mu, gençlerin geleceğine ilişkin bir umut veriyor mu? Hayır. Peki, milletin Meclisi bunlara çözüm üretemeyecekse biz burada neyi görüşüyoruz?

Değerli milletvekilleri, Türkiye, bugün çok ağır bir ekonomik ve sosyal kriz yaşamaktadır ancak iktidar bu krizin konuşulmasını istemiyor. İşte, bu nedenle son dönemde Cumhuriyet Halk Partisine yönelik operasyonları, belediyelere yönelik baskıları, her gün yaratılan yeni siyasi gündemleri ekonomik gerçeklerden bağımsız düşünemeyiz. Türkiye'nin gerçek gündemi açıklıktır. Türkiye'nin gerçek gündemi yoksulluktur. Türkiye'nin gerçek gündemi geçim sıkıntısıdır. Türkiye'nin gerçek gündemi hayat pahalılığıdır. Vatandaş sabah kalktığında belediye operasyonlarını değil evine ekmek götürüp götürmeyeceğini düşünüyor, markete gittiğinde siyasi manşetlere değil fiyat etiketlerine bakıyor; ay sonunda kirayı nasıl ödeyeceğini düşünüyor, çocuğunun okul masraflarını nasıl karşılayacağını düşünüyor; gerçek gündem budur.

Değerli milletvekilleri, rakamlar ortada. 2026 yılının ilk beş ayında bütçe açığı 1 trilyon 57 milyar liraya ulaşmış, sadece ilk beş ayda yapılan faiz ödemesi ise 1 trilyon 262 milyar liradır. Bu ne demektir? Her gün yaklaşık 8 milyar 400 milyon lira faiz ödüyoruz, her saat yaklaşık 350 milyon lira faiz ödüyoruz demektir. Vatandaş vergisini ödüyor, esnaf vergisini ödüyor, işçi vergisini ödüyor, emekli vergisini ödüyor ama toplanan vergiler üretime değil faize gidiyor, toplanan her 100 liralık verginin yaklaşık 24 lirası faiz ödemelerine gidiyor. Sonra çıkıp çiftçiye, emekliye, asgari ücretliye, gençlere "Para yok." diyorsunuz ama faize para buluyorsunuz. Demek ki mesele kaynak değildir, mesele tercihtir.

Değerli milletvekilleri, bugün Türkiye'de çalışan milyonlarca insan yoksuldur, asgari ücret daha yılın ortasına gelmeden erimiştir. 2026 yılı başında 28.075 lira olarak belirlenen asgari ücretin satın alma gücü ilk beş ayda 4.663 lira erimiştir. Bugün asgari ücretin reel geliri yaklaşık 24 bin liradır. 4 kişilik bir ailenin aylık sınırı 35 bin lira, yoksulluk sınırı ise 114 bin liraya yaklaşmıştır yani bugün milyonlarca vatandaş açlık sınırının altında ücretle yaşamaya mahkûm edilmiştir.

Emeklinin durumu daha da vahim. Yılın ilk beş ayında gerçekleşen enflasyon nedeniyle emekli maaşlarındaki artış neredeyse tamamen erimiştir. 20 bin lira olarak açıklanan en düşük emekli maaşının reel değeri bugün yaklaşık 17 bin liradır. Bugün milyonlarca emekli elektrik faturası mı ödesin, ilaç mı alsın, kira mı ödesin hesabı yapmaktadır. Bu torba yasada emekliler için bir düzenleme var mı? Yok. BAĞ-KUR prim eşitliği var mı, kademeli emeklilik var mı, staj mağdurları var mı, taşeron işçiler var mı, 3600 ek gösterge bekleyen kamu çalışanları var mı? Yok. Milyonların beklediği hiçbir konu maalesef bu torbada yok.

Değerli milletvekilleri, ben Antalya Milletvekiliyim. Antalya bugün, Türkiye'nin en ağır barınma krizlerinden birini yaşamaktadır. Bugün Antalya'da sıradan bir evin kirası 30 bin lira seviyesindedir, haziran ayı kira artış oranıyla bu 30 bin lira yaklaşık 40 bin lira olacaktır. Bir tarafta 28 bin liralık asgari ücret, diğer tarafta 40 bin liraya yaklaşan kira. Bu tablo sürdürülebilir değildir, bu ekonomik model çökmüştür. Bugün öğretmenler, polisler, doktorlar, hemşireler ev bulamıyor. Barınma hakkı temel insan hakkıdır ama Türkiye'de artık barınma bile lüks hâline gelmiştir.

Yine, bakıyoruz, çiftçi perişan durumdadır. Mazot son bir yılda yüzde 50'nin üzerinde artmıştır, gübre ve ilaç maliyetleri bazı kalemlerde yüzde 100'ün üzerinde artmıştır, işçilik maliyetleri yükselmiştir ama çiftçilerin ürününe verilen fiyat enflasyonun altında kalmıştır. Çiftçi üretirken zarar ediyor, borçlanarak üretim yapıyor. Türkiye'de çiftçi borçları 1 trilyon 300 milyar lirayı aşmış durumdadır, buna rağmen çiftçiye yeterli destek verilmiyor, tarıma destek yerine ithalat destekleniyor. Bu da çiftçinin isyan etmesine sebep oluyor.

Bakın, esnafımız da ayakta kalma mücadelesi veriyor. Yüksek faiz, artan maliyetler, vergi yükü, SGK yükü, krediye erişim sorunu Anadolu'nun dört bir yanında küçük işletmeleri kapanma noktasına getirmiştir. Esnafın talebi çok açıktır, gerçek bir yapılandırma istiyor ama siz zengine varlık affı getirip esnafı yüksek faize mahkûm ediyorsunuz. Esnaf ödenebilir ve düşük bir faiz yüküyle borçlanmak istiyor ama iktidar maalesef esnafın sesini duymuyor, o yüzden de maalesef esnafın önünden geçemiyor.

Değerli milletvekilleri, son olarak bu kürsüden özellikle öğretmenlerimizi konuşmak istiyorum çünkü geçtiğimiz günlerde Türkiye'nin vicdanını yaralayan görüntüler yaşandı. Atama bekleyen öğretmenler, mülakat mağduru öğretmenler, özel sektörde düşük ücretle çalışan öğretmenler haklarını istemek için Ankara'da toplandılar. Ellerinde taş yoktu, sopa yoktu; kamu malına zarar vermiyorlardı, sadece haklarını istiyorlardı. 1.611 mülakat mağduru öğretmen haklarını istiyordu, özel sektörde asgari ücret düzeyinde çalışan öğretmenler insanca yaşam istiyordu, ücretli öğretmenler güvenceli çalışma istiyordu; kısaca, çocuklarımızı emanet ettiğimiz öğretmenler seslerini duyurmaya çalışıyordu. Peki, karşılarında ne buldular? Polis barikatı, dayak, gözaltı ve ters kelepçe. Buradan soruyorum: Bu ülkenin öğretmenleri ne zaman tehdit hâline geldi değerli arkadaşlar? Çocuklarımıza harf öğretene eller ters kelepçeyi hak edecek ne yaptı? Hak arayan öğretmene ters kelepçe uygulayan anlayış aslında Türkiye'nin geleceğine kelepçe vuruyordu. Öğretmenlerin Ankara'nın göbeğinde açlık grevi yapmaya mecbur kalması bu iktidar için en basit tabirle utanç olmalıdır, utanç. Bir ülkede öğretmen mutsuzsa, gençler umutsuzsa, çiftçi üretmek istemiyorsa, esnaf kepenk kapatıyorsa, emekli geçinemiyorsa orada sorun vatandaşta değil sorun yönetimdedir, sorun tercihlerdedir, sorun ülkeyi yönetenlerdedir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin ihtiyacı yeni torba yasalar değildir, Türkiye'nin ihtiyacı vatandaşın gerçek sorunlarını çözecek politikalar, Türkiye'nin ihtiyacı adalettir, Türkiye'nin ihtiyacı liyakattir.

Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak emeklinin, işçinin, çiftçinin, esnafın, gençlerin ve öğretmenlerin sesi olmaya devam edeceğiz. Bu nedenle, görüşmekte olduğumuz kanun teklifinde halkın gerçek sorunlarının da yer alması gerektiğini düşünüyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın İsmail Faruk Aksu.

Sizin şahısları adına da talebiniz olduğu için sürenizi birleştiriyorum.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 276 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Gazi Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Görüştüğümüz kanun teklifi kamu kurum ve kuruluşlarının kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesine, vergi güvenliğinin teminine, sektörlerin rekabet gücünün artırılmasına, idari süreçlerde etkinliğin ve verimliliğin sağlanmasına ve Anayasa Mahkemesi tarafından verilen iptal kararlarının doğurabileceği hukuki boşlukların giderilmesine ilişkin bazı düzenlemeleri içermektedir.

Bu kapsamda, teklifin ilk 3 maddesiyle 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanunu'nda değişiklik yapılarak Emniyet müdürü ve Emniyet amiri rütbeleri başta olmak üzere bazı rütbelere ilişkin azami kadro oranları yeniden belirlenmektedir. Emniyet teşkilatında son yıllarda üst rütbelere geçişlerdeki belirli kademelerde ciddi yığılmalar ortaya çıkmış, bu nedenle de liyakat ve hizmet süresi bakımından terfiyi hak etseler dahi, ilgili personelin atanması mümkün olamamıştır. Yapılan düzenlemeyle özellikle yığılmanın yoğun olduğu rütbe ve ünvanlara ilişkin norm kadro oranları artırılarak üst rütbelere geçişlerde ortaya çıkan kadro daralmalarının azaltılması, bu şekilde kariyer planlamasının daha öngörülebilir ve sürdürülebilir hâle gelmesi hedeflenmektedir. Birçok Emniyet mensubunun mağduriyetinin giderilmesini sağlayacak olan bu düzenlemeleri önemli ve yerinde buluyoruz. Türk polisi asayişin teminatı, kamu düzeninin muhafızı, toplumsal huzurun siperidir; devletin sokaktaki aklı, kriz anındaki refleksi ve toplumla kurduğu en doğrudan temas noktasıdır. Milletimizin huzuruna kasteden her tehdidin karşısında dimdik duran irade polisimizin bükülmez bileğinde hayat bulur. Bu nedenle, Emniyet teşkilatımızın tüm mensuplarının tayin, terfi ve çalışma şartlarından mali ve sosyal haklarına, kamu düzenini sağlamada karşılaştıkları sorunlara kadar tüm eksiklerin giderilmesi için gerekli adımların atılmasını ve huzurlu bir çalışma iklimi oluşturulmasını gerekli görüyoruz.

Kanun teklifiyle bu alanda mağduriyetlere sebep olan bir başka konunun da çözümü mümkün hâle gelmektedir. Düzenleme Emniyet teşkilatına bağlı eğitim kurumlarına polis memuru veya polis amiri adayı olarak alındıktan sonra sağlık sorunları sebebiyle okulla ilişkisi kesilenlerden yargı kararına istinaden eğitimi tamamlayarak emniyet hizmetleri sınıfına atanan personelle ilgilidir. Buna göre, söz konusu kişilerin nihai yargı kararları idare lehine sonuçlandığı takdirde kendilerinin emniyet hizmetleri sınıfında olmasa bile durumlarına uygun genel idare hizmetleri sınıfından bir kadroya atanmaları öngörülmekte, sınırlı sayıdaki vaki mağduriyetlerin bu şekilde giderilmesi amaçlanmaktadır.

Teklifin 4'üncü maddesi, engelli ve yaşlı bireylere yönelik bakım ve rehabilitasyon hizmetlerinin kapasitesini artırmaya yöneliktir. Bu merkezlere olan toplumsal talep dikkate alınarak kamuya ait bakım ve rehabilitasyon ünitelerinin belirli şartlar altında orman alanlarında da kurulabilmesine imkân tanınmaktadır. Böylece, engelli ve yaşlı bireylerin aynı zamanda doğa temelli rehabilitasyon imkânlarından faydalanması, ruhsal ve fiziksel iyilik hâllerinin desteklenmesi ve bu hizmetlerin kurumsal bir modelle sürdürülmesi hedeflenmektedir.

Kanun teklifinde yer alan bir başka önemli düzenleme ise taksici esnafımıza yöneliktir. Hatırlanacağı gibi, daha önce, taşımacılık yapan şoför esnafımız için kolaylaştırıcı bir yol olarak hasılat esaslı kazanç tespiti mümkün hâle getirilmişti. Taksitle yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunan mükelleflerin taksimetreye bağlantılı olarak çalışan taksi mali cihaz kullanmalarıyla birlikte hasılatlarının tamamının sistem üzerinden kavranmasının mümkün hâle geldiği dikkate alınarak, talep etmeleri hâlinde talep ettikleri tarihi takip eden yılın başından itibaren en fazla üç yıl süreyle hasılat esaslı kazanç tespiti usulünden faydalanmalarına imkân sağlanmaktadır. Ayrıca, gerçek usulde gelir vergisi mükelleflerinin hâlihazırda sahip oldukları taksit, dolmuş, minibüs ve umum servis araçlarına ait ticari plakaları elden çıkarmalarından doğan kazançları gelir ve katma değer vergisinden istisna edilmekte, bu tarihten sonra edinilen ticari plakaların elden çıkarılması hâlinde ise genel hükümlerin uygulanması öngörülmektedir. Böylece, kayıt dışılıkla mücadele edilirken mükelleflerin belge ve kayıt yükünün azaltılması, ayrıca yasa değişikliği öncesi hakların korunması amaçlanmaktadır.

Kanun teklifiyle 195 sayılı Basın İlan Kurumu Teşkilatı Dair Kanun'da basın ve medya alanında Anayasa Mahkemesinin iptal kararları doğrultusunda bazı düzenlemeler de yapılmaktadır. Bu kapsamda internet haber sitelerinin resmî ilan sistemindeki yeri daha açık ve öngörülebilir bir hukuki zemine kavuşturulurken basın-yayın ilkeleriyle yaptırım sistemi kanuni çerçeveye taşınmaktadır. Ayrıca, ihlal hâlinde uygulanacak resmî ilan ve reklam kesme müeyyideleri için bir günden on güne kadar alt ve üst sınırlar getirilmekte, tekrür durumundaki kademeli artış oranları belirlenmekte, internet haber sitelerinin vasıf ve ödevlerinin Basın İlan Kurumu Genel Kurulunca tespit edilmesine yönelik yasal altyapı oluşturulmaktadır.

Teklifin 9'uncu ve 11'inci maddeleriyle, Anayasa Mahkemesi kararı doğrultusunda elektronik tebligat sistemine ilişkin temel ilke ve esasların kanunla belirlenmesi sağlanmaktadır. Buna göre, kimlere elektronik ortamda tebligat yapılabileceği, elektronik tebligat sistemini kullanma zorunluluğunun hangi koşullarda başlayacağı ve sona ereceği gibi hususlara açıklık getirilmekte, kanunun yürürlüğe gireceği tarihten önce elektronik tebligat sistemine dâhil olanların sistemi kullanmaya devam etmelerine imkân sağlanmaktadır.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifiyle yapılan bir diğer önemli düzenleme ise akaryakıt ve LPG piyasalarında vergilerin tahsil güvenliğinin sağlanmasıyla etkin ve caydırıcı bir teminat mekanizmasının oluşturulmasına ilişkindir. Buna göre lisansa tabi akaryakıt sektörlerinde mükelleflerin vergi tahsilat güvenliğini sağlamak amacıyla alınan teminatları artırma konusunda idareye tanınan yetki 2 katından 5 katına çıkarılmaktadır. Bu düzenlemeyle sektördeki sahte belge kullanımı ve diğer organize usulsüzlüklere karşı daha etkin ve caydırıcı bir teminat mekanizmasının kurulması amaçlanmaktadır.

Teklifin 12'nci ve 13'üncü maddeleriyle de Anayasa Mahkemesinin iptal kararı doğrultusunda Merkez Bankası personelinin tabi olacağı disiplin hükümleri yasal niteliğe kavuşturularak uygulanacak cezalar ile cezayı gerektiren fiil ve hâller tek tek belirlenmektedir.

Diğer yandan, kanun teklifinde sosyal ve kültürel faaliyetlere erişimlerinin kolaylaştırılması amacıyla, biletle girilen bazı eğlence yerlerinde 18 yaşını doldurmamış çocuk ve gençlerden veya tahsili devam eden 25 yaşını doldurmamış öğrencilerden eğlence vergisi alınmaması sağlanmaktadır.

Ayrıca mahallî idarelere ait taşınmazların taksitle satılabilmesine, deprem bölgesindeki yeniden imar ve kamu hizmeti yatırımlarına KDV istisnası süresinin uzatılmasına, İç Güvenlik Fakültesine giriş ve dikey geçiş süreçlerine ilişkin temel usul ve esaslar ile Polis Amirleri Eğitim Merkezinin kurumsal yapısı ile yönetim ve hizmet birimlerinin kanunla düzenlenmesine, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin seçim usullerine ve Reklam Kurulunun üye yapısına ilişkin düzenlemeler teklifte ayrıca yer almaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi olarak ülkemizin ekonomik ve sosyal gelişimiyle uluslararası düzeyde rekabet üstünlüğü sağlamasına yönelik her girişime destek oluyor, bu yöndeki tekliflerimizi ve özgün çalışmalarımızı Türkiye Büyük Millet Meclisi ve kamuoyuyla paylaşıyoruz.

Üreten, istihdam yaratan, üretilen değerden herkesin adil pay almasını sağlayan bir sosyal refah düzeyinin tesisini öngörüyoruz. Kanun teklifinin gerekçesinde de belirtilen kurumsal kapasitenin artırılmasını, millî hedeflere ulaşma yolunda stratejik önceliklerin belirlenmesini, verimli ve etkin işleyen bir idari sistemin sürdürülebilir kılınmasını bu çerçevede önemsiyoruz.

Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin sağladığı istikrar ile Cumhuriyet'in birliğinde ülkemizin kalkınması, milletimizin huzur ve refahı için yılmadan çalışmaya; çiftimizin, esnaf ve sanayicimizin, çalışan ve emeklimizin talep ve beklentilerini bir bir yerine getirmeye gayret ediyoruz.

Terörsüz Türkiye'yle sağlanan huzur, güçlenen demokrasi ve öngörülebilirliğin ekonomik istikrarın da teminatı olacağını düşünüyoruz. Terörsüz bölgeyi mümkün kılacak adımlarla kaos ve kargaşa yerine bölgemizde istikrarın mümkün hâle geleceğini değerlendiriyoruz.

Küresel ekonomiyle birlikte Türkiye ekonomisini etkileyen ABD/İsrail-İran savaşında barış için anlaşmaya varılmasını ve bu müzakerelerde Türkiye'nin de etkin bir rol üstlenmiş olmasını kıymetli buluyor, anlaşmanın kalıcı olmasını temenni ediyoruz.

Türkiye'nin fırsatları değerlendirerek, riskleri bertaraf ederek Türk ve Türkiye Yüzyılı'nı adım adım inşa edeceğine, millî birlikle her sorunun üstesinden geleceğine inanıyoruz.

Bu düşüncelerle, kanun teklifinin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, sizleri ve bizi takip eden muhterem vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Şahısları adına ikinci konuşmacı Balıkesir Milletvekili Sayın Serkan Sarı. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

SERKAN SARI (Balıkesir) - Teşekkürler.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün gündemdeki kanun teklifi yine bir torba yasa. Gerçekten, bu torba yasa uygulamasının bu Meclise yakışmadığını vurgulamak istiyorum.

Bu torba yasanın içinde ne var? Polislerle ilgili maddeler, taksicilerle ilgili maddeler, basın mensuplarıyla ilgili maddeler, akaryakıt istasyonlarıyla ilgili maddeler, belediyelerle ilgili maddeler, gençlerin biletlerindeki vergi muafiyeti, Odalar ve Borsalar Birliğiyle ilgili maddeler, Türkiye Merkez Bankasıyla ilgili maddeler var. Bakarsanız hiçbirinin birbiriyle alakası yok ama biz bugün bir kanun teklifini, torba kanun teklifini görüşüyoruz.

Yıllardan beri süregelen bir alışkanlık, Meclisimizin bu kanunları ayrı ayrı, nitelikli inceleme, tartışma ve konuşma fırsatını yaratmak yerine oldubittiyeye getirerek, bu Meclis çatısı altında dayatarak geçirmek, çoğunluğun vermiş olduğu avantajı kullanarak da muhalefeti, eleştirileri dinlemeksizin kararlar almak gibi bir alışkanlığı var; ne yazık ki bir türlü bu alışkanlıktan sizleri vazgeçiremedik.

Bu teklifin içerisinde engelli ve yaşlılarla ilgili bir madde var, engelli ve yaşlılara yönelik yapılacak tesislerin orman alanı içerisinde yapılabilmesini öngörüyor. Burada bir büyük yanlışla karşı karşıyayız, buna dikkat etmenizi istirham ediyorum. Yani engelli yaşlılarımıza tabii ki sosyal tesisler yapılsın, barınma imkânı sağlasın ki ülkemizin içinde bulunmuş olduğu durum gerçekten içler acısı, vahim bir durum, OECD ülkelerine baktığımızda, bin kişiden 41'ine yaşlı bakım hizmeti verilebilirken Türkiye'de bin kişiden sadece 3'üne yani onda 1'inin bile altında bir barınma ve bakım hizmeti sağlanıyor. Bu zaten burada ne kadar geri kaldığımızı da gösteriyor. Türkiye'de yaşlı bakımına, engelli bakımına verilen, ayrılan kaynak ve yaratılan imkânlar ne yazık ki çok sınırlı. Bunların düzenlenmesi gerekiyor ama niye orman alanları? Bu anlamda niye orman alanlarının hedef alındığını çok merak ediyor ve soruyorum size. Yani geçtiğimiz aylarda burada yine bir kanun maddesi geçirdik, yine orman alanları vardı; orman alanlarına lojistik tesislerin yapılması, orman alanlarına maden tesislerinin yapılması, orman alanlarına enerji projelerinin yapılması. Memlekette her yer bitti, taş toprağı bitti, bir orman alanlarımız kaldı; şimdi de yaşlı bakım hizmeti için orman alanlarımızın kullanılması gibi bir kanun teklifiyle karşı karşıyayız.

Lütfen, sizlerden rica ediyorum, şu orman alanlarımızın ilk aklınıza gelen yer olmasından vazgeçin artık. Orman alanlarımızı koruyalım. Bugün daha konuşma yaptım; yaşanan yangınlarla 350 bin hektarın üzerinde orman alanı zaten yangınlarla yok edildi ama bugün o yetmiyor -maden sevdanız, enerji sevdanız- yani ormanları yok etmek için ne gerekiyorsa yapıyorsunuz; bunu da yasal zeminde yapmaya çalışıyorsunuz çünkü toplumun direnciyle karşı karşıya kalıyorsunuz.

Belediyelerle ilgili bir madde var, belediyelerin mülkiyetlerinin taksitle satılması. Bu yerinde bir madde, belediye mülkiyetlerinin satışının kolaylaştırılması. Niye böyle diyorum? Bu maddenin temelini kim attı? Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan attı. Nasıl attı? "Belediyeleri silkeleyin." diyerek attı. Belediyeleri silkelemek nedir ya? Belediyelerin vergi borcuyla, sigorta borcuyla tepelerine çöktünüz; o yetmedi, kayyumlarla çöktünüz; o yetmedi... Nedir bu belediyelere olan sevdanız? Bırakın da seçilen başkanlar hizmet etsin. Millet takdir etmiş, başkanları seçmiş ama siz "Onlar bizden değilse hizmet yapmasın, hizmet yapamasın." anlayışıyla belediyelerin üzerine çöktünüz. Bugün belediyelerin mülkiyet satmasındaki temel ihtiyaç finans zorluğu. SGK belediyeden mülkiyet tahsis yapıyor, "Değerinin yarısına verersen kabul ederim." diyor. Bir devlet kurumu bir devlet kurumuna neredeyse çökmüş

durumda. Vergi dairesi "Mülkiyet kabul etmem, getir paramı." diyor, İller Bankasından gelen parayı kesiyor. Bu sonuç da ne doğuruyor? Maaşını ödemekte zorlanan, hizmet üretmekte zorlanan, köyde asfalt yol bekleyen vatandaşların yolunu yapamayan, su hizmetini vermekte zorlanan belediyeler yarattınız. Bu mu sizin başarınız, bu mu sizin devlet anlayışınız, bu mu sizin eşitlik, adalet anlayışınız? İsminizde "adalet" var ama uygulamalarınızda ne vicdan ne adalet var. Söz konusu CHP belediyeleri olduğunda elinizi de vicdanınızı da aklınızı da hiçbir şeyinizi de ne yazık ki kullanmıyorsunuz.

LPG istasyonlarının teminatı 2 katından 5 katına... Matematiksel olarak baktığınızda çok kolay gibi ama bahsedilen rakamlar 79 milyonun 395 milyona çıkarılması teminat olarak. Vergi usulsüzlüğüyle ilgili tedbir alıyormuşsunuz; denetiminizi yapın, incelemenizi yapın, bu suistimali cezayla değil... Bu yarattığınız rakamlar aslında tekelleşmeyi getirecek. Küçük, orta işletmelerin teminatını 79 milyondan 395 milyona... Yani 300 milyon daha fazla teminat vermek zorunda kalıyor vergi dairesine. E, o zaman birçok petrol istasyonu kapanacak, tekellerin hizmetine sunacaksınız. Yani illa her sektör tekel olacak, her sektör sizin yandaşınız olacak. Kendi işletmesiyle, kendi yağıyla kavrulan, yanındaki çalışanına ekmek vermeye çalışan vatandaş ne yazık ki bunlardan mahrum kalacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

SERKAN SARI (Devamla) - Çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, taksicilere de bir uygulama yapılıyor; taksi plakalarının satışından vergi muafiyeti. Güzel, çok güzel ama buranın bir zenginleşme aracı hâline dönmesinin önüne geçmemiz gerekiyor. Tek geliri taksi olan, başka geliri olmayan bir taksiciye bu imkânı sağlıyorsan yerinde ama bugün taksi plakasını devreden herkese bu gelir vergisi ve KDV muafiyetini sağlıyorsak o zaman ben soruyorum size... Bugün terzinin, ayakkabı tamircisinin, tesisatçının, mahalledeki bakkalın basit usulde vergi ödemesinin önüne geçip deftere tabi yaptınız. İki tane ayakkabı tamir edip günde 500 lira para kazanan adamın kapısında vergi memuru bekliyor ama bugün bu muafiyet onlara sağlanmıyor.

Elinizi vicdanınıza koyun, devletin vicdanı adalettir. Adaletli bir tavır takınmadığınız sürece yaptığınız her uygulama vicdansızdır ve toplum nezdinde de asla kabul görmeyecektir. Bu uygulamaların, düzenlemelerin toplumun adaletini sağlayacak bir şekilde belirlenmesi gerekiyor.

Teşekkür ederim. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri, birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Sayın Hun, sisteme girmişsiniz.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

57.- İğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, özel sektör öğretmenlerine ve mülakat mağduru öğretmenlere ilişkin açıklaması

YILMAZ HUN (İğdır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Özel sektör öğretmenlerinin 2014 yılında kaldırılan kanunla taban maaş hakları ellerinden alındı. Gelişen ekonomik krize paralel olarak asgari ücret düzeyinde çalışmaya başladılar. Taban maaş ve özlük haklarının düzenlenmesi için 2021 yılından beri mücadele ediyorlar. 2024 yılında Meclise geldiler, sorunlarını anlattılar. "Bu konuyla ilgileneceğiz." dendi, sözler verildi. Beş gündür alanlarda seslerini duyurmaya çalışan öğretmenler ve aileleri yaka paça gözaltına alındılar. Özel sektör öğretmenlerinin taleplerine polis müdahalesi, ters kelepçe ve gözaltıyla cevap verildi.

2014 yılında patronların lehine kaldırılan kanun öğretmenin lehine değiştirmelidir, verilen sözler yerine getirilmelidir. Özel sektör öğretmenleri ve 1.611 mülakat mağduru öğretmen verilen sözlerin tutulmasını ve bir an önce göreve başlamayı bekliyor.

Öğretmenlere yönelik baskı, şiddet, gözaltı kabul edilemez diyorum.

Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler.

Sayın milletvekilleri, birleşime otuz dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.25

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.58

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Nurten YONTAR (Tekirdağ), Adil BİÇER (Kütahya)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 103'üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve Tokat Milletvekili Yusuf Beyazıt ile 71 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3703) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 276) (Devam)

BAŞKAN - 276 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

1'inci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 276 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 1- 4/6/1937 tarihli ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununun 55 inci maddesinin üçüncü fıkrasında bulunan tablo aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

RÜTBELER	ORANLAR(On binde)
Birinci Sınıf Emniyet Müdürü	65
İkinci Sınıf Emniyet Müdürü	75
Üçüncü Sınıf Emniyet Müdürü	90
Dördüncü Sınıf Emniyet Müdürü	100
Emniyet Amiri	300
Başkomiser	310
Komiser	320
Komiser Yardımcısı	330

Cavit Arı
Antalya
Mühip Kanko
Kocaeli

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Manisa
Cevdet Akay
Karabük
Müzeyyen Şevkin
Adana

Talat Dinçer
Mersin
Murat Çan
Samsun

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Adana Milletvekili Sayın Müzeyyen Şevkin.

Buyurun. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; toplumun huzuru, güvenliği ve kamu düzeninin sağlanması için gece gündüz görev yapan Emniyet personelinin sorunları ve çözüm önerileri üzerinde konuşmak üzere kürsüde bulunuyorum.

Sorun büyük, çözümse ısrarla iktidar tarafından gerçekleştirilmiyor. Getirilen bu teklifle, Emniyet hizmet sınıfındaki toplam kadro sayısına göre "amir" sıfatı taşıyacak Emniyet amiri kadro sayısının belirlenmesinde kullanılacak olan oranlar Emniyet müdürleri ve başkomiserler açısından artırılırken komiser ve komiser yardımcıları açısından düşürülmektedir. Söz konusu düzenleme gerekli olmakla birlikte, özellikle personel motivasyonu ve kariyer planlaması açısından yapılması gereken daha önemli bir düzenleme, Emniyet hizmetleri sınıfının özlük haklarının, mali haklarının, izin haklarının ve fazla çalışma ücretlerinin artırılması, özlük haklarının ele alınmasıdır ama iktidar işe bu noktadan bakmıyor arkadaşlar.

Değerli Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; polislik yalnızca bir kamu görevi değil aynı zamanda büyük bir fedakârlık, sabır ve özveri gerektiren bir meslektir. Polislerimiz terörle mücadelede asayiş hizmetlerine, trafik düzeninden afet ve acil durumlara kadar pek çok geniş alanda görev yapmaktadırlar; kimi zaman kendi can güvenliklerini tehlikeye atarak vatandaşlarımızın huzur ve güvenliği için çalışmaktadırlar. Ancak, polislerimizin yaşadığı birçok sorun uzun yıllardır kamuoyunun gündeminde. Yoğun çalışma temposu, düzensiz mesai saatleri, aile hayatını olumsuz etkileyen görev şartları, ekonomik kaygılar ve mesleğin getirdiği psikolojik yükler personel üzerinde ciddi baskılar oluşturmaktadır. Son yıllarda yaşanan polis intiharları da bu sorunların yalnızca bireysel değil kurumsal ve yapısal boyutlarını da ortaya koymaktadır. Bu nedenle Emniyet hizmetleri sınıfının özlük, mali ve sosyal hakları bir an önce verilmelidir. Günümüz ekonomik koşulları dikkate alınarak maaşlarının görevin risk ve sorumluluk düzeyine uygun şekilde artırılması önemlidir. Polislik sıradan bir mesai düzeni içerisinde yürütülen bir görev değildir. Onların tatil, bayram demeden sürdürdükleri bu hizmetin ekonomik karşılığı da adil olmalıdır. Bu kapsamda fazla mesainin gerçek karşılığını verecek bir ücretlendirme sistemi oluşturulmalıdır. Fazla çalışmanın istisna değil neredeyse bir rutin hâline geldiği bu meslek grubunda bu durumun düzeltilmesi kaçınılmazdır.

Değerli Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; yine, polislerimizin yıllık izinlerini kesintisiz ve etkin şekilde kullanabilmelerinin sağlanması gerekmekte; mazeret izinleri aile bütünlüğünü koruyacak şekilde genişletilmeli; doğum, evlilik, hastalık ve benzeri durumlarda personelin yanında olacak düzenlemeler hayata geçirilmelidir. Özellikle, yoğun görev yükü nedeniyle kullanılmayan izinlerin birikmesi sorunu ortadan kaldırılmalıdır. Çalışma saatleri insan sağlığına ve verimliliğine uygun vardiya sistemleri yaygınlaştırılmalı, personel eksikliğinden kaynaklanan aşırı çalışma yükü azaltılmalıdır. Dinlenme hakkı en az çalışma hakkı kadar önemli bir haktır. Yorgun ve tükenmiş bir personelden en yüksek performansı beklemek gerçekçi değildir. Ayrıca polislerimiz görevleri sırasında birçok travmatik olayla karşılaşmaktadır. Bu nedenle, erişilebilir psikolojik danışmanlık hizmetleri artırılmalı, personelin bu hizmetlerden çekinmeden yararlanabileceği güvenli bir sistem kurulmalıdır.

Değerli Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; sosyal haklar açısından da lojman imkânlarının artırılması, büyük kentlerde kira desteğinin sağlanması, çocukların eğitimine destek programlarının geliştirilmesi ve emeklilik haklarının güçlendirilmesi personelin yaşam kalitesine önemli katkılar sağlayacaktır.

Özetle, Emniyet hizmetleri sınıfının sorunlarının çözümü yalnızca maaş artışından ibaret değildir; maaşların artırılması, fazla çalışma ücretlerinin hakkaniyetli seviyelere çıkarılması, izin haklarının genişletilmesi, çalışma şartlarının iyileştirilmesi, psikolojik destek sistemlerinin güçlendirilmesi ve sosyal hakların geliştirilmesi bir bütün olarak ele alınmalıdır. Unutulmamalıdır ki güvenli bir toplumun temelinde kendisini güvende hisseden ve geleceğe umutla bakan güvenlik personeli bulunmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) - Polislerimizin hak ettiği çalışma koşullarına kavuşması yalnızca onların değil toplumun tamamının yararına.

Bu vesileyle Emniyet hizmetleri sınıfı personelimizin özlük, mali ve sosyal haklarının geliştirilmesine yönelik gerekli adımların atılmasını bu Meclisten temenni ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Turhan Çömez
Balıkesir

Burak Akburak
İstanbul

Ayyüce Türkeş Taş
Adana

Turan Yaldir
Aksaray

Yasin Öztürk
Denizli

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Sayın Ayyüce Türkeş Taş. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

AYYÜCE TÜRKES TAŞ (Adana) - Değerli milletvekilleri, bugün görüşmekte olduğumuz teklif, bu iktidarın yıllardır uyguladığı yönetim zafiyetinin yeni bir örneğidir. Türkiye'nin dört bir yanında polisimiz ağır çalışma koşulları altında görev yapmaktadır. Fazla mesaisi var, mobbing iddiaları var, özlük haklarıyla ilgili sorunlar var, barınma sorunu var, ekonomik sıkıntıları var ama iktidarın önceliği maalesef bunları çözmek değildir.

İşte, bugün de önümüze Emniyet teşkilatında üst rütbeli kadroları artıran bir düzenlemeyle geliyorlar. Soruyorum: Bu ülkenin güvenlik sorunu rütbe eksikliği midir? Sokakta suçla mücadele eden polis sayısı mı yetersiz yoksa makam odalarındaki koltuk sayısı mı? Teklife baktığımızda, birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf Emniyet müdürü kadrolarının artırıldığını görmekteyiz. Emniyet amiri ve başkomiser kadroları da yükseltilmektedir. Peki, azaltılanlar kimlerdir? Komiserler ve komiser yardımcılarını yani sahaya en yakın olan yönetici kademeleri yani vatandaşla yüz yüze çalışan, operasyonun içinde bulunan, karakolunun yükünü çeken kadrolar. Bu tablo bize şunu söylemektedir: İktidar Emniyet teşkilatında hizmet üretmeyi değil maalesef makam üretmeyi seçmektedir. Yani kadroları ihtiyaca göre değil terfi taleplerine göre mi yapılandırıyorsunuz diye sormadan geçemeyeceğim. Bugün Türkiye'nin ihtiyacı daha fazla makam sahibi değil daha huzurlu ve güvenli şehirlerdir.

Bir de gerekçenizde yıllık 5 milyar lira tasarruf sağlayacağını iddia ediyorsunuz bu düzenlemenin. Hem binlerce yeni üst kadro yapacaksınız hem de tasarruf edeceksiniz; bu da bizim açımızdan ayrı bir çelişkidir. Bu ülkede polislerimiz kiralalarını ödemekte zorlanırken, ek görev ücretleri tartışılırken, çalışma süreleri insanüstü seviyelere çıkmışken Meclisin önceliği kesinlikle makam dağıtımı olmamalıdır. Emniyet teşkilatımızın güçlenmesini elbette ki destekliyoruz ancak güçlenme, rütbe enflasyonu değil liyakatle olur. Güçlenme, makam sayısını artırmakla değil sahadaki personelin şartlarını iyileştirmekle olur. Bu nedenle teklifin mevcut hâliyle kamu yararına kesinlikle hizmet etmediğini düşünüyorum.

Değerli milletvekilleri, polis meslek eğitim merkezi ve polis meslek yüksekokulu mezunu 2 bine yakın gencimiz de biliyorsunuz mülakat mağduru. Bunların neredeyse her biri "öz güvensiz" ve "ikna kabiliyeti yetersiz" gibi birbirinin aynı şablon yazılarla elenmektedir. Bakın, şimdi, bu çocuklardan birine ait elimde bir mezuniyet notları var. Bu belge, hayatın başlangıcında olan bir gencin çalınan geleceğinin de maalesef bir ispatı niteliğindedir. 31'inci Dönem Karabük Polis Meslek Eğitim Merkezinden mezun olan bu gencimiz tam 91,56 mezuniyet ortalamasıyla okulunu tamamlamıştır. Disiplin notu kaç biliyor musunuz? Tamı tamına 100. Şimdi, tek tek notları okuyorum önümdeki kâğıttan: Ceza ve muhakeme hukuku 80-80, silah ve atış bilgisi 95-100, polis meslek hukuku 95, polis müdahale yönetim ve teknikleri 95-99, hukuka giriş 100, mesleki yazışma 85-95, beden eğitimi 100-84, insan hakları 80, uygulamalı polislik 80, polislikte halkla ilişkiler ve iletişim 95, trafik güvenliği ve yönetimi 90. Yani bu öğrenci silah kullanmayı biliyor, hukuku biliyor, insan haklarını biliyor, polis müdahalesini biliyor, uygulamalı polisliği başarıyla tamamlıyor, disiplin notu tam puan ama mezuniyetine birkaç gün kala karşısına çıkan birkaç kişinin kanaatiyle "Öz güveni yetersiz, kendini ifade edemedi." denilerek maalesef polis olamıyor. Soruyorum: Bu çocuk dokuz ay boyunca öz güvenliydi de son üç dakikada mı öz güvenliğini kaybetti? Bu çocuk okulun bütün sınavlarını başarıyla geçti de mezuniyetine dört gün kala mı mesleğe uygun olmaktan çıktı? Eğer gerçekten mesleğe uygun değil ise neden dokuz ay boyunca devletin imkânlarıyla bu çocuğu eğittiniz? Eğer uygunsa hangi vicdan, hangi hukuk, hangi adalet onu üç dakikalık, kamera kaydı bile olmayan bir mülakatla hayallerinden kopardı? İşte, bu şekilde polis meslek eğitim merkezi ve polis meslek yüksekokulu mezunu 1.000'den fazla gencin hayatını karartmaya kimin hakkı var? Sorun bu gençlerin öz güveni falan değil; sorun, objektif olmayan, denetlenemeyen, kamera kaydı bulunamayan ve insanların geleceğini birkaç dakikalık subjektif kanaatlere teslim eden sistemdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

AYYÜCE TÜRKES TAŞ (Devamla) - Ne yapın edin, bu çocukların umutlarını geri verin diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.
Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 276 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesindeki "değiştirilmiştir" ibaresinin "düzenlenmiştir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Selçuk Özdağ
Muğla
Sadullah Kısacık
Adana

Şerafettin Kılıç
Antalya
Cemalettin Kani Torun
Bursa

Medeni Yılmaz
İstanbul
Necmettin Çalışkan
Hatay

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Hatay Milletvekili Sayın Necmettin Çalışkan. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, aziz milletimiz; ne yazık ki bir torba kanun teklifi görüşüyoruz. İmza sahibi yasa teklifinde dedi ki: "Anayasa Mahkemesi iptal etti, biz de onun için burada böyle torba kanun çıkarmak zorunda kaldık." 26 maddenin 8 maddesi Anayasa Mahkemesinin iptalleri, kalanları gene cümbüş. Kaldı ki tek suçlu Anayasa Mahkemesiymiş gibi sunuldu. Oysa siz yasalara aykırı, Anayasa'ya aykırı iş yapmışsınız, hukuk dışı iş yapmışsınız, mahkeme de bunu düzeltmiş. Dolayısıyla bugün de yaşadığımız bundan farklı değil. Geçmişte iktidarın hazırlıksız Genel Kurula getirdiği yasaların tekrar düzeltilmesi sadece zaman kaybı, ne yazık ki sadece kırtasiyecilik yaptırıyor Meclise.

Yasa teklifinde ne istersen var, bu bir tarafa ama ilk maddesi polis meslek kanunuyla ilgili. Belli ki bu insanlar "Genel Kurulda, Emniyet teşkilatının terfiyle ilgili sıradan bir hadisedir, onun için ses çıkarmazlar." diye gözümüze sokarcasına ilk maddeye koymuşlar. Şimdi, elhak, maddenin içeriğinde şişme var; tayin, terfiyle ilgili sorun var, çözülmesi gerekiyordu, yapalım ama burada esas sormamız gereken soru şu... Ne hikmetse bunu SPK'de de yaptınız; bunu Dışişleri Bakanlığı, Hazine personeli... Birçok kurumda, gelen yasalar, üst kademenin özlük haklarını temin, alt kademe alkış...

Bugün de polislerin günü olan 10 Nisan hatırlanır, 10 Nisan Polis Günü'dür, çiçek dağıtılır ama şu polislerle ilgili en küçük bir düzenleme yok; sadece yöneticilere -yöneticilere yapılsın- ama bu ülkede polisler intihar ediyor. Haftalardır, dört günde 1 polis intihar ediyor, altı ayda 23 polis intihar etti. Belki özel sebepleri var ama bunu gündeme almayan bir iktidarın burada üst yöneticilerin tayinini, terfisini konuşmaya yüzü olmamalı.

Ne yazık ki tayinle ilgili sorun yaşıyorlar, mobbing baskısına maruzlar, ücretleri düşük. Jandarma ve polis, 2'si aynı Bakanlığa bağlı, aynı işi yapıyor, maaşları arasında uçurum var; düzenleyecekse bu düzenleyin. Tatil hakları yok, bayram günü olay var, alelacele çağır, yirmi dört saat mesaisi üzerinden çalıştır. Bütün kurumlara mesai ücreti ödüyorsan, bu insanlardan da verim alacaksan bunu da ödeyeceksin ama ne yazık ki bu gündeme getirilmiyor. Burada yapacağımız işle, Polis Haftası'nı kutlamakla ya da yöneticilerin tayin hakkını çözmekle Emniyet teşkilatına iyilik yapmış olmuyorsunuz.

Bakın, sorunlardan biri, emeklilik yaşı düzeltildi. 2008 sonrası mesleğe giren polisler iki yıl maaşsız, işsiz, ücretsiz kalacaklar. 55-57 yaş aralığı, üç yıl yıpranma payı var, iki yıl boşluk var, beklerdim ki bunu düzeltin. Şimdi, biz, kanun teklifinde madde değiştirip kelime oyunu yaptık, niye yaptık? Biliyoruz, arkadaşlar hanımefendilere bakacaklar, onlar ne derse ellerini kaldıracaklar. Şurada bizim getirdiğimiz bu ülkenin, bu milletin yararına tek bir tane talebe "evet" demediniz şimdiye kadar. Ne denildiyse o. Şimdi, burada da eğer gerçekten vicdanınız varsa, gerçekten bu ülke için iş yaptığınızı düşünüyorsanız bu sorunları gelin, düzeltin. Evet, ek önerge verilmesi de sorun, çürük iş yapıldığının göstergesi ama hiç olmazsa bu 55 yaş itibarıyla emekli olacağından iki yıl maaş alamayacak olan 2008 sonrası girişlerle ilgili bir teklif verin, hep beraber "evet" diyelim, geçsin.

Yine, terörle mücadelede yaralanmış polisler var. Bunlar tedavi olmuş, daha sonra ise yani fiilî uzuv kaybı yaşamamışsa bunlar gazi sayılmıyor; "Kamuda işe alacağız." deniliyor, işe de giremiyorlar, bunları çözün.

Bakın, Meclise on binlerce ziyaretçi geliyor sabahtan akşama kadar, görüyorsunuz ama iktidar mensupları arkadaşlarla görüşemiyorlar bile. Biliyorum, birçoğu onları misafir ediyor ama taleplerine gelince "Çok özür dileriz, Grup Başkan Vekilimize..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Dolayısıyla da ya, siz iktidar milletvekili olarak seçmiş, getirmişsiniz. Bu millet size 300 kadar vekil vermiş ama bu taleplerin hiçbirisi yok, gündemlerine alamıyorlar çünkü bakın, öğrenci affı gündemde. Aha, öğretmenler coplanıyor, bunların hiçbirisi... Çünkü "Yetkimiz yok." Yani bence iktidar mensubu arkadaşların görev tanımlarını yeniden konuşmaları, gündemlerine almaları gerekir. Onun için de sözleşmeli erler... 28 yaşında, gencecik, fidan, daha evlenmemiş çocuk kapı önüne konuyor. Uzman erbaş, 40 yaşında, daha hayatının baharında, belki ilkokula çocuğu başlamış, kapının önüne konuyor, o yaştan sonra başka bir işe de giremiyor ama bunlar düzeltilmez. Bu ülkenin acilen kamu personel rejimi değişikliğine, yasasına ihtiyacı var ama bunlar yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Ne var? Sadece "Memurların, üst düzey müdürlerin tıkanan sorununu nasıl çözeriz?" o var. Evet, o çözülmeli ama onunla beraber bütün alt kademenin de sorunları çözülmeli. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 276 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinde yer alan "aşağıdaki şekilde" ibaresinin "aşağıdaki biçimde" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dilan Kunt Ayan
Şanlıurfa
Semra Çağlar Gökarp

Ömer Öcalan
Şanlıurfa

Onur Düşünmez
Hakkâri
Ali Bozan

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Şanlıurfa Milletvekili Sayın Dilan Kunt Ayan. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yine, toplumun beklentisini karşılamayan bir yasayla karşı karşıyayız ve bu yasanın da 1'inci maddesinde aslında Emniyet teşkilatının idari yapısındaki kadro planlamasına dair belli başlı düzenlemeler getirmişler ama ben şimdi size Emniyet teşkilatının topluma bakan yüzünü birazcık anlatmak istedim. Bakın, neler yapılıyor? Çünkü neden bunu istiyoruz? Çünkü her sabah uyandığımızda, televizyonu açtığımızda Emniyetin yapmış olduğu işkenceyle, kötü muameleyle, tazyikli sularla karşı karşıya kalıyoruz. Koskoca İçişleri Bakanlığının medyaya, basına yansması neden ibaret? Hak ihlalinin ibaret, işkence ve kötü muameleden ibaret ve yine insanlık dışı muamelelerden ibaret. Şimdi, bakın arkadaşlar, ben size bir veri vereceğim. İnsan Hakları Derneğinin verisine göre, son bir yılda işkence ve kötü muamele vakası tam 3.254. Yine, Türkiye İnsan Hakları Vakfının bir verisi var. Türkiye İnsan Hakları Vakfının verisine göre de on yılda tam 7.500 kişi işkence ve kötü muamele uygulandığına dair başvuru yapmış ve gerekli tedaviyi alabilmesi için Vakıftan destek almış. Şimdi, böylesi bir tablo önümüzde var mı? Var ama Emniyet çıkıp açıklama yapıyor Ne diyor? "İşkence yok." Dönüyoruz İçişleri Bakanlığına: "İşkence yok." Adalet Bakanlığına soruyoruz: "İşkence yok." Yani full inkâr siyasetiyle hem yürütme hem iktidar bu politikayı artırarak devam ediyor. Peki, sadece elimizde veri mi var? Hayır, veriler de görüntüler de var arkadaşlar elimizde.

Bakın, ben size bir görüntü göstereceğim. Bu görüntü iki gün önce Ankara'da çekildi, kanlı eller görüyorsunuz, bir öğretmenlerin elleri bunlar, kalem tutması gereken bir öğretmenin eli. Kim bunu bu hâle getirmiş? Emniyet, polis; işkence ve kötü muamelesi de ortada. Bakın, bunlar görüntülerle sabit. Neden? Ne istedi bu öğretmenler? Haklarını talep ediyorlar ya. "Artık mülakata son verin." diyorlar, "Biz artık sefalet ücretiyle bu ülkede öğretmenlik yapmak istemiyoruz." diyorlar. Karşılığında ne görüyorlar peki? Kalem tutması gereken eller kanlı bir şekilde duruyor.

Bir diğer görüntü arkadaşlar, yine, Ankara'nın göbeğinde, Doruk Maden işçileri, gelmişler, haklarını arıyorlar, diyorlar ki: "Ya, arkadaşım, siz bizim tazminatlarımızı ödemiyorsunuz, yıllardır paralarımızı ödemiyorsunuz, biz bunun için eylem yapıyoruz, hakkımızı istiyoruz." Karşılığında ne görüyorlar? Gaz, cop, su, işkence; bakın, görüntülerle sabit.

Peki, sadece Ankara'da mı oluyor bu? Hayır. Bakın, seçim bölgem olan Urfa, bir görüntüden bahsedeceğim size, Urfa Viranşehir Yolbilen köyü. Yine, ismine "DEDAŞ" dedikleri, bizim "zulümdaş" olarak nitelendirmiş olduğumuz... Ne oluyorsa jandarmaya da jandarma köye gelmiş, 7-8 jandarma adamın boğazını çökmüş, aile feryat içerisinde. Fakat siz buna ne diyeceksiniz? Bize diyeceksiniz ki: "Burada işkence yok, jandarma görevini yapmış." Böyle bir şey olabilir mi arkadaşlar ya? Bakın, geçtiğimiz hafta yine aynısını Urfa'da da gördük, Haliliye'de. 20 yaşında bir genç, evet, ehliyesiz araç kullanmış. Nedir bunun karşılığı? Suç mudur? Suçtur. Cezası var mıdır? Vardır. Fakat Emniyet ne yapıyor? Gözler önünde ya, görüntüler var arkadaşlar, "Belimde platin var." demesine rağmen öldüresiye dövüyor, görüntülerle sabit. Peki, ne oluyor? Bu suçu işleyen kolluk faili değil -ne yapıyor- bu dayağı yiyen, bu işkenceyi gören genç tutuklanıyor. Şimdi, hâl böyleyken bu işkenceyle mücadele değil arkadaşlar, göz göre göre buna göz yummaktır.

Bunlar tabii ki göz önünde olanlar, tespitli olanlar, elimizdeki deliller, veriler olanlar. Bir de görünmeyenler var; hapishanelerde, kapatma yerlerinde, cezaevlerinde yaşananlar var. Bakın, 2020 yılının ortalarıydı, Hakkâri Belediye Eş Başkanımız Dilek Hatipoğlu tutuklanmıştı. Sincan Kadın Kapalı Hapishanesindeydi ve duruşması için Hakkâri'ye getirildi ve hâliyle Hakkâri'de duruşmaya gidebilmesi için Van T Tipi Kapalı Hapishanesindeydi. Duruşmaya gözleri morlar içerisinde geldi Dilek Başkan. Ertesi sabah hemen Van Hapishanesine onu ziyarete gittim "Ne oldu Başkan?" dedim. Aynen şunu anlattı: "Sabah saatlerinde, erken saatlerinde Van T Tipi Hapishanesine vardık, 2 ceza infaz memuru beni karşıladı. Hâliyle kapalı, kameranın olmadığı bir odaya aldılar beni, odaya geçtik. Hâliyle kaba bir üst araması yapılacak sandım, yüzüme bakarak 'Soyun.' dediler. Nasıl yani, ciddi misiniz? dedim, 'Evet, soyun.' dediler. 'Tabii ki soyunmayacağım, bu muamelenizi kabul etmeyeceğim.'" dedim. "Peki, ne oldu sonra Başkan?" dedim, "Biri kolumdan, biri bacağımdan beni soydular." dedi. Devamını anlatmayacağım çünkü utanç duyuyorum. Umarım bu muameleyi uygulayan da bundan utanç duyuyordur, bilsinler ki ölünceye kadar iki elimiz onların yakasında olacak. Bu kötü muamele sürdüğü sürece biz bu kürsülerden bunu haykırmaya devam edeceğiz.

Peki, ne oldu? Yıl oldu 2026, İBB davasına baktık. Yine, tutuklanan Fatoş Pınar Türker, değil mi, ifadesi ortaya çıktı. Ne dedi Türker? "Gözaltı sürecinde çıplak arama yapıldı bana." dedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

DİLAN KUNT AYAN (Devamla) - Bununla da kalmadı, "Savcı göz göre göre beni çocuğumla tehdit etti." dedi ve "Türkiye'de çıplak arama olduğuna inanmıyoruz." diyen iktidar sözcülerine sesleniyoruz biz buradan: Siz inanmayınca hakikatler yok olmuyor arkadaşlar, siz "Çıplak arama yoktur." dediğiniz sürece bu hakikat buharlaşıyor ve çıplak aramayı mevzuatla izah edemezsiniz, buradan bir kez daha size ifade ediyoruz. Bunun adı işkencedir ve bu işkenceyi yapana da "işkenceci" denir. Biz bunu demeye devam edeceğiz, bunun mücadelesini de sürdürmeye devam edeceğiz. Eğer demokrasiye, hukuka, insanlık onuruna dair tek bir adım atılacaksa emin olun bunun sıfır noktası "İşkence ve kötü muamele son." demektir. İhmalle, retle "İşkenceye sıfır tolerans." demekle, bunun için propagandalar yapmakla olmaz. Biz insanlık onurunu ayaklar altına alan bu muamelelere karşı mücadelemizi her yerde sürdüreceğiz. (DEM PARTİ, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

2'nci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 276 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Selçuk Özdağ
Muğla
Medeni Yılmaz
İstanbul

Şerafettin Kılıç
Antalya
Cemalettin Kani Torun
Bursa

Sadullah Kısacık
Adana
Haydar Altıntaş
İzmir

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAIL GÜNEŞ (Uşak) - Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Haydar Altıntaş. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

HAYDAR ALTINTAŞ (İzmir) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün 9'uncu Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel'in 11'inci ölüm yıl dönümü idi, mezarı başında, İslamköy'de kendisini andık ve oradan Meclise geldim; kendisine Allah'tan rahmet diliyorum. Büyük devlet adamı yerinde rahat ve huzur içerisinde uyusun.

Değerli milletvekilleri, bugünkü Türkiye'nin gündeminde en fazla dolaşan sözlerden biri "devlet aklı". Devlet aklıyla tanışan, devlet aklıyla konuşan, devlet aklının ne olduğunu bilen herhangi bir kimse var mı içinde? Herhâlde yok. Ben zaman zaman devlet aklıyla konuşuyorum. Eğer merak ederseniz, bu devlet aklının nerede olduğunu adresini de size söyleyebilirim. Buradan döndüğünüzde 15 kilometre gidin, OSTİM diye bir yer var; orada on binlerce işçi, milyarlarca dolar ihracat, milyarlarca vergi ve bir cennet vaha Teknik Üniversitesi, okulu vesaireyle birlikte Hazreti Peygamber'in öğütüne uyarak sekiz güne dokuz gün çalışan, üretim âşığı, memleket için hizmet yapan, üretim yapan firmalar var. Bu firmaların dertleri, devlet aklının ta kendisidir; bu firmaların üretim gayretleri, devlet aklının ta kendisidir.

Şimdi, gidin, onlarla bir konuşun, size söyleyecekleri dertleri sıralayarak burada anlatmaya kalksak beş dakikalık süre yetmez, zaten üç dakikasını geçmiş ama birincisi, bu firmaların hepsi şu anda zarar ediyorlar; kur baskısı nedeniyle ihracatları tıkanmış, ihracat yapamıyorlar, işçi maaşlarını ödemekte zorlanıyorlar, maliyetleri karşılamakta zorlanıyorlar. Hukukun bunlar hakkında hiçbir işler tarafı yok, bir alacak davası istinaf mahkemesine gittiğinde beş yıl sürebiliyor.

Bunun dışında, bu insanların genel olarak, yaptıkları işle alakalı korkuları ve kaygıları var. Adamı bugün bir bahane uydurup gözaltına alıyorsunuz, yarın mallarına el koyuyorsunuz, ertesi gün de mal satıyorsunuz. Liberal ekonominin söz konusu olduğu bir yerde, vatandaş canından ve malından emin olmalıdır. Yatırım yapma imkânının bu şekilde alakasız meselelerle ortadan kaldırılmış olması Türkiye'nin hayat damarlarından bir tanesini keser.

Bugün, orduların yerini bu üretim mekanizmaları almıştır. Üçüncü dünya savaşının çıktığı bu ortamda, Türk milletini ve Türkiye Cumhuriyeti devletini koruyacak olan ekonomik altyapının temeli burada yatmaktadır. Ancak bu insanlar, e-haciz gibi bir problemle kendilerinin itibarsızlaştırılması, "Borcunu ödemedin." diye tepesinde yapılan sürekli baskı ve bütün bunların ötesinde uyguladığınız ekonomik modelleri işlerini çevirememek, sürdürememek, yüzdürememek gibi bir kaygının içerisinde. Gidin, ihlasla kendileriyle konuşun; eğer borçlarını ödeyerek işçilerin tazminatlarını ödeyip yüz akıyla iş yerlerini terk edebilseler bugün faal olan işletmelerin en az yüzde 60'ı üretim hayatına veda eder. Bu mudur devlet aklı? Böyle bir şey olamaz.

Bu insanların dertlerini, hepsini kökten dinleyerek küçücük bazı dokunuşlarla çözülebilecek meseleleri problem yapmadan çözmek, insanları hayatından bezdirmemek zorundayız. Ben sık aralıklarla o insanlarla gidip konuşuyorum. Orada gerçekten Türkiye'nin kalbinin attığı bir yer var. Sadece OSTİM'de değil Türkiye'nin muhtelif yerlerinde, muhtelif sanayi sitelerinde aynı kaygı var; tarımda var, sanayide var, hizmetlerde var, her yerde var.

Bir kere, Türkiye'yi hukuk nizamı içerisinde herkesin canından, malından emin olabildiği, işini sürdürebildiği, devlet ile milleti barışık hâle getirebilmek için çalışma ortamını düzeltmek lazım. Bunları yapmadan sürekli bu insanlara baskı yapmak suretiyle, aynı beyaz etçilerde, kırmızı etçilerde, daha önce zeytinyağında, daha önce salçada vesair işlerde olduğu gibi baskı yoluyla enflasyonu durduramazsınız. Burada meydana gelecek hasarın sonunda ihraç kapılarını kaybedersiniz. İhracat yaptığınız yerlere yeniden girebilmek için ödeyeceğiniz bedel çok ağır ve uzun sürelidir. Yumak gibi katlanıp gelen bu problemlerin altında hem işletmeler hem işçiler ezilir ve sonuçta, millet ezilir. Onun için, bir an evvel, Türkiye'de demokrasinin bütün kurum ve kurallarını layıkveçhile işleterek bu işletmelerin işlerini keyifle, zevkle, inanarak ve güvenerek yapması gerekir, aksi takdirde bunların hepsi dert küpü hâlinindedir. Borcunu nasıl ödeyecek, elektrik parasını nasıl ödeyecek, kirasını nasıl ödeyecek? Artan maliyetlerin altında boğulan bu işletmelerin nefes alabilmeleri ve dünyayla rekabet edebilmeleri Türkiye'nin 21'inci yüzyılda üçüncü dünya savaşının ekonomik olarak başladığı yerde bu işletmeleri batırarak değil, onları yaşatarak, onlara hayat vererek, onlara ümit vererek sağlanacaktır. Ne yazık ki hiçbir tanesi yarın ve geleceğinden emin değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

HAYDAR ALTINTAŞ (Devamla) - Değerli milletvekilleri, bu mesele mutlaka çözülmelidir. Aksi takdirde, maliyeti Türk milletine çok daha ağır ve pahalıya mal olacaktır. Bunu asla göz ardı etmeyelim. Türkiye'nin çok önemli bir meselesidir ama bunun yanında demokrasi ve hukuk meselesindeki işleri de nazariyeye alarak devletten korkan değil, devletine sığınan, devletine inanan, hukukuna, hâkimine, hekimine inanan bir kadroyla memleketi yürütmek zorundayız. Aksi takdirde, baskı yoluyla enflasyonunun bastırılabilirdiği bir dünya düzeni görülmemiştir, yarın 2 kat artar, altından kalkamaz noktaya geliriz. Bunlar bizim millî güvenlik meselemiz, beka meselemizdir. Lütfen, hepimiz dikkatimizi buraya tevcih ederek maliyesiyle, ekonomisiyle, her kimle barışıp, işini düzgün yapan insanların yolunu açmak zorundayız. Bu vesileyle, bu önemli meselenin sıkça bu kürsüde konuşulması, bu insanlara ümit verilmesi memleketin hayrına olacak bir şeydir.

Herkesi saygıyla selamlıyorum. (CHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 276 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 2 -3201 sayılı Kanunda bulunan geçici 30 uncu madde yürürlükten kaldırılmıştır."

Cavit Arı
Antalya
Cevdet Akay
Karabük
Mühip Kanko
Kocaeli

Ahmet Vehbi Bakırlioğlu
Manisa
Tahsin Ocaklı
Rize

Talat Dinçer
Mersin
Murat Çan
Samsun
Müzeyyen Şevkin
Adana

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Rize Milletvekili Sayın Tahsin Ocaklı. (CHP sıralarından alkışlar)

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz 276 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerine söz almış bulunuyorum. Meclisimizi ve izleyicilerimizi de saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle şunu ifade etmek isterim ki: Tabii, bugün, burada sadece teklifin içeriğini değil, aynı zamanda Meclisin çalışma usulünü de tartışmak zorundayız. Daha önce de bu tür konuşmaları çok yaptık ama yine de kayıtlara geçmesi açısından söyleyelim. Çünkü teklif içinde aslında doğrudan İçişleri Komisyonunun alanına giren düzenlemeler bulunmasına rağmen her zaman yapıldığı gibi ihtisas komisyonlarında görüşülmeden direkt torba kanun mantığıyla Plan ve Bütçe Komisyonuna gelmiş ve oradan da Genel Kurulun önüne getirilmiştir. Bu durum da ne yazık ki artık bir istisna değil, alışkanlık hâline geldi. Daha önce de defalarca dile getirdik, ihtisas komisyonları konunun uzmanlık temelinde değerlendirilmeleri için vardır; işleriyle ilgili bir düzenleme İçişleri Komisyonunda, eğitimle ilgili bir düzenleme Millî Eğitim Komisyonunda, sağlıkla ilgili de elbette ki Sağlık Komisyonunda görüşülmelidir. Aksi hâlde, komisyonlar şimdi olduğu gibi işlevsizleşiyor ve yasama faaliyetlerinin niteliği düşerken Meclisin denetim kapasitesi de zayıflamış oluyor.

Değerli milletvekilleri, Emniyet teşkilatlarıyla ilgili bir düzenleme yapılıncaya insan ister istemez polislerimizin sorunlarına yönelik ne tür çözümler var diye bakıyor bu teklifin içine. Maalesef çalışma koşullarının iyileştirilmesine, özlük haklarının güçlendirilmesine, fazla mesai sorunlarının çözülmesine, ekonomik şartlarının düzeltilmesine ilişkin herhangi bir düzenleme yok. Özellikle, son yıllarda kamuoyunu derinden üzen, polis memurlarının intihar etmelerinin nedenlerinin araştırılması ve buna yönelik tedbirlerin alınmasına ilişkin herhangi bir şey ne yazık ki yok. Ancak, önümüzdeki teklifin içeriğine baktığımızda, polislerimizin yaşadığı temel sorunlara ilişkin kayda değer bir düzenleme göremiyoruz, oysa Emniyet teşkilatı mensupları çok ağır çalışma şartları altında görev yapmayı sürdürmektedir. Uzun mesailer, düzensiz çalışma saatleri, ekonomik baskılar ve psikolojik yükler altında görev yapan polislerimizin sorunları artık ertelenemez hâle gelmiştir. Bugün bir polis memuru da tıpkı diğer vatandaşlar gibi yüksek enflasyonla mücadele ediyor; o da kira ödüyor, o da çocuğunu okula gönderiyor, markete gidiyor vesaire. Yaşanan ekonomik krizin sonuçlarından aslında polislerimizin de etkilendiği bir gerçek.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde son yıllarda sıkça yaşadığımız bir tablo var. Demokratik haklarını kullanmak isteyen vatandaşlarımız ile polis memurlarımız karşı karşıya getiriliyor. Özellikle hakkını aramak isteyen ve bugün tanık olduğumuz ters kelepçelerle gözaltına alınan özel okul öğretmenleri veya maden işçilerinin uğradığı orantısız güç nedeniyle iki kesimi de çalışan olan toplumun bu kesimleri karşı karşıya getirilmiş oluyor. Her ikisi de aslında bu ülkenin evlatlarıdır ama bir tarafta anayasal haklarını kullanmak isteyen vatandaş -öğretmeni, işçisi, emeklisi, vesairesi- diğer tarafta da görevini yerine getiren polis memurları karşı karşıya bırakılıyor. Tabii, burada orantısız güç kullanma yetkisini veren, sorumluluğu olan asıl iktidardır, memurları sorumlu tutmuyoruz. Aslında her iki tarafın da ortak sorunları var; aynı hayat pahalılığından etkilenmekte, aynı ekonomik sıkıntıları yaşamakta ve aynı adalet ve hukuk arayışlarının parçasıdır ancak yanlış politikalar nedeniyle toplumun farklı kesimleri karşı karşıya gelebilmektedir.

Sayın İçişleri Bakanına buradan bir çağrıda bulunmak istiyorum: Sayın Bakan daha önce de yaptığı bir konuşmada "Rabb'im bana bir gün de olsa Kudüs valiliği nasip etsin." şeklinde bir temennide bulunmuştu. Elbette, herkesin kişisel hayalleri ve inançları kendisini ilgilendirir ancak bugün size verilen Kudüs valiliği değil, şu Türkiye Cumhuriyeti'nin İçişleri Bakanlığıdır. Dolayısıyla, önceliğimiz hayaller değil, ülkemizin gerçek sorunları olmalıdır. Bugün İçişleri Bakanlığının önünde çözülmeyi bekleyen çok önemli meseleler var; kadın cinayetleri var, çocukların suça sürüklenmesi sorunu var, uyuşturucu var, sokak çeteleri var, organize suç örgütleri var. Türkiye'nin ihtiyacı olan şey, bu sorunlarla kararlı ve etkili bir şekilde mücadele edilmesidir. Türkiye'yi kara para aklama iddialarıyla anılan bir ülke olmaktan çıkarmak zorundayız. Uyuşturucu kaçakçılarının güzergâhı olarak gösterilen bir ülke görüntüsünü ortadan kaldırmak zorundayız.

Değerli milletvekilleri, demokrasinin temel ölçülerinden biri de devlet gücünün nasıl kullanıldığıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

TAHSİN OCAKLI (Devamla) - Son dönemde muhalefet partilerine ve belediyelerine yapılan bazı operasyonlar nedeniyle toplumun geniş kesimlerinde ciddi soru işaretleri uyanmakta. Hukuk devletinde hiç kimse ayrıcalıklı değildir, suç işleyen varsa elbette yargı önünde hesap verir ancak hukuk devletinin ilkesi de masumiyet karinesidir. İnsanları mahkeme kararı olmadan peşinen suçlu ilan etmek, kamuoyunun önünde itibarsızlaştırmaya çalışmak devletin hukuk anlayışıyla bağdaşmaz. Aynı şekilde, anayasal haklarını kullanan vatandaşlara karşı da orantısız gücü elbette ki doğru bulmuyoruz.

Sonuç olarak, Emniyet teşkilatlarının temel sorunlarına çözüm üretmekten uzak olan bu kanun teklifini, toplumsal güvenlik sorunlarına kalıcı çözümler sunmayan bu düzenlemeyi eksik bulduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Bu düşüncelerle, Genel Kurulu saygıyla selamlarken size de bir not vereyim şimdi: Ben de böylece Meclis tarihi boyunca Kanada ülkesine vize alamayan tek milletvekili olarak tarihe geçmiş oldum; bu da Meclisin durumunun utanılacak yanıdır. AKP milletvekillerine bu konuyu da duyurmuş olalım.

Başkanım, saygılarımla. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "yürürlükten kaldırılmıştır" ibaresinin "yürürlükten çıkarılmıştır" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Turhan Çömez
Balıkesir
Ayyüce Türkeş Taş
Adana

Burak Akburak
İstanbul
Yasin Öztürk
Denizli

Turan Yaldır
Aksaray
Ömer Karakaş
Aydın

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Katılmıyoruz Başkanım.

Önerge üzerinde Aydın Milletvekili Sayın Ömer Karakaş. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Değerli milletvekilleri, evet, yine önümüzde bir torba yasa. Torba yasada ne ararsak var, bunun 3 maddesi de Emniyet teşkilatıyla alakalı. Ancak Emniyet teşkilatıyla alakalı o kadar çok sorun var ki bu torba yasayla çözülecek, torba yasanın içine sıkıştırılacak, bir torbanın içine konulacak sorunlar değil. Bakınız, 2023 yılından beri her konuşmamda -ki ben İçişleri Komisyonu üyesiyim- bütçe görüşmeleri dâhil her zaman şunu söyledim: 1845 yılında kurulmuş Emniyet teşkilatımız yani yüz seksen bir yıllık bir teşkilat ancak bu teşkilatın maalesef bir kanunu yok. Ben defalarca eski Bakan Sayın Yerlikaya'ya da söyledim, gelin artık Emniyet teşkilatının bir yasasını yapalım. Orasından düzeltelim, burasından düzeltelim olmuyor, artık Emniyet teşkilatına bir yasa yapalım dedik ama Sayın Bakan sıcak bakarken görev süresi kâfi gelmedi. Mevcut Bakana da benzer şeyi söyledim.

Şimdi, burada Emniyet teşkilatıyla ilgili yaptığınız, benim de üç yıldır üzerinde durduğum doğru bir iş var. Biliyorsunuz, biz İYİ Parti olarak doğruya doğru, yanlışa yanlış diyen, yapıcı muhalefet yapan bir partiyiz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Sağlıktan elenen polis arkadaşlarımızın... Ki çok büyük bir haksızlık, bu arkadaşlarımız üç yıl, beş yıl, yedi yıl polislik yaptıktan sonra "Evet, sen sağlıktan elenmiştin, artık polis olamıyorsun." diyorlardı. Ben bunu defalarca burada anlattım. Şimdi, onu düzelterip geri hizmet kadrosunda o arkadaşlara görev verdiler. Doğru bir uygulamadır, bununla ilgili de teşekkür ediyorum ancak bununla yetmiyor.

Tabii ki yine benim ısrarla üzerinde durduğum önemli bir konu var, inşallah onu da düzeltmemiz lazım. "ESS" denilen bir sınav var. Nedir ESS sınavı? Eğitim Sonu Sınavı. Şöyle ki: Şimdi, düşününüz, bir öğrenci KPSS puanı alıyor, spor sınavını geçiyor, ön sağlık aşamasından geçiyor, sözlü mülakatı geçiyor, güvenlik soruşturmasından geçiyor ve eğitime başlıyor, on bir ay -bazen dokuz ay, bazen iki yıl- eğitim alıyor. Sonra eğitimin bitmesine bir hafta kala diyorlar ki: "Biz bir mülakat yapacağız." Yahu, neyin mülakatını yapacaksınız? Siz baştan yapmadınız mı bu mülakatı? Yaptınız. Peki, dokuz ay, on bir ay, iki yıl boyunca bu öğrenci sürekli derslerden not aldı mı? Aldı. Peki, burada değerlendirmediniz mi? "Yok, değerlendiremedik." Ne yapacağız? Kamera yok, hiçbir şey yok, otuz saniyelik bir mülakat... Sonra eğitim süresine bir hafta kala diyorlar ki: "Sen polis olamazsın." Peki, niye olamıyorsun? "Öz güveni yetersiz." "Efendim, kendini ifade edemiyor." "Efendim, ikna kabiliyeti yetersiz." Peki, hangi objektif kriterlere göre bunu yapıyorsunuz? Böyle bir şey de yok.

Peki, on bir ay, iki yıl bu devlet bu çocuklara eğitim veriyor, para harcıyor, emek veriyor, devletin parasını harcıyor. Peki, bu çocuklar da aynı şekilde zaman harcıyor, eğitim alıyor, yılları gidiyor, hayalleri gidiyor, sonra mezuniyetlerine bir hafta kala "Sen polis olamıyorsun çünkü mülakatı geçemedin." Ya, arkadaşlar, çocuklara gerçeği de söylemiyorsunuz. Peki, ben araştırdığıma göre "Efendim, güvenlik soruşturması..." Peki, siz bu güvenlik soruşturmasını baştan yapmadınız mı? Yaptınız. "O zaman bulamadık." Neyi bulamadınız? Yani bu devletin dünya kadar istihbarat teşkilatı var. FETÖ'ye, FETÖ olalı on yıl olmuş, on yıldır sizin hâlâ istihbaratınız eksik mi? Bu nasıl bir iktidar, bu nasıl bir yönetim! Böyle bir şey olabilir mi, bu çocuklara yazık değil mi? O yüzden buradan sesleniyorum, tekrar sesleniyorum: Yeniden bu çocuklarla ilgili...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) - Bu "ESS" denilen Eğitim Sonu Sınavı, o uyduruktan sınavı her ne kadar geri planda güvenlik soruşturmasının farklı geldiği yönünde bir sebepten yapıyorsanız dahi bu şekilde elenen binlerce polis arkadaşımız var, öğrenci kardeşlerimiz var. Lütfen, bunların yeniden, düzgünce, bir kez daha güvenlik soruşturmasını yapın çünkü bu çocukların bir şeyi varsa... Ya, karısı elenmiş, kocası hâlâ polis, böyle bir şey olur mu? Yeniden bu çocuklara bir şans daha verin. Bakınız, gerçekten bir şey varsa bu çocuklara da söyleyin, bu çocuklar da mağdur olmasın ama bu çocukların yeniden bir güvenlik soruşturmasını yapın, insanların hayalleriyle oynamayın, insanların geleceklelerini çalmayın.

Tüm Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 276 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinde yer alan "yürürlükten kaldırılmıştır" ibaresinin "ilga edilmiştir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dilan Kunt Ayan
Şanlıurfa
Semra Çağlar Gökarp
Bitlis

Ömer Öcalan
Şanlıurfa
Beritan Güneş Altın
Mardin

Onur Düşünmez
Hakkâri
Ali Bozan
Mersin

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Mardin Milletvekili Sayın Beritan Güneş Altın. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yitirdiklerinin anısıyla yaşama tutunanlar ve onların anısına sadakat gereği hakikat ve adalet arayışında olan herkesi saygıyla selamlıyorum.

Bu topraklarda maalesef ki cezasızlık sadece acılarla dolu bir tarihin parçası değil, her gün yeniden ve yeniden üretilen bir realite niteliğinde. Fakat cezasızlıktan ne anladığımıza dair bir detay vermek gerekecek ki çünkü iktidar mensupları dillerine doladıkları cezasızlıkla nereye gidecekleri belli olmayan bir gemiye binmiş durumdadır. Türkiye'de cezasızlık politikalarının temelinde yatan esas mesele ceza keyfiyetidir. Çünkü Ceza Kanunu ağır cezalarla doludur. Bu ülke dünya tarihinde eş benzeri görülmemeyen binlerce otuz yıllık tutsağı, devrimciyi var etmiştir. Fakat asıl cezasızlığın ne olduğu ise görünmez ve konuşulmayan bir hâl almıştır. Çünkü cezasızlık iktidar istediğinde hukuku aparatlaştırıp cezalar yağdırmasıyken istemediğini ise bir gün dahi cezalandırmamasıdır. Topluma, kadına, çocuğa, engelliye, doğaya, Alevi'ye ve en çok da Kürt'e karşı işlenen suçlarda sürdürülen politik bir tercihtir cezasızlık. Yargı bürokrasisinin hangi politik odağın elinde olduğu hiç fark etmezken şaşmayan şey ceza keyfiyetidir ve bu keyfiyet hukuki durumun ötesinde bir mesaj taşıyor ki o mesaj da faillere verilen "Arkanızdayız." mesajıdır.

Ve son olarak faillere verilen "Arkanızdayız." mesajının yeri, sahnesi ne yazık ki Dargeçit'ti. 6-8 Ekim 2014 Kobani protestoları sırasında Mardin Dargeçit'te Bilal Gezer ve Sinan Toprak, paramiliter güçler tarafından katledildi. Üzerinden on iki yıl geçti, dosya adliye koridorlarında kaybedilmek istendi, tek bir kişi dahi tutuklanmadı; deliller karartıldı, faillerin DAİŞ'le olan bağlantıları hiç araştırılmadı ve en önemlisi, faillerle telefon görüşmesi yapan TEM komiserine "Hayırdır, sen faillerle neden görüştün?" sorusu dahi sorulmadı. Ve on iki yıl aradan sonra, üç ay içerisinde sahnelenen tiyatro oynandı ve geçen günlerde failler serbest bırakıldı. Peki, paramiliter güçleri koruyan aklın -bu devlet- yargı konusu bir asker ve polis olunca sizce tavrı ne oldu? Hep birlikte bakalım. Fail kim? Bir asker. Mağdur kim? On sekiz aylık bir bebek, Mehmet Uytun. Yer? Cizre. Tarih? 2009. Mehmet, annesinin kucağında, evinin balkonundayken failin "Benim atışım hedef şaşmaz." dediği gaz kapsülüyle Mehmet'i vurdu. Tıpkı Dargeçit'te olduğu gibi, dosya aradan on bir yıl geçmesine rağmen mahkeme koridorlarında kaybedildi ve Mehmet'in yaşının tam 5 katı süre boyunca bile henüz dava açılmadı. Ve sonra ne oldu? Sonra, ödül gibi cezalar verildi. Emniyet amirinin katilin kulağına fısıldadığı "Bu dosyadan bir şey çıkmaz." gerçekleşti, katil ise "Verilen emirle hareket ettim." dedi. Bürokrasi sırtını sıvazladı, yargı ise akladı ama aklananlar da halkın hafızasındaki karanlık listede yerini aldı. Peki, paramiliter güçleri, gerektiğinde kolluğu koruyan akıl, sermayeyi mahrum bırakır mı? Elbette hayır.

Bu defa sahnede fail DEDAŞ, mağdur ise doğa, toprak, kurt, kuş, Mazıdağlılar. Yer Mazıdağı, Çınar; tarih, 2024. 15 yurttaşın yaşamını yitirdiği, DEDAŞ'ın ihmal denemeyecek kusurları nedeniyle çıkan yangının üzerinden tam iki koca yıl geçti. İnsanlar öldü, 15 canımızı yitirdik; ağaçlar yakıldı, toprak çoraklaştı, hayvanlar katledildi ve doğa geri dönüşü olmaz yaralar aldı, afet bölgesi de ilan edildi fakat henüz bir dava dahi açılmadı. Halka eziyetin adı olan "DEDAŞ", herkesin gözünün önündeyken şüpheli bulunamadı dosyada. Bilirkişi raporlarıyla DEDAŞ'ın sorumluluğu gizlenmeye çalışıldı, iki yıl geçti, hâlâ daha ortada iddianame dahi yok çünkü Diyarbakır savcılığı şüpheli bulamıyormuş. Neden bulamıyor? Çünkü savcılığın keyfi şüpheli bulmak istemiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Devamla) - Teşekkür ediyorum.

Karşımıza çıkmış diyorlar ki: "Bir katliam var ama şüpheli yok." Ancak zannedilmesin ki tüm bu olan bitenler unutulur, unutulmaz, unutulmadı. Dersim unutuldu mu, Madımak unutuldu mu, Roboski unutuldu mu, Geliye Zilan unutuldu mu, Vartinis unutuldu mu, Hrant Dink unutuldu mu, Savaş Buldan unutuldu mu, Tahir Elçi unutuldu mu? Hiçbiri unutulmadı ve hiçbir de unutulmayacak, bu toprakların karanlık tarihinde yerini alacak ve yüzleşileceği onurlu barışın geleceği günü bekleyecek diyorum ve hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

3'üncü madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Okutacağım ilk 3 önerge aynı mahiyette olduğundan bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 276 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesindeki "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Selçuk Özdağ

Muğla

Medeni Yılmaz

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Turhan Çömez

Balıkesir

Turan Yaldir

Aksaray

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Cavit Arı

Antalya

Mühip Kanko

Kocaeli

Şerafettin Kılıç

Antalya

Cemalettin Kani Torun

Bursa

Burak Akburak

İstanbul

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

Manisa

Murat Çan

Samsun

Aykut Kaya

Antalya

Sadullah Kısacık

Adana

İdris Şahin

Ankara

Yasin Öztürk

Denizli

Ayyüce Türkeş Taş

Adana

Talat Dinçer

Mersin

Müzeyyen Şevkin

Adana

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Ankara Milletvekili Sayın İdris Şahin. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün bu kanun teklifinin içerisinde görüşmüş olduğumuz 3 madde polis teşkilatımızla alakalı. Görüştüğümüz bu maddeler ne ilk olacak ne de son olacak. Peki, bu 3 maddeyle polisimizin sorunlarını çözüyor muyuz? Maalesef, hayır. Evet, Emniyet teşkilatımızın sorunları çığ gibi büyüyor. Sahadan gelen her feryatta, ailelerin ulaştırdığı her dosyada, sınavdan elenen gençlerin anlattığı her hikâyede aynı tabloyla karşılaşıyoruz. Devletin en ağır yükünü taşıyan insanlar yalnız bırakılıyor ve kanunsuz emri uygulamakla zorlanıyorlar. Polis bu ülkede yalnızca mesai yapan bir kamu görevlisi değildir değerli milletvekilleri. Bayram sabahı çocuğunun yanında değil nöbette olan, afette, kavgada, kazada, karakol kapısında vatandaşın ilk muhatabı olan odur, polislerimiz bizim. Devletin eli vatandaşa çoğu zaman polisle uzanır. O elin güven veren bir el olması için önce o üniformanın içindeki insanın hakkını görmek ve gözetmek gerekir. Polis huzur bulmadan toplum huzur bulamaz ve polisin sorunlarını sadece hamasetli sözlerle burada geçiştirerek bu sorunları çözüme kavuşturamayız. Bakınız, fazla mesaisi karşılıksız bırakılan polis, tayin kaygısıyla ailesinin düzeni bozulan, eksik personelle ağır yük taşıyan teşkilatın yorgunluğunun kamu hizmetine de yansıdığını görüyoruz. Emniyet mensubunun emeğini fedakârlık cümleleriyle geçiştiremeyiz diyoruz. Fazla mesai varsa karşılığı mutlaka olmalıdır. Eksik personelle hizmet yürütülüyorsa bedeli sahadaki polise yüklenmemelidir. Her gün "kahraman teşkilatımız" deyip iş özlük hakkına gelince sessiz kalmak adil değildir.

Evet, bu kanunun gerçekten en azından olması gereken tek maddesi hangisi diyecek olursanız elbette ki 3'üncü maddesi ama siz bu sorunu kısmen çözüyorsunuz. Bugün 3'üncü madde olarak geçmişte sağlık şartları nedeniyle ilişkisi kesilen, mahkeme kararıyla okula dönen, mezun edilen, kadroya atanan, sonra devam eden yargı sürecinin sonunda memuriyeti sona eren insanlardan bahsediyoruz. Bunların sorunlarını kısmen çözüyoruz. Peki, geride bıraktığımız sorunlar ne olacak? Sayın Bakan ilk geldiğinde samimi bir şekilde polis teşkilatına el uzatacağını ifade etmişti ancak özellikle polis okullarında okuduktan sonra, POMEM'lerden sonra meslek sonunda mesleğe geçişteki yapılan mülakatlarda muazzam bir haksızlık yapılıyor. Bugün onlarca genç Mecliste odamıza geldi, çoğu resim vermekten korkuyor çünkü gönlünde hâlâ o polis teşkilatının bir ferdi olmak var ve bu kurumda çalışmak. O üniformayı hakkıyla terletmek isteyen insanları koşulları belli olan şartlarda sınava tabi tutuyorsunuz, ondan sonra on, on bir ay eğitiyorsunuz, sonrasında diyorsunuz ki: "Kusura bakmayın, sizi net bir şekilde ifade edemeyeceğimiz gerekçelerle bu teşkilata almıyoruz."

Arkadaşlar, yapmayın! Seçimlere giderken siz bu mülakatları kaldıracağınıza dair 86 milyona söz verdiniz. Sayın Erdoğan'ın deyimiyle söylüyorum -burada geçmiş dönemde il başkanlığı yapmış olan arkadaşlarımız var aranızda- bir gün ben kendisine hatırlattığımda, o dönemin bir belediye başkanının bize vermiş olduğu sözü hatırlattığımda Sayın Erdoğan şu cümleyi kullanmıştı: "Bu sözü verdiniz mi?" "Evet, verdim." dedi. "Delikanlı adam verdiği sözden dönmez, gereğini derhâl yapacaksın." diye talimat veren Sayın Erdoğan'ın kendisiydi. Şimdi biz o delikanlı adamın seçimler öncesinde vermiş olduğu sözü onun grubunun Mecliste yerine getirmesini bekliyoruz. Bu mülakat meselesini kökten çözmek gerektiğini ifade ediyoruz. Lütfen, değerli milletvekilleri, bugün yapmış olduğunuz zulümlerin yarın bumerang misali dönüp sizi vuracağını asla unutmayın.

Bakın, yine bugün bir meseleyi daha sizlerle paylaşmak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

İDRİS ŞAHİN (Devamla) - Değerli Başkanım, teşekkür ediyorum.

Bugün TEMAD'ın bir etkinliği vardı uzman çavuşların ve uzman jandarmaların sorunlarını, sıkıntılarını anlatan. Ulus Meydanı'nda buluştuk; onların sesi, sözcüsü ve destekçisi olduğumuzu ifade etmek istedik. O şanlı üniforma içerisinde ter akıtan, yeri geldiğinde kan akıtan o astsubaylarımız, uzman çavuşlarımız kendilerine aylarca önce verilen sözlerin, yıllarca iktidar tarafından verilen sözlerin, buradaki değerli milletvekillerinin özlük haklarıyla ilgili kendilerine söylediklerinin hiçbirinin yerine getirilmediğini ifade ettiler ve biz onların bu dayanışması içerisinde yanlarında olmayı arzu ettik ama acı olan neydi biliyor musunuz? O Silahlı Kuvvetlerin şerefli mensuplarını 100 metre yürütmediler. Siz kimden korkuyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS ŞAHİN (Devamla) - Bu milletin fertlerinden lütfen korkmayı bırakın; cesur olun, milletin gönlünde olun. Hiçbir zaman için bu şerefli Türk askerinin kimseye bir zarar vermesi söz konusu olamaz diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Aksaray Milletvekili Sayın Turan Yaldir.

Buyurun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

TURAN YALDIR (Aksaray) - Değerli milletvekilleri, İYİ Parti Grubum adına söz almış bulunuyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemiz, yanlış politikalar ve liyakatten uzak yönetim anlayışıyla yatırımların kaçış noktası hâline gelmiştir. Yüz binlerce insanımızın çalıştığı tekstil sektörünü Mısır'a, Volkswagen'i Slovakya'ya, son olarak BYD'yi ise Macaristan'a kaptırdık.

BYD'ye yatırım yapacak diye kapılar sonuna kadar açıldı, gümrük avantajı verildi, vergi kolaylığı sağlandı. "25 bin kişi çalıştıracağız." vaadiyle ülkemiz 850 milyon dolar vergi kaybına uğradı. Bu kıyaklarla BYD, Türkiye'de 60 bine yakın araç sattı ve ne oldu biliyor musunuz? BYD malum sebeplerle Türkiye'yi değil, Macaristan'ı tercih etti; bununla da bitmedi, bu kıyak düzen neticesinde yerli ve millî arabamız Togg'un satışları da dip yaptı.

Şimdi sayın milletvekillerinin nezdinde Hükûmete sormak isterim: Bu ülkenin sanayisini nasıl kalkındıracağız? Bu milletin heba edilen vergisinin hesabını kim verecek? İç yatırımcı hâinden mutlu değil ki dış yatırımcı Türkiye'yi nasıl tercih edecek? Hoş, böyle bir çabanın olmadığı da zaten aşikâr. Yatırım sürecinin sadece protokol imzalamakla, fotoğraf vermekle ve vaat açıklamakla

yürümediğini bir kez daha görmüş olduk. Yatırım süreci şeffaf, bağlayıcı ve kamu menfaatlerini önceleyen bir devlet aklıyla yönetilmektedir.

Değerli milletvekilleri, sizlere vize talebi olan vatandaşlarımızın feryadını dile getirmek istiyorum. Vize bekleyen vatandaşlarımızın bizi kışkırtan Avrupa'nın kapısında nasıl paspas edildiğini, parasının ve zamanının nasıl gasbedildiğini, milli itibarın nasıl zedelendiğini ve vize randevu sahtekârlığının hangi boyutlara çıktığını ifade etmek istiyorum; Çin'den sonra en çok Schengen vize başvurusu yapan 2'nci ülke olduğumuz gerçeğini sizlerle paylaşmak istiyorum. Eskiden vatandaş "Vize çıkar mı?" diye düşünürdü; şimdi ise randevu almak için gece yarısı ekran başında nöbet tutuyor, sistem "Yer yok." diyor; ne hikmetse, aynı randevu biraz sonra aracı kurumlar vesilesiyle para karşılığı satılıyor. Demek ki vatandaşa "Yok." denilen randevu parayı görünce anında açılıyor. "Parayı veren düdüğü çalar." diyerek vize için aracı kurumlara verilen miktar yaklaşık 750 milyon dolar. İktidar, eline geçen her fırsatta "Türkiye Yüzyılı" diyor ama her alanda olduğu gibi vize alamamakta randevu kepezeliği de ortadadır. Peki, sorarım size: "Türkiye Yüzyılı" olarak adlandırdığınız bu düzende vatandaşımız neden Avrupa kapılarında randevu dileniyor? Bir ülkenin itibarı sloganlarla değil, pasaportuna gösterilen muameleyle ölçülür. Çiğnenen sadece Türk pasaportunun itibarı değil, aynı zamanda Türk insanının onurudur.

Değerli milletvekilleri, son altmış beş yılın en bereketli yağış dönemini yaşadığımız bu yıl çiftçimizin yüzü tam gülecekken açıklanan hububat fiyatları üreticimizin hevesini kursağında bıraktı. "Gümüşü ve altını olanlar ineği, koyunu ve arpası olanların kapısında bekler." demiş Sümerler. Türkiye'de ise tarım politikasızlığı, yüksek girdi maliyetleri, su kısıtı, dolu, don ve daha nice sorunlar ne yazık ki üreticimizin burnunu kanatmaktadır. Açıklanan fiyat artışı arpada yüzde 15, buğdayda ise yüzde 22 seviyesinde kalırken gübre yüzde 48, motorin yüzde 45, elektrik yüzde 25, işçilik yüzde 50 zamlanmıştır. Bu fiyatlar çiftçiye "Üretme." ve dahası "Git, şehirde maaşlı bir işte çalış." demektir. Borcu paçasından akan çiftçiye bu yükü reva görmek destek değil, çaresizliğe mahkûm etmektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

TURAN YALDIR (Devamla) - Nasıl bir tarım politikasıdır ki çiftçi üretirken zarar ediyor, vatandaş tüketirken pahalıya mahkûm oluyor. Tüm olumsuzluklara başışıklık kazanan çiftçimizi üretimden koparan bu anlayış acilen terk edilmelidir. TMO, taban fiyatına kilogram başına en az 2 TL ilave artış yapmalı, desteklemeler geçen yıl olduğu gibi hasattan dokuz ay sonra değil, tohum tarlaya ulaşmadan verilmeli ve yine, desteklemeler daha gerçekçi ve anlaşılır olmalıdır. Çiftçimizi gerçekten yaşatmak istiyorsanız sulama projeleri de bir an önce hayata geçirilmelidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki öneriler üzerinde son konuşmacı Antalya Milletvekili Sayın Aykut Kaya.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

AYKUT KAYA (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz maddeyle, sağlık şartları nedeniyle Emniyet teşkilatına bağlı eğitim ve öğretim kurumlarıyla ilişkisi kesilen ve sonrasında çeşitli mağduriyetler yaşayan bazı vatandaşlarımız için yeni bir düzenleme yapılmaktadır.

Bu vesileyle söz almışken OYAK'la ilgili bazı hususlara dikkat çekmek istiyorum: OYAK, Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarımızın yıllar boyunca alın terleriyle oluşturduğu birikimlerle büyüyen çok önemli bir kurumdur. OYAK'ın kasasındaki her kuruş bu vatan için fedakârca görev yapan Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarımızın alın teridir.

Bugün TEKFEN yatırımıyla ilgili OYAK üyeleri arasında ciddi tereddütler bulunmaktadır. Daha önce de zarar eden şirketlerin satın alındığı, bazı alımlarda yüksek bedeller ödendiği ve yatırım süreçlerinde yeterli şeffaflığın sağlanmadığı yönündeki iddialar OYAK üyeleri arasında ciddi soru işaretleri oluşturmuştur.

Mayıs ayında açıklanan yüzde 37,1'lik nema oranı da büyük bir hayal kırıklığı yaratmıştır; açıklanan oran banka faizlerinin bile altında kalmıştır. Sürekli para girişi olan böyle bir kurumda üyeler açıklanan bu oranının çok üzerinde bir getiri beklemekteydi. OYAK mensupları soruyor: Yıllarca alın terimizle oluşturduğumuz birikimler doğru yatırımlarla mı değerlendiriliyor yoksa başkalarının yükünü taşımak için mi kullanılıyor? OYAK gibi önemli bir kurumda alınacak her kararda tek ölçü OYAK mensuplarının alın terinin korunması ve hak ettiği değeri bulmasıdır.

Bugün Korkuteli ve Elmalı ilçelerimizde yaşayan hemşehrilerimiz Bucak ilçemize sınır olmalarına rağmen Bucak'ta yaşayan hemşehrilerimizden daha yüksek doğal gaz faturası ödemekte ve mağduriyet yaşamaktadır. Ben merak ediyorum, sınır komşusu olan, benzer iklim ve coğrafi şartlara sahip ilçeler arasında neden farklı bir uygulama var? Korkuteli ve Elmalı Antalya'nın Büyükşehir sınırları içerisinde olabilir ancak her ilçeyi kendi şartları içerisinde değerlendirmek gerekir. Antalya merkez ile Korkuteli'ni, Elmalı'yı aynı kefeye koyamazsınız. Aynı sorun teşviklerde de yaşanıyor. Korkuteli ve Elmalı ilçelerimiz Burdur ilimizin birçok ilçesiyle benzer özelliklere sahip olmasına rağmen aynı teşviklerden yararlanamıyor. Bundan dolayı birçok yatırımcıyı da kaybediyor.

Buradan çağrıda bulunuyorum: Korkuteli ve Elmalı gibi ilçelerimize kendi şartları dikkate alınarak pozitif ayrımcılık yapılması gerekir. Bucaklı hemşehrilerimize uygulanan doğal gaz ücretlerinin aynısı Korkuteli ve Elmalı ilçelerimizde de uygulanmalıdır. Aynı şekilde Burdur ilimizin ilçelerine verilen teşvik oranlarının aynısı Korkuteli ve Elmalı ilçelerimize de verilmelidir.

Manavgat ilçemizin göz bebeği olan Köprülü Kanyon'da ciddi bir enerji krizi yaşanmaktadır. Bölgedeki işletmelere haftanın yedi gününün neredeyse dört günü elektrik verilememektedir. Esnafımız zarar etmekte, mağdur olmakta, işletmeler faaliyetlerini jeneratörlerle sürdürmeye çalışmaktadır. Vatandaşlarımız ve işletmelerimiz kendi imkânlarıyla çözüm üretmeye çalışırken ciddi maliyetlerle de karşı karşıya kalmaktadır.

Bunun yanında, bölgede telefon ve internet altyapısı da son derece yetersizdir. Beşkonaklı hemşehrilerimizin 5G'den haberi yok. Birçok noktada bırakın 5G'yi 3G bile sağlıklı bir şekilde çekmemektedir. Her yıl yüz binlerce yerli ve yabancı turisti ağırlayan böyle önemli bir turizm bölgesinde bu durum kabul edilemez. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığını bölgede yaşanan enerji krizini çözmeye, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığını ise telefon ve internet altyapısını güçlendirerek iletişim sorunlarını çözmeye davet ediyorum.

Partimizin görevlendirmesiyle gerçekleştirdiğim iki günlük Ağrı ziyaretinde vatandaşlarımıza Ağrı'nın sorunlarını Meclisimizde dile getireceğime söz vermiştim. Ağrı ilimiz millî gelir sıralamasında Türkiye'nin 81'inci yani son sırasında yer alırken vergi tahsilatında 17'nci sırada yer almaktadır. Bu, nasıl bir çelişkidir, nasıl bir tezatlıktır?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

AYKUT KAYA (Devamla) - Ağrı'da vatandaşımızın ve esnafımızın ekonomik şartları dikkate alınmalı, denetimlerde ve uygulamalarda şehrin kendine özgü koşulları göz önünde bulundurulmalıdır. Ağrı'da vatandaşlarımızın artık "mecburiyet caddesi" dediği bir Cumhuriyet Caddesi var çünkü şehrin ticari hayatı büyük ölçüde bu cadde üzerinde yoğunlaşmış durumda ancak yüksek kiralar ve ekonomik durgunluk nedeniyle birçok esnafımız zor günler geçirirken bazıları kepenk kapatma noktasına gelmiştir. Ağrı'nın ticaret hayatının merkezinde bulunan bu esnaflarımıza sahip çıkılmalı ve destek olunmalıdır.

Yine, diğer taraftan, şehir içi ulaşım da âdeta tek bir güzergâha sıkışmış durumda; özellikle sabah saatlerinde ciddi trafik yoğunluğu yaşanmakta, vatandaşlarımız zaman kaybetmektedir. Bu nedenle, alternatif cadde ve yolların açılması gerekmektedir.

Ayrıca, Ağrı'da ciddi bir otopark sorunu da bulunmaktadır.

Bu sorunlarının çözümü için ilgili kurumları Ağrılı vatandaşlarımız adına göreve davet ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 276 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinde yer alan "aşağıdaki" ibaresinin "aşağıda yer alan" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dilan Kunt Ayan

Şanlıurfa

Semra Çağlar Gökarp

Bitlis

Ömer Öcalan

Şanlıurfa

Ali Bozan

Mersin

Onur Düşünmez

Hakkâri

Gülderen Varlı

Van

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Van Milletvekili Sayın Gülderen Varlı.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

GÜLDEREN VARLI (Van) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Genel Kurulu ve bizi izleyen tüm halklarımızı saygıyla selamlıyorum.

Yine yeni bir torba yasa teklifi ve yine halkı koruyan değil, sermayeyi kollayan, koruyan bir teklif. Milyonlarca insan açlık ve yoksullukla mücadele ederken iktidar, sermayeyi koruyan politikalarla mağduriyetleri derinleştirmeye devam ediyor. Bakın, bu yasa teklifiyle var olan toplumsal sorunlara çözüm değil, yeni sorunlar ekliyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, bu teklif belli hakları budarken kayımlara yeni rant alanları açan bir düzenleme niteliği taşımaktadır. Teklifte yerel yönetimlere ait taşınmazların satışını kolaylaştıran düzenlemeler yer alıyor. Bu düzenleme kamu varlıklarını korumak yerine elden çıkarılmasının önünü açıyor. Bunun nasıl sonuçlar doğurduğunu görmek için Van'daki son örneğe bakmak yeterlidir. Van Valiliği tarafından YİKOB bünyesinde Edremit ve Tuşba ilçelerinde bulunan tam 15 adet taşınmazı kapalı teklif usulüyle satışa çıkarmıştır. Bu ihalenin toplam tahmini bedeli de tam 1 milyar 520 milyonun üstündedir. Üstelik satışa çıkarılan bu alanlar yıllardır bölge halkının ve çiftçilerin kullandığı yerlerdir. Mera vasfı taşıyan alanlar çiftçilerden zorla alınarak YİKOB'a devredilmiş, sonra da bu alanlar ihale yoluyla satışa sunulmuştur.

Halkın ortak kullanımındaki alanların birer birer satışa çıkarılması kabul edilemez. Bu yaklaşım kamu yararına değil rantı, talanı büyüten bir anlayışın sonucudur. Şimdi, kayyumun eliyle yürütülen bu tür uygulamalar yerel varlıkların sermayeye aktarılması riskini büyötmektedir. Bu düzenleme ise bu pratiği ülke geneline yayma tehlikesini taşımaktadır.

Bakın, kayyımların Van'daki tahribatları taşınmazları satmakla sınırlı değildir; kenti susuz bırakan, doğal kaynakları ve çevreyi tahrip eden, Van denizini kirlenmeye karşı sahipsiz bırakandır.

Ayrıca, halkı yoksullaştıran ve mağduriyetleri derinleştiren gasp sistemi yıllardır atama yoluyla var edilmektedir.

Van, Türkiye'nin en önemli su havzalarından biriyle yıllardır ciddi çevre ve altyapı sorunlarıyla karşı karşıya kalmış durumda. Son on yıldır kayyımlarla yönetilen şehir altyapı açısından geriye gitmiştir. Şu an Van, kişi başına gelirde 81 il içinde son sıralarda yer alıyor ve suyu 37 kilometre uzaklıkta, doğal akışıyla gelmesine rağmen en pahalı suyu kullanan illerden biridir yani hem en pahalı suyu tüketen hem de susuz kalan bir kentten bahsediyoruz. Van halkı yaz kış günlerce susuz kalmaktadır. Yetmiyor, kırsal yerleşimlerde sayacı olmayan hanelere yüksek faturalar kesilmekte, halk açıkça mağdur edilmekte. Hanede oturan yok, sayaç yok ama yazılan yüksek su faturaları var mı? Onlar var.

Şimdi, VASKİ'nin ilçe mahallelerinde rastgele hane başına yüksek fatura yazmasının gerekçesini açıklaması gerekiyor. Ayrıca, yüksek gelen faturaların birden fazla örneği var. Bu, dün basında yer alan bir fatura. Ya, soruyorum: Bir haneye 6 bin TL su faturası gelir mi? Gelir, orada kayyum varsa gelir. Bakın, kayyumlar sadece irade gasbı olarak kalmıyor, halkı susuz bırakan ve tüm haklarından mahrum eden uygulamalarıyla önümüze geliyor. Ayrıca su sorunuyla beraber kentte birçok sorun da var. Su yönetimi ve altyapı hizmetlerinde gerekli adımlar atılmadığı için sorunlar her geçen gün büyüyor. Arıtma çamurların yönetilmemesi, içme suyunun altyapısındaki kayıplar ve yıllardır devreye alınmayan yatırımlar ciddi boyutta ve bu sorunların ana kaynağı kayyımlardır.

Yıllardır "Van Denizi kirleniyor." deniliyor ama buna dair bir önlem alınmıyor. Şimdi, Van Denizi'ne atılmamış suların atıldığına dair ciddi iddialar var. Bu iddialar acilen araştırılmalıdır. Van halkının temiz içme suyu, güvenli altyapı talebi en temel hakkıdır. Van halkı kentin kaynaklarını yönetemeyen, iradesini gasbeden kayyımları istemiyor. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Bu yüzden kayyımlara derhâl son verilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

GÜLDEREN VARLI (Devamla) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Neslihan, Abdullah, Devrim, Ahmet ve bütün seçilmişler görevine gelmelidir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.
(DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

4'üncü madde üzerinde 4 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 276 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin kanun teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Dilan Kunt Ayan
Şanlıurfa
Semra Çağlar Gökarp
Bitlis

Ömer Öcalan
Şanlıurfa

Onur Düşünmez
Hakkâri
Ali Bozan
Mersin

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Şanlıurfa Milletvekili Sayın Ömer Öcalan.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün biraz Urfa'nın tarımından, çiftçisinden, esnafından bahsetmek istiyorum. Aslında Urfa'nın tarımından bahsedince ülkenin tamamının tarımından bahsetmiş olacağız. Urfa, 3'üncü büyük tarım şehridir, yüz binlerce dekar tarım alanına sahiptir. Büyük bir coğrafyası vardır ama problemler diz boyudur; sadece Hükümet temsilcileri gelip burada Cumhurbaşkanı ve ilgili yetkililerle fotoğraf çektirmekten zaman bulamadıkları için şehrin sorunlarını da aktarmaya çok zaman bulamıyorlar yani.

Şimdi, GAP'ın merkezi Yaylak'tır, Bozova'dır, birinci sınıf tarım arazisidir, meşhur arazileri vardır, çok kaliteli toprakları vardır. İnsanlar artık pamuk ekmekten, buğday ekmekten, şeker pancarı ekmekten vazgeçtiler, birinci dereceden tarım topraklarına şu an fıstık ağacı ekiyorlar. Birinci dereceden tarım toprağına fıstık ağacı ekilmez; fıstık ağacı kıraç yerlere ekilir, daha böyle uygun arazilere ekilir ama şu an GAP'ın merkezi heder ediliyor. Bununla ilgili bir plan, proje var mı? Yok. Bir tarım politikası yok. Varsa yoksa hamaset, varsa yoksa hamaset. Yaz geliyor, Atatürk Barajı yanı başındadır, elektrik yok, su yok. Ne tarım arazisi için kullanılan elektrik veriliyor ne abonelere elektrik veriliyor. Şu an bununla ilgili bu Hükümet bir tarım politikası belirlemeyecek mi? Kurak bir şehir, elektrik sorunu var, girdi maliyetleri problemli, plansız bir tarım yönetimi vardır. Hangi sene hangi ürün ekilecek, Tarım Bakanlığı bunu belirlemiyor. Tarım Bakanlığı, tarım şehri unutmuş; tarımla ilgili politika yok, hayvancılıkla ilgili politika yok.

Bakınız, Siverek Karacadağ üç dört şehrin merkezinde olan bir coğrafyadır; binlerce hayvan üreticiliği yapılabilir, insanlar daha uyguna et yiyebilir, hayvan üreticisi para kazanabilir ama bununla ilgili de bir plan, proje yok. Bununla ilgili ne devlet kurumları ne parti temsiliyeti Urfa'da bir araya gelmez. Rekabet ama nasıl bir rekabet? Çok değişik bir rekabet; şehri büyütmek için değil, şehrin sorunlarını anlatmak için değil, sadece birbirini karalama; şehri geriye çeken, şehri farklı tartışmalar noktasında geriye götüren bir anlayış vardır.

Bakınız, AKP yıllardır orada iktidar oldu, seçim kazandı, belediye kazandı; bu son seçimde birçok ilçeyi ve büyükşehri kaybetti. Urfalı seçmeni çantada keklik gören bir anlayış var. "Biz, dinî inancını suistimal ederiz, oradaki biraz aile ilişkileri, feodal ilişkileri, aşiret ilişkileri üzerinden bu seçimi götürürüz, temsiliyet elde ederiz." diye bir anlayış vardı. Artık Urfalı tarım çiftçisi buna "Dur!" diyecektir.

Bakınız, ilçe ilçe sulama fiyatı değişti; Harran'a başka bir tarife, Suruç'a başka bir tarife, Bozova'ya başka bir tarife. Su Fırat'tan gidiyor; Fırat'a Bozova yakın, Suruç biraz daha uzak, Harran, Akçakale daha uzak; açın tabloyu arasındaki fiyat uçurumunu görürsünüz. Yani bu ayrımcılık, bu standart dışı yaklaşımlardan uzak durmak lazım. Her anlamda bir devlet aklının olması gerekiyor. Devlet aklının tarımda da ekonomide de siyasette de hukukta da -bir aklının- olması lazım, dizayn etmesi lazım, akıllı tarımı teşvik etmesi lazım. Çiftçi "Biz artık zarar etmeyelim, ne olursa olsun." diyor. On yıl sonra, on beş yıl sonra fıstıktan ürün alacak, on yıl sonra, on beş yıl sonra o muhteşem tarım arazisini, çok kaliteli toprakları ölüme yatırıyor. Bununla ilgili il tarım müdürlüğü bir çift laf söyler mi ya da Tarım Bakanlığı iki kelime eder mi? Karacadağ'la ilgili bir şeyler söyler mi, hayvancılığı teşvik eder mi? Hayır. İş başka bir nokta. Bunun için, muhalefetin bu noktada Urfa'da daha kontrollü, daha inisiyatifle hareket etmesi gerekiyor. Biz, artık halkımızın içinde geçmişte olduğu gibi şimdi de tarım sorunu, çiftçilik sorunu, ekonomiyle ilgili problemleri tartışacağız ve çözüm getirmeye çalışacağız.

Girdi maliyetleri çok fazla, açıklanan taban fiyat buğdayda 16.500, arpada 12.750 lira ton başı. Bunu çiftçi kabul etmiyor. 16.500 lira buğday...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

ÖMER ÖCALAN (Devamla) - 5 kilo buğdayla 1 litre mazot alamıyor. Gübre fiyatı yüzde 40 artmış, mazot fiyatı yüzde 50'ye yakın artmış son yılda ama yapılan zam yüzde 15 bile değil.

Çiftçi, artık düzenli bir politika bekliyor, planlı bir ekim bekliyor. Tarım Bakanlığına bağlı, il tarım müdürlüğüne bağlı personelin liyakatlı olmasını bekliyor. Şehrin önüne planlı bir tarım ve çiftçilik politikasının getirilmesi gerekiyor.

Ben, tekrardan Genel Kurulu ve halkımızı saygıyla selamlıyorum.

Herkese iyi akşamlar. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 276 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 4- 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 17 nci maddesinin üçüncü fıkrasının birinci cümlesine 'Devlete ait' ibaresinden sonra gelmek üzere engelli ve yaşlı bireylere yönelik bakım ve rehabilitasyon merkezleri '(kamu kurum ve kuruluşları tarafından inşa ve işletilmesi kaydıyla),' ibaresi eklenmiştir."

Cavit Arı
Antalya
Mühip Kanko
Kocaeli

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Manisa
Murat Çan
Samsun
Elvan Işık Gezmiş
Giresun

Talat Dinçer
Mersin
Müzeyyen Şevkin
Adana

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Giresun Milletvekili Sayın Elvan Işık Gezmiş. (CHP sıralarından alkışlar)

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, bizleri ekranları başında izleyen kıymetli yurttaşlarımız; sizleri sevgi ve saygıyla selamlıyorum. Görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin 4'üncü maddesi üzerine söz almış bulunuyorum.

İlk bakışta sosyal devlet anlayışıyla uyumlu görünen bu düzenleme gerçekte önemli soru işaretlerini beraberinde getirmektedir. Elbette engelli ve yaşlı vatandaşlarımızın nitelikli bakım hizmetlerine erişimi son derece önemlidir ancak önümüze getirilen bu düzenleme hepimizin hassasiyet gösterdiği engelli bireylerin ihtiyaçları üzerinden orman alanlarının yeniden yapılaşmaya açılmasının önünü açmaktadır. Amaç, vatandaşlarımızı doğayla buluşturmaksa -ki bu son derece kıymetlidir- mevcut kamu arazileri veya atıl durumdaki taşınmazlar neden değerlendirilmemektedir? Bugün sadece "devlete ait tesisler" denilerek getirilen bu düzenlemenin yarın farklı uygulamalarla özel işletmelere devredilmeyeceğinin ya da ticari faaliyetlere konu edilmeyeceğinin bu maddeyle açık bir güvencesinin bulunmadığını görüyoruz. Ormanları korumak yerine ekonomik bir kaynak olarak gören anlayış bir yandan maden projeleriyle ormanlarımızı talan etmekten şimdi de "sosyal tesis" adı altında ormanlarımız üzerindeki baskıyı artırmaktadır.

Değerli milletvekilleri, bugün burada engelli bireylerin yıllardır çözilemeyen gerçek sorunlarını konuşmamız gerekiyor. Bugün ülkemizde kaç engelli vatandaşımızın yaşadığına dair sağlıklı ve güncel verilere hâlâ sahip değiliz. Gerçek veriler olmadan gerçek çözümler üretilemez. Maalesef, binlerce engelli çocuğumuz özel eğitime erişememekte, devlete ait kurumların sayısı hâlâ yetersiz, kaynaştırma eğitimi yeterince uygulanamamakta. Bugün özel eğitim öğretmenleri atama beklerken tezat olarak kamuda öğretmen açığı her geçen gün artmakta. Kurumlarda psikolog, fizyoterapist, ergoterapist gibi özelleşmiş kadrolar eksik. Birçok ilde aileler çocuklarına eğitim ve rehabilitasyon hizmeti alabilmek için kilometrelerce uzağa götürmek zorunda kalıyor. Eğitimde yaş temelli sınırlama kabul edilemez.

Değerli milletvekilleri, engelli bireylerimiz büyük istihdam sorunu yaşamaktadır. Engelli bireylerin yüzde 80'i çalışma hayatının dışındadır. Bugün binlerce engelli öğretmenimiz EKPS'den yüksek puan aldığı hâlde atanamamaktadır. Sadece öğretmenler de değil, mühendisler, sağlık çalışanları ve farklı meslek gruplarındaki engelli vatandaşlarımız yıllardır atama beklemektedir. Kamu kurumlarında engelli istihdam kotası olmasına rağmen çoğu zaman kâğıt üzerinde kalmaktadır. İstihdam bir lütuf değil, anayasal bir haktır. Engelli vatandaşlarımız ağır ekonomik şartlar altında ezilmektedir. Bugün engelli aylıkları ağır ekonomik şartlar altında erimiştir, evde bakım desteği yetersiz kalmaktadır. Bakım yükünü üstlenen aileler çoğu zaman sosyal güvenceden mahrum kalmaktadır. Engelli aylıklarının hesaplanma yöntemi adil değildir, destekler hane gelirine göre değil, engelli bireyin kendi gelir durumu esas alınarak değerlendirilmelidir.

Değerli milletvekilleri, engelli vatandaşlarımızın kullandığı tekerlekli sandalye, protez, ortez, işitme cihazları, hasta bezi gibi malzemelerin fiyatları her geçen gün artmaktadır. SGK'nin karşıladığı tutarlar ile piyasa fiyatları arasındaki fark çok fazladır. Engelli vatandaşlarımız, yüksek fiyat farkları nedeniyle ihtiyaçları olan malzemelere erişememektedir. Engelli bireyler açısından emeklilik ise artık ulaşılması güç bir hak hâline gelmiştir. Oysa, engelli vatandaşlar, istihdamda, sosyal hayatta, kamusal alanda tüm akranlarıyla birlikte hayatın tam içinde yer almalıdır. Unutmayalım ki engelli bireylerin ve ailelerinin geleceğini güvence altına almak ortak mücadelemiz olmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Devamla) - Engelli vatandaşlarımızın hak temelli taleplerini görmezden gelmeyen, onları yardım alan değil hak sahibi bireyler olarak gören politikalar geliştirmek hepimizin ortak sorumluluğudur. Öncelikle rehabilitasyon merkezlerinde görev alacak yeterli sayıda uzman personelin atanması gerekmektedir. Engelli bireylerin bağımsız yaşam hakkı güvence altına alınmalıdır. Eğitimde, istihdamda, ekonomik ve sosyal yaşama katılımında karşılaştıkları engeller kaldırılmalıdır. Engelli vatandaşlarımızın haklarını savunmak hepimizin ortak sorumluluğudur. Engelli vatandaşlarımız ayrıcalık değil, haklarını istiyor, bağımsız yaşam istiyor. Bizlere düşen görev bu hakları eksiksiz şekilde hayata geçirmektir diyor, Genel Kurula saygılarımı sunuyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 276 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 4'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 4 - 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 17'nci maddesinin üçüncü fıkrasının birinci cümlesine 'Devlete ait' ibaresinden sonra gelmek üzere 'Merkezlerin büyüklüğü, yapılaşma sınırları, çevresel etkileri bakanlıkça onaylandıktan sonra engelli ve yaşlı bireylere yönelik bakım ve rehabilitasyon merkezleri' ibaresi eklenmiştir.

Selçuk Özdağ
Muğla
Medeni Yılmaz
İstanbul

Şerafettin Kılıç
Antalya

Sadullah Kısacık
Adana
Cemalettin Kani Torun
Bursa

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Bursa Milletvekili Sayın Cemalettin Kani Torun konuşacak.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

CEMALETTİN KANİ TORUN (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Dünya tarihi incelendiğinde her ülkenin, her liderin karşısına zaman zaman büyük fırsatların çıktığını ve tarihin bu fırsatların olumlu veya olumsuz değerlendirilmesi üzerine şekillendiğini görürüz. Değerlendirilemeyen her fırsat, çözümü ertelenen her sorun esasen gelecek nesillerin omuzlarına yeni yükler yüklemek demektir. Türkiye de bugün böyle bir eşikten geçiyor; on yıllar boyunca ertelenen, üstü kapatılan, zaman zaman kaşıyarak kanatılan bir yaranın kapanması için hakikaten tarihî bir eşik bu. 2023 yılının Mayıs ayında yapılan genel seçimlerin ve 2024 yılının Mart ayında tamamladığımız yerel seçimlerin ardından teknik olarak dört yıl boyunca seçimsiz geçecek bir sürecin başında 1 Ekim 2024 Meclis açılışında, sonradan ismine "terörsüz Türkiye" denilen barış ve kardeşlik sürecinin ilk somut ve sembolik adımları atıldı. Süreci başlatan Sayın Bahçeli gibi Türk milliyetçilerinin sembol partisinin lideri olması, sürecin başarıya ulaşması konusunda beni umutlandırdı ve sürece başından itibaren destek verdim. Fakat üzülerek ifade etmem gerekiyor ki bu kadar pozitif, duvarları yıka yıka başlayan bu süreç son bir yıldır açık bir gecikmeye maruz bırakılıyor. Bu gecikme Türkiye'ye her geçen gün çok ağır maliyetler yüklüyor. Çerçeve yasaların bir türlü Meclise sunulamaması, bu yasaların çıkarılarak silah bırakanların Türkiye'ye dönememesi süreci her geçen gün daha da zehirliyor. Çok merak ediyorum, siz durduğunuzda, kendinizce bazı süreçlerin tamamlanmasını beklediğinizde zihinler, fikirler, şüpheler, endişeler sizinle birlikte duruyor mu zannediyorsunuz?

Değerli AK PARTİ'li arkadaşlar, bu sürecin siyasi maliyetinden endişe ettiğinizi biliyorum ancak kollar sıvandı bir kere, artık bu sürecin tıkanması, sizin için tamamlanmasından çok daha büyük bir maliyet doğurur. Şartlar bu kadar olgunlaşmışken bu sorunu çözmemenin hesabını bu millet size sandıkta muhakkak verir. Diğer taraftan, bu yasaların çıkmasıyla dağdakilerin silahlarını bırakıp ülkeye gelmeleri sonrasında makul bir soğuma süresi olması sürecin iktidar için siyasi maliyetini de hafifletir. Bu yüzden, yasaların Meclis kapanmadan çıkması ve dönüşlerin başlaması önümüzdeki yıl yapılması düşünülen veya yapılabilecek bir seçime kadar ortamı soğutacaktır. Aksi takdirde bu sürecin bir seçim malzemesi hâline gelmesi, popülist açıklamalara ve provokasyonlara sahne olması hepimiz için çok büyük bir tehliktir; elimizi çabuk tutmak zorundayız.

Kıymetli milletvekilleri, toplumun bir kesimiyle barışırken, yaralar sarılmaya çalışılırken başka bir kesime yönelik yeni cepheler açmak süreci zehirleyen uygulamalardır. Cumhuriyet Halk Partisine yönelik yapılan siyasi mühendislik çalışması CHP seçmeninin devlete karşı kinle, nefretle dolup taşmasına sebep oluyor. İç huzurumuz zaten yeterince zedelenmişken vatandaş ile devlet arasındaki hukuku daha fazla kırmanın, tamir olunmayacak gedikler açmanın kimseye bir getirisi yoktur.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin içine düşmüş olduğu, Hükûmeti siyasi hilelere bulaştıran kaos ortamından tek çıkışımız kapsamlı bir sistem değişikliğiyle güçlendirilmiş parlamenter sisteme geçiştir. Mevcut Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle seçimi mevcut iktidar kazanırsa Meclis devre dışı kalacak; otokratik, bürokratik yapı kökleşecek ve ülke bir Orta Asya diktatörlüğüne dönüşecektir. Böyle bir ülkede gençleri tutamayız. Bu sistemle muhalefet kazanırsa intikamcı rövanşist bir dalga ülkeyi yine yaşanmaz hâle getirecektir. Bu gerginliğin yumuşaması için sistem değişikliği şarttır. Gelin, kapsamlı, demokratik, sivil bir anayasa değişikliği için bir komisyon kuralım ve bu Meclis hem yeni Anayasa'yı yapsın hem de temsili ve tarafsız bir Cumhurbaşkanı seçsin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

CEMALETTİN KANİ TORUN (Devamla) - Tutuklu CHP'li ve DEM PARTİ'li tüm siyasiler serbest bırakılsın, adil ve demokratik bir seçimle tam meşruiyete sahip bir hükûmet kurulsun. Aksi takdirde, bu sistemle kim kazanırsa, kim seçilirse seçilsin bir Pirus zaferi elde edecek ve Türkiye içine düştüğü kısır döngüden çıkamayacaktır. Bu Meclisin 28'inci Döneminin önünde tarihî bir fırsat duruyor, bu adım atılırsa herkes kazanacak, eğer atılmazsa hem biz hem de ülkenin gençleri kaybedecek. Demokratik ve güçlü bir Türkiye'yi inşa edecek, yüz yıllık yaraları saracak, gençlerimizi bu ülke için umut beslemeye tekrar geri döndürecek iradenin bu Mecliste olduğuna inanmak istiyorum. Sizleri bu fırsata kayıtsız kalmamaya, 86 milyonun her bir ferdini düşünmeye davet ediyorum ve heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinde yer alan "engelli ve yaşlı bireylere yönelik bakım ve rehabilitasyon merkezleri," ibaresinin "ve devlet tarafından işletilen engelli ve yaşlı bireylere yönelik bakım ve rehabilitasyon merkezleri," ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Turhan Çömez
Balıkesir
Turan Yaldir
Aksaray

Burak Akburak
İstanbul
Ayyüce Türkeş Taş
Adana

Yasin Öztürk
Denizli
Mehmet Akalın
Edirne

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Edirne Milletvekili Sayın Mehmet Akalın. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

MEHMET AKALIN (Edirne) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, karşımızda yine bir torba yasa var ve bu torba yasa içerisindeki görüşmekte olduğumuz bu madde, devlete ait engelli ve yaşlı bireylere yönelik bakım ve rehabilitasyon merkezlerinin belirli şartlar altında orman alanlarında kurulabilmesine imkân tanımaktadır.

Öncelikle ifade etmek isterim ki yaşlılarımızın ve engelli bireylerimizin daha nitelikli bakım hizmetlerine erişmesi hepimizin ortak sorumluluğudur. Onların fiziksel ve ruhsal iyilik hâllerini destekleyecek doğayla iç içe yaşam alanlarının oluşturulması da elbette kıymetlidir ancak burada sormamız gereken çok temel bir soru var. Bu iktidarın orman politikası gerçekten korumaya mı dayanıyor yoksa ihtiyaç duyulan her alana çözüm olarak ormanları açmaya mı dayanıyor? Daha bir hafta önce, bu Mecliste, karbon yutak alanlarının ve ormanların iklim değişikliğiyle mücadelede stratejik öneme sahip olduğunu konuştuk; ormanların karbon tutma kapasitesini artırmaktan, gelecek nesillere daha güçlü bir ekolojik miras bırakmaktan söz ettik. Peki, bugün neyi görüşüyoruz? Bir kez daha orman alanlarının farklı kullanım amaçlarına açılmasını görüşüyoruz. Bir yandan karbon yutak alanlarından söz edip diğer yandan Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle bazı orman alanlarını 2/B statüsüne dönüştürmek, ardından yeni tesisler için ormanları kullanıma açmak nasıl bir planlama anlayışıdır, bunu anlamak mümkün değildir.

Buradan özellikle iktidar sıralarına sormak istiyorum: Geçen hafta karbon yutak alanlarının korunması gerektiği yönünde el kaldırırken bu hafta orman alanlarının yeni kullanımlara açılmasına "evet" oyu vereceksiniz. Yine, soruyorum: Bu iki oyun arasındaki çelişkinin ne anlama geldiğinin farkında mısınız yoksa sizler önünüze gelen metinleri içeriğini sorgulamadan onaylamakla mı görevlisiniz? Eğer öyle değilse geçen hafta savunduğunuz ilke ile bugün vereceğiniz oyun nasıl bağdaştığını bu millete açıklamak zorundasınız.

Değerli milletvekilleri, son yıllarda bu iktidarın uygulamalarına baktığımızda maalesef aynı tabloyu görüyoruz. Yolcusu olmayan yerlere havaalanları yapılmakta, ardından yıllarca yolcu garantileri ödenmektedir. Doğanın kalbine otoyollar açılmakta, yanlış planlamalar sonucunda su rejimleri bozulmakta, taşkınlar yaşanmakta, otoyol üzerinde yeni yeni göller oluşmaktadır. Yine, birinci sınıf tarım arazileri üzerine cezaevleri inşa edilmektedir. Şimdi de sosyal hizmet yatırımlarının çözümü yine orman alanlarında aranmaktadır.

Değerli milletvekilleri, burada, yine, şu soruyu sormak zorundayız: Bunun adı plansızlık mıdır yoksa her doğal alanı ekonomik değere dönüştürebilecek bir rant alanı olarak gören anlayışın yeni bir örneği midir? Çünkü bir ülkede önce tarım arazileri, sonra meralar, daha sonra kıyılar, ardından ormanlar yapılaşma baskısı altına giriyorsa ortada münferit kararlar yoktur, yanlış bir yönetim anlayışı vardır. Ormanlar uygun boş arazi bulunmadığında başvurulacak seçenekler olmamalıdır. Ormanlar karbon yutağıdır, ormanlar su rejiminin güvencesidir, ormanlar biyolojik çeşitliliğin evidir, ormanlar çocuklarımızın nefesidir. Bakın, yaşlılarımız için huzurlu yaşam alanları oluşturmak istiyorsak bunları ormanları azaltarak değil, şehirlerimizi ve kamu arazilerimizi doğru planlayarak yapmak zorundayız. Sürdürülebilirlik bir eliyle ağaç dikip, diğer eliyle orman alanlarını farklı kullanım amaçlarına açmakla sağlanamaz. Ülkeyi yönetenler şunu unutmamalıdır ki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MEHMET AKALIN (Devamlı) - Devlet yönetimi günü kurtarma sanatı değildir; devlet yönetimi toprağı, suyu, ormanı ve insanı birlikte koruyabilme sorumluluğudur. Bu nedenle, sosyal hizmet ihtiyacını kabul etmekle birlikte, ormanların her yeni ihtiyaç karşısında istisna alanı hâline getirmesini doğru bulmuyor, iktidarı birbirini yalanlayan çevre ve arazi politikalarını yeniden gözden geçirmeye davet ediyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

5'inci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 276 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 5- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 113'üncü maddesinin birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, mevcut ikinci fıkrasında bulunan 'birinci fıkra' ibaresi 'bu madde' şeklinde ve mevcut beşinci fıkrasında bulunan 'yarısına kadar' ibaresi 'birinci fıkra kapsamına girenler bakımından yarısına kadar' şeklinde değiştirilmiştir.

'Taksiyle yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunanlardan bu faaliyetlerinden kaynaklanan hasılatlarının tamamını, elektronik ücret toplama sistemleri aracılığı olmaksızın, kullanma zorunluluğu getirilen taksi mali cihazla tespit ve belgelendirmek suretiyle elde edenler de talep etmeleri hâlinde, birinci fıkraya göre tespit edilen kazançları üzerinden vergilendirilir. Bu kapsama girenler, talep tarihini takip eden yılın başından itibaren hasılat esaslı kazanç tespit usulünden en fazla üç yıl süreyle yararlanabilir."

Cavit Arı

Antalya

Mühip Kanko

Kocaeli

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

Manisa

Murat Çan

Samsun

Talat Dinçer

Mersin

Müzeyyen Şevkin

Adana

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Mersin Milletvekili Sayın Talat Dinçer. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

TALAT DİNÇER (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, yüz binleri ilgilendiren bir konuyla alakalı ihtisas komisyonlarına konu gelmeden direkt Genel Kurula gelmesi biraz tuhaf çünkü ülkemiz genelinde ticari araçların durumu inanılmaz sıkıntılı.

Şimdi, değerli milletvekilleri, ticari taksiler, minibüsler ve umum servis araçları tahditli araçlar. Yani, şimdi, son Büyükşehir Yasası'yla beraber tahsise döndü ama bunlar evveliyatından beri tahditli plakalar. Bu tahditler nasıl yapıldı? 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'na istinaden araçlar tahdide alındı. Buradaki amaç ne? Burada geçimini şoförlükle sağlayan yani aracını kendisi kullanan, buradan elde ettiği gelirle evini geçindiren şoför esnafına tanındı bu. Ama şimdi geldiğimiz noktaya şöyle bir bakın: Geldiğimiz noktada plaka ağaları çıktı yani bireysel, insanların aracını kullanarak, kazanç elde ederek evini geçindireceği konu tamamen belli insanların eline geçti. Bakın metropollere, esasında kanun gereği bir kişi birden fazla plaka alamaz ama öyle bir düzen kuruldu ki eşi, dostu, evindeki bütün bireyler dikkate alındığında bir eve birden fazla plaka girdi ve şimdi bunun komisyonculuğu başladı. Bu, metropollerde var. Metropollerdeki taksilere bakın, hangi taksiyi o plakanın sahibi kişi kullanıyor, hepsi şoför tutmuş.

Şimdi, tabii, bu metropoller düşünürken Anadolu'yu da düşünmek lazım. Yani birtakım kararlar veriliyor ama tamamen Ankara, İstanbul, İzmir gibi büyükşehirler düşünülerek kararlar alınıyor ama Anadolu'daki emek yoğun çalışan, kendi aracını kullanarak evini geçindiren insanların durumu gözletilmeksizin kararlar alınıyor; işte yanlışlık burada başlıyor.

Şimdi, bu ülkede taksi işletmecilerinin tamamı basit usulde vergi mükellefiydi, bunların tamamı bir gecede gerçek usule döndürüldü özellikle metropollerde, ilçeler biraz hariç ve bu insanlara birden yük yüklendi. Şimdi, burada getirilen maddeyle bunlara taksi mali cihazı adı altında bir cihaz takılacak, hasılat tespiti yapılacak. Efendim, taksiye bindiğinizde taksimetre çalıştığında üçü eş donanım çalışacak, aynı anda da Gelir İdaresine gidecek, işte bunun faturası, fişi üretilecek. Buradan elde edilen bu hasılat tespitinin yüzde 10'u gelir vergisinde matrah olarak belirlenecek.

Şimdi, bunu bir de üç yılla sınırlamışsınız yani hem bu insanların büyük bir bölümünü basit usulden gerçek usule aldınız, gerçek usul şartı getiriyorsunuz ve aynı zamanda da bu uygulamayı üç yılla sınırlıyorsunuz. Burada büyük bir yanlışlık var. Özellikle iktidar milletvekillerinin bunu gözeterek bu emek yoğun çalışan, bu araç sahiplerinin, bu sisteme geçenlerin en azından üç yıl değil, önünün açık olması lazım. Buradan biraz daha fazla faydalansınlar.

Değerli milletvekilleri, bu cihazın bile bir maliyeti var. Bu cihaz bile herhâlde taksi işletmecilerine bedava götürülüp montajlanmayacak yani edindiğimiz duyumlara göre 15-20 bin lira arasında da bir ücreti var, bir de yıllık bakımları vesaire var. Bütün bunları düşündüğünüzde bu, taksici esnafının üzerine yine bir ilave yük olarak yükleniyor.

Değerli milletvekilleri, zaten buradaki en büyük sorun -ticari araçlar yolda yürüyemez oldu- ticari araçlarda yaş sınırı var. Şimdi, yeni bir ticari araç alan bir mükellef aracı aldığı anda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

TALAT DİNÇER (Devamla) - ...zaten bunu krediyle alıyor, kredinin süresi beş yıl oluyor -bunu insanlar beş yılda ödediğinde- kimse sıfır araç alamıyor, herkes ikinci el araç alıyor, kredi bittiğinde aracın yaşı doluyor.

Şimdi, burada şoför esnafı şunu bekliyor... Şoför esnafı büyük sıkıntı içerisinde, taksiler de sıkıntı içerisinde, minibüsler de sıkıntı içerisinde, servis araçları da sıkıntı içerisinde; servis araçları yolda yürüyemez oldu çünkü yaşlandı, araçlar yaşlandı. Bu insanlara biraz destek olmak adına ÖTV'siz akaryakıt vermek lazım, bunların en azından biraz desteklenmesi lazım.

Nakliyeciler büyük sıkıntı içerisinde. Nakliyeciler bireysel çalışıyor, bunlar da yine büyük firmaların altında eziliyorlar. Bunları desteklemek lazım, bir hurda araç desteği vermek lazım, bunların araçlarının yenilenmesi için desteklerin verilmesi lazım diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 276 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin ikinci fıkrasındaki "Taksi ile" ibaresinden sonra gelmek üzere "yapılan" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Selçuk Özdağ

Şerafettin Kılıç

Medeni Yılmaz

Muğla

Antalya

İstanbul

Sadullah Kısacık

Ertuğrul Kaya

Cemalettin Kani Torun

Adana

Gaziantep

Bursa

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Gaziantep Milletvekili Sayın Ertuğrul Kaya. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ERTUĞRUL KAYA (Gaziantep) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu ve ülkemizin asayişini, can ve mal güvenliğini omuzlarında taşıyan, gece gündüz demeden çalışan Emniyet teşkilatımızın kahraman mensuplarını saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Evet, bugün, burada, birçok kanunu, birçok konuyu düzenleyen bir torba yasayı hep birlikte değerlendiriyoruz, görüşüyoruz. Bu kanun teklifinin ilk 2 maddesinde Emniyet Teşkilatı Kanunu'nda bazı tadilatlar öngörüldü. Burada Emniyet müdürlerimiz ve Emniyet amirlerimizle ilgili kadro yığılmasına dair düzenleme yapılması, evet, son derece kıymetli fakat değerli arkadaşlar, Emniyet mensuplarımızın sorunları çığ gibi büyüyor. Emniyet teşkilatımızın sorunlarını sadece Polis Haftası'nda gündeme getiren bir ülke hâline geldik maalesef. Polislerimizin -az önce de ifade ettim- canını ortaya koyan kahraman polislerimizin mesai şartları insani sınırların gerçekten çok çok ötesinde maalesef; çok zor şartlarda mesailerini ifa etmek zorunda kalıyorlar, mobbing içerisinde çalışmak zorunda kalıyorlar. Yapılan en son anketlerde, polis teşkilatımız arasında yapılan anketlerde polis teşkilatımızın yüzde 99'u mobbingden şikâyet ediyor; yüzde 98,5 gibi çok büyük bir oran da çalışma koşullarındaki, mesai şartlarındaki ağır koşulları ifade ediyor.

Değerli arkadaşlar, polis teşkilatımızdaki bu stres yükü maalesef intiharları beraberinde getirdi. Genel Kurulda geçtiğimiz aylarda önergeler verildi, maalesef bu önergeler reddedildi. 2025 yılında 82'si aktif görevde olmak üzere 93 polis memurumuzu maalesef intihar vakalarıyla kaybettik. Geriye acılı aileler, gözü yaşlı anne-babalar, çocuklar, eşler kaldı. Bu sorunu, derhâl, topyekûn ele alacak bir kanuni düzenlemeyle ele alıp polislerimizin çalışma koşullarını acilen iyileştirmemiz gerekiyor.

Diğer bir sorun, 2008 yılında sosyal güvenlik reformuyla beraber "eski polis-yeni polis" diye bir kavram icat edildi bu ülkede. Maalesef, Emniyet mensuplarımız arasında bir nifaka yol açtı. Yetmedi, ardından 3600 ek gösterge kuralı sadece üniversite mezunu polislerimize getirildi; lise mezunu polislerimiz bundan istifade edemediler. Bu, Emniyet teşkilatımızda büyük bir huzursuzluğa, motivasyon kaybına yol açtı değerli arkadaşlar. Bu sorunların derhâl çözülmesi gerekiyor.

Son dönemde Emniyet teşkilatımıza, evet, güzel güzel araçlar alınıyor, araç parkurları yenileniyor fakat Emniyet mensuplarımız, polislerimiz, özellikle de büyükşehirlerde lojman bulamadıkları için gün içerisinde lüks araçları kullanıyorlar fakat aynı konforlu evleri maalesef bulamıyorlar. Bu lojman sorununun behemehâl çözülmesi gerekiyor.

Diğer bir sorun ise POLSAN'daki bir yönetim problemi. Değerli arkadaşlar, 2019 yılından sonra mesleğe giren Emniyet teşkilatı mensuplarımızın maaşlarından, bildiğiniz üzere, zorunlu kesintiler yapılıyor yani burada bir fon yönetimi var. POLSAN yönetiminde, eski Emniyet müdürlerimizin, vatanına, milletine hizmet etmiş arkadaşlarımızın olması kıymetli, evet ama Emniyet teşkilatımızda güvenlik alanında uzmanlaşmış bu kişilerin POLSAN yönetiminde olmasından ziyade bu bir fon yönetimidir, finans yönetimidir; buradaki birikimlerin, Emniyet teşkilatımızın emekli olduktan sonra ellerine geçecek, ekonomik kıymeti artıracak profesyonel bir finansal fon yönetimine POLSAN'ın acilen kavuşturulması gerekiyor.

Değerli arkadaşlar, diğer bir sorun da şu: Kilometrelerce uzakta düzenlenen bir mitingde güvenliği sağlamak amacıyla veyahut da oradaki bir toplumsal olaya müdahale etmek amacıyla iller arası gönderilen Emniyet teşkilatı mensuplarımıza gün içerisindeki o yoğun mesaideki emeklerinin karşılığında bir avuç ekmek, arasında da iki dilim peynir veriliyor değerli arkadaşlar.

Bu sorunları görmemiz ve Meclis Genel Kurulunda topyekûn -az önce de ifade ettim- bir yasayla bunların düzenlenmesi gerektiğini buradan ifade etmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

ERTUĞRUL KAYA (Devamla) - Değerli arkadaşlar, polisi huzursuz olan bir toplumun, devletin sokaklarında da bir asayişten, huzurun ikmalinden söz etmemiz mümkün olmadığına göre polislerimizin mesleğini huzurlu bir şekilde yapabilmeleri, performanslarını artırabilmek amacıyla ekonomik koşullarının düzenlenmesi, mesailerinin iyileştirilmesi, mobbing uygulamalarının kaldırılması, büyükşehirlerdeki lojman problemlerinin çözülmesi, iller arası yapılan transferlerde onların insani koşullarda görevlerini ifa etmeleri amacıyla düzgün koşullarda olanaklara sahip olunması, aralarındaki bu ayrımın ortadan kaldırılması, emeklilikte eşitlenmeleri son derece kıymetlidir. İktidardan bunu çezecek -ümit ederim- bir yasa teklifinin gelmesini beklediğimizi ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Turhan Çömez

Balıkesir

Turan Yaldir

Aksaray

Burak Akburak

İstanbul

Ayyüce Türkeş Taş

Adana

Yasin Öztürk

Denizli

Yavuz Aydın

Trabzon

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Trabzon Milletvekili Sayın Yavuz Aydın. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Değerli milletvekilleri, teklifin 5'inci maddesiyle, taksitle yolcu taşımacılığı yapan mükelleflerin hasılat esaslı kazanç tespiti usulünden yararlanabilmesi düzenlenmektedir. İlk bakışta bu düzenleme taksici esnafının basit usulden gerçek usule geçişte yaşayacağı sorunlara bir çözüm gibi sunulmaktadır ancak meseleye yakından baktığımızda, bunun kalıcı bir çözüm değil de geçici bir yama olduğunu görmekteyiz. Çünkü gerçek usulde vergilendirme ancak güçlü bir gelir tespit sistemiyle, sağlıklı bir denetim altyapısıyla ve adil bir gider mekanizmasıyla anlam kazanır. Siz esnafın gerçek gelirini, giderini, amortismanını, yakıtını, bakım masrafını, sigortasını hatta mecbur bıraktığınız muhasebe ücretini dikkate almadan sadece hasılat üzerinden bir sistem kurarsanız buna "vergi adaleti" diyemezsiniz. Hasılat başka şeydir, kazanç başka şeydir; ciro başka şeydir, gelir başka şeydir; esnafın cebine kalan para ile gün sonunda yazar kasada görünen tutar aynı şey değildir. Bu düzenlemede en temel problem de budur; devlet esnafın gerçek kazancını tespit etmek yerine kolay olanı seçmektedir, geliri ve gideri birlikte değerlendirmek yerine hasılatın belli bir oranını kazanç kabul etmektedir. Bu yaklaşım vergi sistemini sadeleştirmekten çok keyifleştirmektedir; adalet üretmekten çok yeni mağduriyetlere kapı açmaktadır.

Değerli milletvekilleri, diğer kanun tekliflerinde olduğu gibi bu teklifte de temel sorun iktidarın vergi adaletini sağlamak yerine günü kurtaran formüller üretmesidir. Bir tarafta ücretli çalışan, yüksek vergi dilimleri altında ezilmektedir; bir tarafta emekli, aylık sınırının altında yaşamaya mahkûm edilmektedir; bir tarafta esnaf, kira, stopaj, yakıt, sigorta ve finansman yükü altında nefes alamamaktadır ancak iktidar köklü bir vergi reformu yapmak yerine parçalı, geçici ve adaletsiz düzenlemelerle tabloyu idare etmeye çalışmaktadır.

Daha da önemlisi, 5'inci maddeyi 6'ncı maddeyle birlikte düşündüğümüzde daha büyük bir adaletsizlik ortaya çıkmaktadır. Ticari plaka devirlerinde gelir vergisi istisnası getirilmektedir, bunun KDV ayağı da teklifin devamında düzenlenmektedir. Burada gerçekten emeğiyle direksiyon sallayan esnaf mı korunmaktadır yoksa birden fazla plakayı yatırım aracı olarak elinde tutan plaka baronlarını mı korumaktadır; asıl soru budur. Biz elbette küçük esnafın mağdur edilmesini istemiyoruz; gerçekten direksiyon başında çalışan, evine ekmek götürmeye çalışan taksici esnafımızın yanında duruyoruz. Eğer amaç esnafı korumaksa düzenleme buna göre

sınırlandırılmalıdır. 1 adet ticari plakayla hayatını sürdüren esnaf ile plaka baronları aynı kefeye konulmamalıdır, bu uygulama yanlıştır. Vergi sistemi güçlüden yana değil adaletten yana kurulmalıdır. Rantı koruyan, emeği ezen bir vergi düzeni sürdürülemez. Küçük esnafa gerçek usul baskısı yapıp büyük rant alanlarına istisna tanıyan bir anlayış sosyal devletle bağdaşmaz. Bu teklif mevcut hâliyle vergi adaletini güçlendirmemekte; aksine, sistemdeki çarpıklıkları büyötmektedir.

Buradan iktidara çağırımız açıktır: Taksici esnafının sorunu geçici istisnalarla değil adil ve sürdürülebilir bir vergi sistemiyle çözümlenmelidir. Geliri de gideri de dikkate alan gerçekçi bir model kurulmalıdır. Küçük esnafın vergide adaleti sağlanmalıdır çünkü adaletin olmadığı yerde vergi yük olur, adaletin olmadığı yerde kanun güven vermez. Adaletin olmadığı yerde devlet, vatandaşın yanında değil karşısında görünür. Buna müsaade edilmemesi gerektiğini söylüyor, taksici esnafımızı ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşölmekte olan 276 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinde yer alan "şeklinde" ibarelerinin "biçiminde" olarak değıştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dilan Kunt Ayan
Şanlıurfa
Semra Çağlar Gökarp
Bitlis

Ömer Öcalan
Şanlıurfa
Ali Bozan
Mersin

Onur Düşünmez
Hakkâri
Ceylan Akça Cupolo
Diyarbakır

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Diyarbakır Milletvekili Sayın Ceylan Akça Cupolo.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ben de bundan beş yıl önce korkunç bir siyasi suikastla katledilen yoldaşımız Deniz Poyraz'ı rahmetle anıyorum.

Bu yıl, biliyorsunuz, iktidarın sıkça övündüğü zirveler yılı ve bir sürü şeye ev sahipliği yapıyor. Bu ev sahipliklerinden biri de -tabii, birkaç yıl önceydi ama- UEFA'nın Şampiyonlar Ligi'yi ve o Şampiyonlar Ligi'nin bazı maçları İstanbul'da oynanacaktı. UEFA bir uyarı yayınladı, dedi ki: "Sakin taksiye binmeyin." "Çünkü kazıklanma ihtimaliniz var." diyemedi, onun yerine dedi ki: "Trafik çok sıkışıyor, servisleri tercih edin." Şimdi, biz bu "Taksiye binmeyin."in altında yatanın ne olduğunu çok iyi biliyoruz çünkü hepimizin bir taksi travması var, hepimiz bu stres bozukluğuyla yaşıyoruz. Şimdi, bunun, bu travmanın çoğumuza yayılmış olması hatta artık uluslararası, ulusötesi bir travmaya dönüşmesinin sebebi taksilerin plaka sahipleri değil ama orada şoför olarak çalışan kişilerin belli bir ücreti o gün içinde çıkarma mecburiyeti. Bu mecburiyet de onları olabildiğince kimi bulurlarsa yolma mecburiyetine, o alana itmeye başlıyor.

Şimdi, taksi borsasına baktım, İstanbul piyasasında bir plakanın yaklaşık olarak 11 milyon ile 12,5 milyon arasında değıştiğini gördüm ve orada, köşede, taksi borsasında şöyle bir uyarı da geçiyor, diyor ki: "Hürmüz Boğazı açılırsa bu borsa değışebilir." Yani Türkiye'nin plakalarının geleceğı de Hürmüz'e bağlı bu durumda. Yönetmeliğe göre, taksilere ilişkin yönetmeliklere göre diyor ki: "Bir kişi ancak 1 plaka alabilir." ama biz biliyoruz ki bazı ünlüler var örneğin, onların yüzlerce taksi plakaları var. İşte, bahsini ettiğimiz, aslında bu madde aynı plaka zenginlerine vergi muafiyeti getirmeyi planlıyor. Taksi plakası öyle bir rant ki bir yerde metrobüsün yirmi dört saat çalışmasına dair örgütlü protestolar bile organize edebiliyorlar, metro inşaatlarının yönünü değıştirebiliyorlar, dolmuşların geçtiğı yeri bile değıştirebiliyorlar, seyahate ilişkin uygulamaların kullanımını bile değıştirebiliyorlar; bu kadar güçlü bir lobiler. Düşünün, iktidarda olsalar neler yaparlardı.

Şimdi, taksi gibi kayıt dışı gelirin bu kadar yaygın olduğı bir yerde vergi indirimini hasılat esaslı bir koşula bağlamak gerçekçi değil çünkü zaten çoğunlukla nakitle çalışan, kimi zaman kredi kartıyla çalışan ve aldığı ücretten çok da sizin haberdar olmadığınız bir alan; vergi zaten alamıyordunuz, şimdi işte o plaka zenginlerinden hiçbir şey almayacaksınız. Türkiye'deki mevcut plaka pazarının 305 milyar lira olduğı düşünölüyor. Şimdi, böylesi büyük bir rantın tabii ki Parlamentoda da ilgili lobi kaynakları olacak ki bu madde bizim gündemimize geldi.

Şimdi, bugün, bu kanun görüşölmeden önce Parlamenteoya gelen birkaç önergeden bahsetmek isterim. Şu an Divanda oturan Nurten Yontar gündem dışı konuşmada çocuk işçiliğinden bahsetti. Çocuk işçilerin vergi indirimi yok, çocuk işçilerin çalışmaması gerekiyor zaten, çocukların okullarında olmaları gerekiyor. YENİ YOL Grubu, emekli aylığının hesaplama yönteminin düzenlenmesinden bahsetmiş, buna dair önerge vermiş. Böyle bir önergenin verildiğı bir günde 12,5 milyonluk bir plakaya sahip olan bir kişiye vergi indirimi tartışılıyor. İYİ Parti mülakat mağduru öğretmenlere dair önerge vermiş. DEM PARTİ "İnsanlar borcunu ödeyemediğı için tefecilere düşüyor, tefeciliğe ilişkin bir araştırma yapalım." diyor, buna dair önerge veriyor; bu değeriendirilmiyor. Bu geçinemeyenlerin yani en altta kalanların yaşam koşullarını düzeltmek bir vergi indirimi düşünölmezken bu 305 milyar dolarlık piyasaya birazcık daha bir öncelik, bir ayrıcalık tanımanın yolu aranıyor.

Şimdi, eğer ki yevmiyeyle çalışan taksi emekçilerine vergi muafiyeti getirmeyecekseniz, onların yaşamlarını kolaylaştırmayacaksanız, onların daha çok kazanmasını ve insancıl koşullarda yaşamasını sağlamayacaksınız bizim bu maddeye rızamız yoktur, bu maddeye şerh düşüyoruz diyorum.

Bütün Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

6'ncı madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Okutacağım ilk 2 önerge aynı mahiyette olduğundan bu önergeleri birlikte işleme alacağım.
Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 276 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Dilan Kunt Ayan
Şanlıurfa
Ali Bozan
Mersin

Ömer Öcalan
Şanlıurfa
Onur Düşünmez
Hakkâri

Ömer Faruk Hülakü
Bingöl
Semra Çağlar Gökçalp
Bitlis

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Cavit Arı
Antalya
Müzeyyen Şevkin
Adana

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Manisa
Murat Çan
Samsun

Talat Dinçer
Mersin
Mühip Kanko
Kocaeli

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Bingöl Milletvekili Sayın Ömer Faruk Hülakü. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Memleketin dört bir yanı ekolojik talanla, yoksullukla ve en önemlisi hukuksuzlukla kuşatılmış; direnen işçiler, öğretmenler darbediliyor, yerlerde sürükleniyor, gözaltına alınıyor; HES'ler, JES'ler ile maden projelerine, orman kıyımlarına karşı doğasını savunan köylüler eylem yapmaya devam ediyor. Peki, Meclisi hangi mesaiye mecbur bırakıyor iktidar? Torba yasa mesaisi.

Torba yasanın 10'uncu maddesine ilişkin söz aldım. Ne diyor 10'uncu madde? Akaryakıt, LPG ve benzeri lisansa tabi piyasalarda tahsil güvenliğini sağlama bahanesiyle idareye tanınan teminat tutarını artırma yetkisi 2 katından 5 katına çıkarılıyor. İşçi sokakta; emekçi, öğretmen sokakta; emekli açlıkla sınanıyor; öğrenci başını sokacak yer bulamıyor, bulsa da ücretini ödeyemiyor; köylüler ağacını, merasını, deresini korumak için nöbet tutuyor ama iktidarın vergi tahsili güvenliği her şeyden çok daha önemli çünkü bütçe delik deşik, çünkü bu memleketin getirildiği hâl umurunuzda değil. Umurunuzda olan şey çarkın dönmesi; yeter ki çarkınız dönsün, altında kim kalırsa kalsın. O yüzden, torba yasaya ilişkin değil halkın gerçeklerine ilişkin konuşmak zorundayız. Bu sebeple, direnen tüm işçilere, özel sektör öğretmenlerine, mülakat mağdurlarına, doğası için mücadele eden, direnen tüm yurttaşlarımıza binlerce kez selam olsun! Direnenlerle beraberiz, bu kuşatmayı ortadan kaldırırsanız kadar da birlikte omuz omuza direnmeye devam edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, Bingöl'de Cafran köyünde, birçok köyde orman kesimleri devam ediyor. Hem Cafran köyü sakinleri hem de diğer köy sakinleri ormanların kesilmesini istemiyor. Orman İşletme Müdürlüğü bu kesimlere ilişkin canlandırma ve gençleştirme gibi gerekçeler sunuyor ama ortada canlandırma da gençleştirme de yok, eline hızarı alıp önüne gelen ağacı kesen bir yaklaşım var. Çok açık şekilde soruyorum: Cafran'da orman kesimi kimlere planlı bir şekilde ihale edilmiştir? Orman İşletme Müdürlüğü eğer iddia edildiği gibi gençleştirme ve canlandırma yapıyorsa neden bunları denetlemiyor? Şu anda yargı süreci devam ediyor ancak Cafran'da yaşananlar tüm yönleriyle araştırılmalıdır, derhâl soruşturma başlatılarak kesim planı ve süreci soruşturulmalıdır. Bingöl halkının istemediği hiçbir projeyi, ihaleyi, planı halka rağmen hayata geçiremezsiniz. O yüzden, sahte tutanaklarla yürüttüğünüz o hızar makinelerini derhâl durdurun. Cafran halkının, muhtarlığının iradesine saygı duyun; halkın yaşam alanlarından da elinizi çekin. Halkı jandarmayla, soruşturmayla korkutarak sindireceğini sanan idarecileri ve siyasi sorumluları da uyarıyoruz: Cafran sahipsiz değildir, biz buradayız.

Değerli milletvekilleri, Bingöl'ün Tavz bölgesinin Eskar köyünde 90 hane ve 7 mezra âdetâ kaderine terk edilmiş ve dünyadan koparılmış durumda. Eskar'ın 6 mezasında içme suyu yok, 2 cami ve 1 okul resmî olarak hizmet vermiyor. Köyün doğru dürüst yolu yok, var olan yolu da heyelanla, çıgırlarla sürekli kapanıyor ve tüm taleplere rağmen hiçbir şekilde açılmıyor. Köy halkı bizlere ulaştı ve karşılarında bir muhatap olmadığını söylüyorlar, bu mağduriyeti çözmek için çalmadık kapı bırakmamışlar; ilçe kaymakamlığından kurum müdürlüğüne, il özel idaresinden milletvekillerine kadar herkesi tek tek aramış, durumu aktarmışlar; peki, ne sonuç almışlar? Hiçbir sonuç. İl özel idaresi telefonlarına cevap vermiyor, il genel meclis başkanı sadece 1 iş makinesinin olduğunu söylüyor. 325 köyün olduğu Bingöl'de sadece 1 iş makinesi var. Bingöl'ün il özel idaresi rekorlar kırmaya doyamıyor. Bu tabloyu Tavz halkının takdirine bırakıyoruz. Derhâl Tavz bölgesi başta olmak üzere, Eskar köyünde yol, su, elektrik, cami, okul gibi temel ihtiyaçlar belirlenip gerekli adımlar atılmalıdır. Bugünden tezi yok bu yolların bütçe ve projelendirme işlemleri başlanmalı ve en kısa sürede sorunlar çözülmelidir.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Samsun Milletvekili Sayın Murat Çan.

MURAT ÇAN (Samsun) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Memlekette vatandaşların o kadar sorunu varken milleti burada torba kanunla oyalıyorsunuz. Dün ilk defa şahsı adına konuşma yapmak için buraya çıkan bir iktidar milletvekili şöyle konuşmuş: "Şimdi, bugün konuşmalarda çokça torba yasa eleştirileri oldu 'Torba kanun, torba kanun...' Arkadaşlar, Merkez Bankası Disiplin Yönetmeliği'ni Danıştay iptal etmiş, 'Yönetmelikle olmaz disiplin hükümleri, buradaki cezalar; bunları kanunla yapmanız lazım.' demiş. Bir madde, hadi gelin, bunu kod kanun olarak, müstakil bir kanun olarak yapalım, kolay değil." demiş.

Kolay olmayan işleri yapamadığınızı biliyoruz, yirmi iki yirmi üç yılda öğrenemediğinizi de biliyoruz. Bunu diyen milletvekili 2 dönemdir milletvekili, hâlâ bunu öğrenememiş. Ama neyi yapıyorsunuz? Belediyelere, halkın iradesine çöküyorsunuz; hukukta olmayan butlan icat ediyorsunuz; bunlar kolay.

Devam etmiş: "Basın İlan Kurumu yönetmeliğini iptal etmiş Anayasa Mahkemesi. Yönetmeliği yeniden hayata geçirmeniz lazım. Hadi gelin, bunları temel kanun olarak, müstakil bir kanun olarak yapalım; mümkün değil. Mesela, bir maddeye, orman alanlarında yapılabileceklerle ilgili 'engelli bakım merkezleri, rehabilitasyon merkezleri' ekliyoruz, bunları yapalım." demiş. Getirin ihtisas komisyonlarına; Aile, Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu ne işe yarıyor? Bu torba kanunda 3-4 madde Emniyet mensuplarının haklarıyla ilgili maddeler, getirin İçişleri Komisyonuna; orada eski bir bakan var, onunla muvazaalı işler var, oraya getiriyorsunuz ama Kızılay Kanunu Teklifi geldi, çok da güzel geçti; bir iki itirazımız daha var, aşağı geldiğinde onu konuşacağız.

Şimdi gelelim bu maddeye: Gerçek usulde gelir vergisi mükelleflerinin maddenin yürürlük tarihinden önce sahip oldukları taksi, dolmuş, minibüs ve umumi servis araçlarına ait ticari plakaları elden çıkarmalarından doğan kazançları gelir vergisinden istisna edilecektir; bu tarihten itibaren plaka elde edenler ise gelir vergisine tabi tutulacaktır. Sizin, hayatın hiçbir alanında vergide temel ilke olan adaleti hayata geçirme ihtimaliniz yok, bunu biliyoruz. "Aynı kazancı elde eden vatandaşlar arasında ayırım yapılmaz." diye bir hüküm var, siz bütün vaktinizi buna harcıyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, 9 Eylül 2025 tarihinde Cumhurbaşkanı, Resmî Gazete'de bir kararname yayınladı, 1 Ocak itibarıyla binlerce küçük esnaf basit usulden çıkarılıp gerçek usulde vergilendirilmeye başlandı. Bakkalından tamircisine, manifaturacısından küçük işletmecisine kadar birçok esnaf bir anda ağır bir vergi yüküyle karşı karşıya kaldı. Çay ocağı ya, çay ocağı; soda sattığı için gerçek usule geçirdiniz o adamları, o garibanları. 9 Eylül 2025 tarihinde çıkardığınız bu kararnameyle, tek adam rejiminin uyduruk kararnamesiyle 30 büyükşehirde 328 ilçede binlerce küçük esnaf gerçek usulde vergi ödemeye başladı sayenizde. Samsun'da Vezirköprü'den ne alacaksınız ya? Ne verdiniz Vezirköprü'ye de oradaki taksiciden, manifaturacıdan, bakkaldan gerçek usulde vergi alacaksınız? Havza'yı sel almış, siz Havzalıdan canını mı alacaksınız daha? Bu karar yürürlüğe girdiğinde sadece Samsun'da 17 bin esnaf vardı basit usulde, 10 bini gerçek usul vergiye dâhil oldu. Yükleri bu kadar mı? Defter tutma zorunlulukları var, muhasebe giderleri var, artan vergi yükü var. Ayakta kalmakta zorlanan esnaf için bu düzenleme ciddi bir mağduriyet yarattı; birçok esnaf kepenk kapattı, taksici kontak kapattı. Kazandığından fazlasını devlete vermek zorunda kalan esnaf artık geleceğini planlayamaz hâle geldi sayenizde. Bir tarafta küçük esnafın üzerine yeni yükler bindiren bir anlayış, diğer tarafta belirli kesimlere, üç beş çeteye vergi istisnası; tek yapabildiğiniz bu, kolay yapıyorsunuz çünkü.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün şoför esnafı, minibüsçü esnafı, nakliyeciler esnafı büyük bir ekonomik yük altındadır, baskı altındadır. Akaryakıt fiyatları artıyor, bakım ve onarım masrafları artıyor; sigorta, vergi ve cezalar her geçen gün ağırlaşıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

MURAT ÇAN (Devamla) - Enflasyon karşısında kazanç eriyor, giderler ise durmadan büyüyor. Sizin bu çapsız politikalarınız vatandaşa, esnafa, çiftçiye merhem olmuyor. "Bu plakaları sattıralım, vergiyi almayalım." dediğiniz vatandaşlarımız komisyonculardır, onlara hizmet ediyorsunuz; gariban vatandaş sadece ve sadece bu vergiden kaçınmak için o plakaları satmak zorunda kalıyor. Esnafın beklentisi çok açık sizden; ayrıcalık değil adalet, geçici çözümler değil kalıcı ve sürdürülebilir politikalar istiyor, bekliyor.

Bir an önce ama bir an önce sandığı getirin; esnaf, vatandaş, çiftçi sizin bu zulmünüzden kurtulsun diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesiyle 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na eklenmesi öngörülen geçici 94'üncü maddenin birinci fıkrasında yer alan "ticari plakalarını elden çıkarmalarından doğan kazançlar" ibaresinden sonra gelmek üzere "bir adet ticari plaka ile sınırlı olmak üzere" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Turhan Çömez
Balıkesir
Turan Yaldır
Aksaray

Burak Akburak
İstanbul

Yasin Öztürk
Denizli
Ayyüce Türkeş Taş
Adana

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

AYYÜCE TÜRKES TAŞ (Adana) - Değerli milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz maddeyle, taksi, dolmuş, minibüs ve servis aracı işletmelerinin sahip oldukları ticari plakaların satışından elde ettikleri kazançların gelir vergisinden istisna edilmesi öngörülmektedir. Öncelikle belirtmek isterim ki gerçek usule geçiş nedeniyle ortaya çıkabilecek mağduriyetlerin önlenmesi tabii ki bizim açımızdan da önemlidir. Ancak burada çok temel bir soruyu sormak zorundayız: Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak neden sürekli yeni vergi istisnaları üretmek durumunda kalıyoruz? Neden vergi sistemini herkes için adil, öngörülebilir ve sade hâle getirmek yerine her torba kanunda belirli kesimlere yeni ayrıcalıklar tanıyoruz? Bugün ticari plaka sahiplerine istisna getiriyoruz. Dün yurt dışından para getirine yirmi yıl vergi istisnası getirdik, sonra başka bir gruba gelecek. Sonuçta ortaya çıkan şey istisnalarla delinmiş, adalet duygusunu zedeleyen karmaşık bir vergi sistemi. Daha da önemlisi, burada korunan, gerçekten direksiyon başında ekmeğinin peşinde koşan esnaf mıdır yoksa plaka üzerinde oluşan rant mıdır? Bugün taksici esnafının, dolmuşçunun, minibüsçünün temel sorunu plakasını satarken ödeyeceği vergi değildir; mazottur, yüksek faizdir, sigorta maliyetleridir, yedek parça fiyatlarıdır, BAĞ-KUR primleridir, krediye ulaşamamaktır. Bu nedenle, İYİ PARTİ olarak biz dedik ki: Şehir içi taşımacılık yapan taksi, dolmuş, minibüs ve servis araçlarında kullanılan mazottan alınan vergi yükünü kaldırın veya ciddi bir şekilde vergi indirimi yapın çünkü vatandaş taşıyan

bu esnafın en büyük gider kalemi akaryakıttır. Siz esnafa 1 defalık vergi istisnası veriyorsunuz ama ertesi gün pompadaki fiyat artışıyla verdiğiniz desteği geri alıyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, düzenlemenin bir başka sakıncası daha vardır. Ticari plaka devrinde gelir vergisi istisnası getiren bu düzenleme, kamu vicdanını sarsabilecek bir rant transferi ihtimalini de içinde barındırmaktadır. Hadi "Birden fazla olamıyor." deniliyor ama bununla ilgili de şaibe var; ticari plakayı yatırım aracı olarak elinde tutan kişilere tanınan vergi avantajı kesinlikle sosyal devlet anlayışıyla da bağdaşan bir mantık değildir. Bugün gerçekten direksiyon başında çalışan esnaf ile bu plakayı yatırım aracı olarak kullananları aynı kefeye koymak doğru değildir. Bu düzenleme, mevcut hâliyle emeği koruyan değil plaka rantını koruyan bir kalkan görünümündedir. Üstelik, getirilen istisna belirli bir süreyle de sınırlandırılmamıştır, kanunun yürürlüğe girdiği tarihte plaka sahibi olanlara âdeta ömür boyu bir vergi güvencesi verilmektedir. Bir mükellefe gelecekte ne zaman satacağı belli olmayan bir varlık için bugünden itibaren sınırsız vergi muafiyeti tanınması mali disiplin ve kamu malıyesi ilkeleriyle de bağdaşmaz. Bunun piyasalarda yeni bir adaletsizlik yaratacağı da apaçık ortadadır. Vergiden muaf plakalar ile vergilenecek plakalar arasında farklı piyasa değeri oluşacaktır. Aynı nitelikteki iki plakanın fiyatı yalnızca vergi avantajı nedeniyle farklılaşacaktır. Bu da ticari plaka piyasasında yeni bir spekülasyon alanı yaratacaktır.

Değerli milletvekilleri, sorunun temelinde yanlış bir vergilendirme yaklaşımı da yatmaktadır. Gerçek usule geçiş sürecinde yapılması gereken şey, tarihî maliyetler ile bugünkü rayiç değer arasındaki farkı yeniden değerlendirme gibi adil yöntemlerle güncellemek ve gerçek kazancı vergilendirmektir. Siz bunu yapmak yerine tüm kazancı vergi dışına çıkaran kolaycı bir yöntem tercih ediyorsunuz.

Sonuç olarak bu düzenleme, basit usulden gerçek usule geçiş sorununu da çözmemektedir, vergi sistemini daha adil bir hâle getirememektedir; tam tersine, yeni ayrıcalıklar ve yeni çarpıklıklar üretmektedir. Bir tarafta büyükşehirlerde oluşan milyonlarca liralık ticari rantlar vergiden korunurken diğer tarafta Anadolu'nun küçük ilçelerinde faaliyet gösteren esnafa gerçek usulde vergi yükü de dayatılmaktadır. İşte, vergi adaletsizliği de tam budur. İYİ Parti olarak rantı değil emeği koruyan, ayrıcalıkları değil adaleti esas alan, günü kurtaran istisnalar yerine kalıcı çözümler üreten bir vergi sistemi gerektiğini bir kez daha bu kürsüden dile getirmek istiyorum. Küçük esnafın üzerindeki vergi ve prim yükünün azaltılması, şehir içi taşımacılık yapan esnafın mazot üzerindeki vergi yükünden kurtarılması ve vergi sisteminin herkes için eşit kurallarla işletilmesi gerektiğini bir kez daha ifade ediyor, yüce heyeti saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 276 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesindeki "ve" ibaresinin "ile" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Selçuk Özdağ
Muğla
Cemalettin Kani Torun
Bursa

Şerafettin Kılıç
Antalya
Sadullah Kısacık
Adana

Medeni Yılmaz
İstanbul
Ali Yüksel
Konya

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Konya Milletvekili Sayın Ali Yüksel. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

ALİ YÜKSEL (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Önümüzde duran torba kanun teklifinin 6'ncı maddesi, vergi adaletini kökünden sarsan, bu aziz milletin sırtındaki mali yükleri göz ardı eden, belirli bir zümreye imtiyaz tanıyan çok net bir rant koruma hamlesidir. Bizler, meselelere körü körüne muhalefet etmek için değil, hakkı ve hukuku savunmak, teknik ve hukuki doğruları bu kürsüden haykırmak için buradayız. Bu yüzden 6'ncı maddenin satır aralarındaki o tehlikeli çelişkiyi, o vicdan yaralayan adaletsizliği tek tek deşifre etmek boynumuzun borcudur.

Saygıdeğer milletvekilleri, bu teklifin bir önceki maddesinde yani 5'inci maddesinde sabahdan akşama kadar direksiyon sallayan, her türlü sosyoekonomik zorluğa rağmen alınının teriyle evine ekmek götürmeye çalışan taksî şoförünün günlük hasılatını taksimetre üzerinden kuruşu kuruşuna dijital takibe alıyorsunuz. Buna gerekçe olarak "Mali disiplin, kayıt dışılıkla mücadele." diyorsunuz, "Hasılatın sistem üzerinden kavranması." diyorsunuz. Buraya kadar teknik olarak bir itiraz öne sürmüyoruz, kayıtlı ekonomiyi destekliyoruz ancak hemen bir sonraki maddeye yani şu an üzerinde konuştuğumuz 6'ncı maddeye geldiğimizde ne yapıyorsunuz? Milyonlarca liralık değerlere ulaşan ticari plakaların satışından, devrinden elde edilen o devasa kazançları gelir vergisinden tamamen istisna ediyorsunuz.

Şimdi, sizlere bu yüce Meclisin çatısı altında sormak istiyorum: Halkımız yüksek enflasyon, barınma krizi ve ağır dolaylı vergiler altında ezilirken; işçinin, memurun, asgari ücretlinin vergisi daha cebine girmeden kaynağında kesilirken milyonluk rant transferlerini tek bir yasa maddesiyle vergi dışı bırakmak hangi vicdana, hangi mali mantığa sığar? Burada kurulan sistemsel çelişkiye dikkat edin. Direksiyon başındaki emekçinin, şoförün günlük üç kuruş kazancına fahiş mali denetim getiren idare, o emekçinin sırtından milyonlar kazanan plaka ağalarını altın tepside muafiyetle ödüllendiriyor, esnafı dijital bir cendereye alırken sermaye grubuna açıkça rant ayrıcalığı tanıyor. Bu durum, Anayasa'mızın vergi adaleti ve eşitlik ilkelerini açıkça ayaklar altına almaktadır. Kamu vicdanı bu ayrımcılığı asla kabul etmez. Bizler, gerçek taksî esnafını, direksiyon başındaki ömür tüketen şoförü koruyacak, onların haklarını savunacak her adımın arkasındayız. Ancak emekçiye ezip sermayeden yana taraf olan, plaka lobilerine milyarlık vergi muafiyeti sağlayan bu 6'ncı maddeyi kabul etmemiz asla mümkün değildir. Gelin, toplum vicdanını derinden yaralayan bu imtiyazlı rant maddesini hep birlikte bu metinden ayıklayalım. Vergide adaleti ve yasama ciddiyetini bu Gazi Meclisin eliyle yeniden tesis edelim.

Bu kürsüden, Türk siyasi hayatında ekonomide adaletin, adil ekonomik düzenin ve ezilen kitlelerin hamisi olmuş merhum Başbakanımız Profesör Doktor Necmettin Erbakan Hocamızın o tarihî ve rehber niteliğindeki sözünü hatırlatmak isterim: "Bizim davamız, zengini daha zengin, fakiri daha fakir yapan sömürü düzenini yıkıp adil bir düzen kurmaktır." derdi.

Bu arada, Erbakan Hocamızın önderliğinde kuruluşunun 29'uncu yılını yarın İstanbul'da kutlayacağımız D-8'ler toplantısını da yüce Meclisimizin siz değerli üyelerine müjdeliyor, tertibinde gayretleri sebebiyle Saadet Partisi ve YENİ YOL Partisine teşekkür ediyorum, takdirlerimi de kendilerine arz ediyorum.

Bugün getirdiğiniz bu 6'ncı madde, Erbakan Hocamızın ömrünü adadığı adil ekonomi anlayışının, alın terini ve esnafı önceleyen o hakkaniyetli duruşunun tam aksine rantı ve imtiyazlı çevreleri ödüllendiren bir sömürü maddesidir. Gelin, Erbakan Hocamızın da savunduğu o adalet anlayışına kulak verelim. Toplum vicdanını derinden yaralayan bu imtiyazlı rant maddesini hep birlikte bu metinden ayıklayalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

ALİ YÜKSEL (Devamla) - Vergide adaleti ve yasama ciddiyetini bu Gazi Meclisimizin eliyle yeniden tesis edelim.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyor, saygılar sunuyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.43

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 22.46

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Nurten YONTAR (Tekirdağ), Adil BİÇER (Kütahya)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın Milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 103'üncü Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

276 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 18 Haziran 2026 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.47